

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ – ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΖΗΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Για τους Εκπαιδευτικούς
Της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης

ΑΘΗΝΑ 2007

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Ιωάννης Γιαννάκος , Ε.Τ. Δ/τής Α/θμιας Εκπ/σης Αγγελική Ζήση , ΠΕ13, Εκπ/κος Β/θμιας Εκπ/σης
ΚΡΙΤΕΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Αθανάσιος Τριλιανός , Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών Αικατερίνη Βεργινάδη , ΠΕ13, Εκπ/κος Β/θμιας Εκπαίδευσης Γεωργία Ρούση , ΠΕ13, Εκπ/κος Β/θμιας Εκπαίδευσης
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ - ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Σοφία Μπόννη , ΠΕ08, Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Μαρία Τζουανάκη , ΠΕ02, Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ Π.Ι. ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Νικόλαος Καλογεράκος , Προϊστάμενος της Δ/σης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ

**Γ' Κ.Π.Σ. / Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ / ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2.1.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.1.1.στ:
«Επιμόρφωση Στελεχών Διοίκησης της Εκπαίδευσης»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Επιμόρφωση Στελεχών Διοίκησης της Εκπαίδευσης»

Επιστημονικοί Υπεύθυνοι του Έργου
Ευανθία Μακρή – Μπότσαρη
Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας της ΑΣΠΑΙΤΕ
Βασιλική Περάκη
Σύμβουλος Βιολογίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου
Παναγιώτης Μαντάς
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 25% από Εθνικούς πόρους

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Εισαγωγή – Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης

A. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

- 1.1 Πολιτική ουδετερότητα
- 1.2 Ελευθερία της έκφρασης
- 1.3 Οικονομική ελευθερία
- 1.3.α Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή
- 1.3.β Συμμετοχή σε εταιρείες
- 1.3.γ Απαγόρευση κατοχής δεύτερης (2^{ης}) θέσης

B. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

- 1.4 Μονιμότητα
- 1.5 Αποδοχές
- 1.6 Συνδικαλιστική Ελευθερία - Απεργία
- 1.7 Άδειες
- 1.7. I Κανονικές άδειες
- 1.7. II Αναρρωτικές άδειες
- 1.7.II.α Βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια χωρίς τη γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής
- 1.7.II.β Αναρρωτική άδεια με τη γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής
- 1.7.II.γ Άδεια για δυσίατα νοσήματα
- 1.8 Άδειες κύησης – λοχείας και υιοθεσίας
- 1.8. α Άδεια επαπειλούμενης κύησης
- 1.9 Άδεια ανατροφής τέκνου
- 1.10 Άδειες εξετάσεων
- 1.11 Ειδικές άδειες
- 1.11.α Γάμου
- 1.11.β Θανάτου συγγενικού προσώπου
- 1.11.γ Συμμετοχής σε δίκη
- 1.11.δ Εκλογική άδεια
- 1.11.ε Αιμοδοτική άδεια
- 1.11.στ´ Άδεια για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους
- 1.11.ζ´ Άδεια απουσίας για παρακολούθηση σχολικής επίδοσης
- 1.11.η´ Άδεια σε εκπαιδευτικούς που πάσχουν οι ίδιοι ή η σύζυγος ή το τέκνο τους από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας
- 1.11.ι Άδεια χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή
- 1.12 Εκπαιδευτικές άδειες
- 1.12.α Άδεια για συμμετοχή σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης
- 1.13 Άδειες χωρίς αποδοχές
- 1.13.α Για προσωπικούς λόγους
- 1.13.β Για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους

- 1.13.γ Για οικογενειακούς λόγους
- 1.13.δ Για ανατροφή παιδιού έως και 6 ετών
- 1.13.ε Για ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών
- 1.14 Άδειες αναπληρωτών εκπαιδευτικών
- 1.14.α Άδεια κύησης – λοχείας σε αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς
- 1.14.β Αναρρωτική άδεια σε αναπληρωτές εκπαιδευτικούς
- 1.15 Άδειες αποσπασμένων εκπαιδευτικών

Γ. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

- 1.16 Πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στη Πατρίδα
- 1.17 Εκτέλεση υπηρεσίας
- 1.18 Νομιμότητα των υπηρεσιακών ενεργειών και υποχρέωση υπακοής
- 1.19 Αμεροληψία
- 1.20 Εχεμύθεια
- 1.21 Αξιοπρεπής και καλή συμπεριφορά

Δ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΔΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

2.1 ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

- 2.1.2 Εισαγωγικά στοιχεία
- 2.1.3 Κατηγορίες μεταθέσεων εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης
- 2.1.4 Κατηγορίες τοποθετήσεων
- 2.1.5 Αρμόδια όργανα για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπ/κών
- 2.1.6 Πίνακες οργανικής σύνθεσης διδακτικού προσωπικού π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης
- 2.1.7 Αιτήσεις – Προθεσμίες μεταθέσεων
- 2.1.8 Διενέργεια και γνωστοποίηση μεταθέσεων
- 2.1.9.Α Γενικές προϋποθέσεις μεταθέσεων – Μονάδες συνθηκών διαβίωσης
- 2.1.9. Β Ειδικές περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος μετάθεσης
- 2.1.10 Μεταθέσεις στα πειραματικά, στα μουσικά σχολεία και στα σχολεία αποδήμων ελληνοπαίδων
- 2.1.10.α Μεταθέσεις στα πειραματικά σχολεία, στα μουσικά σχολεία και στα σχολεία αποδήμων ελληνοπαίδων
- 2.1.11 Αμοιβαίες μεταθέσεις
- 2.1.12 Μεταθέσεις σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (ΣΜΕΑ)
- 2.1.13 Μεταθέσεις από περιοχή μετάθεσης σε άλλη περιοχή μετάθεσης
- 2.1.14 Ειδικές κατηγορίες μεταθέσεων
- 2.1.15 Κρίση και τοποθέτηση υπεράριθμων εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης
- 2.1.16 Μεταθέσεις εκπαιδευτικών σε σχολεία π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης της ίδιας περιοχής
- 2.1.17 Κριτήρια για τις μεταθέσεις και τις τοποθετήσεις
- 2.1.18. Μονάδες συνθηκών διαβίωσης (ΜΣΔ)
- 2.1.18.α Εκπαιδευτικοί που μετατέθηκαν
- 2.1.18.β Εκπαιδευτικοί που αποσπάστηκαν
- 2.1.18.γ Εκπαιδευτικοί με υπηρεσία και προϋπηρεσία
- 2.1.18.δ Εκπαιδευτικοί σε διάθεση
- 2.1.19 Μεταθέσεις στελεχών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης
- 2.1.20 Μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους

2.2 ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.2.1 Προϋποθέσεις –Διαδικασία αποσπάσεων

2.2.2 Εξαιρετικές περιπτώσεις αποσπάσεων

2.2.3 Απόσπαση σε περίπτωση πειθαρχικού αδικήματος

2.2.4 Εκπαιδευτικοί αποσπασμένοι στα αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής

2.2.5 Κατηγορίες αποσπάσεων

2.3 ΜΕΤΑΤΑΞΕΙΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.3.1 Μετάταξη εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και σε Ν.Π.Δ.Δ.

2.3.2 Μετάταξη λόγω ακαταλληλότητας προσφοράς διδακτικού έργου

2.4 ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.4.1 Προϋπόθεση προαγωγής του εκπαιδευτικού

2.4.2 Σύνταξη καταστάσεων προαγωγών των εκπ/κών

2.4.3 Διαδικασία απόφασης προαγωγών

2.4.4 Μείωση του χρόνου προαγωγής των εκπ/κών

2.5 ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.5.1 Περιφερειακοί διευθυντές π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης

2.5.2 Διευθυντές π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης και προϊστάμενοι γραφείων εκπαίδευσης

2.5.3 Διευθυντές σχολικών μονάδων και ΣΕΚ (σχολικών εργαστηριακών κέντρων)

2.5.4 Υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και υπευθύνων τομέων ΣΕΚ

2.6 ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.7 ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΗ ΘΕΣΗ ΣΕ ΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.8 ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΣΕ ΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

2.9 ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

2.9.1 Παραίτηση

2.9.α. Περιορισμοί της παραίτησης

2.9.β. Ανάκληση της παραίτησης

2.9.γ. Αποδοχή της παραίτησης

2.9.2 Έκπτωση

2.9.3 Απόλυση

2.10 ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

2.11 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1 Έννοια πειθαρχικού δικαίου

3.2 Οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί και το πειθαρχικό δίκαιο

B. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

3.3 Πειθαρχικά παραπτώματα - Βασικές αρχές- Ορισμός πειθαρχικού παραπτώματος

3.4 Πειθαρχικά παραπτώματα σύμφωνα με το Ν. 3528/07

3.5 Περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων εκπ/κών λειτουργών

3.6 Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων

3.7 Σχέση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής

3.8 Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

3.9 Λήξη πειθαρχικής ευθύνης

- 3.10 Αυτοτέλεια κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος
- 3.11 Εφαρμογή κανόνων και αρχών του ποινικού δικαίου στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων
- 3.12 Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη
- 3.13 Πότε επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία

Γ. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

- 3.14 Πειθαρχικές ποινές, σύμφωνα με το Ν. 3528/07
- 3.15 Διαγραφή των πειθαρχικών ποινών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΙ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ -** **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ**

- 4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- 4.2 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
 - 4.2.1 Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
 - 4.2.2 Αρμοδιότητες των πειθαρχικώς προϊσταμένων
- 4.3 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ**
 - 4.3.1 Αρμοδιότητα των υπηρεσιακών συμβουλίων
 - 4.3.2 Αρμόδια πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια των εκπ/κών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης
 - 4.3.3 Το ΠΥΣΠΕ – Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.4 Αρμοδιότητες των ΠΥΣΠΕ
 - 4.3.5 Το ΠΥΣΔΕ – Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.6 Αρμοδιότητες των ΠΥΣΔΕ
 - 4.3.7 Το ΑΠΥΣΠΕ – Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.8 Αρμοδιότητες των ΑΠΥΣΠΕ
 - 4.3.9 Το ΑΠΥΣΔΕ – Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.10 Αρμοδιότητες των ΑΠΥΣΔΕ
 - 4.3.11 Το ΠΥΣΕΕΠ - Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.12 Αρμοδιότητες του ΠΥΣΕΕΠ
 - 4.3.13 Το ΠΥΣΔΙΠ - Σύνθεση – λειτουργία - αρμοδιότητες
 - 4.3.14 Το ΥΣΕΕΠ - Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.15. Αρμοδιότητες του ΥΣΕΕΠ.
 - 4.3.16 Το ΚΥΣΠΕ – Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.17 Αρμοδιότητες του ΚΥΣΠΕ
 - 4.3.18. Το ΚΥΣΔΕ – Σύνθεση και λειτουργία
 - 4.3.19. Αρμοδιότητες του ΚΥΣΔΕ
 - 4.3.20. Το ΚΥΣΔΙΠ - Σύνθεση και Λειτουργία
 - 4.3.21 Αρμοδιότητες του ΚΥΣΔΙΠ
 - 4.3.22 Ειδικά συμβούλια επιλογής σχολικών συμβούλων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης
 - 4.3.23 Δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο
 - 4.3.24 Ερμηνευτικά σχόλια και παρατηρήσεις για τα υπηρεσιακά συμβούλια
- 4.4. ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ**
 - 4.4.1. Προκαταρκτική εξέταση (άρθρο 125, Ν. 3528/07)
 - 4.4.2 Ένορκη διοικητική εξέταση (ΕΔΕ)
 - 4.4.3 Ενέργειες του ενεργούντος την ΕΔΕ
 - 4.4.4. Πειθαρχική ανάκριση
 - 4.4.5 Εξαίρεση ανακριτή

- 4.4.6 Ανακριτικές πράξεις
- 4.4.7 Παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο
- 4.4.8 Ενέργειες μετά την ανάκριση
- 4.4.9 Κλήση σε απολογία
- 4.4.10 Προσδιορισμός δικάσιμου- παράσταση διωκόμενου
- 4.4.11 Εξαίρεση μελών υπηρεσιακού συμβουλίου
- 4.4.12 Απόφαση πειθαρχικού συμβουλίου
- 4.4.13 Υποδείγματα
- 4.4.14 Υπόδειγμα ΕΔΕ – Έκθεση – Πόρισμα
- 4.4.15 Όρκος μαρτύρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.2 ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

5.2.1 Η Ένσταση

- 5.2.1.1 Ποιοι δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση
- 5.2.1.2 Πού ασκείται η ένσταση

5.3 ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

- 5.3.1 Η προσφυγή
- 5.3.1.1 Ποιοι δικαιούνται να ασκήσουν προσφυγή
- 5.3.1.2 Πού ασκείται η προσφυγή
- 5.3.1.3 Ενέργειες του Συμβουλίου της Επικρατείας και της διοίκησης

5.4 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

5.5 Η ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

5.6 Η ΑΓΩΓΗ

5.7 ΔΙΑΔΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

5.8 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

5.8.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΑΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (Αριθ. Απόφασης Συμβουλίου της Επικρατείας: 210/2005)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΑΠΟ ΝΟΜΟ ΣΕ ΝΟΜΟ – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΟΡΙΩΝ (Αριθ. απόφασης Συμβουλίου της Επικρατείας: 2642/1990)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.3 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας: 2723/2000)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Αριθ. απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών: 1486/2005)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών

5.8.5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 5^ο: ΜΕΤΑΤΑΞΗ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας: 3686/2001)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.6 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 6^ο: ΠΡΟΑΓΩΓΗ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας: 113/2007)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.7 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 7^ο: ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΥΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΟΙΝΩΝ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας: 2501/2001)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.8 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 8^ο: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΥ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας : 2625/1999)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.9 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 9^ο: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΥΣΗΣ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας : 2364/2006)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

5.8.10 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 10^ο: ΑΠΟΣΠΑΣΗ – ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΜΙΣΘΙΟ (Αριθ. απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου: 3051/2005)

Τα πραγματικά περιστατικά

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Τι αποφάσισε το Διοικητικό Εφετείο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

ΤΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.2 ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠ/ΚΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΗ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

6.3 ΝΟΜΟΙ

6.4 ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΠΗΓΕΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

7.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.2. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

7.3. Ο ΝΟΜΟΣ

7.3.1. Ο έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων

7.3.2. Χρήσιμες διευθύνσεις

7.4. ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

7.4.1. Η παιδεία ως αντικείμενο διεθνούς ενδιαφέροντος

7.4.2. Χρήσιμες διευθύνσεις

7.5. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

7.5.1. Η παιδεία ως αντικείμενο ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

7.5.2. Χρήσιμες διευθύνσεις

7.6. Η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

**ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΟΡΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το τεύχος αυτό είναι αποτέλεσμα μιας προσπάθειας που βασίζεται στη μακρόχρονη διοικητική εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης, στη νομική γνώση και στο γνήσιο ενδιαφέρον για την εκπαίδευση ειδικά και την παιδεία γενικότερα.

Είναι γνωστό ότι ο χώρος της διοίκησης της εκπαίδευσης, σε κάθε επίπεδό της, παρουσιάζει καθημερινά προβλήματα που καλούνται, κάθε φορά, τα στελέχη της (δ/ντές εκπ/σης, προϊστάμενοι, δ/ντές, σχολείων κ.ά.) ή άλλες αρμόδιες αρχές να επιλύσουν. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη χρήση της λογικής ή ακόμη τη συναισθηματική στάση, που στηρίζονται στις αρχές και τις αξίες της παιδαγωγικής επιστήμης αλλά απαιτείται η προσφυγή στην ισχύουσα νομοθεσία, με την εφαρμογή της οποίας επιτυγχάνεται η ισότιμη αντιμετώπιση και η απόδοση δικαιοσύνης.

Η προσπάθεια που καταβλήθηκε για το συγγραφικό αυτό εγχείρημα, πηγάζει από την πεποίθηση ότι η γνώση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει το εκπαιδευτικό σύστημα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (υπαλληλικός κώδικας, ισχύοντες γενικοί και ειδικοί νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις κ.ά.) θωρακίζει τον εκπαιδευτικό και εξασφαλίζει την δικαιότερη και αποτελεσματικότερη επίλυση των παρουσιαζόμενων προβλημάτων.

Με τις σκέψεις αυτές απευθύνουμε το παρόν τεύχος, που αποτελεί στο μέτρο του δυνατού, πρακτική θεώρηση της σύγχρονης εκπαιδευτικής νομοθεσίας, σε κάθε εκπαιδευτικό, ιδιαίτερα δε στα στελέχη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και γενικά σε κάθε παράγοντα και φορέα που έχει σχέση με την εκπαίδευση, ελπίζοντας ότι θα συμβάλει ουσιαστικά στη γνώση για τα διοικητικά-εκπαιδευτικά θέματα.

Οι συγγραφείς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.53 Ν.2721/99: «Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται στις διατάξεις του Ν.2683/99, όπως αντικαταστάθηκε από το Ν.3528/07: «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ και άλλες διατάξεις».

Ειδικότερα ο υπαλληλικός κώδικας (Ν.3528/07) στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 2 ορίζει: «Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» και στη δεύτερη παράγραφο αναφέρει: «Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές για αυτούς διατάξεις».

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανήκουν στο σώμα των δημοσίων υπαλλήλων και επομένως ορθά εφαρμόζονται και για αυτούς οι διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα (Ν.3528/07), εκτός από τις ειδικές διατάξεις, όπως για παράδειγμα του Ν. 1566/85:« Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»,που αφορούν θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης και θέματα μεταβολών, όπως θα φανεί παρακάτω.

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο δημόσιος υπάλληλος, επομένως και ο εκπαιδευτικός, λόγω της δημοσιοϋπαλληλικής του ιδιότητας έχει:

- α) Ειδικούς περιορισμούς ως προς τα πολιτικά και τα ατομικά του δικαιώματα.
- β) Δικαιώματα.
- γ) Υποχρεώσεις.

Α. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ¹

1.1 Πολιτική ουδετερότητα

Η πολιτική ουδετερότητα αποτελεί θεμελιώδη περιορισμό και έχει στόχο να διατηρεί τους δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους εκτός τυχόν κομματικών ανταγωνισμών.

Σύμφωνα με το **άρθρο 29, παρ.3 του Συντάγματος 1975/1986/2001**, «Απαγορεύονται απολύτως οι οποιασδήποτε μορφής εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, στους υπαλλήλους του δημοσίου».

Και γι' αυτό, σύμφωνα με το **άρθρο 27, παρ.3 του ΥΚ**: «Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται να κάνει διακρίσεις σε όφελος ή σε

¹ Βλέπε: Π. Πουλή «Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί» Γ' εκδ. Σάκκουλα Αθήνα 2006, σελ. 152 επτ.

βάρος των πολιτών, εξαιτίας των πολιτικών, των φιλοσοφικών ή των θρησκευτικών του πεποιθήσεων».

Σύμφωνα με το **άρθρο 56, παρ.1 του Συντάγματος**: « Έμμισθοι δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι, ούτε να εκλεγούν βουλευτές».

Επίσης το **άρθρο 57, παρ.3 του Συντάγματος** προβλέπει την έκπτωση του βουλευτή από το αξίωμά του, αν αποδεχθεί διορισμό σε θέση δημοσίου υπαλλήλου.

1.2 Ελευθερία της έκφρασης

Η ελευθερία της έκφρασης κατοχυρώνεται στο **άρθρο 14, παρ.1 του Συντάγματος** που ορίζει: «Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και διά του Τύπου, τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του κράτους». Επίσης κατοχυρώνεται με **άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**.

Όμως σε αυτήν την ελευθερία έκφρασης υπάρχει ο περιορισμός του **άρθρου 107, παρ.1, εδ. η' του ΥΚ**, σύμφωνα με το οποίο ο δημόσιος υπάλληλος, όταν ασκεί δημόσια κριτική, που γίνεται γραπτά ή προφορικά, στις πράξεις της προϊσταμένης αρχής δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί απρεπείς εκφράσεις.

1.3 Οικονομική ελευθερία

Σύμφωνα με το **άρθρο 5, παρ.1 του Συντάγματος**: «Καθένας μπορεί να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας». Όμως η οικονομική ελευθερία του δημοσίου υπαλλήλου περιορίζεται από τον υπαλληλικό κώδικα στις εξής περιπτώσεις:

1.3.α. Άρθρο 31 του ΥΚ

Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή.

Μετά από άδεια, ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον:

1. Συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του.
 2. Δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του.
 3. Του χορηγηθεί άδεια με σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.
- Επίσης, δεν επιτρέπεται στον υπάλληλο η κατ' επάγγελμα άσκηση εμπορίας.

Σημείωση 1η: Αρμόδιο όργανο που γνωμοδοτεί για τη χορήγηση άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου ή εργασίας με αμοιβή στους εκπαιδευτικούς της π/θμιας εκπ/σης, είναι το ΠΥΣΠΕ (περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) και στους εκπ/κούς της δ/θμιας εκπ/σης το ΠΥΣΔΕ (περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) . Η τελική απόφαση λαμβάνεται από το διευθυντή εκπαίδευσης π/θμιας ή δ/θμιας εκπ/σης αντίστοιχα.

Αρμόδιο όργανο που γνωμοδοτεί για την χορήγηση της άδειας αυτής στους προϊσταμένους γραφείων π/θμιας ή δ/θμιας εκπ/σης, είναι το ΑΠΥΣΠΕ (ανώτατο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) ή το ΑΠΥΣΔΕ (ανώτατο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) αντίστοιχα, ενώ η τελική απόφαση λαμβάνεται από τον περιφερειακό διευθυντή εκπαίδευσης. Αρμόδιο όργανο που γνωμοδοτεί για τη χορήγηση της άδειας αυτής, στους διευθυντές π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης, είναι το ΚΥΣΠΕ και το ΚΥΣΔΕ αντίστοιχα, ενώ η τελική απόφαση λαμβάνεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Για να χορηγηθεί η άδεια πρέπει ο εκπαιδευτικός:²

- να δηλώσει το φορέα εργασίας και το ακριβές ωράριο απασχόλησής του,
- να προσκομίσει βεβαίωση από το φορέα εργασίας, στον οποίο πρόκειται να απασχοληθεί, από την οποία να προκύπτει το ύψος των αποδοχών,
- να προσκομίσει βεβαίωση της υπηρεσίας του από την οποία θα προκύπτει ότι δεν παρεμποδίζεται η ομαλή εκτέλεση αυτής.

Σημείωση 2η: Σύμφωνα με το **άρθρο 13, παρ.9 του Ν.1566/85**, απαγορεύεται η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων από τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στη δημόσια εκπαίδευση. Η παράβαση της διάταξης αυτής συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο μπορεί να επιβληθεί ακόμα και η ποινή της οριστικής παύσης, και επισύρει ποινή φυλάκισης μέχρι τρία (3) έτη.

1.3.β. Άρθρο 32 του ΥΚ

Συμμετοχή σε εταιρείες

1. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δηλώνει στην υπηρεσία του τη συμμετοχή του σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής, εκτός των σωματείων και των κοινωφελών ιδρυμάτων.
2. Απαγορεύεται ο υπάλληλος να μετέχει σε οποιαδήποτε εμπορική εταιρεία προσωπική, περιορισμένης ευθύνης, ή κοινοπραξία ή να είναι διευθύνων ή εντεταλμένος σύμβουλος ανώνυμης εταιρείας ή διαχειριστής οποιασδήποτε εμπορικής εταιρείας. Μετά από άδεια, η οποία χορηγείται, όπως αναφέρθηκε σύμφωνα με το άρθρο 31 του ΥΚ, μπορεί να μετέχει στη διοίκηση ανώνυμης εταιρείας ή γεωργικού συνεταιρισμού.
3. Απαγορεύεται η απόκτηση από υπάλληλο, τη σύζυγό του ή τα ανήλικα τέκνα τους μετοχών ανωνύμων εταιρειών που υπάγονται στον ειδικό έλεγχο της υπηρεσίας του. Ο υπάλληλος, που κατά το διορισμό του ο ίδιος ή η σύζυγος του ή τα ανήλικα τέκνα του κατέχουν μετοχές ανωνύμων εταιρειών οι οποίες εμπίπτουν στην απαγόρευση που προαναφέραμε, ή τις αποκτά κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, λόγω κληρονομιάς, υποχρεούται να υποβάλει σχετική δήλωση στην υπηρεσία του, και εντός ενός έτους, είτε να τις μεταβιβάσει, είτε να ζητήσει τη μετακίνησή του σε άλλη αρχή της υπηρεσίας του, ή τη μετάταξή του σε άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Αυτή η μετακίνηση ή μετάταξη είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του. Κατά το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι τη μεταβίβαση των μετοχών ή την ολοκλήρωση της μετάταξής του, ο υπάλληλος εμπίπτει στο κώλυμα συμφέροντος.

Το κώλυμα συμφέροντος, το οποίο αναλύεται στο άρθ.36 του ΥΚ, ορίζει ότι ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται είτε ατομικώς είτε ως μέλος συλλογικού οργάνου να αναλαμβάνει την επίλυση ζητήματος ή να συμπράττει στην έκδοση πράξεων, εάν ο ίδιος ή η σύζυγός του, ή συγγενής του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό, ή πρόσωπο με το οποίο τελεί σε σχέση ιδιαίτερης φιλίας ή έχθρας έχει πρόδηλο συμφέρον στην έκβαση της υπόθεσης. Η παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί λόγο ακύρωσης της σχετικής διοικητικής πράξης.

1.3.γ. Άρθρο 35 του ΥΚ

Απαγόρευση κατοχής δεύτερης θέσης

² Βλέπτε: 291/2000 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Απαγορεύεται η κατοχή δεύτερης θέσης, εκτός αν συντρέχει περίπτωση προβλεπόμενη από το **άρθρο 104 του Συντάγματος**. Σύμφωνα με αυτό: «Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί με ειδικό νόμο ο διορισμός και σε δεύτερη θέση, εφόσον οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές των υπαλλήλων δεν είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης».

Σύμφωνα με το **άρθρο 35 του ΥΚ**: «Απαγορεύεται ο διορισμός υπαλλήλου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, σε δεύτερη θέση: α) δημοσίων υπηρεσιών, β) νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γ) Ο.Τ.Α., συμπεριλαμβανομένων και των ενώσεων τους, δ) δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών, ε) νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή το κράτος κατέχει το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου και στ) νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στα υπό στοιχεία β', γ', δ' και ε' νομικά πρόσωπα ή επιχορηγούνται από αυτά τακτικώς κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή κατά τα οικεία καταστατικά ή που τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα κατέχουν το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου. Υπάλληλος, που κατά παράβαση των διατάξεων αυτών, διορίζεται σε δεύτερη θέση και αποδέχεται το διορισμό του, θεωρείται ότι παραιτείται αυτοδίκαια από την πρώτη θέση.

Σύμφωνα με την **παρ. 2 του άρθ.35 του ΥΚ**, διατάξεις ειδικών νόμων που επιτρέπουν το διορισμό σε δεύτερη θέση εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ο Ν.1256/1982.³

B. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ⁴

Τα δικαιώματα των δημοσίων υπαλλήλων πηγάζουν από τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων.

1.4 Μονιμότητα

Η μονιμότητα του δημοσίου υπαλλήλου είναι συνταγματικό δικαίωμα. Σύμφωνα με το άρθρο 103, παρ.4 του Συντάγματος: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι, εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν».

Το δικαίωμα της μονιμότητας προβλέπει και ο ΥΚ στο άρθρο 39, σύμφωνα με το οποίο: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι, εφόσον οι θέσεις αυτές υπάρχουν».

Η δημοσιοϋπαλληλική σχέση λύεται για συγκεκριμένους λόγους όπως:

- α. η συμπλήρωση ορίου ηλικίας,
- β. η έκπτωση μετά από δικαστική απόφαση,
- γ. η απόλυση, επειδή καταργήθηκε η οργανική θέση που κατέχει ο υπάλληλος (η περίπτωση αυτή δεν αφορά τους εκπαιδευτικούς),
- δ. η απόλυση μετά από απόφαση του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

Ο υπάλληλος έχει δικαίωμα να παραιτηθεί. Παραιτήσεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που υποβάλλονται στη διάρκεια του διδακτικού έτους, εφόσον γίνονται αποδεκτές, αρχίζουν να ισχύουν από την επομένη της λήξης του διδακτικού έτους.

Εδώ να σημειωθεί ότι⁵:

³ Βλέπε: άρθρο 1 παρ. 3 του Ν.1256/1982 «Πολυθεσία-όριο απολαβών» με εξαίρεση τους πολύτεκνους που προβλέπεται η κατοχή δεύτερης θέσης υπό προϋποθέσεις βλ. ΣτΕ 143/1986.

⁴ Βλέπε: Π. Πουλή «Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί», εκδ. Γ' Σάκουλα Αθήνα 2006, σελ. 157 επ.

⁵ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου: «Οργάνωση Διοίκησης και Εποπτεία των σχολείων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης» Εκδ.2002, σελ.39,67 και 209

i. Σύμφωνα με το ΠΔ 200/98, το σχολικό έτος για τα νηπιαγωγεία αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει στις 31 Αυγούστου του επόμενου έτους, ενώ το διδακτικό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει στις 21 Ιουνίου του επόμενου έτους.

ii. Σύμφωνα με το ΠΔ 201/98, το σχολικό έτος για την π/θμια εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική, αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει στις 31 Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει στις 21 Ιουνίου του επόμενου έτους.

iii. Σύμφωνα με το ΠΔ 104/79 το σχολικό έτος για την δ/θμια εκπαίδευση (γυμνάσια-λύκεια) αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους).

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να γίνει αποδεκτή παραίτηση εκπαιδευτικού και να λυθεί η υπαλληλική σχέση αυτού στη διάρκεια του διδακτικού έτους, εφόσον συντρέχουν σοβαρές ανάγκες, όπως βαριές και δυσίατες ασθένειες και εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι του εκπαιδευτικού.

Να προστεθεί ότι για τη μονιμοποίηση των διοριζόμενων εκπαιδευτικών (δασκάλων-καθηγητών) αποφασίζει το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ) αντίστοιχα, αφού συνταχθεί έκθεση αξιολόγησης της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας αυτών, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα 140/1998.

1.5 Αποδοχές

Ο διοριζόμενος εκπαιδευτικός εισέρχεται στην υπηρεσία με βαθμό γ' με το εισαγωγικό κλιμάκιο (18^ο) και εξελίσσεται μισθολογικά, ανεξάρτητα από το βαθμό που κατέχει (άρθρο 2, παρ.1, Ν. 3205/03).

Μοναδική προϋπόθεση εξέλιξης του υπαλλήλου στα μισθολογικά κλιμάκια είναι η συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου, δηλαδή ένας (1) χρόνος στο εισαγωγικό κλιμάκιο και δύο (2) χρόνια για κάθε ένα από τα επόμενα κλιμάκια. Όταν όμως έχει επιβληθεί στον υπάλληλο πειθαρχική ποινή ή υπάρχει ποινική καταδίκη που έχει σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων του, τότε η διοίκηση υποχρεούται να παραπέμψει την υπόθεση στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο (άρθρο 6 Ν.3205/03).

Οι αποδοχές του υπαλλήλου περιλαμβάνουν το βασικό μισθό, τα διάφορα επιδόματα και την τυχόν αποζημίωση για υπερωριακή εργασία.

Τα διάφορα επιδόματα είναι τα εξής:

1. Το επίδομα κινήτρου απόδοσης.
2. Το επίδομα εξωδιδακτικής απασχόλησης.
3. Το επίδομα διδακτικής προετοιμασίας.
4. Τα επιδόματα γάμου και τέκνων.
5. Τα επιδόματα εορτών και άδειας.
6. Τα επιδόματα μεταπτυχιακού διπλώματος και διδακτορικού διπλώματος. Να σημειωθεί ότι το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών χορηγείται μόνο στη περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το αντικείμενο απασχόλησης του εκπαιδευτικού. Για το θέμα αυτό αποφαινεται το ΠΥΣΠΕ ή το ΠΥΣΔΕ για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αντίστοιχα.
7. Τα επιδόματα «θέσης ευθύνης» και «ειδικής απασχόλησης» που καταβάλλονται στους περιφερειακούς διευθυντές και στους διευθυντές εκπαίδευσης.
8. Τα επιδόματα που καταβάλλονται στους προϊσταμένους γραφείων, διευθυντές τετραθέσιων και άνω δημοτικών σχολείων, υποδιευθυντές, προϊσταμένους μονοθέσιων, διθέσιων, τριθέσιων δημοτικών σχολείων καθώς και στους προϊσταμένους νηπιαγωγείων, στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στις

σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και στα τμήματα ένταξης και τέλος στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε προβληματικές και παραμεθόριες περιοχές.

Σημαντική είναι επίσης η διάταξη του **άρθρου 43, παρ.1 του ΥΚ**, σύμφωνα με την οποία: «δεν οφείλεται μισθός όταν ο υπάλληλος από υπαιτιότητά του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει». Σύμφωνα με την **παρ. 2** του ίδιου άρθρου: «Η περικοπή του μισθού ενεργείται με πράξη του αρμόδιου για την εκκαθάριση και την πληρωμή των δαπανών οργάνου, το οποίο οφείλει να ειδοποιήσει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας προσωπικού ή της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος. Κατά της πράξης αυτής, η οποία κοινοποιείται με απόδειξη στον υπάλληλο, επιτρέπεται μέσα σε δέκα (10) μέρες από την κοινοποίηση της, προσφυγή στο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο αποφαινεται οριστικώς. Η άσκηση της προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

1.6 Συνδικαλιστική ελευθερία – Απεργία

Σύμφωνα με το **άρθρο 23, παρ. 1 και 2 του Συντάγματος**, το κράτος λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και του δικαιώματος της απεργίας καθώς και για την ανάπτυξη κάθε μορφής συνδικαλιστικής δράσης. Σύμφωνα με το Σύνταγμα: «Η απεργία αποτελεί δικαίωμα και ασκείται από τις νόμιμα συστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών γενικά συμφερόντων των εργαζομένων».

Επίσης, το δικαίωμα αυτό κατοχυρώνεται και με το **άρθρο 46 ΥΚ**: «Οι υπάλληλοι μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν συνδικαλιστικές οργανώσεις, να γίνονται μέλη τους και να ασκούν τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα. Η απεργία αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων και ασκείται από τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να διαπραγματεύονται με τις αρμόδιες αρχές για τους όρους, την αμοιβή και τις συνθήκες εργασίας των μελών τους».

1.7 Άδειες

Σχετικά με τις άδειες των εκπαιδευτικών, ισχύει ό,τι αναφέρεται στον ΥΚ και στις σχετικές διευκρινιστικές εγκυκλίους που εκδίδονται από την αρμόδια διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ.

Να σημειωθεί ότι οι διατάξεις των άρθρων 48 έως 53 του ΥΚ (Ν.3528/2007) για τις κανονικές και λοιπές άδειες, καθώς και των άρθρων 54 έως 56 για τη διάρκεια των αναρρωτικών αδειών του ίδιου νόμου, εφαρμόζονται και στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στο δημόσιο **με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου**, βάσει των προβλέψεων του **άρθρου 4, παρ.5 του Ν.2839/2000** και του **άρθρου 12 παρ.6 και 7 του Ν.3230/2004**, με τις οποίες επεκτάθηκε η ισχύς των ανωτέρω άρθρων και στο προσωπικό αυτό.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι άδειες που δικαιούνται οι εκπαιδευτικοί είναι οι εξής:

1.7. Ι. Κανονικές άδειες

Σύμφωνα με το **άρθρο 48, παρ.4 του ΥΚ** (Ν. 3528/2007) οι εκπαιδευτικοί, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι ανάγκης, μπορούν να παίρνουν κανονική άδεια **με αποδοχές** ως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κατ' έτος. Η άδεια χορηγείται ανεξάρτητα από το χρόνο προϋπηρεσίας τους και ζητείται από τον οικείο προϊστάμενο, που είναι και ο μόνος αρμόδιος να την εγκρίνει.

Την άδεια αυτή μπορούν να τη ζητήσουν και οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν **με ολική ή μερική απόσπαση** έως τη λήξη του διδακτικού έτους σε δ/νση ή γραφείο δ/θμιας εκπ/σης.

Όταν προκηρύσσονται βουλευτικές εκλογές, δεν επιτρέπεται η χορήγηση κανονικών αδειών κατά τη διάρκεια ενός μήνα πριν από την ημέρα των εκλογών.⁶

Για τους **αποσπασμένους** εκπαιδευτικούς σε πολιτικά γραφεία υπουργών, βουλευτών, στο ΥΠΕΠΘ (κεντρική υπηρεσία, γραφεία εκπαίδευσης, εποπτευόμενους φορείς κ.ά.), εφαρμόζεται η **παρ.1 του άρθρου 48 του ΥΚ**, σύμφωνα με την οποία: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται κανονική άδεια με αποδοχές δύο (2) μήνες μετά το διορισμό τους. Η άδεια που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι ορίζεται σε δύο (2) ημέρες για κάθε μήνα υπηρεσίας και δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τον αριθμό των ημερών κανονικής άδειας που δικαιούνται με τη συμπλήρωση ενός (1) έτους δημόσιας πραγματικής υπηρεσίας».

Από τη στιγμή που οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί επιστρέφουν στα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα, ακόμη και αν αποδεδειγμένα δεν έχουν κάνει χρήση, για οποιονδήποτε λόγο, της κανονικής τους άδειας της παρ.1 του άρθρου 48 του ΥΚ, **δεν είναι δυνατή** η χορήγηση της.⁷

Τέλος, επισημαίνεται ότι στους εκπαιδευτικούς **δεν εφαρμόζεται** η παρ. 3 του άρθρου 48 του ΥΚ, σύμφωνα με την οποία με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μπορεί να προσαυξάνεται έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.

1.7.II Αναρρωτικές άδειες⁸

1.7.II.α. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χωρίς γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής

Σύμφωνα με το **άρθρο 55, παρ. 2 του ΥΚ** χορηγούνται και στους εκπαιδευτικούς βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες, χωρίς τη γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής, έως δέκα (10) ημέρες το χρόνο, ως εξής:

1) Με υπεύθυνη δήλωση του υπάλληλου (χειρόγραφη ή έντυπη) ή γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού, μέχρι δύο (2) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από τέσσερις (4) ημέρες κατ' έτος (ημερολογιακό), π.χ. 1+1+1+1 ή 2+2 ή 2+1+1,

2) με γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού έως τρεις (3) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από έξι (6) κατ' έτος (ημερολογιακό), π.χ. 3+3 ή 2+2+2 ή 3+2+1,

3) με γνωμάτευση του διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου έως πέντε (5) ημέρες κάθε φορά και όχι πέραν των δέκα (10) ημερών κατ' έτος (ημερολογιακό), π.χ. 5+5 ή 4+1+5 ή 4+4+2.

Το σύνολο των βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών των παραπάνω περιπτώσεων που χορηγούνται χωρίς τη γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής, δεν υπερβαίνει αθροιστικά τις δέκα (10) ημέρες το χρόνο.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του ΥΚ, η υπηρεσία υποχρεούται να στέλνει ελεγκτή ιατρό για έλεγχο στον υπάλληλο που κάνει χρήση βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών κατ' επανάληψη, και ο υπάλληλος υποχρεούται να δεχτεί την επίσκεψη του ελεγκτή ιατρού.

Σε περίπτωση βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας πριν ή μετά από αργία ή ανάμεσα σε δύο (2) αργίες, ο υπάλληλος παραπέμπεται υποχρεωτικά για εξέταση στην οικεία υγειονομική επιτροπή.⁹

1.7.II.β. Αναρρωτικές άδειες με γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής

⁶ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου: «Οργάνωση Διοίκηση και Εποπτεία των σχολείων π/μιας και δ/μιας εκπαίδευσης» Αθήνα 2002, σελ. 257

⁷ Βλέπε: υπ' αριθ. 546/2005 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

⁸ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου «Οργάνωση Διοίκηση και Εποπτεία των σχολείων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης» Αθήνα 2002, σελ. 257 επ.

⁹ Βλέπε: Έγγραφο ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

Σύμφωνα με το **άρθρο 56 του ΥΚ** ισχύουν τα εξής:

1. Ο υπάλληλος που κωλύεται να προσέλθει στην εργασία του λόγω ασθένειας, ενημερώνει την υπηρεσία του την ίδια μέρα για την αδυναμία αυτή.

2. Η υπηρεσία χορηγεί την αναρρωτική άδεια ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται εντός επτά (7) ημερών από την απουσία του υπαλλήλου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, που δεν οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας, γίνεται ανάλογη περικοπή της αναρρωτικής άδειας, με ευθύνη του οργάνου που είναι αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης χορήγησής της. Η υπηρεσία σε όλως ειδικές περιπτώσεις, οι οποίες εκτιμώνται από την ίδια με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που συντρέχουν (πχ. ύπαρξη μεταδοτικής ασθένειας), μπορεί να κινεί τη διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας αυτεπαγγέλτως.

3. Αναρρωτική άδεια πέρα των δέκα (10) ημερών κατ' έτος καθώς και βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια μικρότερη των δέκα (10) ημερών, που όμως υπερβαίνει τα επί μέρους όρια των βραχυχρόνιων αδειών της παρ. 2 του αρθ.55 του ΥΚ (π.χ. πέντε (5) ημέρες συνεχόμενης αναρρωτικής άδειας με γνωμάτευση θεράποντος ιατρού), χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, με εξαίρεση την περίπτωση που η άδεια χορηγείται με βάση τη γνωμάτευση του διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου, και εφόσον πρόκειται για νοσηλεία επτά (7) ημερών τουλάχιστον ή για νοσηλεία μετά από χειρουργική επέμβαση (άρθρο 56 παρ.3 του ΥΚ).

4. Το αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της αναρρωτικής άδειας, είτε χορηγεί ολόκληρη την άδεια που προτείνει η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ή, εάν κρίνει τη γνωμάτευσή της ανατιολόγητη, παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο για εξέταση στη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή.

5. Ο εκπαιδευτικός δικαιούται αναρρωτική άδεια τόσων μηνών, όσα τα έτη υπηρεσίας (υπολογιζόμενης και της αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας του), αφαιρούμενης κάθε φορά της άδειας που τυχόν του χορηγήθηκε στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας. Χρόνος υπηρεσίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών, θεωρείται ως πλήρες έτος. (**άρθρο 54, παρ.1 του ΥΚ**). Π.χ. εκπαιδευτικός με συνολική πραγματική υπηρεσία δέκα (10) ετών, δικαιούται αναρρωτική άδεια δέκα (10) μηνών. Εάν όμως κατά την τελευταία πενταετία του χορηγήθηκε άδεια δύο (2) μηνών, τότε δικαιούται συνολικά οκτώ (8) μήνες αναρρωτικής άδειας.

6. Σύμφωνα με το **άρθρο 56, παρ.11 του ΥΚ**, ο εκπαιδευτικός που βρίσκεται δικαιολογημένα εκτός της έδρας του, υποχρεούται μόλις ασθενήσει να υποβάλει αίτηση χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην πλησιέστερη υγειονομική επιτροπή. Σ' αυτήν την περίπτωση, ο εκπαιδευτικός δίνει στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή την ταχυδρομική διεύθυνση του γραφείου εκπαίδευσης, που ανήκει, για να αποσταλεί η σχετική γνωμάτευση σε αυτό. Αν η υγειονομική επιτροπή δεν εξετάσει για οποιονδήποτε λόγο τον υπάλληλο έως ότου επανέλθει στην έδρα του, υποχρεούται να διαβιβάσει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά στην υγειονομική επιτροπή της έδρας του υπαλλήλου.

7. Όταν ο εκπαιδευτικός έχει νοσηλευτεί σε νοσοκομείο, τότε στις μέρες αναρρωτικής άδειας προστίθενται υποχρεωτικά και οι ημέρες νοσηλείας του.

8. Η αίτηση υπαλλήλου για παράταση αναρρωτικής άδειας, υποβάλλεται το αργότερο μέσα στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του χρόνου της άδειας που του έχει χορηγηθεί (**άρθρο 56, παρ.7 του ΥΚ**).

9. Ο εκπαιδευτικός είναι υποχρεωμένος να παρουσιάζεται για ιατρική εξέταση, εφόσον το ζητήσει η αρμόδια υγειονομική επιτροπή. Αν δεν παρουσιαστεί, δε χορηγείται αναρρωτική άδεια (**άρθρο 56, παρ. 10 του ΥΚ**).

10. Άδεια διάρκειας πέρα του ενός (1) μήνα για ψυχική νόσο δε χορηγείται, αν δεν έχει προηγηθεί νοσηλεία σε δημόσιο νοσοκομείο. Παράτασή της ή χορήγηση νέας άδειας, εφόσον υπερβαίνει συνολικώς ή τμηματικώς τον ένα (1) μήνα μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος, χορηγείται, ύστερα από αναλυτική έκθεση του θεράποντος ιατρού

και έκθεση εξέτασης λειτουργικότητας του ασθενούς, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα όργανα που δικαιούνται να προβαίνουν σε εξέταση λειτουργικότητας του ασθενούς, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. (**άρθρο 56, παρ.4 του ΥΚ**). Έως την έκδοση αυτής της απόφασης, η παράταση ή η χορήγηση της άδειας για ψυχική νόσο γίνεται με ειδική αιτιολογημένη απόφαση της οικείας ειδικής υγειονομικής επιτροπής του άρθρου 167 του ΥΚ, όπως προβλέπεται από τη μεταβατική διάταξη της παρ.12 του άρθρου 169 του ΥΚ.

1.7.ΙΙ.γ. Δυσίατα νοσήματα

1. Τα δυσίατα νοσήματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας. (άρθρο 54, παρ. 4 του ΥΚ).
2. Σε περίπτωση δυσίατων νοσημάτων ο χρόνος της αναρρωτικής άδειας διπλασιάζεται (άρθρο 54, παρ. 3 του ΥΚ).
3. Ύστερα από κάθε εξέταση, καθώς και μετά τη λήξη του ανώτατου χρονικού ορίου αναρρωτικής άδειας, οι υγειονομικές επιτροπές γνωμοδοτούν εάν η νόσος είναι ιάσιμη ή όχι (άρθρο 58, παρ. 8 του ΥΚ).
4. Η χορηγούμενη άδεια δεν μπορεί να υπερβεί τους 12 μήνες (άρθρο 54, παρ. 1 του ΥΚ).

1.8 Άδειες κύησης, λοχείας και υιοθεσίας

Οι άδειες κύησης και λοχείας ρυθμίζονται από το **άρθρο 52 του ΥΚ** του οποίου οι διατάξεις κινούνται στο πλαίσιο του Συντάγματος (άρθρο 21, παρ. 1 «...η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους»).

Σύμφωνα με το άρθρο 52, παρ. 1 του ΥΚ, στις εκπαιδευτικούς οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά από τον τοκετό. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέρα του τρίτου (3^{ου}, δηλαδή 4^{ου} και άνω), η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Η επιπλέον αυτή άδεια χορηγείται συνεχόμενη, αμέσως μετά το τέλος της άδειας λοχείας. Η άδεια λόγω κυοφορίας χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού.

Δηλαδή προς το τέλος του έβδομου (7^{ου}) μήνα κύησης, η ενδιαφερόμενη υποβάλλει αίτηση άδειας κύησης, μαζί με τη βεβαίωση του γυναικολόγου της, που μπορεί να είναι και ιδιώτης, για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού. Μετά τον τοκετό, υποβάλλει αίτηση άδειας λοχείας μαζί με τη βεβαίωση του μαιευτηρίου, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία γέννησης του παιδιού.

Σύμφωνα με το **άρθρο 52, παρ. 2 του ΥΚ**: «Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας πέντε (5) μηνών.»

Παράδειγμα 1^{ης} περίπτωσης:

Αν υποβληθεί βεβαίωση του γυναικολόγου με πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού στις 9-11-2007, τότε χορηγείται άδεια κύησης για δύο μήνες πριν, δηλ. μέχρι και τις 8-9-2007. Αν όμως η ενδιαφερομένη γεννήσει στις 14-11-2007, τότε προσκομίζει ιατρική βεβαίωση για πενθήμερη παράταση της άδειας κύησης, δηλ. από τις 9-9-07 έως και τις 13-9-07, η οποία και διαβιβάζεται στην π/θμια υγειονομική επιτροπή για έγκριση. Η δε άδεια λοχείας χορηγείται για τρεις (3) μήνες, δηλ. από τις 14-11-07 έως τις 13-2-08.

Παράδειγμα 2^{ης} περίπτωσης

Αν στην παραπάνω περίπτωση η ενδιαφερόμενη γεννήσει πριν από τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού, δηλ. στις 27-10-07, τότε χορηγείται άδεια λοχείας για τρεις (3) μήνες, δηλ. από τις 9-11-07 έως και τις 8-2-08, με την παρατήρηση: «συνέχεια της ήδη χορηγηθείσας άδειας κύησης».

Με την **παρ. 2, άρθρο 53 Ν.2721/1999** ορίζεται ότι: «α) Οι μητέρες, εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων, μπορούν να επιλέγουν τη χορήγηση άδειας εννέα (9) μηνών με αποδοχές για ανατροφή του παιδιού, του άρθρου 53 ή τις διευκολύνσεις της παρ. 8 του **άρθρου 13 του Ν.1566/1985 και του άρθρου 30 παρ. 14 του Ν. 2083/1992**», δηλαδή μειωμένο ωράριο και απαλλαγή από πρόσθετες εργασίες στο σχολείο. **Σημείωση:** Η άδεια κύησης και λοχείας, χορηγείται και στις μητέρες εκπαιδευτικούς που γέννησαν πρόωρα και το νεογνό απεβίωσε, με την προϋπόθεση ότι πρόκειται για τοκετό και όχι αποβολή.¹⁰

Επίσης, σύμφωνα με την **παρ.4 του άρθρου 52 του ΥΚ**, στις υπαλλήλους που **υιοθετούν τέκνο**, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές, εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία της υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα. Να σημειωθεί ότι ο μήνας αυτός μπορεί να ληφθεί οποτεδήποτε κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα, κατόπιν αίτησης της ενδιαφερόμενης υπαλλήλου, η οποία πρέπει να προσκομίσει στην υπηρεσία σχετική βεβαίωση από τις αρμόδιες αρχές για την έναρξη της διαδικασίας υιοθεσίας.

Η υιοθεσία σύμφωνα με τον αστικό κώδικα (αρθ. 1542 επ.), μπορεί να πραγματοποιηθεί και από έγγαμο και από άγαμο υπάλληλο.

1.8.α. Επαπειλούμενη κύηση

1. Σε περίπτωση επαπειλούμενης κύησης, σύμφωνα με το **Ν.3205/03**, χορηγείται αναρρωτική άδεια με πλήρεις αποδοχές, ύστερα από βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου ή ιδιωτικής κλινικής, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία που αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία (εισαγωγή, εξιτήριο κ.ά.).

2. Σε κυοφορούσες εκπαιδευτικούς που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές, με βεβαίωση του θεράποντος ιατρού και του διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος (**άρθρο 52, παρ 3 του ΥΚ**).

Ο χρόνος της κανονικής άδειας κυοφορίας δεν αφαιρείται από τους μήνες της αναρρωτικής άδειας που θα δικαιούται στο μέλλον η ενδιαφερομένη.

Όπως βλέπουμε, η άδεια αυτή είναι ιδιόμορφη διότι ορίζεται ως κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές και χορηγείται ως εξής:

α. η κυοφορούσα πρέπει να έχει εξαντλήσει την αναρρωτική άδεια με αποδοχές,
β. να έχει ανάγκη ειδικής θεραπείας και όχι απλής γενικής ιατρικής περί-θαλψης,
γ. η ανάγκη αυτή να προκύπτει από βεβαίωση και του θεράποντος ιατρού (που μπορεί να είναι και ιδιώτης) και του διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημοσίου νοσηλευτικού ιδρύματος σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 52 του ΥΚ.

1.9. Άδεια ανατροφής παιδιού

Ο γονέας εκπαιδευτικός δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 2 του ΥΚ**. Η άδεια αυτή μπορεί να χορηγηθεί οποτεδήποτε ο

¹⁰ Βλέπε: έγγραφο ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

εκπαιδευτικός υποβάλλει σχετική αίτηση. Για λόγους όμως εύρυθμης λειτουργίας των σχολείων, πρέπει οι εκπαιδευτικοί να υποβάλλουν στις υπηρεσίες τους, ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη της άδειας λοχείας, σχετική αίτηση συνοδευμένη από υπεύθυνη δήλωση, στην οποία να δηλώνουν ότι δεν θα κάνουν χρήση του μειωμένου ωραρίου.

Την άδεια αυτή δικαιούται και ο γονέας εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει **υιοθετήσει** τέκνο.¹¹

Ειδικά για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, η συνεχόμενη άδεια ανατροφής τέκνου **προσαυξάνεται** κατά ένα (1) μήνα. Αυτή η προσαύξηση χορηγείται στους δικαιούχους γονείς, εφόσον κατά την 9^η Φεβρουαρίου 2007 (ημέρα δημοσίευσης του ΥΚ) δεν είχαν εξαντλήσει την εν λόγω διευκόλυνση.¹²

Ο χρόνος εργασίας του γονέα εκπαιδευτικού, εάν δεν κάνει χρήση της άδειας ανατροφής τέκνου, **μειώνεται** κατά δύο (2) ώρες την εβδομάδα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών. Οι γονείς εκπαιδευτικοί έχουν μειωμένο ωράριο μέχρι το παιδί τους να συμπληρώσει το 2^ο έτος της ηλικίας του, σύμφωνα με **ειδική νομοθετική ρύθμιση** που ισχύει για αυτού (άρθρο 53, Ν.3528/2007).

Σημείωση 1: Οι άδειες κήσης-λοχείας και ανατροφής δεν διακόπτονται κατά τις διακοπές των σχολείων.

Σημείωση 2: Παρακάτω αναφέρονται τα σημεία που πρέπει να προσέξουν οι εκπαιδευτικοί γονείς και σύζυγοι ως προς τις δηλώσεις για τη χορήγηση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης άδειας ανατροφής.

- Κοινή δήλωση των γονέων εκπαιδευτικών

Σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 3** του ΥΚ, αν και οι δύο γονείς δικαιούνται τις διευκολύνσεις του άρθρου 53 του ΥΚ, τότε, με κοινή δήλωση του Ν.1599/1986, την οποία καταθέτουν στις υπηρεσίες τους, καθορίζουν ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης άδειας ανατροφής. Μπορούν επίσης να καθορίσουν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα κάνουν χρήση, άπαξ ο καθένας ξεχωριστά, αλλά οπωσδήποτε διαδοχικά, μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 53 του ΥΚ. Αλλαγή αυτής της δήλωσης **δεν επιτρέπεται** μετά την έναρξη των διευκολύνσεων.

- Σύζυγος που εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα

Σύμφωνα ομοίως με την παρ.3 του άρθρου 53 του ΥΚ, αν η σύζυγος του εκπαιδευτικού που εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα δικαιούται ολικώς ή μερικώς όμοιων διευκολύνσεων, ο εκπαιδευτικός, μπορεί να κάνει χρήση των δικών του διευκολύνσεων (δηλ. του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής) είτε κατά το μέρος που η σύζυγος δεν κάνει χρήση των αντίστοιχων δικών της, είτε κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των δικών του διευκολύνσεων. Ως εργασία στον ιδιωτικό τομέα νοείται η εξαρτημένη μισθωτή εργασία, καθώς και η άσκηση κάποιου ελευθέριου επαγγέλματος, από αυτά που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία περί φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με την **παρ.1 του άρθρου 48 του Ν.2238/1994**.¹³

- Δικαιολογητικά που απαιτούνται στην περίπτωση αυτή:

Ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να προσκομίσει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου.
2. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 για την κοινή δήλωση των γονέων.

¹¹ Βλέπε: αρ.582/2004 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

¹² Βλέπε: έγγραφο του ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

¹³ Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ελευθέρια επαγγέλματα είναι του ιατρού, δικηγόρου, συμβολαιογράφου, αρχιτέκτονα, μηχανικού, γεωπόνου, χημικού, δημοσιογράφου, καλλιτέχνη, καθηγητή ή δάσκαλου, διακοσμητή, οικονομολόγου, λογιστή, κοινωνιολόγου κ.α.

3. Βεβαίωση του οικείου εργοδότη, σχετικά με το αν η σύζυγος έχει ήδη κάνει ολικώς ή μερικώς χρήση των δικαιωμάτων της και αν εργάζεται με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης.

Ειδικότερα:

α) Ο εκπαιδευτικός του οποίου η σύζυγος εργάζεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου (π.χ. είναι **αναπληρώτρια** εκπ/κος π/θμιας ή δ/θμιας εκπ/σης), δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων για όσο διάστημα αυτή εργάζεται. Αν όμως η σύζυγος είναι **ωρομίσθια** εκπ/κός π/θμιας ή δ/θμιας εκπ/σης και δεν κάνει χρήση διευκολύνσεων, τότε ο σύζυγος δικαιούται να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής κατά το ήμισυ των προβλεπόμενων από το άρθρο 53 του ΥΚ.

β) Αν η σύζυγος του εκπαιδευτικού δεν εργάζεται, τότε ο σύζυγος, δεν δικαιούται να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, εκτός αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ανίκανη να αναθρέψει το παιδί, σύμφωνα με βεβαίωση της δ/θμιας υγειονομικής επιτροπής, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο υπάλληλος σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ.3 του ΥΚ**.

γ) Όταν ο ένας γονέας λάβει άδεια άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της εννεάμηνης άδειας ανατροφής για το ίδιο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ.4 του ΥΚ**.

δ) Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια άνευ αποδοχών ανατροφής τέκνου, την εννεάμηνη άδεια και τη διευκόλυνση του μειωμένου ωραρίου, τις δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια, σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ.5 του ΥΚ**.

1.10 Άδειες εξετάσεων

Σύμφωνα με το **άρθρο 60 του ΥΚ**, στους εκπαιδευτικούς που είναι σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές μέχρι είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες σε ένα ημερολογιακό έτος, και χορηγείται συνεχώς ή τμηματικώς κατά την εξεταστική περίοδο που ζητά ο ενδιαφερόμενος. Οι άδειες αυτές χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι το πολύ δύο (2) εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο εκπαιδευτικός εξακολουθεί να φοιτά. Για κάθε ημέρα εξετάσεων χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών, δηλαδή, η προηγούμενη και η ημέρα της εξέτασης, εφόσον καμία από τις δύο δεν είναι αργία.

Οι άδειες αυτές δεν έχουν καμία σχέση με το 10ήμερο των κανονικών αδειών.

Η άδεια αυτή χορηγείται στους εκπαιδευτικούς που είναι σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, καθώς επίσης και στο Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ). Η άδεια αυτή, χορηγείται ύστερα από αίτηση του εκπαιδευτικού, ο οποίος πρέπει να προσκομίσει βεβαίωση της σχολής στην οποία φοιτά ότι έλαβε μέρος σε εξετάσεις.

Οι άδειες εξετάσεων ισχύουν και για τους εκπαιδευτικούς που εκπονούν διδακτορική διατριβή, προκειμένου να συναντηθούν με τον επιβλέποντα καθηγητή, να παρουσιάσουν τη διατριβή τους ή να την υποστηρίξουν. Δεδομένου όμως, ότι εν προκειμένω οι εκπαιδευτικοί, υποψήφιοι διδάκτορες δε συμμετέχουν σε εξετάσεις, η άδεια χορηγείται κάθε φορά μετά από συνεκτίμηση των αναγκών και της υπηρεσίας και της εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής.¹⁴

¹⁴ Βλέπε: αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53.9673/16848/21-4-2003 έγγραφο του ΥΠΕΣΣΔΑ.

Άδεια εξετάσεων χορηγείται και για την ορκωμοσία των εκπαιδευτικών μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Σε περίπτωση που οι προβλεπόμενες ημέρες έχουν εξαντληθεί, τότε χορηγείται για το σκοπό αυτό κανονική άδεια.

1.11 Ειδικές άδειες

1.11.α. Γάμου

Σύμφωνα με το **άρθρο 50, παρ. 1 του ΥΚ**, στους εκπαιδευτικούς, ύστερα από σχετική αίτησή τους, χορηγείται ειδική άδεια απουσίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών με αποδοχές σε περίπτωση γάμου. Η άδεια αυτή, που δεν προστίθεται στις ημέρες κανονικής άδειας, χορηγείται αμέσως **πριν από ή μετά** την τέλεση του γάμου και όχι άλλη χρονική περίοδο εντός του ημερολογιακού έτους.

1.11.β. Θανάτου συγγενικού προσώπου

Σύμφωνα με το **άρθρο 50, παρ. 1 του ΥΚ** στους εκπαιδευτικούς χορηγείται, ύστερα από σχετική αίτησή τους, ειδική άδεια τριών (3) εργάσιμων ημερών με αποδοχές, που δεν προστίθεται στις ημέρες κανονικής άδειας, σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή και συγγενούς έως και β' βαθμού, δηλ. γονέων, τέκνων, αδελφών, εγγονών και πάππων, τόσο εξ αίματος όσο και εξ αγχιστείας.

1.11.γ. Για συμμετοχή σε δίκη

Στους εκπαιδευτικούς χορηγείται μετά από σχετική αίτησή τους, ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών για συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου με οποιαδήποτε ιδιότητα, όπως του ενάγοντα, του μηνυτή, του μάρτυρα κ.ά.. Μαζί με την αίτηση υποβάλλεται και φωτοτυπία της κλήσης από το δικαστήριο ή, αν δεν υποβληθεί φωτοτυπία της κλήσης, αφού επιστρέψει ο εκπαιδευτικός, υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση του δικαστηρίου ότι παρουσιάστηκε σε αυτό.

Η άδεια αυτή δεν προστίθεται στις ημέρες κανονικής άδειας.

1.11.δ. Εκλογική άδεια

Ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών χορηγείται κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Οι εκπαιδευτικοί που θα μετακινηθούν για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, υποβάλλουν αίτηση και υπεύθυνη δήλωση καθώς και σχετική βεβαίωση του δικαστικού αντιπροσώπου, όταν επιστρέψουν.

1.11.ε. Αιμοδοτική άδεια (ΥΑ Φ351/5/33/Δ1/1207/23-01-98)

Ο αριθμός των ημερών άδειας που δικαιούνται οι εκπαιδευτικοί λόγω αιμοδοσίας, ορίζεται ως εξής:¹⁵

- Ο εκπαιδευτικός που δίνει αίμα για ασθενή του συγγενικού του περιβάλλοντος, δικαιούται να απουσιάσει από το σχολείο κατά την ημέρα αιμοδοσίας.
- Εκπαιδευτικός που ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης, καθώς και υπάλληλος ο οποίος μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία δικαιούται ειδική άδεια απουσίας δύο (2) ημερών με πλήρεις αποδοχές, σύμφωνα με **την παρ. 5 του άρθρου 50 του ΥΚ**. Οι δύο αυτές ημέρες δεν περιλαμβάνουν **την ημέρα της αιμοδοσίας και** χορηγούνται συνεχόμενα με το χρόνο της αιμοδοσίας ή οποτεδήποτε μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος, αλλά δεν μεταφέρονται στο επόμενο.

¹⁵ Βλέπε: και έγγραφο ΥΠΕΠΘ της 10-7-2007 με αριθ.πρωτ. 74275/Δ2.

- Την άδεια αυτή των δύο (2) ημερών δικαιούται και ο εκπαιδευτικός που προσέρχεται σε οποιοδήποτε κέντρο αιμοληψίας με δική του πρωτοβουλία, για να προσφέρει αίμα ή αιμοπετάλια. Στην περίπτωση αυτή, οφείλει να προσκομίσει σχετική βεβαίωση του νοσηλευτικού ιδρύματος στο οποίο πραγματοποιείται η αιμοληψία.

1.11.στ. Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους (άρθρο 59 του ΥΚ)

Άδειες μικρής χρονικής διάρκειας, οι οποίες δεν έχουν σχέση με το 10ήμερο των κανονικών αδειών, είναι δυνατόν να χορηγούνται στους εκπαιδευτικούς για τη συμμετοχή τους σε συνέδρια, σεμινάρια κ.ά.. Στο χρόνο της άδειας αυτής προστίθενται και οι μέρες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση και την επιστροφή του εκπαιδευτικού **στον τόπο που πραγματοποιείται το σεμινάριο**. Οι άδειες αυτές εγκρίνονται μόνο στη περίπτωση που το σεμινάριο ή το συνέδριο είναι εγκεκριμένο από το ΥΠΕΠΘ.

1.11.ζ'. Άδεια απουσίας για παρακολούθηση σχολικής επίδοσης

Σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 6 του ΥΚ**, οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους (κατά συνέπεια και τους εκπαιδευτικούς) που έχουν τέκνα, τα οποία φοιτούν στην π/θμια ή στη δ/θμια εκπ/ση, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

Πρόσφατα, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1613/τ.Β' η υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1222/20561/9-8-2007 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθ. 53 παρ.7 του υπαλληλικού κώδικα.¹⁶ Με την απόφαση αυτή η άδεια για τους υπαλλήλους που έχουν ένα (1) τέκνο, παραμένει στις τέσσερις (4) ημέρες. Για τους υπαλλήλους που έχουν δύο (2) τέκνα και άνω, η άδεια ορίζεται σε πέντε (5) ημέρες αντί των τεσσάρων (4) που χορηγούνταν μέχρι σήμερα, μέσα στο ημερολογιακό έτος. Στην περίπτωση δε που τα τέκνα παρακολουθούν μαθήματα σε ιδρύματα διαφορετικής εκπαιδευτικής βαθμίδας, η άδεια των πέντε (5) ημερών, αυξάνεται κατά μία (1) ημέρα επιπλέον.¹⁷

Η άδεια αυτή είναι άδεια με αποδοχές και χορηγείται στον ένα γονέα, ανεξαρτήτως του αν ο άλλος εργάζεται. Αν την άδεια τη δικαιούνται και οι δύο γονείς, αποφασίζουν με κοινή συμφωνία κάθε φορά, ποιος από τους δύο θα τη χρησιμοποιήσει. Για τη χορήγησή της, ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση του διευθυντή του σχολείου, στο οποίο φοιτά το παιδί του, ότι πράγματι τη συγκεκριμένη ημέρα παρουσιάστηκε και ενημερώθηκε για την επίδοσή του. Δεδομένου δε, ότι τα **νηπιαγωγεία** αποτελούν πλέον μέρος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και μπορεί να λειτουργούν μαζί με παιδικούς σταθμούς (παιδικά κέντρα), η άδεια αυτή, δίνεται και στους γονείς που το παιδί τους φοιτά σε παιδικό κέντρο, με την προϋπόθεση ότι το παιδικό κέντρο εφαρμόζει πλήρες πρόγραμμα νηπιαγωγείου.

1.11.η. Άδεια απουσίας εκπαιδευτικών που πάσχουν οι ίδιοι ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας.

Σύμφωνα με το **άρθρο 50, παρ.2 του ΥΚ**, οι εκπαιδευτικοί αυτοί δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται τα νοσήματα για τα οποία απαιτούνται τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή τα οποία χρήζουν περιοδικής νοσηλείας.

¹⁶ Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθ. 53 ΥΚ «Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου (εννοεί την παρ. 6 του άρθ. 53 ΥΚ) και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

¹⁷ Για τους εκπαιδευτικούς ισχύει αυτή η ρύθμιση, δηλαδή της άδειας για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των παιδιών τους και επιβεβαιώθηκε με το υπ' αριθ. Φ.908/99837/Η/13-9-2007 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ με αριθ. πρωτ.Φ.12/6665.

Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, η ειδική αυτή άδεια χορηγείται στους δικαιούχους, εφόσον υπάρχουν οι εξής προϋποθέσεις:¹⁸

α) Γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, με την οποία πιστοποιείται αιτιολογημένα ότι η πάθηση, από την οποία πάσχουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί ή κάποιο τέκνο τους, χρήζει τακτικών μεταγγίσεων αίματος ή περιοδικής νοσηλείας σε δημόσιο ή ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα.

β) Προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος για το οποίο απαιτείται η νοσηλεία αυτή.

Στην περίπτωση πάθησης του τέκνου, μπορούν **και οι δύο γονείς**, να κάνουν χρήση της άδειας αυτής, της οποίας η συνολική διάρκεια δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες ετησίως και για τους δύο, αφού δηλώσουν από κοινού ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση και για πόσο χρονικό διάστημα. Επίσης, καθένας θα πρέπει να δηλώνει υπεύθυνα κάθε φορά στη σχετική αίτηση χορήγησης της άδειας, πόσες ημέρες από τις είκοσι δύο (22) έχει ήδη χρησιμοποιήσει.

Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια αυτή τη δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου το οποίο χρήζει τακτικής μετάγγισης ή περιοδικής νοσηλείας.

Σύμφωνα με **την παρ.3, του άρθρου 50 ΥΚ**, την ειδική αυτή άδεια των είκοσι δύο (22) εργάσιμων ημερών τη δικαιούνται και οι εκπαιδευτικοί που έχουν τέκνα τα οποία πάσχουν από βαριά νοητική στέρωση ή σύνδρομο Down, ανεξαρτήτως του εάν χρήζουν ή όχι περιοδικής νοσηλείας. Στην περίπτωση αυτή, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική γνωμάτευση από δημόσιο ιατροπαιδαγωγικό κέντρο ή παιδοψυχιατρικό τμήμα δημοσίου νοσοκομείου.

1.11.ι. Άδεια χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή¹⁹

Ο **αποσπασμένος** εκπαιδευτικός σε δ/νση ή γραφείο εκπαίδευσης, ο οποίος χειρίζεται Η/Υ και απασχολείται μπροστά σε οθόνη οπτικής καταγρα-φής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) ωρών του ημερησίου ωραρίου εργασίας, δικαιούται μηχανογραφική άδεια, με αποδοχές, μιας (1) ημέρας ανά δίμηνο η οποία χορηγείται υποχρεωτικά μέσα στο δίμηνο αυτό. Εφόσον δεν γίνει χρήση στο διάστημα αυτό, η άδεια **δε** μεταφέρεται, ούτε καταβάλλεται αποζημίωση στον υπάλληλο, σύμφωνα με **την παρ.6, του άρθρου 50 του ΥΚ**.

1.12 Εκπαιδευτικές άδειες

1.12.α. Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης για συμμετοχή σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης (άρθρο 58 του ΥΚ).

Αυτή η άδεια δεν χορηγείται, αν ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου που απομένει μετά το πέρας της άδειας είναι μικρότερος του τετραπλασίου της χρονικής διάρκειας της άδειας. Επίσης, η άδεια αυτή δεν χορηγείται, αν ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει τη δοκιμαστική υπηρεσία (άρθ. 58 παρ. 1).

Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, εάν ο υπάλληλος έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Υποτροφία από άλλο ελληνικό ή διεθνές ίδρυμα ή οργανισμό ή κυβέρνηση άλλης χώρας για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση, σχετιζόμενη με το αντικείμενο της υπηρεσίας του υπαλλήλου, συνεκτιμάται για τη χορήγηση της άδειας. Η άρνηση χορήγησης της άδειας πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς (άρθ. 58, παρ.3).

¹⁸ Βλέπε: έγγραφο της Γενικής Δ/νσης Διοίκησης Π/θμιας και Δ/θμιας εκπαίδευσης της 10-7-2007, με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

¹⁹ Βλ. Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ της 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ή τα τέσσερα (4) χρόνια αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου, δεν μπορεί να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης πέρα των πέντε (5) ετών (άρθρ. 58, παρ.4).

Ο εκπαιδευτικός μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής του άδειας, υποχρεούται να προσφέρει τις υπηρεσίες του στη βαθμίδα της εκπαίδευσης που ανήκει ή σε άλλη βαθμίδα για χρονικό διάστημα τριπλάσιο του χρόνου της εκπαιδευτικής άδειας, και πάντως όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) ετών. Από το συνολικό χρονικό διάστημα, πέντε (5) τουλάχιστον έτη πρέπει να διανυθούν στην εκπαιδευτική βαθμίδα, στην οποία ανήκε ο εκπαιδευτικός, όταν του χορηγήθηκε η εκπαιδευτική άδεια. Για εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται στο δημόσιο συμφέρον, μπορεί ο εκπαιδευτικός να απαλλαγεί μερικώς από την υποχρέωση προσφοράς των υπηρεσιών του στην ίδια εκπαιδευτική βαθμίδα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου (άρθρο 9 Ν. 2986/02).

Σε περίπτωση υπαίτιας διακοπής της εκπαιδευτικής άδειας ή αθέτησης των υποχρεώσεων, επιστρέφονται οι καταβληθείσες πρόσθετες αποζημιώσεις, καθώς και οι καταβληθείσες αποδοχές, ολικώς ή μερικώς, κατά τα οριζόμενα σε απόφαση του υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου για τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών υπηρεσιακού συμβουλίου (**άρθρο 9, Ν. 2986/02**).

Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης, στους μεν εκπαιδευτικούς χορηγείται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, στα δε στελέχη της εκπαίδευσης με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΥΣΠΕ ή ΚΥΣΔΕ).

Στους εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου εκπαίδευσης (**άρθρο 9 παρ. 10 του Ν. 3391/05**).

Τα στελέχη της εκπαίδευσης δεν επιτρέπεται να λάβουν εκπαιδευτική άδεια για μεταπτυχιακές σπουδές ή για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, αν προηγουμένως δεν υποβάλλουν αίτηση απαλλαγής από τα καθήκοντά τους (**άρθρο 6, παρ.3 του Ν. 3467/06**).

Συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας θεωρείται ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας με αποδοχές μέχρι μία **πενταετία**.

1.13 Άδειες χωρίς αποδοχές

Άδειες χωρίς αποδοχές χορηγούνται στους εκπαιδευτικούς στις εξής περιπτώσεις:

1.13.α. Για προσωπικούς λόγους

Σύμφωνα με το **άρθρο 51, παρ. 1 του ΥΚ** είναι δυνατόν, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν, να χορηγηθεί άδεια χωρίς αποδοχές στον υπάλληλο, μετά από αίτησή του, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους και της οποίας ο χρόνος, είναι χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς συντάξιμος.

Την άδεια χορηγεί ο οικείος προϊστάμενος, χωρίς να απαιτείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και τη συνυποβολή δικαιολογητικών, εάν υπάρχουν, που αποδεικνύουν τους λόγους τους οποίους επικαλείται, προκειμένου να πάρει την άδεια αυτή.

1.13.β. Για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους

Σύμφωνα με το **άρθρο 51, παρ. 2 του ΥΚ**, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους, που κρίνονται κατά περίπτωση, επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές στους εκπαιδευτικούς, συνολικής διάρκειας έως δύο (2) ετών, ύστερα από αίτησή τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Ο χρόνος της άδειας αυτής δεν είναι χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς δεν είναι συντάξιμος.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Έντυπη αίτηση της χορήγησης άδειας χωρίς αποδοχές.
- Επίσημα δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν τη σοβαρότητα των λόγων. Π.χ., εάν ο ενδιαφερόμενος ζητάει την άδεια για λόγους υγείας συγγενικού του προσώπου, προσκομίζει βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου και όχι ιδιώτη γιατρού, ούτε εξωτερικών ιατρείων δημόσιου νοσοκομείου. Εάν ζητάει την άδεια για λόγους υγείας του ίδιου, προσκομίζει επίσημες ιατρικές γνωματεύσεις δημόσιου νοσοκομείου, μετά την εξάντληση των χρονικών ορίων των αναρρωτικών αδειών που δικαιούται με αποδοχές, γεγονός που θα πρέπει να αναφέρεται υποχρεωτικά στην εισήγηση του προϊσταμένου του γραφείου εκπαίδευσης.

1.13.γ. Για οικογενειακούς λόγους

Σύμφωνα με το **άρθρο 51, παρ. 3 του ΥΚ**, υπάλληλος του οποίου ο/η σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημοσίου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

Ο χρόνος της άδειας αυτής δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς δεν είναι συντάξιμος.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Έντυπη αίτηση χορήγησης άδειας χωρίς αποδοχές.
- Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.
- Επίσημα αποδεικτικά στοιχεία της υπηρεσίας του/της συζύγου.

1.13.δ. Για ανατροφή παιδιού έως και έξι (6) ετών.

Σύμφωνα με τα **άρθρα 51, παρ. 2 και 53, παρ.1 του ΥΚ** ο εκπαιδευτικός δικαιούται άδεια χωρίς αποδοχές, συνολικής διάρκειας έως δύο (2) ετών, η οποία χορηγείται υποχρεωτικά, χωρίς τη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για την ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και (6) ετών. Εάν βέβαια, ο εκπαιδευτικός ζητήσει αυτή την άδεια για παιδί, π.χ. πεντέμισι χρονών, δεν δικαιούται και τα δύο έτη άδειας αλλά μόνο έξι (6) μήνες, δηλ. μέχρι τη συμπλήρωση των έξι (6) ετών.

Διευκρινίζεται ότι η άδεια αυτή, χορηγείται με βάση τον υπαλληλικό κώδικα **και όχι με το άρθρο 16, περ. Ε του 1566/1985**, το οποίο ισχύει για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- θεραπεία δυσίατων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογένειάς του,
- αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης,
- ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών

Ωστόσο, σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 1 του ΥΚ**, διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται υποχρεωτικά από το γραφείο εκπαίδευσης, χωρίς τη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, εφάπαξ με πλήρεις αποδοχές, στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3^{ου}) παιδιού και άνω. Για το ίδιο παιδί δικαίωμα χρήσης της άδειας

αυτής έχει ο ένας από τους δύο γονείς, οι οποίοι, εάν υπηρετούν σε δημόσιες υπηρεσίες, θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση της υπηρεσίας τους ότι δεν τους έχει χορηγηθεί άδεια για τους ίδιους λόγους.

Την άδεια αυτή, δηλ. της περίπτωσης γέννησης τρίτου (3^{ου}) παιδιού και άνω, δικαιούνται και γονείς των οποίων το τρίτο (3^ο) τέκνο και άνω, γεννήθηκε **πρίν** από την 9^η Φεβρουαρίου 2007 (ημέρα δημοσίευσης του υπαλληλικού κώδικα) και εφόσον κατά την ημερομηνία αυτή το τέκνο δεν είχε συμπληρώσει την ηλικία των έξι (6) ετών.²⁰

Για παράδειγμα:

Εκπαιδευτικός που κατά την 9^η Φεβρουαρίου 2007 είχε τρία τέκνα, από τα οποία το τελευταίο ήταν ηλικίας κάτω των έξι (6) ετών, δικαιούται να κάνει χρήση εφάπαξ της άδειας των τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές, **εφόσον βέβαια δεν έχει ήδη εξαντλήσει το δικαίωμα της άδειας άνευ αποδοχών της παρ. 2 του άρθρου 51 του ΥΚ** και ανάλογα με το χρονικό διάστημα που υπολείπεται, έως ότου το τέκνο συμπληρώσει το 6^ο έτος της ηλικίας του.

Λαμβάνονται βέβαια υπόψη και οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 53 του ΥΚ, οι οποίες αναλύθηκαν στην ενότητα 1.9 σχετικά με τις άδειες ανατροφής τέκνου.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Αίτηση ενδιαφερόμενου
- Ληξιαρχική πράξη γέννησης του παιδιού

1.13.ε. Για ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών (αρθ. 16, περ. Ε΄ του Ν. 1566/85)

Για την ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών στο εξωτερικό ή στο εσωτερικό, χορηγείται άδεια χωρίς αποδοχές. Και ο χρόνος αυτής της άδειας δεν είναι χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς δεν είναι συντάξιμος.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Αίτηση, η οποία υποβάλλεται ιεραρχικά στο σχολείο, στο οποίο ανήκει οργανικά ο εκπαιδευτικός.
- Βεβαίωση εγγραφής του αιτούντος στο πανεπιστήμιο.
- Βεβαίωση σπουδών του πανεπιστημίου, στην οποία αναφέρονται το έτος έναρξης των σπουδών, η πρόοδος των σπουδών του αιτούντος, σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο μετεκπαιδευόμενος και το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης των σπουδών του.
- Πρόγραμμα σπουδών που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σπουδών, εγκεκριμένο από τον επιβλέποντα καθηγητή, εφόσον πρόκειται για διδακτορικό, ή από τη γραμματεία του πανεπιστημίου, εφόσον πρόκειται για μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.

Γενικές παρατηρήσεις για τις άδειες χωρίς αποδοχές:

Επειδή για τους εκπαιδευτικούς που ζητούν άδεια χωρίς αποδοχές, θα πρέπει να προβλέπονται αναπληρωτές, οι σχετικές αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο τον Ιούνιο, ώστε η άδεια να αρχίζει με την έναρξη του σχολικού έτους.

Μόνο σε σοβαρές καταστάσεις, που προκύπτουν αιφνίδια, υποβάλλονται αιτήσεις κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Εάν ο αιτών θέλει να κάνει χρήση όλου του χρονικού διαστήματος που δικαιούται, του χορηγείται αρχικά η άδεια για ένα σχολικό έτος και μετά τη λήξη της, και αφού υποβληθούν πάλι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η άδειά του παρατείνεται. Στις άδειες αυτές περιλαμβάνονται οι διακοπές, οι αργίες και τα σαββατοκύριακα.

²⁰ Βλέπε: Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

Ο εκπαιδευτικός διακόπτει την εργασία του, από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης παροχής της άδειας και όχι από την ημερομηνία υποβολής της. Αν ο εκπαιδευτικός αποχωρήσει από την υπηρεσία του με την υποβολή της αίτησης, θεωρείται ότι απέχει αδικαιολόγητα από τα καθήκοντά του με συνέπεια τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές.

1.14 Άδειες αναπληρωτών εκπαιδευτικών

Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί δικαιούνται όλα τα είδη των αδειών εκτός: α) των εκπαιδευτικών αδειών β) των αδειών άνευ αποδοχών.

1.14. α. Άδειες κύησης-λοχείας σε αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς

Οι αναπληρώτριες εκπαιδευτικοί δικαιούνται άδεια πενήντα έξι (56) ημέρων κύησης, οι οποίες χορηγούνται υποχρεωτικά πριν από την πιθανή ημερομηνία τοκετού και πενήντα έξι (56) ημερών μετά τον τοκετό, εφόσον το παιδί γεννηθεί ζωντανό. Σε περίπτωση που ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο προγενέστερο από τον πιθανολογούμενο, τότε το υπόλοιπο της άδειας κύησης χορηγείται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλίζεται χρόνος συνολικής άδειας εκατόν δώδεκα (112) ημερών. Για αυτές τις ημέρες απουσίας δικαιούνται άδεια μόνο δεκαπέντε (15) ημερών με αποδοχές από την υπηρεσία τους, ενώ για τις υπόλοιπες ενενήντα επτά (97) παίρνουν σχετική επιδότηση από το ΙΚΑ.

Για τη χορήγηση άδειας κύησης, στη γνωμάτευση του ΙΚΑ πρέπει να αναφέρεται και η πιθανή ημερομηνία τοκετού.

Για τη χορήγηση άδειας λοχείας, η οποία είναι άδεια χωρίς αποδοχές, υποβάλλεται η σχετική αίτηση στο γραφείο εκπαίδευσης, συνοδευόμενη από γνωμάτευση του ΙΚΑ στην οποία αναγράφεται και η ημερομηνία γέννησης του παιδιού. Οι αποφάσεις για τις παραπάνω άδειες κοινοποιούνται στον αρμόδιο εκκαθαριστή αποδοχών.

1.14.β. Αναρρωτικές άδειες σε αναπληρωτές εκπαιδευτικούς

Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί δικαιούνται αναρρωτική άδεια, εφόσον έχουν υπηρεσία άνω των δέκα (10) ημερών. Για τη χορήγησή της από το γραφείο εκπαίδευσης, υποβάλλουν στην υπηρεσία τους σχετική αίτηση και γνωμάτευση του ΙΚΑ. Δεν μπορούν να προσκομίσουν γνωματεύσεις από ιδιώτες γιατρούς ή υπεύθυνες δηλώσεις και δεν παραπέμπονται στις υγειονομικές επιτροπές.

1.15 Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί²¹

Όλες οι άδειες χορηγούνται από την υπηρεσία στην οποία είναι αποσπασμένοι οι εκπαιδευτικοί. Εξαιρούνται οι άδειες εκείνες για τις οποίες απαιτείται η γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου και οι οποίες χορηγούνται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης. Οι εκπαιδευτικοί που αιτούνται αναρρωτική άδεια, συνυποβάλλουν και υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/1986, στην οποία αναγράφουν τις ημέρες της αναρρωτικής άδειας, που έλαβαν την τελευταία πενταετία. Η υπηρεσία, στην οποία είναι αποσπασμένοι οι εκπαιδευτικοί, υποχρεούται να κοινοποιήσει την απόφαση, με την οποία χορηγείται η άδεια, στην υπηρεσία της οργανικής τους θέσης.

Γ. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ²²

Τα καθήκοντα των υπαλλήλων έχουν άμεση σχέση με την πειθαρχική τους ευθύνη.

²¹ Σχ.ετ.αρ.πρωτ. 49178/Δ2/17-5-2006 έγγραφο ΥΠΕΠΘ

²² Βλέπε: Π. Πουλή: «Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί» Γ' εκδ. Σάκκουλα Αθήνα 2006 σελ.161 επτ.

1.16 Πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα

Το **άρθρο 103, παρ. 1 του Συντ.** ορίζει ότι: « Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του κράτους και υπηρετούν το λαό. Οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση την Πατρίδα».

Ομοίως το **άρθρο 24 του ΥΚ** ορίζει ότι: « Ο υπάλληλος είναι εκτελεστής της θέλησης του κράτους, ορίζει υπηρετεί μόνο το λαό και οφείλει πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία».

Συμπερασματικά ο δημόσιος υπάλληλος, κατά συνέπεια και ο εκπαιδευτικός, είναι όργανο του κράτους και υποχρεούται να υπακούει στις διαταγές των προϊσταμένων του.

Σύμφωνα με το **άρθρο 106, παρ.3 του ΥΚ** «Το υπαλληλικό καθήκον, σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλει στον υπάλληλο πράξη ή παράλειψη που να αντίκειται προδήλως στις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων».

1.17 Εκτέλεση Υπηρεσίας

Σύμφωνα με τα **άρθρα 30, παρ. 1 και 29, παρ. 1 του ΥΚ αντίστοιχα**, ο υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητάς του και παρέχει την εργασία του μέσα στον οριζόμενο χρόνο, εκτός εάν έκτακτες και εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες το επιβάλλουν, οπότε έχει υποχρέωση να εργαστεί και πέρα από το χρόνο εργασίας του ή σε μη εργάσιμες ημέρες, με την καταβολή αντίστοιχης αποζημίωσης. Η βραδεία προσέλευσή του, ή η πρόωγη αποχώρησή του από την υπηρεσία, καθώς και η αμέλεια ή η μη έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων του, συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με το **άρθρο 107 του ΥΚ**.

Οι εκπαιδευτικοί υποχρεούνται να παραμείνουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους κατά τις εργάσιμες ημέρες και πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών που συνδέονται με τη γενικότερη εκπαιδευτική λειτουργία ή για συγκεκριμένο εκπαιδευτικό έργο ή την προσφορά διοικητικών υπηρεσιών, όταν δεν επαρκεί το διοικητικό προσωπικό, σύμφωνα με το **άρθρο 13, παρ. 8 του Ν. 1566/85**.

1.18 Νομιμότητα των υπηρεσιακών ενεργειών και υποχρέωση υπακοής

Σύμφωνα με το **άρθρο 25, παρ. 1 του ΥΚ**: «Ο υπάλληλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη νομιμότητα των υπηρεσιακών του ενεργειών».

Ο υπάλληλος οφείλει να υπακούει στις διαταγές των προϊσταμένων του. Όταν όμως εκτελεί διαταγή, την οποία θεωρεί παράνομη, οφείλει πριν να την εκτελέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να αναφέρει εγγράφως την αντίθετη γνώμη του, σύμφωνα με το **άρθρο 25, παρ.2 του ΥΚ**.

Αν όμως η διαταγή είναι προδήλως αντισυνταγματική ή παράνομη, ο υπάλληλος οφείλει να μην την εκτελέσει και να το αναφέρει χωρίς αναβολή (**άρθρο 25, παρ 2 του ΥΚ**). Επίσης όταν σε διαταγή, η οποία προδήλως αντίκειται σε διατάξεις νόμων ή κανονιστικών πράξεων διατυπώνονται επείγοντες και εξαιρετικοί λόγοι γενικότερου συμφέροντος ή όταν ύστερα από άρνηση υπακοής σε πρώτη διαταγή, που προδήλως αντίκειται σε τέτοιες διατάξεις, ακολουθήσει δεύτερη διαταγή, που εκθέτει επείγοντες και εξαιρετικούς λόγους γενικότερου συμφέροντος, ο υπάλληλος οφείλει να εκτελέσει τη διαταγή και συγχρόνως να αναφέρει το γεγονός στην προϊσταμένη αρχή, εκείνου που τον διέταξε. Επίσης σύμφωνα με το **ίδιο άρθρο, παρ. 4**, αν ο υπάλληλος έχει αντίθετη γνώμη για εντελλόμενη ενέργεια, για την οποία είναι αναγκαία η προσυπογραφή ή η θεώρησή του, οφείλει να τη διατυπώσει εγγράφως για να απαλλαγεί από την ευθύνη. Εάν παραλείψει την προσυπογραφή ή τη θεώρηση, θεωρείται ότι προσυπέγραψε ή ότι θεώρησε.

1.19 Αμεροληψία

Ο υπάλληλος υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντά του με αντικειμενικότητα και αμεροληψία, ώστε ο διοικούμενος να έχει την πεποίθηση ότι ενεργεί με τρόπο αδιάβλητο. Ομοίως και ο εκπαιδευτικός οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντά του με αντικειμενικότητα και αμεροληψία, ώστε μαθητές και γονείς να έχουν τη απόλυτη βεβαιότητα ότι ενεργεί με τρόπο ακριβοδίκαιο.

Η αμεροληψία σχετίζεται άμεσα με το κώλυμα συμφέροντος, που αναφέρθηκε παραπάνω, σύμφωνα με τα **άρθρα 36 και 107, παρ.1γ του ΥΚ.**

1.20 Εχεμύθεια

Σύμφωνα με το **άρθρο 26 σε συνδυασμό με το άρθ.107 1ζ του ΥΚ**, ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για τα θέματα που χαρακτηρίζονται απόρρητα από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση που αυτό επιβάλλεται από την κοινή πείρα και λογική, για γεγονότα ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών. Ο εκπαιδευτικός για παράδειγμα, έχει υποχρέωση εχεμύθειας ως προς τις συζητήσεις και τις αποφάσεις που λαμβάνονται στις συνεδριάσεις του συλλόγου διδασκόντων. Η υποχρέωση εχεμύθειας δεν αντιτάσσεται στο δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων, σύμφωνα με το **άρθρο 5 του Ν.2690/1999.**

1.21 Αξιοπρεπή και καλή συμπεριφορά

Σύμφωνα με τα **άρθρα 27 παρ. 1, 107 παρ.1, εδαφ.η, ιβ, ιστ, ιζ, ιη, 1θ και 109 2δ του ΥΚ**, ο υπάλληλος, κατά συνέπεια και ο εκπαιδευτικός, οφείλει να συμπεριφέρεται εντός και εκτός της υπηρεσίας κατά τρόπο, ώστε να καθίσταται άξιος της κοινής εμπιστοσύνης.

Δ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΔΕΙΩΝ

1) ΑΙΤΗΣΗ

Του/της.....
.....
δασκάλου/ας του.....
...../θέσιου Δ. Σχολείου

Ταχ. Δ/ση.....
Τηλέφωνο.....

ΠΡΟΣ

Τον κ. Προϊστάμενο
του.....Γραφείου Π/θμιας
Εκπαίδευσης
Οδός.....αριθ.....ΤΚ.....Πόλη
Νομός.....
(Διά του κ. Διευθυντή του
Σχολείου)

Θέμα: «Αίτηση για χορήγηση
κανονικής άδειας»

Παρακαλώ να μου χορηγήσετε
.....ημέρες κανονικής άδειας
απουσίας με αποδοχές από
.....2007.....για οικογενειακούς
λόγους.
Τόπος.....Ημερομηνία
Με τιμή

Ο Αιτών/Η Αιτούσα

2) ΑΙΤΗΣΗ

Του/της.....
καθηγητήτριας ΠΕ.....
του.....Λυκείου.....

Ταχ. Διεύθυνση
Τηλέφωνο:

Θέμα: «Αίτηση για
χορήγηση αναρρωτικής
άδειας»

Πόλη.....Ημερομηνία

ΠΡΟΣ

Τον κ. Προϊστάμενο τουΓραφείου
Δ/θμιας Εκπ/σης, Οδός...αριθμός
Πόλη....ΤΚ.....Νομός
(Διά του κ .Διευθυντή του Σχολείου)

Παρακαλώ να μου χορηγήσετε.....
ημέρες αναρρωτικής άδειας από.....
μέχρι.....
Συνημμένα υποβάλλω σχετική ιατρική
γνωμάτευση
Με τιμή
Ο αιτών/ Η αιτούσα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι υπηρεσιακές μεταβολές των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προβλέπονται από το Ν.1566/85: «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», ο οποίος, ως ειδικός νόμος, υπερισχύει των διατάξεων του υπαλληλικού κώδικα, που αφορά γενικά όλους τους δημόσιους υπαλλήλους. Οι υπηρεσιακές αυτές μεταβολές είναι:

2. 1. ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αποτελούν σοβαρή υπηρεσιακή μεταβολή και διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 16, περ.Β,΄ του Ν.1566/85, όπως τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.1824/1988 καθώς και από τις διατάξεις των Π Δ 50/96, 100/97 και 39/98. Επίσης οι μεταθέσεις διέπονται από τις διατάξεις των νόμων 2986/2002, 3149/2003, 3194/2003, 3328/2005 και 3454/2006. Από ανωτέρω διατάξεις παρατίθενται βασικά σημεία.

2.1.2. Εισαγωγικά

Κατά την διενέργεια των μεταθέσεων των εκπαιδευτικών, επιδιώκεται η σύμμετρη κατανομή του προσωπικού μεταξύ των σχολείων του ίδιου νομού ή του νομαρχιακού διαμερίσματος, καθώς και μεταξύ των νομών και των νομαρχιακών διαμερισμάτων.

2.1.3. Κατηγορίες μεταθέσεων εκπ/κών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης

Στη χώρα μας λειτουργούν πολλοί τύποι σχολείων της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και γι' αυτό υπάρχουν πολλές κατηγορίες μεταθέσεων. Οι κατηγορίες αυτές αναφέρονται στο **άρθρο 1 του ΠΔ 50/1996**, όπως αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 1 του ΠΔ 100/97**.

2.1.4. Κατηγορίες τοποθετήσεων των εκπαιδευτικών

Οι τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφέρονται στο **άρθρο 2, του ΠΔ 50/96**, όπως αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 2, του ΠΔ 100/97**.

2.1.5. Αρμόδια όργανα για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών.

Γνωμοδοτικά όργανα για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών της π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης είναι τα κεντρικά υπηρεσιακά συμβούλια (ΚΥΣΠΕ–ΚΥΣΔΕ) και τα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια (ΠΥΣΠΕ–ΠΥΣΔΕ), που προβλέπονται από το **άρθρο 3 του ΠΔ 50/96**, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 3 του ΠΔ 100/97**.

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 114163/Δ2/14-10-2004 υπουργική απόφαση, το ΚΥΣΠΕ είναι αρμόδιο και για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις από και προς τα σχολεία

διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Επίσης, το ΚΥΣΠΕ είναι αρμόδιο για τις μεταθέσεις του διδακτικού προσωπικού στα πειραματικά σχολεία, που έχουν υπαχθεί στα παιδαγωγικά τμήματα των ΑΕΙ, σύμφωνα με την υπ' αριθ. Φ 27/148/Γ.1180/7-2-95 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2.1.6. Πίνακες οργανικής σύνθεσης διδακτικού προσωπικού

Οι πίνακες αυτοί κατοχυρώνονται στο **άρθρο 4 του ΠΔ 50/96**, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 4 του ΠΔ 100/97**.

2.1.7. Αιτήσεις – Προθεσμίες μεταθέσεων

Οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων μετάθεσης των εκπαιδευτικών της π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης, προβλέπονται από τις διατάξεις του **άρθρου 6 του ΠΔ 50/96** και από τις σχετικές εγκυκλίους που εκδίδονται κάθε χρόνο από το ΥΠΕΠΘ.

2.1.8. Διενέργεια και γνωστοποίηση μεταθέσεων

Η διενέργεια και γνωστοποίηση των μεταθέσεων, καθορίζεται στο **άρθρο 7 του ΠΔ 50/96**, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το **άρθ.6 του ΠΔ 100/97**.

Οι μεταθέσεις για τις οποίες αποφασίζουν τα κεντρικά υπηρεσιακά συμβούλια, πραγματοποιούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, γνωστοποιούνται στον ημερήσιο τύπο και κοινοποιούνται στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών.

Οι μεταθέσεις και τοποθετήσεις, για τις οποίες αποφασίζουν τα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια, διενεργούνται από τον περιφερειακό διευθυντή εκπαίδευσης και γνωστοποιούνται με την ανάρτηση της σχετικής απόφασης στον πίνακα ανακοινώσεων των οικείων συμβουλίων.²³

Η ανάληψη υπηρεσίας από τους εκπαιδευτικούς στις νέες θέσεις εργασίας, καθορίζεται στο **άρθρο 6 του ΠΔ 100/97** και πραγματοποιείται με τη λήξη του διδακτικού έτους. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι κατά τη λήξη του διδακτικού έτους βρίσκονται σε **εκπαιδευτική άδεια** ή σε **άδεια άνευ αποδοχών στο εξωτερικό**, ή υπηρετούν με απόσπαση σε ελληνικά σχολεία ή σε άλλες ελληνικές υπηρεσίες στο εξωτερικό, μπορούν να αναλαμβάνουν υπηρεσία με την έναρξη του σχολικού έτους, εφόσον εξακολουθούν να προσφέρουν υπηρεσίες στο εξωτερικό και μετά την 30^η Ιουνίου. Οι διευθυντές, υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και οι προϊστάμενοι διευθύνσεων και γραφείων αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά τη λήξη της θητείας τους.

2.1.9.Α. Γενικές προϋποθέσεις μεταθέσεων – Θεμελίωση δικαιώματος μετάθεσης

Ως προς τις γενικές προϋποθέσεις μεταθέσεων των εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας ισχύει το **άρθρο 8 του ΠΔ 50/96**, όπως αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 7 του ΠΔ 100/97**.

2.1.9.Β. Ειδικές περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος μετάθεσης

Σύμφωνα με τις τελευταίες εγκυκλίους του ΥΠΕΠΘ, για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης, ισχύουν τα εξής:

Ι. Θεμελιώνουν δικαίωμα μετάθεσης και λαμβάνουν μονάδες συνθηκών διαβίωσης της οργανικής τους θέσης οι εκπαιδευτικοί των παρακάτω κατηγοριών:

Ι.α. Εκπαιδευτικοί αποσπασμένοι σε ορισμένες υπηρεσίες, ήτοι:

- Στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ, στα γραφεία των περιφερειακών διευθύνσεων, στις δ/νσεις και στα γραφεία εκπαίδευσης, στα γραφεία φυσικής αγωγής και στα γραφεία τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

²³ Βλέπε:Υ.Α. Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002

- Στον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ) σύμφωνα με το συνδυασμό των άρθρων 13 παρ.5 του Ν.2009/92 και 9, παρ.2 του Ν.2986/2002).
- Στα κέντρα διάγνωσης, αξιολόγησης και υποστήριξης (ΚΔΑΥ).
- Στη Δ/ση Διοικητικής και Οικονομικής Στήριξης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, δεδομένου ότι οι εν λόγω εκπαιδευτικοί θεωρούνται ότι έχουν αποσπαστεί στην κεντρική υπηρεσία (ΚΥ) του ΥΠΕΠΘ.

Ι.β. Εκπαιδευτικοί με θητεία σε ορισμένες υπηρεσίες, ήτοι:

- Θητεία των υπεύθυνων στα κέντρα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών (ΠΛΗΝΕΤ), στα κέντρα συμβουλευτικής-προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ), σύμβουλοι ΣΕΠ, ειδικοί πληροφόρησης και τεκμηρίωσης, ειδικοί αγωγής υγείας και συμβουλευτικών σταθμών νέων, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, πολιτιστικών θεμάτων και καλλιτεχνικών αγώνων και εργαστηριακών κέντρων φυσικών επιστημών (ΕΚΦΕ).
- Θητεία των εκπαιδευτικών στα γραφεία ΣΕΠ (σύμβουλοι γραφείων ΣΕΠ). Οι εκπαιδευτικοί αυτοί, παίρνουν το μεγαλύτερο αριθμό μορίων, δηλαδή είτε της οργανικής τους θέσης είτε της έδρας του γραφείου ΣΕΠ όπου υπηρετούν.²⁴

Ι.γ. Εκπαιδευτικοί που βρίσκονται σε ορισμένες κατηγορίες αδειών, ήτοι:

- Εκπαιδευτικοί σε ειδική άδεια για την άσκηση καθηκόντων μετά την εκλογή τους ως δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων άνω των 2.000 κατοίκων, αντιδήμαρχοι δήμων άνω των 80.000 κατοίκων, πρόεδροι νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, νομάρχες και πρόεδροι Ν.Ε., βοηθοί νομάρχες (αρ.95/2003 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους).
- Εκπαιδευτικοί σε γονική άδεια (άρθρο 5 του Ν. 1483/1984 και ΠΔ 193/1989).
- Εκπαιδευτικοί σε αναρρωτική άδεια με αποδοχές.
- Εκπαιδευτικοί σε άδεια κύησης, λοχείας και κυοφορίας, σε άδεια 9 μηνών για ανατροφή τέκνου με αποδοχές, σε άδεια 3 μηνών για διευκόλυνση λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων (άρθρα 52-56 του Ν. 3528/2007).
- Εκπαιδευτικοί σε άδεια ενός (1) μήνα για κάθε ημερολογιακό έτος χωρίς αποδοχές (άρθρο 17 του Ν. 2470/1997).
- Εκπαιδευτικοί σε μετεκπαίδευση στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης και εκπαιδευτικοί σε επιμόρφωση.

Σημείωση: Αν οι άδειες αυτές χορηγήθηκαν σε χρόνο που ο εκπαιδευτικός ήταν αποσπασμένος σε υπηρεσία ή σχολείο στα οποία δεν θεμελιώνεται δικαίωμα μετάθεσης, τότε οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν τις αντίστοιχες μονάδες συνθηκών διαβίωσης.

ΙΙ. Χρόνος που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος μετάθεσης, κατά τον οποίο οι εκπαιδευτικοί, λαμβάνουν τις μονάδες συνθηκών διαβίωσης ως εξής:

- α) αν είναι αποσπασμένοι σε σχολική μονάδα, λαμβάνουν τις μονάδες συνθηκών διαβίωσης, της σχολικής μονάδας στην οποία είναι αποσπασμένοι,
- β) αν είναι αποσπασμένοι σε υπηρεσία, λαμβάνουν τις προβλεπόμενες μονάδες της πλησιέστερης σχολικής μονάδας.²⁵

ΙΙ.α Χρόνος απόσπασης

- Στα Γραφεία του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, του Προέδρου της Βουλής, των υπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών καθώς και των βουλευτών.

²⁴ Βλέπε: Υ.Α. 64705/Γ7/2-7-2003

²⁵ Βλέπε: Άρθρο 9 παρ.2 του Ν.2986/2002, το οποίο ισχύει από την έναρξη του σχολικού έτους 2002-2003

- Στα σχολεία του Αρμενικού Κυανού Σταυρού, στα σχολεία της Γενικής Αρμενικής Ένωσης Αγαθοεργίας και στα σχολεία της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών.
- Στα περιφερειακά επιμορφωτικά κέντρα (ΠΕΚ) ή άλλο φορέα, εφόσον η απόσπαση γίνεται για επιμόρφωση ή μετεκπαίδευση των εκπ/κών.
- Στο Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) και στην Ειδική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης (ΕΠΑΘ).
- Στο Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης με την ιδιότητα του βοηθού ελεγκτή (άρθρο 3, παρ.4 του Ν. 3074/2002 και άρθρο 9, παρ.2 του Ν. 2986/2002).
- Σε άλλα Π.Υ.Σ.Δ.Ε της περιφερειακής διεύθυνσης, οι υπεράριθμοι, εκπαιδευτικοί έστω και αν για την απόσπαση αυτή, λήφθηκε υπόψη και σχετική αίτηση τους..
- Ο χρόνος απόσπασης εκπαιδευτικών, λόγω υπεραριθμίας, από νομό σε νομό, εφόσον αυτό αναφέρεται στις σχετικές αποφάσεις.

II.β. Χρόνος θητείας

- Των διευθυντών και υποδιευθυντών σχολικών μονάδων, των προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων, των υπεύθυνων τομέων σχολικών εργαστηριακών κέντρων (ΣΕΚ), κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (ΚΠΕ), σχολικών βιβλιοθηκών και των μορφωτικών κέντρων στήριξης της εκπαίδευσης (ΜΟΚΕΣΕ)
- Των αιρετών μελών-εκπροσώπων των εκπαιδευτικών στα υπηρεσιακά συμβούλια, των μελών των πρωτοβάθμιων, εφόσον ανήκουν οργανικά στο νομό που εκλέγονται, των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων.
- Κατόπιν διορισμού εκπαιδευτικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 2190/94 σε θέσεις διοικητών, υποδιοικητών, προέδρων, αντιπροέδρων, διευθυνόντων συμβούλων, γενικών διευθυντών, αναπληρωτών και βοηθών γενικών διευθυντών σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

II.γ. Χρόνος υπηρεσίας

- Σε θέσεις προσωρινής τοποθέτησης των νεοδιοριστών, μετατιθεμένων και μετατασσομένων εκπαιδευτικών. Για το χρόνο παραμονής των εκπαιδευτικών στη διάθεση των υπηρεσιακών συμβουλίων για οποιοδήποτε λόγο, εφόσον δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα, θα ληφθούν υπόψη αναδρομικά οι μονάδες συνθηκών διαβίωσης του σχολείου στο οποίο θα τοποθετηθούν μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους.

III. Χρόνος κατά τον οποίο θεμελιώνεται δικαίωμα μετάθεσης, αλλά οι μονάδες συνθηκών διαβίωσης προσδιορίζονται από το σχολείο τοποθέτησης, απόσπασης ή διάθεσης ή από το πλησιέστερο σχολείο της υπηρεσίας, στην οποία αποσπώνται οι εκπαιδευτικοί.

III.α. Χρόνος απόσπασης

- Χρόνος απόσπασης χωρίς αίτηση του εκπαιδευτικού για υπηρεσιακές ανάγκες, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου συμβουλίου.
- Χρόνος απόσπασης για τους εκπαιδευτικούς που αποσπώνται ή διατίθενται χωρίς αίτησή τους, για υπηρεσιακές ανάγκες εξ ολοκλήρου από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής μετάθεσης ή και για συμπλήρωση του υποχρεωτικού τους ωραρίου.

III.β. Χρόνος θητείας

- Των διευθυντών και υποδιευθυντών σχολικών μονάδων, των προϊσταμένων διευθύνσεων, γραφείων και τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων.

III.γ. Χρόνος υπηρεσίας

- Σε θέσεις προσωρινής τοποθέτησης νεοδιόριστων ή μετατασσομένων εκπαιδευτικών, καθώς και ο χρόνος παραμονής των εκπαιδευτικών στη διάθεση των υπηρεσιακών συμβουλίων, για οποιοδήποτε λόγο, εφόσον δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα.
- Στην προηγούμενη θέση των εκπαιδευτικών που μετατίθενται ή διατίθενται λόγω υπεραριθμίας (άρθρο 14, παρ.8 του ΠΔ 50/96).
- Οι εκπαιδευτικοί που διατέθηκαν σε σχολεία άλλης περιοχής από αυτή που ανήκαν οργανικά, της αρμοδιότητας του ίδιου ΠΥΣΠΕ ή ΠΥΣΔΕ, για εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 16 του Ν. 1566/85, λαμβάνουν τις μονάδες μετάθεσης για δυσμενείς συνθήκες που αντιστοιχούν στη σχολική μονάδα της διάθεσης. Αν όμως οι μονάδες μετάθεσης για δυσμενείς συνθήκες της οργανικής τους θέσης είναι περισσότερες, τότε λαμβάνουν αυτές. Ο ίδιος υπολογισμός ακολουθείται και για τους εκπ/κούς που διατέθηκαν για μερικές μέρες ως υπεράριθμοι σε σχολικές μονάδες άλλης περιοχής αρμοδιότητας του ίδιου ΠΥΣΠΕ–ΠΥΣΔΕ, προκειμένου να συμπληρώσουν ωράριο, στην περίπτωση που οι μονάδες δυσμενών συνθηκών διαβίωσης της οργανικής τους θέσης είναι περισσότερες από αυτές της θέσης στην οποία έχουν διατεθεί. Στην περίπτωση που αυτές είναι λιγότερες, θα ακολουθήσει ο αναλογικός υπολογισμός με βάση την εβδομάδα των πέντε (5) ημερών.

Σημείωση: Για να ισχύουν όσα αναφέραμε στην παράγραφο 2.1.9.Β, θα πρέπει οι εκπαιδευτικοί να υπηρετούν εξ ολοκλήρου στις υπηρεσίες απόσπασης, τοποθέτησης ή διάθεσης. Εφόσον η διάθεση ή η απόσπαση είναι μερική, οι μονάδες συνθηκών διαβίωσης υπολογίζονται αναλογικά.

IV. Χρόνος που θεμελιώνει δικαίωμα μετάθεσης μεγαλύτερος του ενός έτους.

- Εκπαιδευτικός που μετατίθεται αμοιβαία, πρέπει να υπηρετήσει υποχρεωτικά για ένα (1) έτος στη θέση που μετατέθηκε, προκειμένου να θεμελιώσει δικαίωμα υποβολής αίτησης μετάθεσης, μετά δε την παρέλευση τριών (3) ετών έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης μετάθεσης για τα σχολεία των περιοχών μετάθεσης της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης από την οποία προήλθε.
- Εκπ/κός που υπηρετεί σε ΣΜΕΑ, πειραματικό σχολείο, ΚΔΑΥ ή σχολείο διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, έχει δικαίωμα να ζητήσει μετάθεση σε λοιπές σχολικές μονάδες της ίδιας ή άλλης περιοχής μετάθεσης, μετά τη συμπλήρωση διετούς πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική του θέση.
- Εκπ/κός που υπηρετεί σε πειραματικό σχολείο ενταγμένο σε ΑΕΙ, έχει δικαίωμα να ζητήσει μετάθεση μετά τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική του θέση.

V. Δεν απαιτείται χρόνος στην οργανική θέση για τη θεμελίωση του δικαιώματος μετάθεσης.

- Στις ειδικές κατηγορίες μετάθεσης, οι οποίες αναφέρονται παρακάτω (άρθρο 13 του ΠΔ 50/96).
- Στις **μεταθέσεις** από κανονικό σχολείο σε ΣΜΕΑ, οι οποίες αναφέρονται παρακάτω (άρθρο 11 του ΠΔ 50/96, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ΠΔ 100/97).

Σημείωση 1η: Δε θεμελιώνεται δικαίωμα μετάθεσης α) με το χρόνο που προκύπτει από το άθροισμα των καλοκαιρινών διμήνων κατά τα οποία οι αποσπώμενοι εκπαιδευτικοί επανέρχονται στο σχολείο της οργανικής τους θέσης, β) με το χρόνο των αδειών χωρίς αποδοχές πέραν του ενός μήνα . Μπορεί όμως ο

εκπαιδευτικός να συνυπολογίσει το χρόνο που έχει διανύσει στην οργανική του θέση κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους για τη συμπλήρωση του χρόνου που απαιτείται για τη θεμελίωση του δικαιώματος μετάθεσης.

Σημείωση 2^η. Η αίτηση μετάθεσης, δεν γίνεται δεκτή όταν ο/η σύζυγος του ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού²⁶, λειτουργεί φροντιστήριο στο δήμο στον οποίο ζητά να μετατεθεί ο εκπαιδευτικός. Αντιθέτως, δεν υπάρχει πρόβλημα, αν ο εκπαιδευτικός ζητήσει να μετατεθεί σε άλλο δήμο της ίδιας πόλης (443/2000 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους).

2.1.10. Μεταθέσεις στα Πειραματικά Σχολεία, στα Μουσικά Σχολεία και στα Σχολεία Αποδήμων Ελληνοπαίδων.

Οι μεταθέσεις στα παραπάνω σχολεία προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του ΠΔ 50/96, το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του ΠΔ 100/97.

2.1.11. Αμοιβαίες μεταθέσεις

Οι αμοιβαίες μεταθέσεις καθορίζονται από άρθρο 10 του ΠΔ 50/96, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του ΠΔ 100/97.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση για αμοιβαία μετάθεση έχουν οι εκπαιδευτικοί υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Να ανήκουν στον ίδιο κλάδο, να έχουν την ίδια ειδικότητα και **να μην έχουν συμπληρώσει 25ετή πραγματική υπηρεσία** μέχρι 31 Αυγούστου του έτους, που πραγματοποιούνται οι μεταθέσεις.

β. Η διαφορά της συνολικής εκπαιδευτικής υπηρεσίας τους να μην υπερβαίνει τα δέκα έτη.

γ. Να έχουν συμπληρώσει **δύο χρόνια υπηρεσίας** μέχρι 31 Αυγούστου του έτους διενέργειας των μεταθέσεων, από την ημερομηνία δημοσίευσης του διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ως εκπαιδευτικοί, από τα οποία να έχουν υπηρετήσει τον ένα χρόνο στην οργανική τους θέση.

Να σημειωθεί ότι οι εκπαιδευτικοί που μετατίθενται αμοιβαία υπηρετούν υποχρεωτικά για ένα χρόνο στη θέση που τοποθετήθηκαν.

Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται για αμοιβαία μετάθεση υποβάλλουν τις σχετικές αιτήσεις στην οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης και οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων τις υποβάλλουν στη συνέχεια στο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ), αν πρόκειται για μετάθεση από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής μετάθεσης ή στο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο (ΚΥΣΠΕ-ΚΥΣΔΕ), αν πρόκειται για μετάθεση από σχολείο μιας περιοχής σε σχολείο άλλης περιοχής.²⁷

Τονίζεται ότι οι υπεράριθμοι δεν δικαιούνται αμοιβαία μετάθεση.

2.1.12. Μεταθέσεις σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (ΣΜΕΑ)

Τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για τις μεταθέσεις αυτές, αναλύονται εκτενώς στο άρθρο 11 του ΠΔ 50/96, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 ΠΔ 100/1997.

2.1.13. Μεταθέσεις από περιοχή μετάθεσης σε άλλη περιοχή μετάθεσης εκπαιδευτικών π/θμιας και β/μιας εκπαίδευσης.

²⁶ Συγγένεια εξ' αίματος πρώτου βαθμού είναι η συγγένεια του τέκνου με τον πατέρα ή τη μητέρα του. Συγγένεια εξ' αγχιστείας πρώτου βαθμού είναι η συγγένεια του/της συζύγου με τον πατέρα ή τη μητέρα του/της συζύγου ή με τα τέκνα του/της συζύγου από προηγούμενο γάμο.

²⁷ Βλέπε: ΠΔ 1/2003 αρθ. 11, 12, 17 και 18 «Σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία των υπηρεσιακών συμβουλίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής, αρμοδιότητες αυτών, όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία εκλογής των αιρετών τακτικών και αναπληρωματικών μελών των συμβουλίων αυτών»

Οι μεταθέσεις από περιοχή μετάθεσης σε άλλη περιοχή μετάθεσης, ρυθμίζονται από το άρθρο **12 του ΠΔ 50/96, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ΠΔ 100/97.**

Διευκρινίζεται ότι ως περιοχή μετάθεσης νοείται είτε ο νομός είτε περιφέρεια μικρότερη του νομού. Ο καθορισμός των περιοχών μετάθεσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.²⁸

α) Υποβολή αιτήσεων.

Οι μεταθέσεις αυτής της κατηγορίας, δηλαδή από περιοχή μετάθεσης σε άλλη περιοχή μετάθεσης, γίνονται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων με βάση τις κενές και τις τυχόν δημιουργούμενες κενές θέσεις κατά τη διαδικασία των μεταθέσεων.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι πληρούν τις γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 8 του ανωτέρω ΠΔ, το οποίο έχει παρουσιαστεί στην ενότητα 2.1.9 του παρόντος κεφαλαίου του βιβλίου μας.

Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης μέσα στο μήνα Νοέμβριο.

β) Σύνταξη πινάκων μεταθέσεων.

Οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων και γραφείων προσδιορίζουν τις μονάδες μετάθεσης και συντάσσουν **πίνακες** των εκπαιδευτικών, τους οποίους υποβάλλουν μαζί με τις αιτήσεις στην αρμόδια διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ ως τις 15 Δεκεμβρίου. Τα κεντρικά υπηρεσιακά συμβούλια συνεδριάζουν μέχρι τις 31 Μαρτίου και καταθέτουν τις προτάσεις τους για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών της π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης.

Οι μεταθέσεις αυτές γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (αρθρ. 16 του Ν. 1566/85) μέσα στο μήνα Απρίλιο, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου.

2.1.14 Ειδικές κατηγορίες μεταθέσεων

Υπάρχουν ορισμένες ειδικές κατηγορίες μεταθέσεων, τις οποίες έχει προβλέψει ο νόμος και αφορούν α) εκπαιδευτικούς που έχουν παιδιά με ειδικά προβλήματα υγείας, β) εκπαιδευτικούς πολύτεκνους με τέσσερα ή περισσότερα άγαμα ανήλικα παιδιά και γ) εκπαιδευτικούς που έχουν ειδικά προβλήματα υγείας οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους.

Σύμφωνα με το **άρθρο 13 του ΠΔ 50/96**, οι εκπαιδευτικοί που προαναφέρθηκαν μετατίθενται ή τοποθετούνται κατά προτεραιότητα, **συγκρινόμενοι μόνο μεταξύ τους**. Η προτεραιότητα των μεταθέσεων αυτών ισχύει και για τις μεταθέσεις από περιοχή σε περιοχή και για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις στην ίδια περιοχή.

2.1.15. Κρίση και τοποθέτηση υπεράριθμων εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης.

Το θέμα της κρίσης και της τοποθέτησης υπεράριθμων εκπαιδευτικών αναλύεται εκτενώς στο άρθρο **14 του ΠΔ 50/96, όπως αυτό τροποποιήθηκε εν μέρει από το άρθρο 12 του ΠΔ 100/97 και από το άρθρο 1 του ΠΔ 269/2000.**

Συνοπτικά επισημαίνεται ότι υπεραριθμίες εκπαιδευτικών είναι δυνατόν να προκύψουν:

α. Σε σχολικές μονάδες της π/θμιας εκπαίδευσης, εξαιτίας της ίδρυσης, της κατάργησης, του υποβιβασμού, της διαίρεσης ή συγχώνευσης αυτών ή από άλλη αιτία.

β. Σε σχολικές μονάδες της δ/θμιας εκπαίδευσης εξαιτίας της ίδρυσης, της κατάργησης ή συγχώνευσης αυτών, της μετατροπής λυκείων σε λυκειακές τάξεις ή εξαιτίας της μείωσης των τμημάτων των μαθητών ή από άλλη αιτία.

Τα αρμόδια περιφερειακά συμβούλια (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ) συντάσσουν **πίνακες** των κενών οργανικών θέσεων και χαρακτηρίζουν ονομαστικά τους υπεράριθμους εκπαιδευτικούς κατά σχολική μονάδα. Οι εκπαιδευτικοί που χαρακτηρίζονται ως

²⁸ Βλέπε: αρθ.16 περ.β' παρ.4 του Ν. 1566/85

υπεράριθμοι καλούνται από το αρμόδιο περιφερειακό συμβούλιο να υποβάλλουν δήλωση τοποθέτησης σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες, όπου υπάρχουν οργανικά κενά²⁹. Ειδικότερα οι εκπαιδευτικοί των πειραματικών, των μουσικών σχολείων καθώς και των σχολείων των αποδήμων ελληνοπαίδων και των ΣΜΕΑ δ/μιας εκπ/σης, χαρακτηρίζονται ως υπεράριθμοι από τα αρμόδια κεντρικά υπηρεσιακά συμβούλια.

2.1.16. Μεταθέσεις των εκπαιδευτικών σε σχολεία της ίδιας περιοχής π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης.

Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής μετάθεσης καθορίζονται από το **άρθρο 15 του ΠΔ 50/96**, όπως αυτό **τροποποιήθηκε από το άρθρο 13 του ΠΔ 100/1997**.

Σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, οι μεταθέσεις εκπαιδευτικών από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής μετάθεσης γίνονται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, με βάση τις κενές θέσεις του άρθρου 4 του ΠΔ 50/96, το οποίο αναλύθηκε στην ενότητα 2.1.6 του παρόντος κεφαλαίου. Δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση έχουν οι εκπαιδευτικοί που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του ΠΔ 50/96, τις οποίες παραθέτουμε στην ενότητα 2.1.9 του παρόντος κεφαλαίου. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται στο αρμόδιο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο, μέσω του προϊστάμενου της οικείας διεύθυνσης ή του γραφείου εκπαίδευσης, μέσα στο μήνα Νοέμβριο.

Οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων ή γραφείων εκπαίδευσης συντάσσουν **πίνακες** των εκπαιδευτικών που υπέβαλλαν αίτηση και τους αποστέλλουν στο οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο. Τα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια, μετά τις τοποθετήσεις των υπεράριθμων εκπαιδευτικών, αναμορφώνουν τους πίνακες των κενών οργανικών θέσεων.

Τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής αποφασίζει ο περιφερειακός διευθυντής εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.³⁰

Σύμφωνα με την **παρ.5, του άρθρου 16 του Ν.1566/85** κατά τις μεταθέσεις σε σχολεία του ίδιου νομού, μετατίθενται ή τοποθετούνται κατά απόλυτη προτεραιότητα σε κενές θέσεις λυκείων, όσοι έχουν συμπληρώσει πενταετή εκπαιδευτική υπηρεσία.

2.1.17 Κριτήρια για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης

Τα κριτήρια για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης ορίζονται στο **άρθρο 16 του ΠΔ 50/96**, όπως αυτό **αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ΠΔ 100/1997 και με το άρθρο 1 του ΠΔ 39/1998**.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, τα κριτήρια για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών αρμοδιότητας ΚΥΣΠΕ – ΚΥΣΔΕ είναι:

- α. Η συνολική υπηρεσία.
- β. Η συνυπηρέτηση.
- γ. Οι οικογενειακοί λόγοι.
- δ. Οι συνθήκες διαβίωσης στις έδρες των σχολείων όπου υπηρέτησαν και υπηρετούν.
- ε. Η εντοπιότητα.
- στ. Η πρώτη προτίμηση.

Τα κριτήρια για τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών αρμοδιότητας ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ είναι:

²⁹ Η διαδικασία τοποθέτησης των υπεράριθμων εκπαιδευτικών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης αναλύεται λεπτομερώς στο άρθρ.14 ΠΔ 50/96, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 ΠΔ 100/97 και με το άρθρο 1 ΠΔ 269/2000.

³⁰ Βλέπε: ΥΑ αρ.Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 αρθ.3 περ.κβ

- α. Η συνολική υπηρεσία.
- β. Οι οικογενειακοί λόγοι.
- γ. Οι συνθήκες διαβίωσης στις έδρες των σχολείων όπου υπηρέτησαν ή υπηρετούν.
- δ. Η συνυπηρέτηση.
- ε. Η εντοπιότητα.

Ως συνολική υπηρεσία λαμβάνεται ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του εκπαιδευτικού σε σχολεία ή σχολές της δημόσιας εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ.

Τα θέματα που αφορούν α) το χρόνο πραγματικής εκπαιδευτικής υπηρεσίας για κάθε εκπαιδευτικό και β) τις μονάδες μετάθεσης αναλύονται διεξοδικά στο άρθρο 16 του ΠΔ 50/96, καθώς και στις πρόσφατες **εγκυκλίους** του **ΥΠΕΠΘ (Φ.361.23/110/118468/Δ1/22-10-2007 και 122075/Δ2/29-10-2007)**. Σημειώνεται ότι ο συνολικός χρόνος πραγματικής υπηρεσίας των εκπαιδευτικών εκφράζεται σε έτη και μήνες. Χρόνος ίσος ή μεγαλύτερος των δεκαπέντε (15) ημερών υπολογίζεται ως πλήρης μήνας, ενώ σε αντίθετη περίπτωση δεν λαμβάνεται υπόψη.

Ειδικά για τις μονάδες συνθηκών διαβίωσης (ΜΣΔ), προς διευκόλυνση του αναγνώστη, παρατίθενται τα εξής:

2.1.18. Μονάδες συνθηκών διαβίωσης (ΜΣΔ)

2.1.18.α. Εκπαιδευτικοί που μετατέθηκαν.

Οι εκπαιδευτικοί που μετατέθηκαν, λαμβάνουν τις ΜΣΔ της νέας οργανικής θέσης από τη λήξη του διδακτικού έτους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία συνεδρίασης του υπηρεσιακού συμβουλίου και την ανάληψη της υπηρεσίας στις νέες τους θέσεις.

Οι εκπαιδευτικοί που μετά τη μετάθεσή τους, το διορισμό τους ή τη μετάταξή τους παρέμειναν **στη διάθεση** του υπηρεσιακού συμβουλίου, παίρνουν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, πριν από την προσωρινή ή την οριστική τους τοποθέτηση, τις ΜΣΔ της έδρας της δ/σης ή του γραφείου του υπηρεσιακού συμβουλίου. Μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους, παίρνουν τις ΜΣΔ της σχολικής μονάδας της προσωρινής τοποθέτησης. Τις ίδιες ΜΣΔ της σχολικής μονάδας προσωρινής τοποθέτησης παίρνουν και για τους καλοκαιρινούς μήνες, εάν παραμείνουν στη διάθεση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Αν τοποθετηθούν οριστικά, λαμβάνουν τις ΜΣΔ της νέας τους θέσης, μετά τη λήξη του διδακτικού έτους.

2.1.18.β Εκπαιδευτικοί που αποσπάστηκαν

- Εκπαιδευτικοί που αποσπώνται από ΠΥΣΠΕ σε ΠΥΣΠΕ ή από ΠΥΣΔΕ σε ΠΥΣΔΕ και τοποθετούνται σε σχολείο, λαμβάνουν τις ΜΣΔ του σχολείου απόσπασης μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους. Για τους καλοκαιρινούς μήνες παίρνουν τα μόρια της οργανικής τους θέσης. Εκπαιδευτικοί που αποσπώνται ή διατίθενται σε υπηρεσίες εκτός της π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης (ΑΕΙ, ΤΕΙ, άλλα υπουργεία, Ι.Μητροπόλεις κ.ά.) λαμβάνουν τις ΜΣΔ της πλησιέστερης προς την υπηρεσία σχολικής μονάδας. Τις ΜΣΔ της πλησιέστερης προς την υπηρεσία σχολικής μονάδας λαμβάνουν και οι εκπαιδευτικοί που τοποθετούνται σε δ/ση ή σε γραφείο εκπαίδευσης.
- Εκπαιδευτικοί που μετά τη μετάθεσή τους, το διορισμό τους ή τη μετάταξή τους, παρέμειναν στη διάθεση του ΠΥΣΠΕ ή του ΠΥΣΔΕ, επειδή δεν έγινε οριστική ή προσωρινή τοποθέτηση σε σχολική μονάδα και αποσπάστηκαν σε άλλη περιοχή μετάθεσης, λαμβάνουν τις εξής ΜΣΔ: α) Για το χρόνο της απόσπασής τους, τις ΜΣΔ της σχολικής μονάδας που υπηρετούν β) Για τους καλοκαιρινούς μήνες, τις ΜΣΔ της έδρας του γραφείου εκπαίδευσης που υπάγεται η περιοχή μετάθεσης ή διορισμού στην οποία βρίσκονται με διάθεση. Αν δεν υπάρχει στην περιοχή γραφείο εκπαίδευσης, τότε οι εκπαιδευτικοί αυτοί, λαμβάνουν τις λιγότερες ΜΣΔ της περιοχής αυτής.

2.1.18.γ. Εκπαιδευτικοί με υπηρεσία και προϋπηρεσία

- Εκπαιδευτικοί που υπηρέτησαν ή υπηρετούν σε σχολεία των οποίων η λειτουργία αναστέλλεται, λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών λαμβάνουν τις ΜΣΔ των σχολείων τους.
- Εκπαιδευτικοί με προϋπηρεσία σε άλλη βαθμίδα εκπ/σης λαμβάνουν τα μόρια της πλησιέστερης σχολικής μονάδας.
- Για τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων που υπηρέτησαν ή υπηρετούν ταυτόχρονα σε δύο ή περισσότερα σχολεία με διαφορετικές ΜΣΔ, ο υπολογισμός των μονάδων γίνεται αναλογικά με βάση την εβδομάδα των πέντε ημερών. Για παράδειγμα, εκπαιδευτικός ειδικότητας εργάζεται ταυτόχρονα σε τρία σχολεία διαφορετικών κατηγοριών (Δ,Ε,ΣΤ), επί 8 ώρες στο καθένα για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών. Άρα με βάση τον τύπο:

κατηγορία σχολείου Χ ώρες εργασίας/την εβδομάδα Χ μήνες διδασκαλίας/δωδεκάμηνο,

οι μονάδες που θα πάρει ο εκπαιδευτικός στο παράδειγμα, θα είναι:

$$4 \times 8 / 24 \times 7 / 12 = 0,78$$

$$5 \times 8 / 24 \times 7 / 12 = 0,97$$

$$6 \times 8 / 24 \times 7 / 12 = 1,17 = \text{Σύνολο μονάδων 7 μηνών} = 2,92$$

Σε περίπτωση που ο εκπαιδευτικός την ίδια ημέρα υπηρετεί για συμπλήρωση ωραρίου σε δύο (2) σχολεία με διαφορετικές ΜΣΔ, για τον υπολογισμό των μονάδων, θεωρείται ότι η ημέρα διανύθηκε στο σχολείο του οποίου η έδρα αντιστοιχεί στις περισσότερες ΜΣΔ.

2.1.18.δ Εκπαιδευτικοί σε διάθεση

Οι εκπαιδευτικοί που έχουν τεθεί σε διάθεση των γραφείων εκπαίδευσης για να καλύπτουν λειτουργικά κενά σε σχολεία διαφορετικών κατηγοριών, παίρνουν τις ΜΣΔ που αντιστοιχούν στις σχολικές μονάδες στις οποίες έχουν υπηρετήσει για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

2.1.19. Μεταθέσεις στελεχών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης

Οι μεταθέσεις στελεχών εκπαίδευσης διακρίνονται σε:

α) Μεταθέσεις διευθυντών διευθύνσεων εκπαίδευσης και προϊσταμένων γραφείων εκπαίδευσης³¹

Οι διευθυντές εκπαίδευσης και οι προϊστάμενοι γραφείων εκπαίδευσης έχουν δικαίωμα μετάθεσης σε αντίστοιχες κενές θέσεις, εφόσον έχουν συμπληρώσει δύο (2) έτη υπηρεσίας στις θέσεις που κατέχουν. Οι μεταθέσεις γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου (Ν.2986/2002).

β) Μεταθέσεις διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ (σχολικών εργαστηριακών κέντρων)³²

Οι διευθυντές αυτοί έχουν δικαίωμα μετάθεσης σε αντίστοιχες κενές θέσεις, εφόσον έχουν συμπληρώσει διετή υπηρεσία στις θέσεις που κατέχουν. Οι μεταθέσεις αυτές γίνονται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Τα εν λόγω στελέχη της εκπαίδευσης μπορούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους να μετατίθενται ως εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με το ΠΔ 50/96, όπως τροποποιήθηκε με τα ΠΔ 100/97 και 39/1998. Στη περίπτωση αυτή, αναλαμβάνουν υπηρεσία στη νέα τους θέση μετά τη λήξη της τετραετούς θητείας τους.

³¹ Βλέπε: Π. Πουλή: «Εκπαιδευτικό Δίκαιο και θεσμοί» Γ' Εκδ. Σάκκουλα 2006, σελ.124

³² Βλέπε: Π. Πουλή: «Εκπαιδευτικό Δίκαιο και θεσμοί» Γ' Εκδ. Σάκκουλα 2006, σελ. 128-129

2.1.20. Μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους

Σύμφωνα με το **άρθρο 16, περ.Β΄ του Ν.1566/85**, μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους επιτρέπονται μόνο:

- α. για την τοποθέτηση διευθυντών και υποδιευθυντών σχολικών μονάδων, διευθυντών Σ.Ε.Κ και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ και
- β. για την άμεση απομάκρυνση εκπαιδευτικού από υπαιτιότητά του.

2.2 ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Απόσπαση είναι η προσωρινή απομάκρυνση του εκπαιδευτικού υπαλλήλου από το σχολείο της οργανικής του θέσης και η ανάθεση σε αυτόν καθηκόντων σε άλλο σχολείο. Η απόσπαση είναι μέτρο προσωρινό και γίνεται για σοβαρή υπηρεσιακή ανάγκη.

Για τους εκπαιδευτικούς ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 1566/85, όπως αυτός ισχύει.

2.2.1. Προϋποθέσεις – Διαδικασία αποσπάσεων

Η απόσπαση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνεται για εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες **από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού** για χρονικό διάστημα μέχρι δύο μήνες, με απόφαση των διευθυντών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μετά από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι διευθυντές εκπαίδευσης εισηγούνται στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο την παράταση αυτών των αποσπάσεων μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους.³³

Με την ίδια διαδικασία μπορούν να αποσπαστούν και προσωρινοί αναπληρωτές από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, εφόσον κατά το χρόνο της απόσπασης παύουν να υφίστανται οι λόγοι που επέβαλαν την τοποθέτησή τους στο σχολείο που υπηρετούν.³⁴

Ειδικότερα, οι διευθυντές εκπαίδευσης αποσπούν τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι είναι μέλη των διοικητικών συμβουλίων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, σε σχολεία της έδρας των οργανώσεων αυτών.³⁵

2.2.2. Εξαιρετικές περιπτώσεις αποσπάσεων

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για την αντιμετώπιση σοβαρότατων αναγκών, όπως: α) βαριές και δυσίατες ασθένειες, β) συνυπηρέτηση συζύγων, γ) εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, είναι δυνατή η απόσπαση **σε άλλο νομό** με απόφαση του **Υπουργού** Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του αρμοδίου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, σύμφωνα με το **άρθρο 16, περ.Γ΄, παρ.4 του Ν. 1566/85**.

α). Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, επιτρέπονται αποσπάσεις εκπαιδευτικών της π/μιας και δ/θμιας εκπαίδευσης για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της τριετίας: α) στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ και β) σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που εποπτεύονται από το ΥΠΕΠΘ, ύστερα από πρόταση των αρμοδίων οργάνων τους, σύμφωνα με το άρθρο 16, περ.Γ΄, παρ.6 του Ν. 1566/85.

³³ Βλέπε: ΥΑ Φ.353.1/324/105657/Δ1 / 16-10-2002 αρθ. 18 παρ.6

³⁴ Βλέπε: Ν.1566/85 αρθ.16 περ.Γ΄παρ.3

³⁵ Βλέπε: ΥΑ Φ.353.1/324/105657/Δ1 / 16-10-2002 αρθ.19 παρ.3

β) Όσοι εκπαιδευτικοί υπηρετούν σε **δυσπρόσιτα σχολεία** και διανύουν τη διετή υποχρεωτική υπηρεσία στα σχολεία αυτά, **δεν έχουν δικαίωμα** υποβολής αίτησης απόσπασης (άρθρο 21 του Ν. 3328/05).

γ) Δασκάλες, που είναι μητέρες παιδιών μέχρι τριάμιση ετών, μπορεί να αποσπώνται από ολιγοθέσια σε πολυθέσια δημοτικά σχολεία με απόφαση του διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 16, περ. Γ, παρ.10 του Ν. 1566/85.

δ) Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που είναι σύζυγοι μελών Δ.Ε.Π πανεπιστημίων ή Ε.Π. Τ.Ε.Ι. τμημάτων ή παραρτημάτων που έχουν έδρα εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, μπορούν να αποσπώνται με αίτησή τους, κατ' εξαίρεση της κείμενης νομοθεσίας και για όσο χρόνο υπηρετεί το μέλος Δ.Ε.Π ή Ε.Π σε αντίστοιχη εκπαιδευτική μονάδα της πόλης όπου είναι η έδρα του τμήματος ή του παραρτήματος (άρθρο 6 παρ. 4 Ν. 3027/02).³⁶

ε) Για τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών από τη δευτεροβάθμια εκκλησιαστική εκπαίδευση και τη δημόσια δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια εκπαίδευση στις ανώτατες εκκλησιαστικές ακαδημίες ή και στις ανώτερες εκκλησιαστικές σχολές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 6 του Ν. 2740/1999.³⁷

στ) Με απόφαση του διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ, αποσπάται σε κάθε Ε.Κ.Φ.Ε. (εργαστηριακό κέντρο φυσικών επιστημών) εκπαιδευτικός δάσκαλος, εξειδικευμένος στην εργαστηριακή διδασκαλία των φυσικών μαθημάτων (άρθ.13 παρ.10 του Ν. 3149/03).³⁸

2.2.3 Απόσπαση σε περίπτωση πειθαρχικού αδικήματος

Αν διενεργείται ένορκη ανάκριση για τη διαπίστωση πειθαρχικού παραπτώματος και εγείρονται σοβαρές υπόνοιες εναντίον εκπαιδευτικού, επιτρέπεται η απόσπασή του σε άλλο σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του ανακριτή και γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Η απόσπαση γίνεται ύστερα από ακρόαση του εκπαιδευτικού και δεν μπορεί να ξεπεράσει τους τρεις μήνες.³⁹

Με την ίδια διαδικασία και για το ίδιο χρονικό διάστημα είναι δυνατή η απόσπαση του εκπαιδευτικού σε σχολείο άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.⁴⁰

2.2.4. Εκπαιδευτικοί αποσπασμένοι στα αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής.

Σύμφωνα με το άρθρο 16, περ. Γ, παρ. 9 του Ν. 1566/85, οι εκπαιδευτικοί που είναι αποσπασμένοι στα αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής, τίθενται στη διάθεση των διευθύνσεων εκπαίδευσης, από τις οποίες αποσπάστηκαν και οι οργανικές θέσεις τους στα σχολεία θεωρούνται κενές.

Οι παραπάνω εκπαιδευτικοί μετά τη λήξη της απόσπασής τους, τοποθετούνται προσωρινά με απόφαση του διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος.⁴¹ Η οριστική τους τοποθέτηση γίνεται κατά τις επόμενες μεταθέσεις των εκπαιδευτικών, και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μεταθέσεις αυτές, εντός του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Αν οι εκπαιδευτικοί αυτοί δεν καταλάβουν θέσεις μέσα στον ίδιο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα, τοποθετούνται με

³⁶ Βλέπε: Γ. Δημητρακόπουλου: «Το εγκόλπιο του εκπαιδευτικού» Μάιος 2007

³⁷ Βλέπε: άρθρο 6, παραγρ. 6 του Ν. 2740/1999

³⁸ Βλέπε: άρθρο 13, παραγρ. 10 του Ν. 3149/2003

³⁹ Βλέπε: Άρθρο 16, περ. Γ, παρ.7 του Ν. 1566/85 και ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1 / 16-10-2002 αρθρ.18, παρ.7

⁴⁰ Βλέπε: Άρθρο 16, περ. Γ, παρ.7 του Ν.1566/85

⁴¹ Βλέπε: ΥΑ αρ.Φ.353.1./324/105657/Δ1/ 16-10-2002, αρθρ.17 παρ.10

απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, σε σχολεία **άλλου νομού** ή νομαρχιακού διαμερίσματος.

2.2.5 Κατηγορίες αποσπάσεων

α. Αποσπάσεις εκπαιδευτικών για λόγους που τους αφορούν σύμφωνα με το άρθρο 16 Ν.1566/85.

β. Αμοιβαίες αποσπάσεις εκπαιδευτικών (ΠΔ 50/96 και 100/97).

γ. Αποσπάσεις στα πειραματικά σχολεία.

δ. Αποσπάσεις στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής π/θμιας και δ/μιας εκπαίδευσης και τις ειδικές τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ε. Αποσπάσεις εκπαιδευτικών σε μουσικά γυμνάσια – λύκεια.

στ. Αποσπάσεις εκπαιδευτικών για τη στελέχωση τάξεων υποδοχής.

ζ. Αποσπάσεις εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ 11, φυσικής αγωγής της δ/μιας εκπαίδευσης στα τμήματα αθλητικής διευκόλυνσης.

η. Αποσπάσεις εκπαιδευτικών π/μιας και δ/θμιας εκπαίδευσης σε Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι.

ι. Αποσπάσεις εκπαιδευτικών στο εξωτερικό (Ν. 2413/96 και Ν. 3404/05).

Οι διευκρινιστικές οδηγίες των ανωτέρω αποσπάσεων δίνονται κάθε χρόνο με εγκυκλίους του ΥΠΕΠΘ.⁴²

2.3. ΜΕΤΑΤΑΞΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Με την υπηρεσιακή μεταβολή της μετάταξης, η υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου μεταβάλλεται, δηλ. αλλάζει θέση αλλά και κλάδο, όχι μόνο στο ίδιο υπουργείο, αλλά και σε άλλο υπουργείο. Η υπηρεσιακή του κατάσταση αλλάζει δηλαδή, αλλάζει το αντικείμενό του και τα υπηρεσιακά του καθήκοντα.⁴³

Για τη μετάταξη των εκπαιδευτικών υπαλλήλων ισχύουν οι ειδικές διατάξεις του **άρθρου 16, περ. Δ΄ του Ν. 1566/85**, όπως αυτός ισχύει σήμερα και της **παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν.3260/2004**. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, μετάταξη των εκπαιδευτικών **από κλάδο σε κλάδο** επιτρέπεται, εφόσον δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό στον ίδιο κλάδο με χρονολογία λήψης του πτυχίου προγενέστερη από τη χρονολογία λήψης του πτυχίου του μετατασσομένου. Μετά την παρέλευση διετίας από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, δεν επιτρέπεται μετάταξη του εκπαιδευτικού που έχει μισθολογικό κλιμάκιο ανώτερο από το πέμπτο (5^ο). Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, επιτρέπεται μετάταξη εκπαιδευτικού σε κενή θέση άλλης ειδικότητας του ίδιου κλάδου, με τους παραπάνω περιορισμούς.

2.3.1 Μετάταξη εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και σε ΝΠΔΔ (νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου)

Η μετάταξη αυτή γίνεται σε κενή θέση, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, τη γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων και κοινή απόφαση των αρμοδίων κατά περίπτωση υπουργών (άρθρο 5, παρ.7 ν. 1824/88).⁴⁴

2.3.2 Μετάταξη λόγω ακαταλληλότητας προσφοράς διδακτικού έργου

Σύμφωνα με το **άρθρο 16, περ. Α΄, παρ.6 του Ν. 1566/85**, όταν διαπιστωθεί ότι ο κρινόμενος εκπαιδευτικός δεν είναι κατάλληλος για εκπαιδευτικό έργο, αλλά ικανός για διοικητικό έργο, μπορεί να μεταταγεί σε διοικητική θέση, ύστερα από απόφαση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου και πρόταση του οικείου ΠΥΣΠΕ ή ΠΥΣΔΕ.

⁴² Βλέπε: Π. Πουλή: «Εκπαιδευτικό Δίκαιο και θεσμοί» Γ' εκδ. Σάκκουλα 2006, σελ.169-170

⁴³ Βλέπε: Π.Πουλή: «Εκπαιδευτικό Δίκαιο και θεσμοί» Γ' εκδ. Σάκκουλα 2006 σελ.172

⁴⁴ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου: «Οργάνωση Διοίκηση και Εποπτεία των Σχολείων Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης» Αθήνα 2002, σελ.154

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο μετατασσόμενος να έχει περισσότερα από επτά χρόνια υπηρεσίας και να μην έχει ολοκληρώσει 25ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

2.4. ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Ο εκπαιδευτικός έχει δικαίωμα να εξελίσσεται σε βαθμό ανώτερο από αυτόν που κατέχει. Η προαγωγή είναι σημαντική υπηρεσιακή μεταβολή και για τον εκπαιδευτικό και για την υπηρεσία. Για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ισχύουν οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 16, περ. Α΄ του Ν. 1566/85: «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».

2.4.1 Προϋπόθεση προαγωγής του εκπαιδευτικού

Σύμφωνα με το **άρθρο 16 περ.Α΄παρ.4 του Ν.1566/85**, η προαγωγή του εκπαιδευτικού συντελείται από την ημέρα που συμπληρώνει ο εκπαιδευτικός το χρόνο υπηρεσίας ο οποίος απαιτείται για να προαχθεί στον επόμενο βαθμό.

2.4.2 Σύνταξη καταστάσεων προαγωγών των εκπαιδευτικών

Σύμφωνα με το **άρθρο 16, περ. Α΄παρ.1 του Ν.1566/85**, τον Ιανουάριο κάθε έτους συντάσσεται από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος αλφαβητική κατάσταση, στην οποία περιλαμβάνονται όλοι οι εκπαιδευτικοί κατά κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα, βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο, μαζί με στοιχεία δηλωτικά της συνολικής υπηρεσίας, της υπηρεσίας κατά βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο, και των τίτλων σπουδών. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται στους εκπαιδευτικούς μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου κάθε έτους και υποβάλλονται στο ΥΠΕΠΘ, το οποίο συντάσσει συνολικές για όλη τη χώρα αλφαβητικές καταστάσεις των εκπαιδευτικών.

Ο εκπαιδευτικός μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των καταστάσεων, δικαιούται να υποβάλλει ένσταση προς το υπηρεσιακό συμβούλιο. Η απόφαση επί των ενστάσεων λαμβάνεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της ένστασης.

2.4.3 Διαδικασία απόφασης προαγωγών των εκπαιδευτικών

Οι εκπαιδευτικοί όλων των κλάδων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης προάγονται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης⁴⁵. Οι προαγωγές γίνονται με βάση τον πίνακα προακτών που καταρτίζει το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Απρίλιο κάθε έτους. Ο πίνακας αυτός συντάσσεται κατά κλάδους με αλφαβητική σειρά και περιλαμβάνει όσους συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο προαγωγής ως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους, και κρίνονται προακτέοι από τα υπηρεσιακά τους στοιχεία.⁴⁶

Προακτέοι κρίνονται οι εκπαιδευτικοί που χαρακτηρίζονται σε όλα τα στοιχεία της έκθεσης υπηρεσιακής ευδοκιμότητας τουλάχιστον «επαρκείς», για προαγωγή στο βαθμό Β΄ και τουλάχιστον «καλοί», για προαγωγή στο βαθμό Α΄.

2.4.4 Μείωση του χρόνου προαγωγής των εκπαιδευτικών

Σύμφωνα με το **άρθρο 16, περ. Α΄παρ.γ του Ν. 1566/85**, ισχύουν τα εξής:

Για τους εκπαιδευτικούς ΠΕ, κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης ή διδακτορικού διπλώματος ΑΕΙ συναφούς με τα αντικείμενα στα οποία απασχολούνται ή είναι δυνατό να απασχοληθούν, μειώνεται ο χρόνος προαγωγής κατά ένα έτος για την προαγωγή στο βαθμό Β΄ και στις δύο περιπτώσεις,

⁴⁵ Βλέπε: ΥΑ αριθ.Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 αρθ.3, παρ.2, περ.ια. Να σημειωθεί ότι στην ίδια ΥΑ στο άρθρο 3,παρ.2, περ.ιβ, προβλέπεται ότι οι περιφερειακοί διευθυντές κυρώνουν τους πίνακες προαγωγών των εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης των ιδιωτικών σχολείων.

⁴⁶ Βλέπε: Άρθ.16 περ.Α΄παρ.3^α) του Ν.1566/85

και για την προαγωγή στο βαθμό Α΄ κατά ένα έτος για τους κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος και κατά δύο έτη για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος.⁴⁷

2.5. ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα στελέχη της εκπαίδευσης επιλέγονται με βάση τα αυξημένα προσόντα τους και με αυστηρά υπηρεσιακά κριτήρια. Συνοπτικά και για λόγους πληρότητας του βιβλίου, παρατίθενται τα εξής:

2.5.1 Περιφερειακοί διευθυντές π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης

Διορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και επιλέγονται από ειδικό συμβούλιο.

2.5.2 Διευθυντές π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης και προϊστάμενοι γραφείων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης

Προϊστανται των διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης αντίστοιχα. Η επιλογή τους γίνεται από ειδικά συμβούλια επιλογής και η τοποθέτησή τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου (άρθρο 2, παρ.1, περ. γ και δ του Ν.3467/06 «Επιλογή στελεχών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»).

2.5.3 Διευθυντές σχολικών μονάδων και ΣΕΚ (σχολικά εργαστηριακά κέντρα)

Η επιλογή αυτών των στελεχών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3467/06). Τοποθετούνται με απόφαση του οικείου περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου (ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/ 16-10-2002 αρθ.3, παρ.2, περ.θ,ι).

2.5.4 Υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και υπευθύνων τομέων ΣΕΚ (Αρ.2, παρ.4 του Ν. 3467/06)

Σύμφωνα με την ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002, αρθ.17, παρ.4, 5, οι διευθυντές εκπαίδευσης κυρώνουν τους πίνακες των υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ καθώς και των υπευθύνων των τομέων ΣΕΚ και, ύστερα από πρόταση των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, τους τοποθετούν στα σχολεία.

2.6 ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η διαθεσιμότητα δεν έχει χαρακτήρα πειθαρχικής ποινής και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του υπαλλήλου.

Ο εκπαιδευτικός τίθεται αυτεπάγγελα ή με αίτησή του σε διαθεσιμότητα, με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ)⁴⁸ λόγω ασθένειας, όταν αυτή παρατείνεται πέρα από το μέγιστο χρόνο αναρρωτικής άδειας, είναι όμως, κατά την εκτίμηση της υγειονομικής επιτροπής ιάσιμη. Η διαθεσιμότητα αρχίζει από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας, δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος και για τα δυσίατα νοσήματα τα δύο (2) έτη (άρθρο 100, παρ.2 Ν.,3528/07).

Κατά το τελευταίο δίμηνο, πριν από τη λήξη του ανώτατου ορίου διαθεσιμότητας, οι υγειονομικές επιτροπές υποχρεούνται, ύστερα από ερώτημα της υπηρεσίας να γνωμοδοτήσουν για την ικανότητα του υπαλλήλου να επανέλθει στα καθήκοντά του. Αν η υγειονομική επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά, με τη λήξη του χρόνου διαθεσιμότητας.(άρθρο 100, παρ.3 του ΥΚ).

⁴⁷ Βλέπε: Π. Πουλή: «Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί» Γ'Εκδ. Σάκκουλα 2006 ,σελ.170-171

⁴⁸ Βλέπε: ΠΔ 1/2003, αρθ.11, παρ.20 και αρθ.12, παρ.21 καθώς και αρθ.17 παρ.13 (Αρμοδιότητες ΚΥΣΠΕ)

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 3528/07, ο υπάλληλος που απολύθηκε λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας αναδιορίζεται, μετά από γνωμοδότηση της οικείας υγειονομικής επιτροπής. Για τον αναδιορισμό αποφασίζει το υπηρεσιακό συμβούλιο.

2.7 ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΗ ΘΕΣΗ ΣΕ ΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Με τη θέση σε αργία ο υπάλληλος τίθεται εκτός ενεργού υπηρεσίας.

Σύμφωνα με το **άρθρο 103 του Ν. 3528/07**, σε αργία τίθεται αυτοδίκαια ο υπάλληλος που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω κι αν απολύθηκε με εγγύηση. Επίσης τίθεται σε αργία αυτοδίκαια ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης και λήγει την τελευταία μέρα της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή την ημέρα που δημοσιεύτηκε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον έχει ασκηθεί προσφυγή.

Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, αν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.

2.8 ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΣΕ ΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Με πράξη του αρμόδιου υπουργού, ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ)⁴⁹, είναι δυνατή η θέση σε αργία του υπαλλήλου, σύμφωνα με το **άρθρο 104 του Ν. 3528/07**, όταν:

α. έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα, το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία,

β. έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα, το οποίο μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης,

γ. υπάρχει βάσιμη υπόνοια για άτακτη διαχείριση, η οποία στηρίζεται σε έκθεση της προϊσταμένης αρχής ή του αρμόδιου επιθεωρητή.

Μετά την πάροδο ενός (1) έτους από τη θέση σε αργία, το υπηρεσιακό συμβούλιο υποχρεούται να αποφανθεί αιτιολογημένα για τη συνέχιση της. Η αργία αίρεται αυτοδικαίως μετά την πάροδο διετίας από την έκδοση της απόφασης.

2.9 ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ⁵⁰

Η υπαλληλική σχέση, λύεται α) με το θάνατο του υπαλλήλου, β) με την αποδοχή της παραίτησής του, γ) με την απόλυσή του.

2.9.1 ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ⁵¹

Η παραίτηση είναι δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως, σύμφωνα με το **άρθρο 149, παρ.1 του ΥΚ**.

Η παραίτηση δεν γίνεται δεκτή και θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Αν κατά την υποβολή της εκκρεμεί ποινική δίωξη εναντίον του εκπαιδευτικού για πλημμέλημα, από τα αναφερόμενα στην παρ.1, περ. α του άρθρου 8 του ΥΚ, δηλαδή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη κ.ά..

β. Αν εκκρεμεί ποινική δίωξη για κακούργημα.

γ. Αν εκκρεμεί πειθαρχική δίωξη ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.

⁴⁹ Βλέπε: ΠΔ 1/2003 αρθ.11, παρ.22 και αρθ.12, παρ.23

⁵⁰ Β Βλέπε: Π. Πουλή: «Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί» Γ' Εκδ. Σάκκουλα 2006, σελ.175 επ.

⁵¹ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου «Οργάνωση Διοίκηση και Εποπτεία των Σχολείων Π/θμιας και Δ/μιας Εκπαίδευσης» Αθήνα 2002, σελ.154

δ. Αν η ποινική ή πειθαρχική δίωξη ασκηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της παραίτησης και **πριν από** την αποδοχή της.

2.9.1.A. Περιορισμοί της παραίτησης

Όταν ο υπάλληλος βρίσκεται σε εκπαιδευτική άδεια, για να επέλθει η λύση της υπαλληλικής σχέσης, πρέπει να υποβάλλει την παραίτησή του μετά το τέλος της άδειας του.

2.9.1.B. Ανάκληση της παραίτησης

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 148 του ΥΚ, ο υπάλληλος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης παραίτησης, εφόσον αυτή δεν έχει γίνει αποδεκτή, μπορεί να την ανακαλέσει εγγράφως.

2.9.1.Γ. Αποδοχή της παραίτησης

Σύμφωνα με παρ. 5 του άρθρου 148 του ΥΚ, η αίτηση παραίτησης γίνεται αποδεκτή με πράξη, που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο και δημοσιεύεται περιληπτικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τους εκπαιδευτικούς αρμόδιο όργανο αποδοχής των παραιτήσεων είναι οι διευθυντές εκπαίδευσης.⁵² Η υπηρεσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την αίτηση παραίτησης, πριν από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της. Αν μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης παραίτησης, ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση emμένοντας στην παραίτησή του, αυτή γίνεται αυτοδικαίως αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση, από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αίτησης. Η αίτηση παραίτησης θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή και λύεται αυτοδικαίως η υπαλληλική σχέση, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αν ο δημόσιος υπάλληλος αποδεχτεί διορισμό σε άλλη θέση από αυτές που ορίζει το άρθρο 35 του ΥΚ, π.χ. σε δημόσια υπηρεσία, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε ΟΤΑ κ.ά., θεωρείται ότι παραιτείται αυτοδίκαια από την πρώτη θέση.

Ειδικά, όταν ο δημόσιος υπάλληλος υποβάλλει υποψηφιότητα για την εκλογή του ως βουλευτής, οφείλει πρώτα να παραιτηθεί, πριν να ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ.1 του Συντάγματος. Η παραίτηση συντελείται μόνο με τη γραπτή υποβολή της.

2.9.2 ΕΚΠΤΩΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 149 του ΥΚ, ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας, εφόσον με αμετάκλητη δικαστική απόφαση:

α. καταδικαστεί σε ποινή τουλάχιστον πρόσκαιρης κάθειρξης ή σε οποιαδήποτε ποινή για πλημμέλημα, από τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 του ΥΚ, π.χ. κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη κ.ά.,

β. καταδικαστεί σε ποινή για λιποταξία ,

γ. του επιβληθεί στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων.

2.9.3. ΑΠΟΛΥΣΗ

Σύμφωνα με το **άρθρο 152 του ΥΚ**, ο υπάλληλος απολύεται για τους παρακάτω λόγους:

α. επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης (π.χ. για παραπτώματα που προβλέπονται στο άρθρο 109 του ΥΚ, όπως η έλλειψη πίστης και αφοσίωσης στην πατρίδα, η παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό κώδικα κ.α.),

⁵² Βλέπε: ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 άρθ.19 παρ.7

β. σωματική ή πνευματική ανικανότητα, μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ),⁵³

γ. κατάργηση της θέσης στην οποία υπηρετεί (η περίπτωση αυτή δεν αφορά τους εκπαιδευτικούς),

δ. συμπλήρωση ορίου ηλικίας και τριακονταπενταετίας. Ειδικά σε αυτή την περίπτωση, σύμφωνα με το **άρθρο 155 του ΥΚ**, ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας ή του 67^{ου} αν δεν έχει συμπληρώσει τριακονταπενταετία. Υπάρχει και η περίπτωση, ο υπάλληλος να απολυθεί αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας και τριανταπέντε έτη πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθ.19, παρ.6, τις διαπιστωτικές πράξεις απόλυσης λόγω 35ετίας ή ορίου ηλικίας των εκπαιδευτικών των δημοσίων, των ιδιωτικών και των ισότιμων σχολείων, εκδίδουν οι διευθυντές εκπαίδευσης. Επίσης, σύμφωνα με την ίδια ΥΑ στο άρθ.18, παρ.10, ορίζεται ότι οι διευθυντές εκπαίδευσης εκδίδουν τις πράξεις απόλυσης των προσωρινών αναπληρωτών. Σύμφωνα με το άρθ.17, παρ.3 του Ν. 1566/85, η απόλυση των προσωρινών αναπληρωτών γίνεται αυτοδικαίως με τη λήξη του διδακτικού έτους και χωρίς καμιά αποζημίωση.

ε. ακαταλληλότητα σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΥΚ. Πρόκειται για την παραπομπή μη προακτέου υπαλλήλου, ο οποίος παραπέμπεται σε υπηρεσιακό συμβούλιο και κρίνεται ακατάλληλος. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται ένσταση στο δευτεροβάθμιο υπηρεσιακό συμβούλιο.

2.10 ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στους εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης καθώς και στους εκπαιδευτικούς των ιδιωτικών σχολείων των αναγνωρισμένων ως ισότιμων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του **Ν. 682/77 «Περί Ιδιωτικών Σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων» σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 62 του Ν1566/85 και του άρθρου 13 του Ν2986/2002.**

⁵³ Βλέπε: ΠΔ 1/2003 άρθ.11, παρ.21 και άρθ.12, παρ.22 και αρθ.17, παρ.14 (Αρμοδιότητες ΚΥΣΠΕ)

2.11 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

1) ΑΙΤΗΣΗ

Του/της.....
Δασκάλου/ας του/θέσιου
Δημ. Σχολείου
Ταχ. Δ/ση.....
Τηλ.....

ΘΕΜΑ: «Αίτηση παραίτησης»

Πόλη – Ημερομηνία

ΠΡΟΣ

ΤοΓραφείο Π/θμιας Εκ/σης
Οδός.....αριθμός.....ΤΚ.....
Πόλη.....Νομός.....

Υποβάλλω την παραίτησή μου
από την υπηρεσία και παρακαλώ
για τις από μέρους σας ενέργειες.

Με τιμή
Ο αιτών/Η αιτούσα

2) ΑΙΤΗΣΗ

Του/της.....
δασκάλου/ας του
...../θέσιου Δημ.
Σχολείου.
Ταχ. Δ/ση.....
Τηλ.....

ΘΕΜΑ: «Παραίτηση για
συνταξιοδότηση»

Πόλη-Ημερομηνία

ΠΡΟΣ

Το.....Γραφείο Π/θμιας Εκπ/σης
Οδός.....Αριθ.....ΤΚ.....Πόλη....
Νομός.....

Μετά την από....αίτησή μου για
παραίτηση από την υπηρεσία για
συνταξιοδότηση, επανέρχομαι
και σήμερα.....με δεύτερη αίτηση
για το ίδιο θέμα και επισημαίνω, ότι
η απόφασή μου είναι οριστική και
αμετάκλητη.
Παρακαλώ για τις δικές σας ενέργειες.

Με τιμή
Ο αιτών/Η αιτούσα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1 - Έννοια πειθαρχικού δικαίου

Ο εκπαιδευτικός, όπως και κάθε δημόσιος υπάλληλος, έχει εκτός από δικαιώματα και υποχρεώσεις. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων του, υπάρχει πειθαρχική ευθύνη, η οποία απορρέει από την ιδιαίτερη σχέση που τον συνδέει με την πολιτεία. Η ευθύνη αυτή είναι κυρίως διοικητική και δεν έχει σχέση με την ποινική ή την αστική.

Το υπαλληλικό δίκαιο προβλέπει, ένα σύστημα ειδικών κυρώσεων, καθώς και τη διαδικασία επιβολής τους, ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των καθηκόντων και υποχρεώσεων, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και την τήρηση της ευταξίας. **Το σύνολο των κανόνων αυτών αποτελεί το πειθαρχικό δίκαιο και διακρίνεται: 1) σε κανόνες που καθορίζουν τα πειθαρχικά αδικήματα και τις πειθαρχικές ποινές και 2) σε κανόνες που καθορίζουν τα όργανα και τη διαδικασία επιβολής των πειθαρχικών ποινών.**

Με το νέο υπαλληλικό κώδικα, Ν. 3528/07, καθορίζονται οι διατάξεις, που αφορούν το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, και κατ' επέκταση και των εκπαιδευτικών.

3.2 - Οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί και το πειθαρχικό δίκαιο

Ο πειθαρχικός έλεγχος των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής, διέπεται από ένα σύνολο γενικών και ειδικών διατάξεων, που απορρέουν τόσο, από τις διατάξεις: α) του Ν. 3528/07: «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ», β) του ΠΔ 429/87 (Α'192), γ) του Ν. 1566/85: «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας», του οποίου η διάταξη του άρθ. 16, παρ.3, περ. στ', ορίζει ότι: «...κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις για το πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων του δημοσίου», όσο και από τις διατάξεις που αναφέρονται στο ΠΔ 47/2006: «Όργανα και διαδικασία πειθαρχικής δίωξης εκπαιδευτικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» (Α' 48), του οποίου το άρθρο 1 ορίζει ότι: οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και...ι) στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι υπηρετούντες στη δημόσια εκπαίδευση με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, καθώς και οι προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί».

B. - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

3.3 - Πειθαρχικά παραπτώματα - Βασικές αρχές-Ορισμός πειθαρχικού παραπτώματος

Με το άρθρο 106 του Ν. 3528/07 προσδιορίζεται η έννοια του πειθαρχικού παραπτώματος και ορίζονται τα εξής:

1. Πειθαρχικό παράπτωμα αποτελεί κάθε παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος που συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη και μπορεί να καταλογισθεί στον υπάλληλο.

2. Το υπαλληλικό καθήκον προσδιορίζεται: α) από τις υποχρεώσεις, που οι κείμενες διατάξεις, οι εγκύκλιες οδηγίες και οι διαταγές επιβάλλουν στον υπάλληλο και β) από την όλη διαγωγή του υπαλλήλου εντός και εκτός της υπηρεσίας⁵⁴.

3. Το υπαλληλικό καθήκον, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλει στον υπάλληλο πράξη ή δεν του επιτρέπει παράλειψη, που αντίκειται προδήλως προς τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων.

Ερμηνευτικά σχόλια

Από τα παραπάνω συνάγονται τα εξής:

1. Μεταξύ της έννοιας του πειθαρχικού παραπτώματος και της έννοιας του υπαλληλικού καθήκοντος υφίσταται στενή σχέση.
2. Το υπαλληλικό καθήκον δε νοείται εκτός της αρχής της νομιμότητας γιατί «δύναται να προσδιοριστεί και δι' εγκυκλίων διαταγών κ.ά., υπό την προϋπόθεση ότι αυτές δεν αντίκεινται κατά το περιεχόμενο στις ρυθμίσεις άλλων διατάξεων και δη κανόνων ανώτερης βαθμίδας, βάσει των οποίων επιβάλλονται υποχρεώσεις ή αναγνωρίζονται δικαιώματα στο δημόσιο υπάλληλο» (ΣτΕ 3134/1980, 3731/1981).⁵⁵
3. Προκειμένου να στοιχειοθετηθεί παράπτωμα σε βάρος υπαλλήλου, είναι απαραίτητο να αποδειχτεί αντικειμενικά ότι ο υπάλληλος με συγκεκριμένες πράξεις ή παραλείψεις προέβη στην παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος, και να συντρέχει επιπλέον και το υποκειμενικό στοιχείο της υπαιτιότητας.

3.4 - Πειθαρχικά παραπτώματα σύμφωνα με το Ν. 3528/07

Το άρθρο 107 του Ν. 3528/07 προβλέπει τα εξής, σχετικά με τα πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων:

1. Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως:

α) Πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην πατρίδα και τη δημοκρατία.

β) Η παράβαση καθήκοντος σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους.

γ) Η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας.

δ) Η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων.

ε) Η άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας.

στ) Η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος.

ζ) Η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26⁵⁶ του Ν.3528/07.

η) Η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής που γίνεται δημοσίως, γραπτώς ή προφορικώς, με σκόπιμη χρήση εν γνώσει εκδήλως ανακριβών στοιχείων ή με χαρακτηριστικά απρεπείς εκφράσεις.

θ) Η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή, χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας.

ι) Η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση.

⁵⁴ Βλέπε: άρθρο 106, παρ.2, Ν.3528/07.

⁵⁵ Βλέπε: Τάχου, Α. Ι. & Συμεωνίδη, Ι.Λ. (2004). Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα. Σελ. 969. 2^η έκδοση. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

⁵⁶ Η υποχρέωση εχεμύθειας δεν αντιτάσσεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων (άρθρο 26, παρ.2, Ν.3528/07).

ια) Η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης.

ιβ) Η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

ιγ) Η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη απάντηση σε αναφορές πολιτών.

ιδ) Η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων.

ιε) Η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία ενεργεί επιτροπή, μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή η αρχή στην οποία αυτός ανήκει.

ιστ) Η χρησιμοποίηση της δημοσιοϋπαλληλικής ιδιότητας ή πληροφοριών που κατέχει ο υπάλληλος λόγω της υπηρεσίας ή της θέσης του, για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων του ίδιου ή τρίτων προσώπων.

ιζ) Η αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος για το χειρισμό υπόθεσης από τον υπάλληλο, κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

ιη) Η χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων για την απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας ή την πρόκληση ή ματαίωση διαταγής της υπηρεσίας.

ιθ) Η σύναψη στενών κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα των οποίων ουσιώδη συμφέροντα εξαρτώνται από τον τρόπο αντιμετώπισης θεμάτων της αρμοδιότητας του υπαλλήλου.

κ) Η φθορά λόγω ασυνήθιστης χρήσης, η εγκατάλειψη ή η παράνομη χρήση πράγματος το οποίο ανήκει στην υπηρεσία.

κα) Η παράλειψη δίωξης και τιμωρίας πειθαρχικού παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2⁵⁷ του άρθρου 110 του Ν.3528/07.

κβ) Η άρνηση παροχής πληροφόρησης στους πολίτες.

κγ) Η άρνηση σύμπραξης, συνεργασίας και χορήγησης στοιχείων ή εγγράφων κατά τη διεξαγωγή έρευνας, επιθεώρησης ή ελέγχου από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και τα ιδιαίτερα σώματα και υπηρεσίες επιθεώρησης και ελέγχου.

2. Διατάξεις⁵⁸ που ορίζουν ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα διατηρούνται σε ισχύ.

Ερμηνευτικά σχόλια

Από τα παραπάνω συνάγονται τα εξής:

α) Απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη πειθαρχικού παραπτώματος είναι η διαπίστωση «παράβασης του υπαλληλικού καθήκοντος» και ως τέτοια θεωρείται κάθε παράβαση των γενικών η ειδικών καθηκόντων του υπαλλήλου, που επιβάλλονται από το νόμο ή τη διοικητική πράξη ή απορρέουν από την ιδιότητά του ως δημοσίου υπαλλήλου.

Ο υπαλληλικός κώδικας καθιέρωσε νομοθετικά τις αρχές αυτές και προέβη, αφενός μεν στον καθορισμό της έννοιας του πειθαρχικού παραπτώματος και του υπαλληλικού καθήκοντος και αφετέρου σε μία ενδεικτική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων.

β) Τα ανωτέρω πειθαρχικά παραπτώματα ορίζονται ως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά. Είναι δηλαδή δυνατόν να χαρακτηριστεί ως τέτοιο και κάθε άλλη πράξη

⁵⁷ Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, υποχρεούται να ενημερώσει, με αιτιολογική έκθεσή του, τον αμέσως ανώτερο Πειθαρχικώς Προϊστάμενο.

⁵⁸ Βλέπε παράρτημα.

ή παράλειψη, η οποία δεν προβλέπεται ρητά από το νόμο ως πειθαρχικό παράπτωμα⁵⁹.

γ) Η πειθαρχική ευθύνη είναι ατομική και ουδέποτε μπορεί να νοηθεί ως συλλογική.

Επιπρόσθετα παρατίθενται κάποια πειθαρχικά παραπτώματα στα οποία έχουν υποπέσει εκπαιδευτικοί και έχουν απασχολήσει κατά καιρούς τα πειθαρχικά όργανα, όπως είναι: **α)** η παράβαση καθήκοντος σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους, **β)** η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων, **γ)** η άρνηση ή η παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας, **δ)** η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκυρη εκπλήρωση του καθήκοντος, **ε)** η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊστάμενης αρχής, δημοσίως, γραπτώς ή προφορικώς, σκόπιμα και με χρήση ανακριβών στοιχείων ή με χαρακτηριστικά απρεπείς εκφράσεις, **στ)** η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή, χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας και **ζ)** η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση, ενώπιον της υγειονομικής επιτροπής.

Όλα τα παραπάνω εμπίπτουν στις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα και αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα.

3.5 Περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων εκπ/κών λειτουργών.

Παρατίθενται κατωτέρω αποφάσεις του ΣτΕ, στις οποίες αναφέρονται περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων:

- **Η συμπεριφορά καθηγητή**, ο οποίος φερόταν ανάρμοστα, με απρεπείς ύβρεις και χειρονομίες προς τις μαθήτριες μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας, συνιστά αναξιοπρεπή διαγωγή εντός της υπηρεσίας (ΣτΕ 3463/75, περ. ιβ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η απουσία καθηγητή από εξεταστικό κέντρο**, στο οποίο είχε οριστεί ως επιτηρητής, συνιστά παράπτωμα αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του (ΣτΕ 4188/84, περ. δ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η διατύπωση της γνώμης από δημόσιο υπάλληλο**, με ύφος οξύ και εριστικό και με μορφή αντιδικίας προς την προϊσταμένη του αρχή και κατά τρόπο που προέδιδε έλλειψη του προσήκοντος προς αυτήν σεβασμού, αποτελεί ανεπίτρεπτη κριτική, που στοιχειοθετεί το σχετικό αδίκημα της αναξιοπρεπούς συμπεριφοράς (ΣτΕ 31/86, περ. η', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Οι προσβλητικές και υβριστικές φράσεις καθηγήτριας**, κατά του δ/ντή του λυκείου και της δ/ντριας του γυμνασίου, συνιστούν το αδίκημα της μη προσήκουσας συμπεριφοράς προς τους προϊσταμένους της (ΣτΕ 3035/84, περ. η', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η μη συμμόρφωση καθηγητή λυκείου** σε απόφαση του ΠΥΣΔΕ να μη διδάξει σε φροντιστήριο, συνιστά το πειθαρχικό αδίκημα της παράβασης υπηρεσιακής διαταγής (ΣτΕ 1559/85, περ. ε', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η ανάθεση, από καθηγητή γυμνασίου**, στους μαθητές της τάξης του, της διόρθωσης των ανά δίμηνο γραπτών πρόχειρων διαγωνισμάτων συμμαθητών τους, συνιστά το παράπτωμα της ατελούς εκπλήρωσης του υπαλληλικού καθήκοντος. (ΣτΕ 3134/70, περ. στ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).

⁵⁹ Με το άρθρο 107, του Ν. 3528/07 και με τη φράση «αποτελούν ιδίως» παρέχεται η δυνατότητα στον πειθαρχικό δικαστή να περιβάλει με «νομικό ένδυμα» μία πράξη ή παράλειψη με βάση τα πραγματικά περιστατικά και να την υπαγάγει στη ανάλογη διάταξη αυτού.

- **Η μη έγκαιρη δήλωση της μεταβολής των περιουσιακών στοιχείων** του υπαλλήλου, αποτελεί παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος (ΣτΕ 488/90, περ. β', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η απουσία δασκάλου** από εορτή του σχολείου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα (ΣτΕ 2769/85, περ. δ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η αποχώρηση του εκπαιδευτικού** και κάθε δημοσίου υπαλλήλου από την υπηρεσία του, πριν από την αποδοχή της παραίτησής του, συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντά του (ΣτΕ 2429/78, περ. δ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η άρνηση των εκπαιδευτικών της δημόσιας εκπαίδευσης** να εκτελέσουν όλες ή κάποιες από τις υπηρεσίες που έχουν άμεση σχέση με το εκπαιδευτικό τους έργο και στις οποίες τους υποχρεώνει ο νόμος, πέρα από τα κύρια διδακτικά τους καθήκοντα, αποτελεί αυθαίρετη παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος και αδικαιολόγητη άρνηση εκτέλεσης υπηρεσίας (ΝΣΚ 907/85, περ. β' και ε', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η αδικαιολόγητη άρνηση εμφάνισης δασκάλου για ιατρική εξέταση** από την υγειονομική επιτροπή, καίτοι εγγράφως είχε ενημερωθεί από την αρμόδια υπηρεσία και μάλιστα επί αποδείξει, αποτελεί επίσης πειθαρχικό παράπτωμα (ΣτΕ 1028/81, περ. ι', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η διευκόλυνση από καθηγήτρια προς μαθήτρια**, με σκοπό να αντιγράψει αυτή από το γραπτό άλλης μαθήτριας, με συνέπεια να προκληθεί θόρυβος στο σχολείο και στην τοπική κοινωνία, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα της αναρμόδιας παρέμβασης υπέρ ή κατά τρίτου προσώπου (ΣτΕ 3146/70, περ. ιστ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Καθηγητής** ο οποίος απουσίασε από την υπηρεσία του επί οκτώ (8) εργάσιμες μέρες, ισχυριζόμενος ότι :**1)** τις τέσσερις (4) πρώτες μέρες της απουσίας του, είχε απεργία το ΚΤΕΛ και ότι την ίδια περίοδο είχε το ιδιωτικό του αυτοκίνητο για επισκευή στο συνεργείο, **2)** τις δύο (2) επόμενες μέρες επικρατούσαν δυσμενείς καιρικές συνθήκες και δεν είχε αντιολισθητικές αλυσίδες και **3)** τις υπόλοιπες δύο (2) ημέρες ήταν άρρωστος, υπέπεσε στο πειθαρχικό αδίκημα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, διότι οι δύο πρώτοι ισχυρισμοί του και αν ακόμη ήταν αληθείς, δεν δικαιολογούσαν την αποχή του από την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο δε τρίτος δεν μπορούσε να ισχύσει, διότι η γνωμάτευση του ιδιώτη γιατρού, που υπέβαλε, ήταν μεταχρονολογημένη και προσκομίστηκε, όταν είχε ήδη εγερθεί η εναντίον του πειθαρχική δίωξη (ΣτΕ 2563/85, περ. δ', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Δάσκαλος** υπέπεσε στα πειθαρχικά παραπτώματα της ατελούς εκπλήρωσης καθήκοντος και της μη προσήκουσας συμπεριφοράς προς τον προϊστάμενό του, καθόσον στο δημοτικό σχολείο, στο οποίο υπηρετούσε, είχε δημιουργηθεί κατάσταση μη αρμονικής συνεργασίας μετά των συναδέλφων του, ιδίως με τη διευθύντρια, με αποτέλεσμα, αφενός μεν αυτός να μην εκτελεί κανονικά τα καθήκοντά του, όταν είχε εφημερία, αφετέρου δε να συμπεριφερθεί απρεπώς προς τη διευθύντρια του σχολείου, παρουσία κηδεμόνα μαθήτριας (ΣτΕ 1019/85, περ. στ' και η', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).
- **Η κατ' επανάληψη αναχώρηση καθηγητή** από το κιγκλίδωμα του περιβόλου του λυκείου και η σύνταξη, χάριν αστεϊσμού, σημειώματος αισχρού περιεχομένου, συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα της εν υπηρεσία και εκτός αυτής ανάξιας διαγωγής (ΣτΕ 1550/84, περ. β', παρ.1, άρθρο 107 του ΥΚ).

3.6- Δίωξη Πειθαρχικών Παραπτώματων

Σχετικά με τη δίωξη των πειθαρχικών παραπτώματων των δημοσίων υπαλλήλων, οι διατάξεις του άρθρου 110 του υπαλληλικού κώδικα (Ν. 3528/07) προβλέπουν τα εξής:

1. Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτώματων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων. Η παράβαση του καθήκοντος αυτού συνιστά το κατά την περ. κα' της παρ. 1 του άρθρου 107 του παρόντος πειθαρχικό παράπτωμα.
2. Κατ' εξαίρεση, για παραπτώματα που θα επέσυραν την ποινή της έγγραφης επίπληξης, η δίωξη εναπόκειται στη διακριτική εξουσία των πειθαρχικών οργάνων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη αφενός το συμφέρον της υπηρεσίας και αφετέρου τις συνθήκες διάπραξής τους, καθώς και την υπηρεσιακή γενικώς διαγωγή του υπαλλήλου. Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, υποχρεούται να ενημερώσει με αιτιολογημένη έκθεσή του τον αμέσως ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο.
3. **Δεν επιτρέπεται δεύτερη δίωξη για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα⁶⁰.**
4. Πράξεις που έχουν τελεστεί από τον υπάλληλο, κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του σε δημόσια υπηρεσία, οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα, τιμωρούνται πειθαρχικά, εάν υπάγονται σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 109 του ΥΚ και δεν έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής τους.

Ερμηνευτικά σχόλια:

Από τα αναφερόμενα παραπάνω προκύπτουν τα εξής:

1. **Η δίωξη και η τιμωρία του πειθαρχικού παραπτώματος εκπαιδευτικού είναι από το νόμο υποχρεωτική για τον πειθαρχικό δικαστή.**
2. Για τα παραπτώματα που δικαιολογούν την ποινή της έγγραφης επίπληξης, η πειθαρχική δίωξη εναπόκειται στη «διακριτική εξουσία» του αρμόδιου οργάνου. **Πρόκειται δηλαδή για άσκηση αρμοδιότητας διακριτικής ευχέρειας, η οποία προσδιορίζεται: α) από το συμφέρον της υπηρεσίας, β) τις συνθήκες διάπραξης και γ) την υπηρεσιακή διαγωγή του εκπαιδευτικού εντός και εκτός υπηρεσίας⁶¹.** Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα επιλαμβάνονται της πειθαρχικής δίωξης αυτεπάγγελα, χωρίς να απαιτείται καταγγελία ή έγκληση ή μήνυση από άλλον δημόσιο υπάλληλο ή ιδιώτη για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης (ΣΤΕ 953/60). Σε περίπτωση όμως, που ο πειθαρχικός προϊστάμενος αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, πρέπει με αιτιολογημένη έκθεσή του να ενημερώσει τον αμέσως ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο.
3. **Για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα δεν επιτρέπεται δεύτερη δίωξη.** Όμως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται η επανάληψη της πειθαρχικής δίωξης, αν εκδοθεί αμετάκλητη ποινική καταδικαστική απόφαση ή της πειθαρχικής δίκης, αν εκδοθεί αθωωτική απόφαση.

⁶⁰ Αν κατά το προηγούμενο έτος της διάπραξης του παραπτώματος, ο εκπ/κός είχε τιμωρηθεί για το ίδιο αδίκημα, με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός, μπορεί να του επιβληθεί και η ποινή της οριστικής παύσης. (παρ.3, άρθρο 109 του Ν. 3528/07).

⁶¹ Βλέπε: Τάχου, Α. Ι. & Συμεωνίδη, Ι.Λ. (2004). Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα. Σελ. 1044. 2^η έκδοση. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

4. Η βαθμολογική ή μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου- δεν αίρει το πειθαρχικώς «κολάσιμο» για παράπτωμα που ο υπάλληλος έχει διαπράξει σε προγενέστερο χρόνο.
5. Για να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη κατά υπαλλήλου, πρέπει απαραίτητα να υφίσταται υπηρεσιακή και πειθαρχική σχέση μεταξύ του πειθαρχικού οργάνου και του διωκόμενου υπαλλήλου. **Δεν μπορεί δηλαδή ο προϊστάμενος εκπαίδευσης του Νομού Κοζάνης να ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά εκπαιδευτικού που υπηρετεί στο Νομό Σερρών.**

Σύμφωνα με την επικρατούσα αρχή του υπαλληλικού δικαίου, η πειθαρχική δίωξη και τιμωρία του υπαλλήλου, αποβλέπει κυρίως στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, χωρίς να παραβλέπεται και το συμφέρον του υπαλλήλου, το οποίο επιτυγχάνεται με τη συμμόρφωσή του προς τους νόμους και τις εγκυκλίους διαταγές της υπηρεσίας του.

3.7 - Σχέση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής

Είναι δεδομένο και αναλύεται άλλωστε, από τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα (Ν. 3528/07) ότι συνέπεια του πειθαρχικού παραπτώματος είναι η επιβαλλόμενη πειθαρχική ποινή. Έτσι, μετά την ολοκλήρωση κάθε πειθαρχικής διαδικασίας, αν δε διαπιστωθεί ύπαρξη πειθαρχικού παραπτώματος και κατά συνέπεια παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο. Αν όμως διαπιστωθεί το αντίθετο, δηλαδή η ύπαρξη πειθαρχικού παραπτώματος και κατά συνέπεια και παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος, τότε το πειθαρχικό όργανο επιβάλλει την προσήκουσα ποινή, ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση της παράβασης (**αρχή της αναλογικότητας**). Σχετικά με την υφιστάμενη σχέση, μεταξύ πειθαρχικού παραπτώματος και πειθαρχικής ποινής, το άρθρο 111 του Ν. 3528/07 ορίζει τα εξής:

1 Για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα επιβάλλεται μία μόνο πειθαρχική ποινή. Σε κάθε υπάλληλο με την ίδια πειθαρχική απόφαση επιβάλλεται μία μόνο ποινή.

2 Κατά την επιμέτρηση των πειθαρχικών ποινών λαμβάνονται υπόψη οι κανόνες και οι αρχές των περιπτώσεων β', γ', ε', ζ' και η' της παραγράφου 2 του άρθρου 108 του ΥΚ.

3 Η υποτροπή είναι ιδιαιτέρως επιβαρυντική για την επιμέτρηση της ποινής.

Ερμηνευτικά σχόλια

1. Στην πρώτη παράγραφο του ανωτέρου άρθρου του ΥΚ, διαπιστώνει κανείς δύο στοιχεία: **α)** Για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα μία μόνο ποινή επιβάλλεται και **β)** με την ίδια πειθαρχική απόφαση επιβάλλεται μία επίσης ποινή. Επομένως, αποκλείεται η επιβολή δεύτερης ποινής για παράπτωμα, για το οποίο τιμωρήθηκε ήδη ο υπάλληλος. Άλλωστε, ο υπαλληλικός κώδικας ορίζει ότι κανείς δε διώκεται δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό αδίκημα, και ότι εξαιτίας του ίδιου πειθαρχικού αδικήματος επιβάλλεται μία μόνο ποινή. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση δημοτικού υπαλλήλου, ο οποίος τιμωρήθηκε με την ποινή της οριστικής παύσης, με το αιτιολογικό ότι υπέπεσε στο πειθαρχικό παράπτωμα της αδικαιολόγητης απουσίας από την εκτέλεση των καθηκόντων του για χρονικό διάστημα περισσότερο των τριάντα (30) ημερών, και συγκεκριμένα για χρονικό διάστημα εβδομήντα μιας (71) ημερών. Όμως, ο ανωτέρω υπάλληλος είχε τιμωρηθεί από την υπηρεσία του και του είχε επιβληθεί η ποινή του προστίμου, λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από την εκτέλεση των καθηκόντων του για το χρονικό διάστημα των πρώτων εξήντα τριών (63) ημερών και κατά συνέπεια, -σύμφωνα με το άρθρο 172, παρ.1 του Ν. 1188/81, κατά το οποίο: «ουδείς διώκεται εκ δευτέρου για το αυτό πειθαρχικό αδίκημα»- δεν έπρεπε να του επιβληθεί και δεύτερη ποινή για το ίδιο χρονικό διάστημα, αλλά μόνο για το υπόλοιπο των εβδομήντα μιας (71) ημερών, δηλαδή για το χρονικό διάστημα των οκτώ (8) ημερών, ως αδικαιολόγητη απουσία από την εκτέλεση των καθηκόντων του. Έτσι η ανωτέρω προσβαλλόμενη πράξη

θεωρήθηκε ως μη νόμιμη και το δικαστήριο του επέβαλε την ποινή του προστίμου, ίσου με τις αποδοχές τριών (3) μηνών για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα των οκτώ (8) ημερών, με το σκεπτικό ότι είχε επανειλημμένα υποπέσει στο ίδιο παράπτωμα, ήτοι της αδικαιολόγητης απουσίας από την εκτέλεση καθηκόντων του (ΣΤΕ 262/1999).

2. Ο πειθαρχικός δικαστής έχει τη διακριτική ευχέρεια στην επιμέτρηση της ποινής και συνεπώς ως προς το είδος της ποινής. Είναι όμως υποχρεωμένος να λάβει υπόψη του τις αρχές και τους κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 108 του ΥΚ.

3.8 - Παραγραφή Πειθαρχικών Παραπτωμάτων

Τα πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων και κατ' επέκταση και των εκπαιδευτικών, μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου χρόνου από τις διατάξεις του Ν 3528/07, παραγράφονται. Για να μη συμβεί αυτό, τα πειθαρχικά όργανα οφείλουν αμέσως να επιλαμβάνονται των πειθαρχικών υποθέσεων, προκειμένου η όλη πειθαρχική διαδικασία να ολοκληρώνεται, μέσα στον καθοριζόμενο χρόνο, και να αποδίδεται δικαιοσύνη. Η βραδύτητα των κινήσεων, οι αναβολές και ακολούθως οι παραγραφές, έχουν ως πρώτο θύμα την αξιοπιστία της πειθαρχικής διαδικασίας και ως δεύτερο τη βλάβη του υπηρεσιακού συμφέροντος. Το άρθρο 112 του Ν 3528/07 σχετικά με την παραγραφή των πειθαρχικών παραπτωμάτων προβλέπει και ορίζει τα εξής:

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται δύο (2) έτη μετά από την ημέρα που διαπράχθηκαν. Τα πειθαρχικά παραπτώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του Ν 3528/07 παραγράφονται μετά από πέντε (5) έτη.
2. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται, πριν από την παραγραφή του ποινικού αδικήματος. Στην περίπτωση αυτή, οι πράξεις ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.
3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές, ο συνολικός χρόνος παραγραφής μέχρι την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη και όταν πρόκειται για τα παραπτώματα της παρ. 2 του άρθρου 109 του ΥΚ, τα επτά (7) έτη.
4. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο αποσκοπεί στην απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης του πρώτου. Στην περίπτωση αυτή, το πρώτο παράπτωμα παραγράφεται, όταν παραγραφεί το δεύτερο, εφόσον η παραγραφή του δεύτερου συντελείται σε χρόνο μεταγενέστερο της παραγραφής του πρώτου.
5. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση, που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό.

Σχόλια και παρατηρήσεις

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα, παραγράφονται μετά από μία διετία ή πενταετία από την ημέρα που διαπράχθηκαν, ανάλογα με την περίπτωση.
2. Το πειθαρχικό παράπτωμα που αποτελεί και ποινικό αδίκημα, δεν παραγράφεται, αν δεν παρέλθει ο απαιτούμενος χρόνος παραγραφής, που ορίζεται από τις ποινικές διατάξεις.
3. Με την παράγραφο 3 του ανωτέρου άρθρου ορίζεται ότι η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την κλήση σε απολογία ή την παραπομπή της υπόθεσης στο υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Η παραγραφή διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, με σκοπό την απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της σχετικής δίωξης.
5. Η άτυπη συλλογή στοιχείων, πληροφοριών ή ενδείξεων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη προπαρασκευαστική ή πειθαρχική ενέργεια, που δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις της δίωξης, δεν συνεπάγεται τη διακοπή της παραγραφής του πειθαρχικού παραπτώματος.

3.9 - Λήξη Πειθαρχικής Ευθύνης

Από τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα (Ν. 3528/07) προβλέπεται ότι πειθαρχική ευθύνη, για παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος, καταλογίζεται σε κάποιον που έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου. **Από τη στιγμή, όμως, που κάποιος έχει απωλέσει την ιδιότητα αυτή, παύει να έχει και πειθαρχική ευθύνη.**

Με το άρθρο 113 του Ν. 3528/07, σχετικά με τη λήξη της πειθαρχικής ευθύνης, καθορίζονται τα εξής: «Ο υπάλληλος ο οποίος απώλεσε την υπαλληλική ιδιότητα με οποιονδήποτε τρόπο, δεν διώκεται πειθαρχικώς η πειθαρχική όμως διαδικασία, η οποία τυχόν έχει αρχίσει, συνεχίζεται και μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης, με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου. Η τυχόν καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται στην περίπτωση αυτή παραμένει ανεκτέλεστη».

Παρατηρήσεις - σχόλια:

1. **Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παραπάνω άρθρο, η πειθαρχική ευθύνη λήγει με την αποβολή της ιδιότητας του υπαλλήλου για οποιοδήποτε λόγο.** Η πειθαρχική διαδικασία όμως, που τυχόν είχε αρχίσει, συνεχίζεται και μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης, με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου. Η τυχόν δε καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης, παραμένει ανεκτέλεστη, γιατί ο εν λόγω υπάλληλος έχει χάσει πλέον αυτή την ιδιότητα και κατά συνέπεια η απόφαση είναι άνευ ουσιαστικού αντικειμένου.
2. **Συμπερασματικά, η πειθαρχική δίωξη προϋποθέτει ότι ο διωκόμενος έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου.** Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η έγερση πειθαρχικής δίωξης εναντίον κάποιου, ο οποίος έχει απωλέσει την ιδιότητα αυτή (ΣτΕ 717/76, 2330/74, 873/70).

3.10 - Αυτοτέλεια κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος

Με το άρθρο 115 του Ν. 3528/07, σχετικά με την αυτοτέλεια του κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος, προβλέπονται τα εξής:

1. Σε περίπτωση αποκατάστασης, απονομής χάριτος ή άρσης με οποιονδήποτε άλλον τρόπο του κολασίμου ή μεταβολής των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, δεν αίρεται το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.
2. Σε περίπτωση άρσης των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Συντάγματος, αίρεται και το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.

Παρατηρήσεις:

1. Με την παράγραφο 1, του ανωτέρου άρθρου, επιβεβαιώνεται η αυτοτέλεια της πειθαρχικής ευθύνης από την ποινική.
2. Με την παράγραφο 2 επίσης του ανωτέρου άρθρου αποσαφηνίζεται ότι μόνο σε περίπτωση άρσης των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Συντάγματος, αίρεται και το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.

3.11 - Εφαρμογή κανόνων και αρχών του ποινικού δικαίου, στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων

Στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων και κατ' επέκταση και των εκπαιδευτικών, έχουν εφαρμογή βασικές διατάξεις και αρχές του ποινικού νόμου, με την προϋπόθεση ότι δεν αντίκεινται στις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα και συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της όλης πειθαρχικής διαδικασίας.

Έτσι με το άρθρο 108, του Ν 3528/07, προβλέπονται τα εξής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων και αρχών του ποινικού δικαίου:

1. Κανόνες και αρχές του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται ανάλογα και στο πειθαρχικό δίκαιο, εφόσον δεν αντίκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος και συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της πειθαρχικής διαδικασίας.
2. Εφαρμόζονται ιδίως οι κανόνες και οι αρχές που αφορούν:
 - α) στους λόγους αποκλεισμού της υπαιτιότητας και της ικανότητας προς καταλογισμό,
 - β) στις ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής,
 - γ) στην έμπρακτη μετάνοια,
 - δ) στο δικαίωμα σιγής του πειθαρχικώς διωκόμενου,
 - ε) στην πραγματική και νομική πλάνη,
 - στ) στο τεκμήριο της αθωότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου,
 - ζ) στην επιείκεια υπέρ του πειθαρχικώς διωκόμενου,
 - η) στην προστασία των δικαιολογημένων συμφερόντων, ως λόγο που αίρει τον πειθαρχικό χαρακτήρα δυσμενών κρίσεων, εκφράσεων και εκδηλώσεων, εκτός εάν συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα της χαρακτηριστικώς ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Σχόλια και παρατηρήσεις

Σύμφωνα με τα παραπάνω και εφόσον τηρηθούν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, **μπορούν να εφαρμοσθούν και στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων οι κανόνες, και οι αρχές του ποινικού δικαίου, όπως: Οι διατάξεις για τον ορισμό της έννοιας της υπαιτιότητας, δηλαδή του δόλου και της αμέλειας.**

1. **Οι διατάξεις για:** α) τις ελαφρυντικές περιπτώσεις, ως λόγου επιβολής μικρότερης πειθαρχικής ποινής, όπως η προηγούμενη καλή συμπεριφορά του υπαλλήλου, το νεαρό της ηλικίας, οι συνθήκες κάτω από τις οποίες βρισκόταν ο υπάλληλος, το καλό ήθος και ο χαρακτήρας του, το λευκό του μητρώο, η ειλικρινής μετάνοια, κ.ά. και β) τις επιβαρυντικές περιπτώσεις, ως λόγου επιβολής μεγαλύτερης πειθαρχικής ποινής, όπως η υποτροπή, η συρροή και η εξακολούθηση.
2. **Η έμπρακτη μετάνοια**, μπορεί να εφαρμοσθεί και στο πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων και κατ' επέκταση και των εκπαιδευτικών, ως λόγος μείωσης της ποινής, με την προϋπόθεση ότι είναι δυνατή η επανόρθωση του αποτελέσματος της συμπεριφοράς του υπαλλήλου.⁶² Η «ειλικρινής μετάνοια» του υπαλλήλου, μειώνει τη βαρύτητα στην επιβολή ποινής του πειθαρχικού παραπτώματος (ΣΤΕ 990/1996).
3. **Το δικαίωμα της σιωπής** του κατηγορούμενου.
4. Οι διατάξεις για την πραγματική και την νομική πλάνη, ώστε να κλονίζεται και να αμφισβητείται η θεμελίωση της ενοχής.
5. **Το τεκμήριο της αθωότητας** του διωκόμενου-κατηγορούμενου.
6. **Η αρχή της επιείκειας** υπέρ του πειθαρχικώς διωκόμενου.

⁶² Βλέπε: Τάχου, Α. Ι. & Συμεωνίδη, Ι.Λ. (2004). Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα. Σελ. 1010. 2^η έκδοση. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

7. Οι διατάξεις για την **προστασία των δικαιολογημένων συμφερόντων** ως λόγο, που αίρει τον πειθαρχικό χαρακτήρα δυσμενών καταστάσεων, εκτός εάν η παράβαση συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της «χαρακτηριστικώς ανάρμοστης συμπεριφοράς» του υπαλλήλου.
8. Σε κάθε περίπτωση ισχύει η αρχή του ποινικού δικαίου «εν αμφιβολία υπέρ του κατηγορουμένου» (in dubio pro reo) και κατά συνέπεια υπέρ του πειθαρχικά διωκόμενου εκπαιδευτικού.

3.12. - Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη

Πολλές φορές, τα πειθαρχικά όργανα των εκπαιδευτικών καλούνται να αντιμετωπίσουν, όχι μόνο θέματα ουσίας, αλλά και διαδικαστικής φύσης, γι' αυτό και είναι υποχρεωμένα να ανατρέχουν σε πηγές, προκειμένου να αποφεύγουν σφάλματα και να καθίστανται άξιοι κριτές. Τέτοια θέματα είναι και αυτά που αφορούν την υφιστάμενη σχέση μεταξύ της πειθαρχικής διαδικασίας και της ποινικής δίκης, τα οποία προβλέπονται και καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 114 του υπαλληλικού κώδικα (Ν. 3528/07) και έχουν ως εξής:

1. **Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική ή άλλη δίκη.**
2. **Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία.** Το πειθαρχικό όργανο όμως μπορεί με απόφασή του, η οποία είναι ελευθέρως ανακλητή, να διατάξει για εξαιρετικούς λόγους την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Αναστολή δεν επιτρέπεται σε περίπτωση που το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή έθιξε σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας.
3. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος.
4. Αν μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης, με την οποία απαλλάσσεται ο υπάλληλος ή επιβάλλεται ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά, που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος, το οποίο δικαιολογεί, σύμφωνα με το άρθρο 109, παράγραφος 2, την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης, η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 143 του Ν.3528/07. Επίσης, επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία, αν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επιβάλλεται οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη, για την οποία διώχθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος.
5. Η επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας επιτρέπεται και όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική πειθαρχική απόφαση, χωρίς να έχει ληφθεί υπόψη καταδικαστική ποινική απόφαση που προηγήθηκε.
6. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών έχει υποχρέωση να ανακοινώνει αμέσως στην προϊσταμένη αρχή του υπαλλήλου και στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης κάθε ποινική δίωξη που ασκείται κατ' αυτού. Στην ίδια αρχή ανακοινώνεται επίσης, από τον αρμόδιο εισαγγελέα η απόφαση ή το βούλευμα με το οποίο τερματίζεται η δίωξη. Σε περίπτωση εγκλεισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο διευθυντής φυλακών γνωστοποιεί τούτο, χωρίς καθυστέρηση, στην προϊσταμένη αρχή του υπαλλήλου.

Σχόλια και παρατηρήσεις

1. Στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, ισχύει ως γενική αρχή αυτό που και οι διατάξεις της παραγράφου 1, του άρθρου 114 του Ν. 3528/07 προβλέπουν, ότι δηλαδή **η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική δίκη.**
2. Η έκταση της ανεξαρτησίας της πειθαρχικής διαδικασίας από την ποινική δίκη, αναλύεται στην παράγραφο 2 του ανωτέρου άρθρου του ίδιου νόμου. Έτσι γίνεται δεκτό ότι εκκρεμής ποινική δίκη δεν αναστέλλει την έγερση, ούτε την πρόοδο της όλης πειθαρχικής διαδικασίας.
3. Ο πειθαρχικός δικαστής δύναται, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν εξαιρετικοί λόγοι, να διατάξει την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας. Η αναστολή αυτή δεν μπορεί να ξεπερνά το ένα (1) έτος. Η θέσπιση των χρονικών προσδιορισμών, τόσο για την αναστολή, όσο και για την ολοκλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας, αποτελούν εγγυήσεις προστασίας από αυθαίρετες κρίσεις, ενώ παράλληλα διασφαλίζουν την εσωτερική ευταξία στη δημόσια υπηρεσία. Η απόφαση για αναστολή μπορεί να εκδοθεί είτε αυτεπάγγελτα από το πειθαρχικό όργανο, εφόσον αυτό λάβει γνώση των «εξαιρετικών λόγων» μέσω της υπηρεσίας, είτε μετά από αίτηση του διωκόμενου υπαλλήλου.
4. Δεν επιτρέπεται αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, αν το πειθαρχικό παράπτωμα είναι τέτοιας έκτασης και φύσης, που προκάλεσε τη βλάβη της αξιοπρέπειας και του κύρους της υπηρεσίας.
5. Απαλλαγή ή αθώωση εκπαιδευτικού από ποινικό δικαστήριο, δεν αποκλείει την πειθαρχική του δίωξη, αν ο πειθαρχικός δικαστής εκτιμήσει ως επαρκείς και σοβαρές τις προσκομισθείσες αποδείξεις για το ίδιο γεγονός, βάσει των οποίων στοιχειοθετήθηκε το πειθαρχικό παράπτωμα, πολύ περισσότερο μάλιστα, δεν αποτελεί νομικό κώλυμα για την επιβολή πειθαρχικής ποινής, η αθώωση υπαλλήλου από ποινικό δικαστήριο, λόγω αμφιβολιών.

3.13. - Πότε επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία

1. Η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται, όταν, μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης με την οποία ο υπάλληλος απαλλάσσεται ή του επιβάλλεται ποινή μικρότερη της οριστικής παύσης, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, με την οποία διαπιστώνονται περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος, το οποίο δικαιολογεί την ποινή της οριστικής παύσης, σύμφωνα με το άρθρο 109, παράγραφος 2 του Ν.3528/07.
2. Η πειθαρχική διαδικασία επίσης επαναλαμβάνεται αν, μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επεβλήθη στον υπάλληλο οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση από ποινικό δικαστήριο ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη για την οποία διώχθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος.
3. Επιτρέπεται επίσης επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, αν ο πειθαρχικός δικαστής έχει εκδώσει καταδικαστική απόφαση, χωρίς να έχει λάβει υπόψη του προηγηθείσα καταδικαστική απόφαση από ποινικό δικαστήριο, αν και έγκαιρα του είχε γνωστοποιηθεί.

Γ. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

3.14. - Πειθαρχικές ποινές σύμφωνα με το Ν.3528/07

1. Στους δημοσious υπαλλήλους και κατ' επέκταση και στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς, που υποπίπτουν σε πειθαρχικά παραπτώματα παραβαίνοντας το υπαλληλικό τους καθήκον, μετά την ολοκλήρωση της όλης πειθαρχικής διαδικασίας από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα, επιβάλλονται πειθαρχικές ποινές, οι οποίες

προβλέπονται από το άρθρο 109 του Ν.3528/2007 και είναι, κατά περίπτωση, οι εξής:

- α) η έγγραφη επίπληξη,
- β) το πρόστιμο της περικοπής των αποδοχών έως τριών (3) μηνών
- γ) η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα (1) έως πέντε (5) έτη
- δ) ο υποβιβασμός κατά ένα βαθμό
- ε) η προσωρινή παύση από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών,
- στ) η οριστική παύση.

2. Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα ακόλουθα παραπτώματα:

- α) της άρνησης αναγνώρισης του Συντάγματος ή της έλλειψης αφοσίωσης στην πατρίδα και τη δημοκρατία, β) της παράβασης καθήκοντος, σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους,
- γ) της αποδοχής οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος για το χειρισμό υπόθεσης από υπάλληλο κατά την άσκηση των καθηκόντων του,
- δ) της χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπούς ή ανάξιας για υπάλληλο διαγωγής εντός ή εκτός υπηρεσίας,
- ε) της παραβίασης απορρήτων της υπηρεσίας κατά τις κείμενες διατάξεις,
- στ) της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους,
- ζ) της εξαιρετικώς σοβαρής απείθειας,
- η) της άμεσης ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχής σε δημοπρασία την οποία διενεργεί η αρχή, στην οποία αυτός ανήκει ή η επιτροπή, στην οποία είναι μέλος,
- θ) της εμμονής σε άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 56 του Ν.3528/07.

3. Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο για οποιοδήποτε παράπτωμα αν:

- α) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του διετία του είχαν επιβληθεί τρεις (3) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές, ανώτερες του προστίμου αποδοχών ενός (1) μήνα,
- β) κατά το προηγούμενο της διάπραξης του έτος είχε τιμωρηθεί για το ίδιο αδίκημα με ποινή, ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μήνα.

Ερμηνευτικά σχόλια – παρατηρήσεις

1. Για την επιβολή οποιασδήποτε ποινής, συνεπώς και της πειθαρχικής, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η απόδειξη ότι έλαβε χώρα η κολάσιμη πράξη και ότι τελέστηκε από τον διωκόμενο.

Συνεπώς, αν δεν διαπιστωθεί το πειθαρχικό παράπτωμα, η όποια επιβληθείσα ποινή είναι παράνομη.

2. Η επιβολή πειθαρχικής ποινής, η οποία δεν καθορίζεται ρητά από τον νόμο, είναι επίσης παράνομη. Αυτό γίνεται περισσότερο κατανοητό, αν ληφθεί υπόψη ότι η ποινή, π.χ. της οριστικής παύσης δεν επιβάλλεται για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα του υπαλλήλου, αλλά μόνον για εκείνα που προβλέπονται από τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 109 του Ν. 3528/07.

3. Κατά την επιμέτρηση της επιβλητέας ποινής, είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη και οι ειδικότερες συνθήκες, που συνετέλεσαν στην τέλεση του αδικήματος, ως επιβαρυντικά ή ελαφρυντικά στοιχεία. Έτσι, το Συμβούλιο της Επικρατείας, θεωρεί ως επιβαρυντική αιτία το βεβαρημένο παρελθόν του υπαλλήλου και ως ελαφρυντική την εξαιρετική ποιότητά του, το καλό ήθος, το χαρακτήρα του και το μη βεβαρημένο μητρώο του.

4. Η έγγραφη παρατήρηση δεν αποτελεί, σύμφωνα με το νόμο πειθαρχική ποινή (ΣτΕ 2445/71).

5. Η ποινή της επίπληξης επιβάλλεται για «ελαφρά» αδικήματα, των οποίων η δίωξη και τιμωρία εναπόκειται στη διακριτική εξουσία των οικείων πειθαρχικών οργάνων, αφού όμως λάβουν υπόψη τους το συμφέρον της υπηρεσίας και την εν γένει διαγωγή του διωκόμενου υπαλλήλου.

6. Η ποινή του προστίμου επιβάλλεται σε σοβαρότερες περιπτώσεις. Έτσι:

- Νόμιμη και επαρκώς αιτιολογημένη κρίθηκε η πειθαρχική απόφαση, με την οποία επεβλήθη πρόστιμο ίσο με το μισό των μηνιαίων αποδοχών, σε δάσκαλο, ο οποίος «ερχόταν» σε συνεχείς προστριβές και διαπληκτισμούς με τον προϊστάμενό του, γεγονός που έγινε αντιληπτό και σχολιαζόταν από τους μαθητές και τους γονείς (ΣτΕ 458/70).
- Αιτιολογημένη κρίθηκε επίσης, η επιβληθείσα ποινή του προστίμου ίσου με τις αποδοχές τριών (3) ημερών σε υπάλληλο, ο οποίος κατ' επανάληψη υπέπεσε στο πειθαρχικό παράπτωμα της βραδείας προσέλευσης στην υπηρεσία του (ΣτΕ 2140/82).

Σημείωση: Η πειθαρχική απόφαση η οποία επιβάλλει πρόστιμο εκτελείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εντέλλεται την πληρωμή των αποδοχών του υπαλλήλου. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση, το πρόστιμο εισπράττεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εισόδων. Για την καταβολή βαρύνεται αποκλειστικά ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και όχι οι κληρονόμοι του. Το πρόστιμο υπολογίζεται στις αποδοχές, που λαμβάνει ο υπάλληλος, κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης. Όταν αυτό ορίζεται έως το 1/5 των αποδοχών του υπαλλήλου, παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα, μετά την τελεσιδικία της απόφασης. Όταν είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται τμηματικά κατά μήνα.

7. Η ποινή στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή επιβάλλεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα για σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα. Έτσι:

- Η πειθαρχική ποινή της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή επί πενταετία υπαλλήλου που χρησιμοποίησε την υπαλληλική του ιδιότητα, για εξυπηρέτηση των συμφερόντων της συζύγου του, κρίθηκε ως η προσήκουσα (ΣτΕ. 1376/61).

8. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, εάν ο τιμωρηθείς υπάλληλος με την ποινή της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή, δεν έχει αποκτήσει τα προς προαγωγή τυπικά προσόντα, κατά το χρόνο που του επιβλήθηκε η ανωτέρω ποινή, ο χρόνος διακοπής τού προς προαγωγή δικαιώματος αρχίζει από το χρονικό σημείο, που θα αποκτηθεί το δικαίωμα αυτό. Αν όμως ο τιμωρηθείς υπάλληλος είχε αποκτήσει τα τυπικά για προαγωγή προσόντα, πριν από την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης, τότε η ποινή της διακοπής το προς προαγωγή δικαιώματος αρχίζει από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αυτής. Η ποινή του υποβιβασμού επιβάλλεται σε υπάλληλο για σοβαρότατα πειθαρχικά παραπτώματα, όπως για παράδειγμα ο συστηματικός δανεισμός χρημάτων από συναδέλφους, χωρίς αυτά να επιστραφούν ποτέ. Επίσης:

- Το ενδιαφέρον καθηγητή γυμνασίου προς μία μαθήτριά του, με τρόπο που προκαλούσε τα σχόλια των συμμαθητριών της (ιδιαίτερη μεταχείριση μέσα στην τάξη, προσκλήσεις για να μεταβαίνει αυτή στο γραφείο του, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις μαζί της και επισκέψεις αυτής, είτε μόνης, είτε συνοδευόμενης από συμμαθήτριά της στην οικία του), αποτελεί βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ως πράξη που συνιστά διαγωγή ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του εκπαιδευτικού λειτουργού, για την οποία κρίθηκε αρμόζουσα η ποινή του υποβιβασμού (ΣτΕ 1322/70).

9. Η ποινή της οριστικής παύσης – που είναι η βαρύτερη και η αυστηρότερη των ποινών και για την οποία ο υπαλληλικός κώδικας προβλέπει ειδικές περιπτώσεις επιβολής- **σπάνια επιβάλλεται σε εκπαιδευτικούς, γιατί σπάνια**

ευτυχώς παρατηρούνται περιπτώσεις που δικαιολογούν την επιβολή της. Άλλωστε, πρέπει να τονιστεί ότι μόνο για τα παραπτώματα που αναφέρονται περιοριστικά στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 109 του Ν. 3528/07 παρέχεται δυννητικά η ευχέρεια από το νόμο να επιβληθεί η εσχάτη των πειθαρχικών ποινών⁶³ (Αναφέρεται: «μπορεί να επιβληθεί» και όχι «επιβάλλεται»).

Η οριστική παύση, ήτοι η απόλυση του υπαλλήλου από την υπηρεσία έχει σοβαρότατες επιπτώσεις και συνέπειες για τον υπάλληλο, και για το λόγο αυτό πρέπει να αποφεύγεται κάθε πράξη ή ενέργεια από μέρους του, η οποία είναι θα επέφερε αυτήν την ποινή.

Παρατίθενται κατωτέρω περιπτώσεις επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης.

- Δασκάλα, λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τα καθήκοντα της πάνω από τριάντα (30) ημέρες επειδή, μετά από την τοποθέτησή της σε σχολείο, δεν προσήλθε να αναλάβει υπηρεσία και, όταν κλήθηκε να εκθέσει τους λόγους της μη εμφάνισής της, δεν προσκόμισε κανένα δικαιολογητικό για να αποδείξει τους ισχυρισμούς της, τιμωρήθηκε με την ποινή της οριστικής παύσης (ΣΤΕ 1558/85).
- Καθηγητής μαθηματικός, επειδή, όπως αποδείχθηκε, έλαβε χρήματα από πατέρα μαθητή του, για να τον βαθμολογήσει με προβιβάσιμο βαθμό, καθώς και για να τον διευκολύνει στις γραπτές εξετάσεις του, και επειδή παρέδιδε ιδιαίτερα μαθήματα στους μαθητές του με αμοιβή, τιμωρήθηκε για αναξιοπρεπή διαγωγή εντός της υπηρεσίας με την ποινή της οριστικής παύσης (ΣΤΕ 1649/80).
- Καθηγητής, τιμωρήθηκε με την ποινή της οριστικής παύσης, για αδικαιολόγητη αποχή από την υπηρεσία του, διότι μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής του αδειας και παρά τις εντολές των προϊσταμένων του, απείχε από τα καθήκοντα του για δεκαοκτώ (18) μήνες (ΣΤΕ 1984/69).

Πρέπει επίσης ν' αναφερθεί ότι, σε περίπτωση οριστικής απόλυσης από την υπηρεσία λόγω πειθαρχικής παράβασης, χάνει το δικαίωμα σύνταξης όχι μόνον ο ίδιος ο υπάλληλος, αλλά μετά το θάνατό του, και η σύζυγός του (ΕΣ ΟΛ 1808/91, ΕΣ 269/93).

3.15.- Διαγραφή των πειθαρχικών ποινών

Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους δημοσίους υπαλλήλους και κατ' επέκταση και στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς, συνεπεία των πειθαρχικών τους παραπτωμάτων, διαγράφονται μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου χρόνου από τις κείμενες διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα.

Έτσι, το άρθρο 145 του Ν. 3528/07, σχετικά με τη διαγραφή των πειθαρχικών ποινών, προβλέπει και καθορίζει τα εξής:.

1. Διαγράφονται αυτοδικαίως η ποινή της επίπληξης μετά από τρία (3) έτη, του προστίμου μετά από πέντε (5) έτη και οι λοιπές ποινές, εκτός από την ποινή της οριστικής παύσης, μετά από δέκα (10) έτη, εφόσον κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα ο υπάλληλος δεν τιμωρήθηκε με άλλη ποινή. Ο χρόνος της διαγραφής υπολογίζεται από την ημερομηνία εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής.
2. Ο πειθαρχικός φάκελος ποινής που διαγράφεται, αφαιρείται από το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και δεν επιτρέπεται εφεξής να αποτελεί στοιχείο, όταν αυτός κρίνεται υπηρεσιακά.

Σχόλια και παρατηρήσεις

1. Οι διαγραφόμενες ποινές δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τις εκάστοτε υπηρεσιακές κρίσεις του υπαλλήλου, αν κατά το διάστημα των προβλεπόμενων

⁶³ Βλέπε ενότητα 3.14 περίπτωση 2 και 3 του παρόντος.

χρονικών ορίων της διαγραφής τους, αυτός δεν τιμωρήθηκε με οποιαδήποτε άλλη ποινή.

2. Μετά από τη διαγραφή μιας πειθαρχικής ποινής, πρέπει να αφαιρούνται από το οικείο προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου όλα τα στοιχεία της, ώστε να μην είναι δυνατός ο έμμεσος σχετικός επηρεασμός στο μέλλον, κατά τις εκάστοτε υπηρεσιακές κρίσεις που τον αφορούν.
3. **Στην ανωτέρω διαγραφή υπόκεινται, μετά από την παρέλευση του προβλεπόμενου χρόνου, όλες οι πειθαρχικές ποινές, πλην της οριστικής παύσης.**
4. Εάν, μετά από τη διαγραφή μιας πειθαρχικής ποινής, αναφερθεί αυτή σε οποιαδήποτε πράξη υπηρεσιακής κρίσης του υπαλλήλου, τότε η πράξη αυτή είναι σύμφωνα με το νόμο παράνομη (ΣτΕ 472/91).
5. Ο χρόνος διαγραφής μιας πειθαρχικής ποινής αρχίζει από την ημερομηνία εκτέλεσής της. Αν όμως, στο μεταξύ ο υπάλληλος τιμωρηθεί και πάλι, τότε ο υπολογισμός του χρόνου διαγραφής της πρώτης πειθαρχικής ποινής αρχίζει εκ νέου, από την επιβολή της δεύτερης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ -

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, διακρίνεται σε: **α) ουσιαστικό, που ασχολείται με τη μελέτη των πειθαρχικών παραπτώματων και των πειθαρχικών ποινών**, (οι οποίες διεξοδικά έχουν αναφερθεί στο κεφ.3, του παρόντος βιβλίου και **β) σε διαδικαστικό πειθαρχικό δίκαιο⁶⁴**, που περιλαμβάνει τα πειθαρχικά όργανα και τις δικαιοδοσίες τους, καθώς και την όλη πειθαρχική διαδικασία, η οποία ακολουθείται κατά με την πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου – εκπαιδευτικού, και συγκεκριμένα την παραπομπή του ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου, την προκαταρκτική εξέταση, την ένορκη διοικητική εξέταση (ΕΔΕ), την πειθαρχική ανάκριση, την απολογία, την εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου, την πειθαρχική απόφαση, τα ένδικα μέσα και την εκτέλεση της απόφασης.

4.2 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σχετικά με την πειθαρχική εξουσία, που ασκούν τα πειθαρχικά όργανα στους δημοσίους υπαλλήλους και κατ' επέκταση και **στους εκπ/κούς της γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής**, το άρθρο 116 του Ν 3528/07 προβλέπει τα εξής:

Πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους ασκούν: α) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι τους, β) το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου, γ) το υπηρεσιακό συμβούλιο του οικείου φορέα, δ) το υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, για τις περιπτώσεις της παρ. 4⁶⁵ του άρθρου 117 του Ν 3528/07, ε) το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο και στ) το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Διοικητικό Εφετείο και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.

4.2.1. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Οι εκπαιδευτικοί π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης οι οποίοι από τις προβλεπόμενες διαδικασίες αναλαμβάνουν καθήκοντα άσκησης διοίκησης (διευθυντές εκπαίδευσης, προϊστάμενοι γραφείων εκπαίδευσης, διευθυντές σχολείων, υποδιευθυντές σχολείων κ.ά.) είναι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι όλων των εκπαιδευτικών της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών που εργάζονται στο δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και υπηρετούν στην περιοχή ευθύνης τους.

Το άρθρο 3 του ΠΔ 47/2006: «Όργανα και διαδικασία πειθαρχικής δίωξης εκπαιδευτικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπ/σης», ορίζει ότι **πειθαρχικώς προϊστάμενοι για το εκπαιδευτικό προσωπικό** του άρθρου 1 είναι οι:

- α) Ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων**
- β) Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων**
- γ) Ο Ειδικός Γραμματέας επί θεμάτων σπουδών, επιμόρφωσης και καινοτομιών**

⁶⁴ Βλέπε Π. Πουλή: Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί - Γ' Έκδοση – σελ. 187.

⁶⁵ α) στους υπαλλήλους του Δημοσίου και των Ν. ΠΔΔ. για ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους...
β) στους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα.

δ) Ο Ειδικός Γραμματέας επί θεμάτων εκπ/κού σχεδιασμού εκπ/σης Ελληνοπαίδων εξωτερικού.

ε) Ο περιφερειακός διευθυντής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

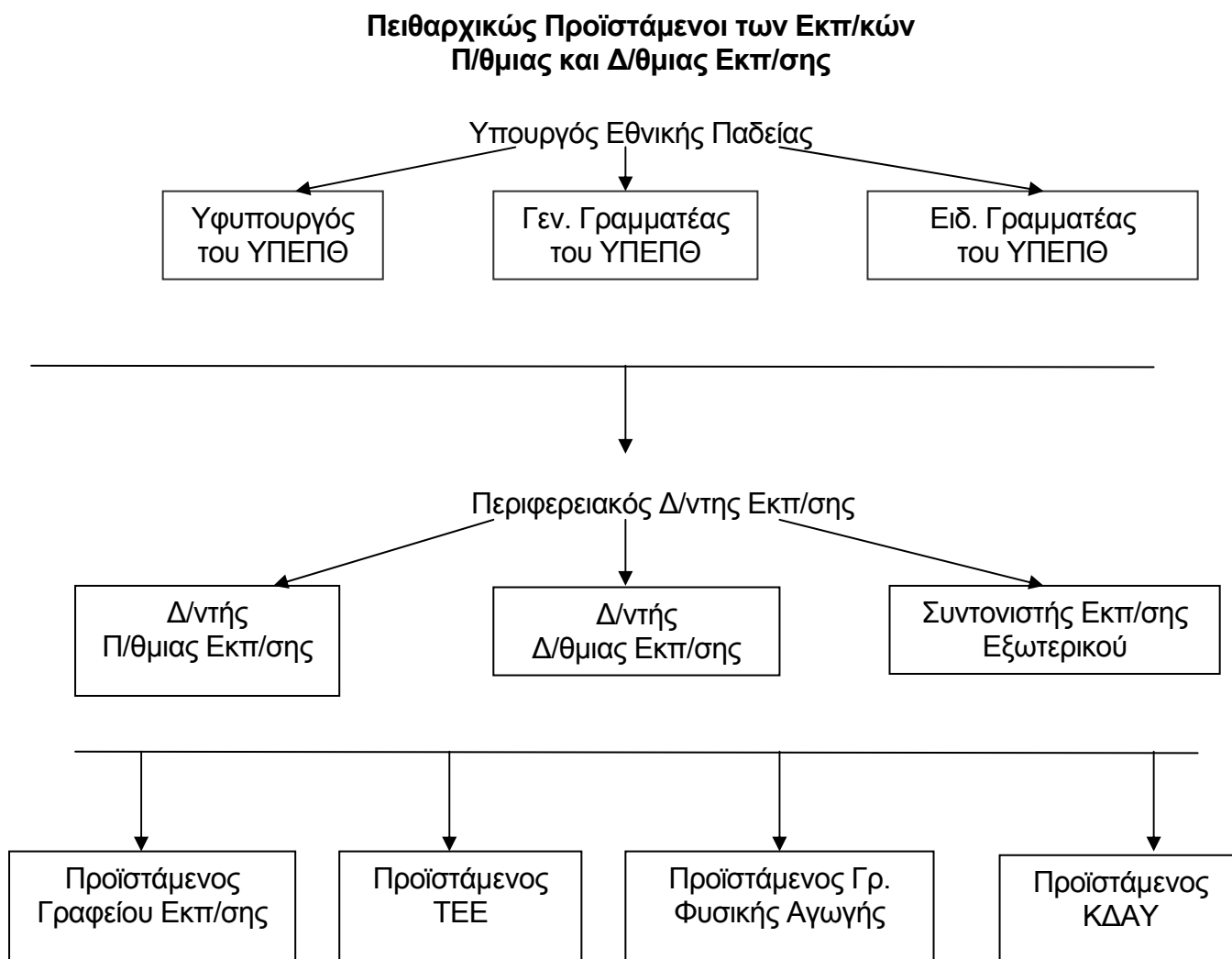
στ) Ο διευθυντής πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

ζ) Ο προϊστάμενος γραφείου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης

η) Ο προϊστάμενος γραφείου φυσικής αγωγής

θ) Ο συντονιστής εκπαίδευσης εξωτερικού

ι) Ο προϊστάμενος ΚΔΑΥ

Παρατηρήσεις

1. Τα πειθαρχικά όργανα των εκπαιδευτικών λειτουργιών της δημόσιας και ιδιωτικής εκπ/σης διακρίνονται σε:

α) **μονομελή**, π.χ. υπουργός, γενικός γραμματέας, περιφερειακός διευθυντής, διευθυντής εκπαίδευσης κ.ά.,

β) **συλλογικά**, π.χ. τα υπηρεσιακά συμβούλια.

2. Τα μονομελή όργανα, σύμφωνα με το άρθρο 117 του Ν. 3528/07 **ονομάζονται «πειθαρχικώς προϊστάμενοι».**

3. Η λειτουργία των πειθαρχικών συμβουλίων διέπεται από τους ίδιους κανόνες συγκρότησης και λειτουργίας των υπηρεσιακών συμβουλίων, εκτός από την περίπτωση των δευτεροβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων.

4.2.2 Αρμοδιότητες των πειθαρχικώς προϊσταμένων

Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι του άρθρου 3 του ΠΔ 47/2006, που αναφέρθηκαν στην 4.2.1, μπορούν να επιβάλουν την πειθαρχική ποινή της επίπληξης, καθώς και την πειθαρχική ποινή του προστίμου ως εξής:⁶⁶:

α) Ο υπουργός και ο υφυπουργός μέχρι τις αποδοχές ενός (1) μήνα.

β) Ο γενικός γραμματέας και ο ειδικός γραμματέας επί θεμάτων παιδείας ομογενών και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέχρι τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών.

γ) Ο περιφερειακός διευθυντής εκπαίδευσης μέχρι το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.

δ) Οι λοιποί πειθαρχικώς προϊστάμενοι μέχρι το ένα τρίτο των μηνιαίων αποδοχών.

Με το άρθρο 118, του Ν. 3528/07, σχετικά με τις αρμοδιότητες των πειθαρχικώς προϊσταμένων προβλέπονται επίσης και τα εξής:

1. Η αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων είναι αμεταβίβα-στη, εκτός εάν από διάταξη νόμου προβλέπεται διαφορετικά.

2. Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι εκείνος στον οποίο υπάγεται οργανικά ο εκπαιδευτικός, κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος.

3. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως.

4. Αν έχουν επιληφθεί αρμοδίως περισσότεροι πειθαρχικώς προϊστάμενοι, η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται μόνο από εκείνον που κάλεσε πρώτος σε απολογία τον εκπαιδευτικό.

5. Αν ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο οποίος έχει επιληφθεί της υπόθεσης, κρίνει ότι το παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, την παραπέμπει σε οποιονδήποτε ανώτερο απ' αυτόν πειθαρχικώς προϊστάμενο, μέχρι και τον υπουργό. Αν και ο υπουργός κρίνει ότι η προσήκουσα ποινή είναι ανώτερη και της δικής του αρμοδιότητας, παραπέμπει το θέμα στο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Παρατηρήσεις

Η αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων περιλαμβάνει ακόμη την προανάκριση, την ανάκριση και τη λήξη της πειθαρχικής δίωξης. Σε περίπτωση όμως, που το πειθαρχικό παράπτωμα πιθανολογείται, και επισύρει ποινή, την οποία μπορεί να επιβάλει ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, τότε η αρμοδιότητά του επεκτείνεται και στην κλήση σε απολογία καθώς και στην εκδίκαση της υπόθεσης.

⁶⁶ Βλέπε άρθρο 4, του ΠΔ 47/2-3-2006.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Πειθαρχικά συμβούλια είναι τα συλλογικά πειθαρχικά όργανα των δημοσίων υπαλλήλων και κατ' επέκταση και των εκπαιδευτικών.

Το άρθρο 5 του ΠΔ 47/2006 προβλέπει τα εξής:

1. Τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια κρίνουν σε πρώτο βαθμό, μετά από παραπομπή της υπόθεσης σε αυτά, και σε δεύτερο βαθμό μετά από άσκηση ένστασης κατά των αποφάσεων των πειθαρχικώς προϊσταμένων, και μπορούν να επιβάλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.
2. Η παραπομπή στα αρμόδια πειθαρχικά συμβούλια ασκείται από τους πειθαρχικώς προϊσταμένους του άρθρου 3 και για το προσωπικό της πειθαρχικής δικαιοδοσίας τους.

4.3.1 Αρμοδιότητα των υπηρεσιακών συμβουλίων

Τα υπηρεσιακά συμβούλια, τα οποία λειτουργούν και ως πειθαρχικά, σύμφωνα με το άρθρο 120 του Ν.3528/07 έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

1. Δύνανται να επιβάλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Κρίνουν σε πρώτο και δεύτερο βαθμό πειθαρχικές υποθέσεις, όπως αναφέρθηκε (παράγραφος 4.3 του Ν.3528/2007). Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο αποφαινεται σε δεύτερο βαθμό, ύστερα από ένσταση, κατά των αποφάσεων των υπηρεσιακών συμβουλίων και σε πρώτο βαθμό για την εκδίκαση του παραπτώματος της παρ. 2⁶⁷, του άρθρου 122 του Ν.3528/2007.

2. Αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπάγεται οργανικά ο εκπαιδευτικός, κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος. Για τον εκπαιδευτικό ο οποίος, κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος υπηρετεί με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση σε άλλη υπηρεσία, αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί, εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή.

3. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ περισσότερων υπηρεσιακών συμβουλίων για την κρίση του ίδιου παραπτώματος, αίρονται από τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4.3.2 Αρμόδια πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια των εκπ/κών π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης

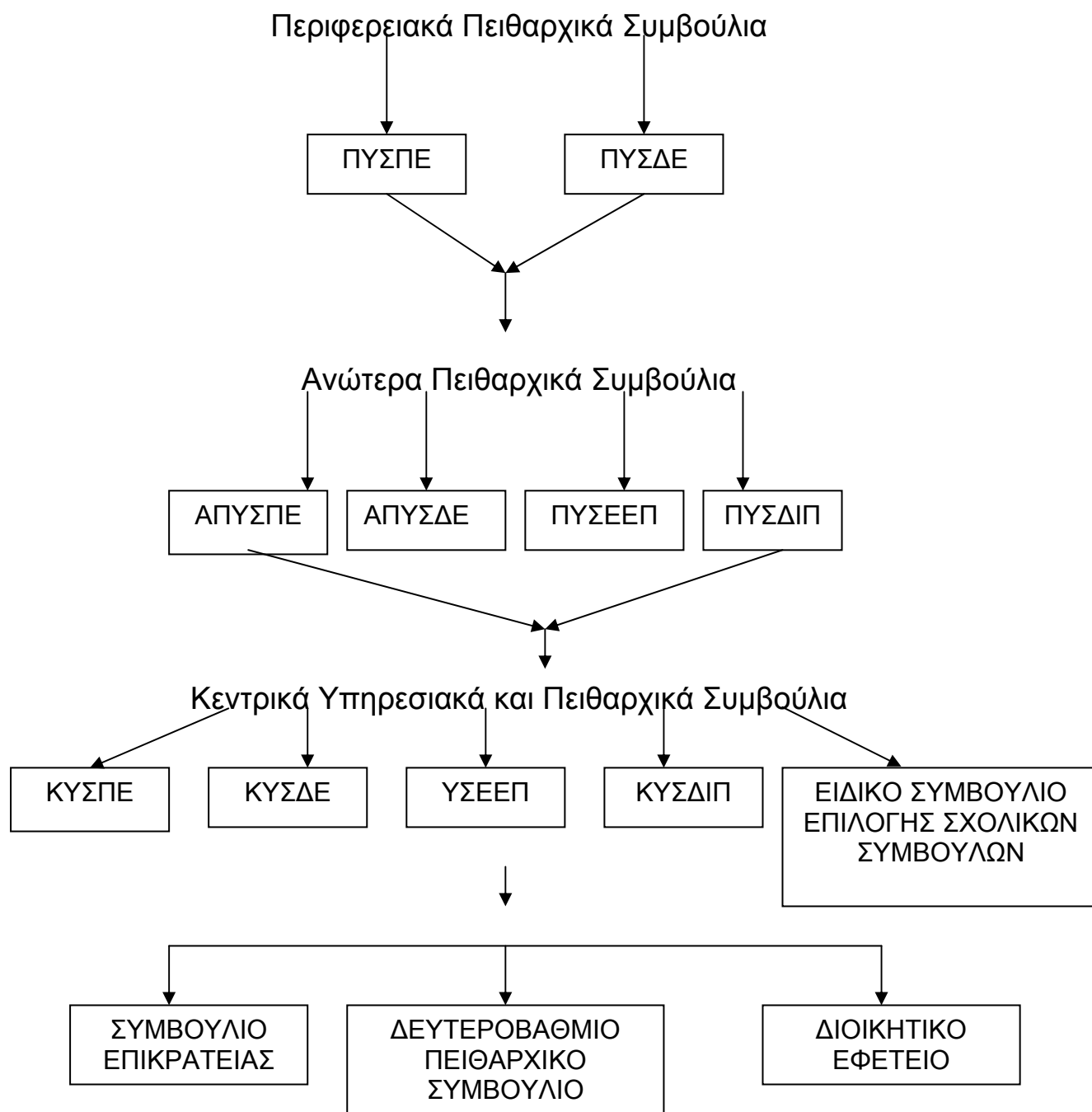
Τα πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια, που είναι αρμόδια να κρίνουν τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά θέματα των εκπ/κών της π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης (δημόσιας και ιδιωτικής) είναι τα εξής:

- i) **Τα ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ** σε επίπεδο νομού.
- ii) **Τα ΑΠΥΣΠΕ, ΑΠΥΣΔΕ, ΠΥΣΕΕΠ, ΠΥΣΔΙΠ** σε επίπεδο περιφερειακής δ/σης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπ/σης, που έχουν θεσμοθετηθεί με το Ν.2817/00, άρθρο 14.
- iii) **Το ειδικό συμβούλιο** επιλογής σχολικών συμβούλων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπ/σης που είναι και το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο των σχολικών συμβούλων και

⁶⁷ Η υπαίτια παράβαση της μη ολοκλήρωσης της πειθαρχικής διαδικασίας εντός εξαμήνου, σε περίπτωση παραπομπής ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη αυτού, που εκδικάζεται μετά από παραπομπή ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

- iv) Τα **ΚΥΣΠΕ** και **ΚΥΣΔΕ**, **ΥΣΕΕΠ** και **ΚΥΣΔΙΠ** σε επίπεδο κεντρικής υπηρεσίας του Υ.Π.Ε.Π.Θ.

ΑΡΜΟΔΙΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

4.3.3. Το ΠΥΣΠΕ – Σύνθεση και Λειτουργία

Το ΠΥΣΠΕ (περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο π/θμιας εκπ/σης) έχει συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.1566/85, η δε σύνθεση και λειτουργία του προβλέπονται από τα άρθρα 2 και 10 του ΠΔ 1/2003, ύστερα από απόφαση του οικείου περιφερειακού δ/ντή εκπ/σης.

Είναι 5/μελές και λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο για το εκπ/κό προσωπικό π/θμιας εκπ/σης και βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα.

Αποτελείται από:

- i) **το δ/ντή π/θμιας εκπ/σης**, ως πρόεδρο, αναπληρούμενο από προϊστάμενο γραφείου εκπ/σης,
- ii) **δύο (2) προϊσταμένους γραφείων π/θμιας εκπ/σης** και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, ορίζονται ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, δ/ντές σχολικών μονάδων και σε περίπτωση έλλειψης και αυτών, εκπ/κοί με βαθμό Α΄,
- iii) **δύο (2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπ/κών π/θμιας εκπ/σης** με τους αναπληρωτές τους.

4.3.4. Αρμοδιότητες των ΠΥΣΠΕ

Οι αρμοδιότητες των ΠΥΣΠΕ είναι κυρίως i) γνωμοδοτικές, ii) αποφασιστικές, iii) πειθαρχικές⁶⁸ και καθορίζονται από το άρθρο 11 του ΠΔ 1/2003 (ΦΕΚ 1/3-1-2003,τ.Α΄).

4.3.5. Το ΠΥΣΔΕ – Σύνθεση και λειτουργία

Το ΠΥΣΔΕ (περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο δ/θμιας εκπ/σης), έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.1566/85, η δε σύνθεση και λειτουργία του προβλέπονται από τα άρθρα 3 και 10 του ΠΔ 1/2003, ύστερα από απόφαση του περιφερειακού δ/ντή εκπ/σης.

Είναι και αυτό 5/μελές και λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο του εκπ/κού προσωπικού της δ/θμιας εκπ/σης της περιοχής δικαιοδοσίας του και βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα.⁶⁹

Αποτελείται από:

i) **Το δ/ντή δ/θμιας εκπ/σης**, ως πρόεδρο, αναπληρούμενο από προϊστάμενο γραφείου δ/θμιας εκπ/σης ή φυσικής. αγωγής ή τεχνικής επαγγελματικής εκπ/σης και σε περίπτωση έλλειψης τους, από δ/ντή σχολικής μονάδας.

ii) **δύο (2) προϊσταμένους γραφείων δ/θμιας εκπ/σης** ή φυσικής. αγωγής ή Τ.Ε.Ε., που αναπληρώνονται από άλλους προϊσταμένους γραφείων εκπ/σης. Σε περίπτωση έλλειψης ή μη επάρκειας και αυτών, ορίζονται ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη δ/ντές σχολικών μονάδων, και σε περίπτωση έλλειψης αυτών εκπ/κοί με βαθμό Α΄ iii) **δύο (2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπ/κών δ/θμιας εκπ/σης**, με τους αναπληρωτές τους.⁷⁰

⁶⁸ Βλέπε Π. Πουλή: Εκπ/κό δίκαιο και θεσμοί – Γ΄ έκδοση – σελ 97.

⁶⁹ Βλέπε άρθρο 10, παρ. 4 του ΠΔ 1/2003 (Α΄1).

⁷⁰ Βλέπε άρθρο 3, παρ. 1, περ γ΄ του ΠΔ 1/2003 (Α΄1).

4.3.6 Αρμοδιότητες των ΠΥΣΔΕ

Οι αρμοδιότητες των ΠΥΣΔΕ είναι επίσης, i) **γνωμοδοτικές** ii) **αποφασιστικές** iii) **πειθαρχικές** και καθορίζονται από το άρθρο 12 του ΠΔ 1/2003 (ΦΕΚ 1/3-1-2003,τ.Α').

4.3.7. Το ΑΠΥΣΠΕ – Σύνθεση και λειτουργία

Το ΑΠΥΣΠΕ (ανώτερο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο π/θμιας εκπ/σης), εδρεύει σε κάθε περιφερειακή δ/νση π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης, έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 14, παρ. 29 του Ν.2817/2000 και του άρθρου 7 του Ν.2986/2002, η δε σύνθεση και συγκρότησή του προβλέπεται από τα άρθρα 5 και 10 του ΠΔ 1/2003, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Είναι 5/μελές και βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα. Λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο, και σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 1/2003 αποτελείται από:

α) τον περιφερειακό δ/ντή εκπ/σης ως πρόεδρο, που αναπληρώνεται από διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,

β) τον προϊστάμενο του τμήματος επιστημονικής παιδαγωγικής καθοδήγησης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως αντιπρόεδρο, που αναπληρώνεται από σχολικό σύμβουλο προσχολικής αγωγής ή δημοτικής εκπαίδευσης,

γ) ένα (1) διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνεται από άλλο διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, και σε περίπτωση έλλειψης του, από προϊστάμενο γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,

δ) δύο (2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπ/κών π/θμιας εκπ/σης, που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών.⁷¹

4.3.8 Αρμοδιότητες των ΑΠΥΣΠΕ

Τα ΑΠΥΣΠΕ έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 15 του ΠΔ 1/2003 (ΦΕΚ 1/3-1-2003,τ.Α').

4.3.9. Το ΑΠΥΣΔΕ – Σύνθεση και λειτουργία

Το ΑΠΥΣΔΕ (ανώτερο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο δ/θμιας εκπ/σης), εδρεύει επίσης σε κάθε περιφερειακή δ/νση π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης.

Έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 14, παρ. 29 του Ν.2817/2000 και του άρθρου 7 του Ν. 2986/2002, η δε σύνθεση και λειτουργία του προβλέπεται από τα άρθρα 6 και 10 του ΠΔ 1/2003, και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Είναι 5/μελές και βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα. Λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο για το εκπ/κό προσωπικό δ/θμιας εκπ/σης της περιοχής της περιφερειακής δ/νσης, και σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΠΔ 1/2003 αποτελείται από:

α) τον περιφερειακό δ/ντή εκπ/σης, ως πρόεδρο, που αναπληρώνεται από διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

β) τον προϊστάμενο του τμήματος επιστημονικής παιδαγωγικής καθοδήγησης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως αντιπρόεδρο, που αναπληρώνεται από σχολικό σύμβουλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

γ) ένα (1) διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνεται από άλλο διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και σε περίπτωση έλλειψης του, από

⁷¹ Βλέπε άρθρο 5, παρ. δ', του ΠΔ 1/2003 (Α'1) και άρθρα 19-35 του ιδίου ΠΔ για τους αιρετούς εκπροσώπους.

προϊστάμενο γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή γραφείου φυσικής αγωγής ή γραφείου τεχνικής επαγγελματικής εκπ/σης,

δ) δύο (2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών δευτε-ροβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών.⁷²

4.3.10. Αρμοδιότητες των ΑΠΥΣΔΕ

Τα ΑΠΥΣΔΕ έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται με το άρθρο 16 του ΠΔ 1/2003 (ΦΕΚ 1/3-1-2003, τ.Α΄).

4.3.11. Το ΠΥΣΕΕΠ- Σύνθεση και λειτουργία

Το ΠΥΣΕΕΠ (περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο ειδικού εκπ/κού προσωπικού), εδρεύει σε κάθε περιφερειακή δ/ση εκπ/σης, είναι 5/μελές συλλογικό όργανο και λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο.

Έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 6, παρ. 19 του Ν.3027/2002 και η σύνθεση και λειτουργία του προβλέπεται από τα άρθρα 4 και 10 του ΠΔ 1/2003, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα και αποτελείται, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ΠΔ 1/2003 από:

1. α) ένα (1) σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής ως πρόεδρο, αναπληρούμενο από τον αντιπρόεδρο του ίδιου συμβουλίου,

β) έναν (1) προϊστάμενο γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως αντιπρόεδρο, αναπληρούμενο μόνο ως προς την ιδιότητα του αντιπροέδρου από προϊστάμενο άλλου γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,

γ) έναν (1) προϊστάμενο γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αναπληρώνεται από προϊστάμενο άλλου γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν προϊστάμενοι γραφείων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ορίζονται ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του ΠΥΣΕΕΠ διευθυντές ΣΜΕΑ,

δ) δύο (2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς εκπρο-σώπους αυτού.

2. Ο Πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του ΠΥΣΕΕΠ ορίζονται με την απόφαση συγκρότησης από τα στοιχεία α' και β' της προηγούμενης παραγράφου των τακτικών μελών.

4.3.12. Αρμοδιότητες των ΠΥΣΕΕΠ

Οι αρμοδιότητες των ΠΥΣΕΕΠ καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 13 του ΠΔ 1/2003 (ΦΕΚ 1/3-1-2003,τ.Α΄) και είναι κυρίως **γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και πειθαρχικές**.⁷³

4.3.13. Το ΠΥΣΔΙΠ - Σύνθεση - Λειτουργία - Αρμοδιότητες

α) Το ΠΥΣΔΙΠ (περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο διοικητικού προσωπικού), εδρεύει σε κάθε περιφερειακή δ/ση εκπ/σης, έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.1566/85 και η συγκρότηση και λειτουργία του προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 14, παρ. 29, περ. ιστ' του Ν.2817/2000, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7, παρ. 2, του Ν. 2986/2002, του άρθρου 159, παρ. 2, 6 και 10 και των

⁷² Βλέπε άρθρο 6, παρ.δ' του ΠΔ 1/2003 (Α'1).

⁷³ Βλέπε Π. Πουλή: Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί - Γ' Έκδοση - σελ. 88.

άρθρων 168 και 169 του Ν.3528/07 και του άρθρου 16 του Ν 3467/06, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.⁷⁴

Είναι 5/μελές συλλογικό όργανο και ασχολείται με θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού δικαίου του διοικητικού προσωπικού, που υπηρετεί στις υπηρεσιακές μονάδες της περιοχής της περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης. Του συμβουλίου προεδρεύει ο προϊστάμενος της διεύθυνσης υπηρεσίας διοικητικής και οικονομικής στήριξης της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης και μέλη του είναι δύο (2) μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, με βαθμό Α', με τους αναπληρωτές τους και δύο αιρετοί εκπρόσωποι των διοικητικών υπαλλήλων με τους αναπληρωτές τους.

β) **Οι αρμοδιότητες του ΠΥΣΔΙΠ** είναι κυρίως **γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και πειθαρχικές** και προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ΠΔ 182/2004.

4.3.14. Το ΥΣΕΕΠ - Σύνθεση και λειτουργία

Το **ΥΣΕΕΠ** (υπηρεσιακό συμβούλιο ειδικού εκπαιδευτικού προσωπι-κού), εδρεύει στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ, είναι 5/μελές και λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο για το ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό προσωπικό των ΚΔΑΥ και των ΣΜΕΑ.

Η σύνθεση και συγκρότηση του ΥΣΕΕΠ προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 7 και 10 του Π.Δ 1/2003, (ΦΕΚ 1/3-1-2003, τ. Α') και αποτελείται από:

α) τον πρόεδρο του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΥΣΠΕ), που αναπληρώνεται από τον αντιπρόεδρο του ίδιου συμβουλίου,

β) τον πρόεδρο του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΥΣΔΕ), που αναπληρώνεται από τον αντιπρόεδρο του ίδιου συμβουλίου,

γ) από ένα (1) μέλος του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού ειδικής αγωγής, αναπληρούμενο από άλλο μέλος του ίδιου προσωπικού, που ορίζονται με την απόφαση συγκρότησης,

δ) δύο (2) τακτικά αιρετά μέλη του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού ειδικής αγωγής, που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικά μέλη και ορίζονται με την απόφαση συγκρότησης.⁷⁵

Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του ΥΣΕΕΠ ορίζονται με την απόφαση συγκρότησης εκ των υπό στοιχεία α' και β' τακτικών μελών.

Όταν το ΥΣΕΕΠ εξετάζει θέματα επιλογής ειδικού εκπαιδευτικού προσωπι-κού ειδικής αγωγής του άρθρου 35 του Ν.1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') και του άρθρου 3 του Ν.2817/2000, (ΦΕΚ 78 Α'), καθώς και ορισμού προϊσταμένων στα ΚΔΑΥ, προεδρεύει σε αυτό ο αντιπρόεδρος του τμήματος ειδικής αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που αναπληρώνεται από μόνιμο πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (άρθρο 2, παράγραφος 15, Ν.2817/2000).

4.3.15. Αρμοδιότητες του ΥΣΕΕΠ

Οι αρμοδιότητες του ΥΣΕΕΠ καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 14, του Π.Δ 1/2003,(ΦΕΚ 1/3-1-2003, τ. Α) και είναι κυρίως **γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και πειθαρχικές**:

4.3.16. Το ΚΥΣΠΕ – Σύνθεση και λειτουργία

⁷⁴ Βλέπε άρθρο 159, παράγραφοι 2, 6 και 10 του Ν. 3528/07 και άρθρα 168 και 169 του Ν. 3528/07.

⁷⁵ Βλέπε άρθρο 7, του ΠΔ 1/2003 (Α'1).

Το ΚΥΣΠΕ (κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο π/θμιας εκπ/σης), έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.1566/85, η δε σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία προβλέπεται από τα άρθρα 8 και 10 του ΠΔ 1/2003, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας.

Το ΚΥΣΠΕ είναι 5/μελές, εδρεύει στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ και λειτουργεί ως υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο για τους εκπ/κούς π/θμιας εκπ/σης.

Βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα⁷⁶ και αποτελείται από: α) **τρεις (3) δ/ντές π/θμιας εκπ/σης**, που αναπληρώνονται από άλλους δ/ντές π/θμιας εκπ/σης και β) **δύο (2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπ/κών π/θμιας εκπ/σης** με τους αναπληρωτές τους⁷⁷.

Πρόεδρος και αντιπρόεδρος ορίζονται από τα τακτικά μέλη των παραπάνω τριών δ/ντών εκπ/σης, με την ίδια απόφαση συγκρότησης.

4.3.17. Αρμοδιότητες του ΚΥΣΠΕ

Οι αρμοδιότητες του ΚΥΣΠΕ είναι **γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και πειθαρχικές**, και καθορίζονται από το άρθρο 17 του ΠΔ 1/2003. ,(ΦΕΚ 1/3-1-2003, τ. Α').

4.3.18 Το ΚΥΣΔΕ – Σύνθεση και λειτουργία

Το ΚΥΣΔΕ (κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο δ/θμιας εκπ/σης), έχει συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.1566/85, η δε σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία του προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του ΠΔ 1/2003, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας.

Το ΚΥΣΔΕ είναι 5/μελές κεντρικό υπηρεσιακό και πειθαρχικό συμβούλιο για τους εκπ/κούς της δ/θμιας εκπ/σης και έχει την έδρα του στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ.

Βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα και αποτελείται από:

1. α) τρεις (3) διευθυντές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνονται από ισάριθμους διευθυντές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

β) δύο(2) τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνονται από ισάριθμους αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών⁷⁸.

2. Πρόεδρος και αντιπρόεδρος του ΚΥΣΔΕ ορίζονται με την απόφαση συγκρότησης από το στοιχείο α' τακτικών μελών.

4.3.19. Αρμοδιότητες του ΚΥΣΔΕ

Οι αρμοδιότητες του ΚΥΣΔΕ είναι επίσης, **γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και πειθαρχικές** και καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 18 του ΠΔ 1/2003 (ΦΕΚ 1/3-1-2003, τ. Α').

4.3.20. Το ΚΥΣΔΙΠ - Σύνθεση και λειτουργία

⁷⁶ Βλέπε άρθρο 10 του ΠΔ 1/2003 (Α'1) και άρθρο 14 του Ν. 2690/99 (Α'45).

⁷⁷ Βλέπε άρθρο 8, του ΠΔ 1/2003 (Α'1) και άρθρα 19-33 του ιδίου Π.Δ/τος για τα αιρετά μέλη.

⁷⁸ Βλέπε άρθρο 9, του ΠΔ 1/2003 (Α'1) και άρθρα 19-33 του ιδίου Π.Δ/τος για τα αιρετά μέλη.

α) Το **ΚΥΣΔΙΠ** (κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο διοικητικού προσωπικού) έχει συσταθεί, όπως και τα άλλα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια, με το άρθρο 21 του Ν.1566/85, η δε συγκρότηση και λειτουργία του καθορίζεται από τις διατάξεις του Ν.3528/07 (άρθρα 157-162).

Είναι 5/μελές συλλογικό όργανο και έχει την έδρα του στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ.

Βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα και αποτελείται από:

α) τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους με βαθμό δ/ντή με τους αναπληρωτές τους ,

β) δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των διοικητικών υπαλλήλων με τους αναπληρωτές τους.

Πρόεδρος και αντιπρόεδρος ορίζονται από τα τακτικά μέλη των παραπάνω τριών δ/ντών, με την ίδια απόφαση συγκρότησης.

4.3.21. Αρμοδιότητες του ΚΥΣΔΙΠ

Το ΚΥΣΔΙΠ ασχολείται με θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού δικαίου του διοικητικού προσωπικού.

Οι αρμοδιότητές του προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ 182/2004 και είναι γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και πειθαρχικές. Ειδικό-τερα, **ασκεί αρμοδιότητες υπηρεσιακού και πειθαρχικού συμβουλίου** για:

α) τους υπαλλήλους της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ) και των περιφερειακών επιμορφωτικών κέντρων (ΠΕΚ),

β) τους διοικητικούς υπαλλήλους των ισότιμων προς τα δημόσια ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συνταξιοδοτούνται από το δημόσιο (άρθρο 65 του Ν.1566/1985 –τ. Α'167),

γ) τους υπαλλήλους των δημοσίων βιβλιοθηκών (άρθρο 8, παρ. 5 του Ν.3149/2003 –τ. Α' 141),

δ) τους διοικητικούς υπαλλήλους των αποκεντρωμένων υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ,⁷⁹

ε) τις αποσπάσεις των εκπαιδευτικών π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ και άλλων φορέων αρμοδιότητας του ΥΠΕΠΘ.

4.3.22 Ειδικά συμβούλια επιλογής σχολικών συμβούλων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης

Σύνθεση- Λειτουργία- Αρμοδιότητες

Στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συγκροτούνται και λειτουργούν, βάσει του άρθρου 2 του Ν.3467/06, για την επιλογή των σχολικών συμβούλων εκπ/σης ειδικά συμβούλια, **τα οποία είναι αρμόδια για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού δικαίου των σχολικών συμβούλων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης ως εξής:**

α) Το συμβούλιο επιλογής σχολικών συμβούλων π/θμιας εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής και ειδικής αγωγής,

β) Το συμβούλιο επιλογής σχολικών συμβούλων δ/θμιας εκπαίδευσης.

Τα ανωτέρω συμβούλια είναι επταμελή και αποτελούνται από:

i. Τρία(3) μέλη ΔΕΠ των παν/μίων με τους αναπληρωτές τους.

ii. Έναν (1) σύμβουλο ή πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ), που ορίζεται με τον αναπληρωτή του.

iii. Έναν (1) σχολικό σύμβουλο της οικείας βαθμίδας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του.

⁷⁹ Βλέπε Π. Πουλή: Εκπαιδευτικό δίκαιο και θεσμοί - Γ' Έκδοση Σάκκουλα-Αθήνα 2006 – σελ. 73.

iv. Τους δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των εκπ/κών των κεντρικών υπηρεσιακών συμβουλίων της αντίστοιχης βαθμίδας (ΚΥΣΠΕ) και (ΚΥΣΔΕ), που αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.⁸⁰

Η συγκρότηση των ανωτέρω συμβουλίων επιλογής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του. Ως γραμματέας ορίζεται διοικητικός υπάλληλος της κεντρικής υπηρεσίας του ΥΠΕΠΘ ή αποσπασμένος σε αυτήν εκπαιδευτικός.

Η θητεία του προέδρου, των μελών και του γραμματέα των ανωτέρω συμβουλίων επιλογής αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί την απόφαση συγκρότησης και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους.⁸¹

Σύμφωνα με την αρ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, οι σχολικοί σύμβουλοι π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης υπάγονται στην οικεία περιφερειακή δ/ση εκπ/σης και κατά συνέπεια, ο περιφερειακός δ/ντής εκπ/σης είναι και διοικη-τικός και πειθαρχικός προϊστάμενός τους.

4.3.23 Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο Σύνθεση- Λειτουργία- Αρμοδιότητες

Α) Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο έχει συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 157, παρ. δ' του Ν 3528/07, η δε σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία του προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 162 (παρ. 4) και 163 του Ν.3528/07, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Το ανωτέρω συμβούλιο αποτελείται από:

1. α) Έναν αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως πρόεδρο.

β) Τέσσερις συμβούλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με ισάριθμους αναπληρωτές τους.

γ) Δύο προϊστάμενους γενικών διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών.

δ) Τον προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης που είναι αρμόδιος για θέματα προσωπικού του υπουργείου στο οποίο υπάγεται η υπηρεσία ή το οποίο εποπτεύει την υπηρεσία ή το ΝΠΔΔ, όπου διαπράχθηκε το πειθαρχικό παράπτωμα, με αναπληρωτές τους άλλους προϊστάμενους γενικών διευθύνσεων ή διευθύνσεων του ως άνω υπουργείου.

ε) Δύο (2) εκπροσώπους της ΑΔΕΔΥ με τους αναπληρωτές τους.

2. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο λειτουργεί σε δύο τμή-ματα, καθένα των οποίων αποτελείται από

α) Τον πρόεδρο του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου αναπληρούμενο από τον αρχαιότερο των μετεχόντων συμβούλων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β) Δύο (2) συμβούλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή τους αναπληρωτές τους.

γ) Έναν προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Δημό-σιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ή τον αναπληρωτή του.

δ) Τον προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης (παρ. 1,δ).

ε) Δύο (2) εκπροσώπους της ΑΔΕΔΥ ή τους αναπληρωτές τους.

Οι μετέχοντες σε οποιοδήποτε τμήμα αναπληρωτές των τακτικών μελών θεωρούνται για τη σύνθεση ως τακτικά μέλη.

⁸⁰ Βλέπε άρθρο 2, παρ.1 εδ. δδ', του Ν. 3467/2006 (Α' 128).

⁸¹ Βλέπε άρθρο 2, παρ.5, του Ν. 3467/2006 (Α' 128).

3. Τα μέλη του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών.

4. Τα τακτικά μέλη των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 1 είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο.

5. Τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια είναι υποχρεωμένα να ενημερώνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο για την πορεία και την έκβαση των πειθαρχικών υποθέσεων, από την εισαγωγή τους σε αυτά μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης.⁸²

6. Με απόφαση του προέδρου του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, ασκείται πειθαρχική δίωξη κατά των μελών των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων που παραβαίνουν τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 122 του ΥΚ, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση παραπομπής ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου, η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός εξαμήνου από την ημερομηνία παραπομπής.

Η παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου παραπέμπονται ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

Έτσι, πειθαρχικές υποθέσεις που παραπέμπονταν στο υπηρεσιακό συμβούλιο και παρέμειναν χρονίζουσες, τώρα εκδικάζονται και ολοκληρώνονται μέσα στον προβλεπόμενο χρόνο.

Β) Αρμοδιότητες δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

1. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο λειτουργεί αποκλειστικά ως πειθαρχικό συμβούλιο.

2. Κρίνει σε δεύτερο βαθμό, σύμφωνα με το νόμο και την ουσία και κατ' εξαίρεση σε πρώτο βαθμό, όταν αυτό προβλέπεται.

3. Ως εισηγητές στο ανωτέρω συμβούλιο ορίζονται με πράξη του προέδρου μόνο μέλη του.

4. Σύμφωνα με την παρ. γ' του άρθρου 53 του Ν.2721/99 μετέχουν στο δευτεροβάθμιο υπηρεσιακό συμβούλιο ως αιρετοί εκπρόσωποι των εκπ/κών, οι εκλεγμένοι αιρετοί εκπρόσωποι του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου π/θμιας και δ/θμιας εκπ/σης αντίστοιχα, αναπληρούμενοι, σε περίπτωση κωλύματός τους, από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

4.3.24 Ερμηνευτικά σχόλια και παρατηρήσεις για τα υπηρεσιακά συμβούλια

Σχετικά με τη λειτουργία των Συμβουλίων σημειώνονται και τα εξής:

1. Τα μέλη κάθε υπηρεσιακού συμβουλίου, με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους, ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους.⁸³

Απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών κατά τη διάρκεια της θητείας τους, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι (άρθρο 161, Ν.3528/07).

2. Τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

3. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου.

4. Όλα τα υπηρεσιακά συμβούλια βρίσκονται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη τους, εκτός από το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο και τα

⁸² Βλέπε άρθρο 163, παρ.7, του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁸³ Βλέπε άρθρο 10, παρ.3, του ΠΔ 1/2003 (Α' 1).

τμήματα του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, που συνεδριάζουν με την παρουσία πέντε (5) τουλάχιστον μελών.⁸⁴

Τα υπηρεσιακά συμβούλια αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, στα οποία περιλαμβάνεται οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

5. Οι πράξεις των υπηρεσιακών συμβουλίων καταχωρίζονται σε πρακτικά, που υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα⁸⁵. Στα πρακτικά καταχωρίζεται και η γνώμη των τυχόν μειοψηφούντων μελών.

6. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρίσταται ενώπιον των υπηρεσιακών συμβουλίων που κρίνουν πειθαρχική του υπόθεση αυτοπροσώπως ή με συμπαραστάση δικηγόρου ή μόνο δια δικηγόρου (άρθρο 162, Ν. 3528/07).

7. Τα θέματα εισηγούνται:

α) στα ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ οι δ/ντές των οικείων δ/σεων εκπ/σης,

β) στα ΠΥΣΕΕΠ, ΑΠΥΣΠΕ και ΑΠΥΣΔΕ οι πρόεδροι αυτών,

γ) στα ΥΣΕΕΠ, ΚΥΣΠΕ και ΚΥΣΔΕ οι προϊστάμενοι των αρμοδίων διευθύνσεων ή τμημάτων της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο πρόεδρος μπορεί να ορίζει και μέλος του συμβουλίου για την ειδικότερη μελέτη και εισήγηση συγκεκριμένου θέματος (άρθρο 10, ΠΔ 1/2003).

8. Τα συμβούλια αλληλογραφούν δια του προέδρου τους.⁸⁶

9. Τα αιρετά μέλη των συμβουλίων έχουν τα ίδια δικαιώματα και καθήκοντα με τα λοιπά μέλη.⁸⁷

10. Τα τακτικά αιρετά μέλη των συμβουλίων, όταν αποχωρούν από την υπηρεσία ή μετατίθενται εκτός της περιοχής του συμβουλίου, αντικαθίστανται μέχρι να λήξει η θητεία του συμβουλίου από τα αναπληρωματικά αιρετά μέλη, που καθίστανται τακτικά (άρθρο 10, ΠΔ 1/2003).

11. Ο πρόεδρος του συμβουλίου, με πρόσκλησή του, καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα μέλη του, τακτικά και αναπληρωματικά, να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση. Η πρόσκληση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης γνωστοποιείται από το γραμματέα προς τα μέλη του συμβουλίου 48 ώρες πριν από τη συνεδρίαση.

12. Τα μέλη του συμβουλίου έχουν υποχρέωση να είναι παρόντα σε όλη τη διάρκεια της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

13. Όταν στα πειθαρχικά συμβούλια (ΚΥΣΠΕ-ΚΥΣΔΕ-ΑΠΥΣΠΕ-ΑΠΥΣΔΕ-ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ) συζητούνται θέματα σχετικά με τους εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης ή τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων, τότε μετέχουν σε αυτά, αντί των αιρετών εκπροσώπων των δημοσίων εκπαιδευτικών, εκπρόσωποι των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, ή των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων, κατά περίπτωση, που ορίζονται από τους οικείους συνδικαλιστικούς φορείς.⁸⁸

4.4. Ανακριτικές μέθοδοι

Όταν ο πειθαρχικός προϊστάμενος έχει ενδείξεις ή βάσιμες υπόνοιες ή καταγγελίες για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από εκπαιδευτικό, εφαρμόζει τη διαδικασία ανακριτικής μεθόδου, προκειμένου να διαπιστώσει αν συντρέχει λόγος πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του, ή σε αντίθετη περίπτωση θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη έκθεσή του.

⁸⁴ Βλέπε άρθρο 162, παρ.8, του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

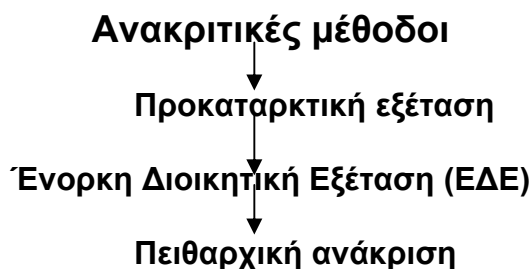
⁸⁵ Βλέπε άρθρο 162, παρ.9, του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁸⁶ Βλέπε άρθρο 10, παρ.6 του ΠΔ 1/2003 (Α' 1).

⁸⁷ Βλέπε άρθρο 10, παρ.7 του ΠΔ 1/2003 (Α' 1).

⁸⁸ Βλέπε άρθρο 14, παρ.29, περ. ιδ' του Ν. 2817/2000 (Α' 78).

Η χρήση της ανακριτικής μεθόδου αποσκοπεί στην αμερόληπτη και αντικειμενική απόδοση της δικαιοσύνης. Έτσι και προστατεύεται ο εκπαιδευτικός και διασφαλίζεται το κύρος της υπηρεσίας.

4.4.1. Προκαταρκτική εξέταση (άρθρο 125, Ν. 3528/07)

Η προκαταρκτική εξέταση αποτελεί στάδιο της πειθαρχικής διαδικασίας και ενεργείται, όταν υπάρχει ζωηρή αμφιβολία για το αν τελέστηκε ή όχι πειθαρχικό παράπτωμα. Η διάταξη αυτή του ΥΚ είναι σαφώς υπέρ του κατηγορούμενου, διότι ο αθώος εκπαιδευτικός, δεν υποβάλλεται στην ταλαιπωρία που συνεπάγεται η διαδικασία ολόκληρου του δικονομικού μηχανισμού για την ενέργεια ανάκρισης.

Η προκαταρκτική εξέταση συνίσταται σε προκαταρκτική, άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων και πληροφοριών για το εικαζόμενο πειθαρχικό παράπτωμα και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχει αυτό τελεσθεί.⁸⁹

Η συλλογή αυτή των στοιχείων και των πληροφοριών είναι άτυπη, γιατί δεν τηρούνται όλοι εκείνοι οι τύποι της αποδεικτικής διαδικασίας, και κυρίως αυτοί που αφορούν τις ανακριτικές πράξεις.

Προκαταρκτική εξέταση μπορεί να διενεργήσει κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος του εκπαιδευτικού.

Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης, αν αυτός που την ενεργεί, κρίνει με βάση τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί ότι:

α) δεν συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης, περατώνει την εξέταση με αιτιολογημένη έκθεσή του. Στην περίπτωση αυτή, δεν αποκλείεται η ενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο,

β) έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο τιμωρείται με ποινή της αρμοδιότητάς του, καλεί τον υπάλληλο σε απολογία, σύμφωνα με το άρθρο 134 του Ν. 3528/07,

γ) δικαιολογείται η επιβολή βαρύτερης ποινής, ενεργεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 118 του Ν. 3528/07, δηλ. παραπέμπει την υπόθεση σε ανώτερο αυτού πειθαρχικώς προϊστάμενο ή στο υπηρεσιακό συμβούλιο,

δ) το πειθαρχικό παράπτωμα χρειάζεται διερεύνηση, διατάσσει την ενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης (ΕΔΕ).⁹⁰

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι πρέπει να γίνεται ευρεία χρήση της μεθόδου αυτής και να μην κινείται η διαδικασία της ΕΔΕ, αν δεν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για το βάσιμο των καταγγελιών.

4.4.2 Ένορκη διοικητική εξέταση (ΕΔΕ)

Η ένορκη διοικητική εξέταση (ΕΔΕ) είναι ανακριτική μέθοδος, που έχει στόχο τη λεπτομερή και πληρέστερη συλλογή των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων για να διαπιστωθούν: **α)** η τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος, **β)** τα πρόσωπα που

⁸⁹ Βλέπε άρθρο 125, παρ.1 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁹⁰ Βλέπε άρθρο 125, παρ.3, εδάφιο τελευταίο του Ν. 3528/2007(Α' 26).

τυχόν ευθύνονται και γ) τα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούν την άσκηση πειθαρχικής δίωξης. Από το άρθρο 126 του Ν. 3528/07, σχετικά με την όλη διαδικασία της ένορκης διοικητικής εξέτασης (ΕΔΕ) προβλέπονται και τα εξής: Ένορκη διοικητική εξέταση ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τον προσδιορισμό των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. **Η ένορκη διοικητική εξέταση δε συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης.**

1. **Η ένορκη διοικητική εξέταση διατάσσεται από οποιονδήποτε πειθαρχικώς προϊστάμενο** και ενεργείται από μόνιμο υπάλληλο του ιδίου υπουργείου, με βαθμό τουλάχιστον Α΄, και σε καμία περίπτωση με βαθμό κατώτερο, εκείνου στον οποίο αποδίδεται η πράξη.
2. Κατά τη διάρκεια της ΕΔΕ
 - α) καλείται για εξέταση οπωσδήποτε ο διωκόμενος εκπαιδευτικός, ο οποίος δύναται να παρίσταται μετά δικηγόρου,
 - β) η μη προσέλευσή του ή η άρνησή του να εξετασθεί δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας,
 - γ) δύναται να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων για υπεράσπισή του σε όλη τη διάρκεια της ΕΔΕ, και μέχρι το τέλος της εξέτασής του (άρθρο 130, παρ. 3 και 132 του Ν.3528/07).
3. Η ένορκη διοικητική εξέταση ολοκληρώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα με την υποβολή αιτιολογημένης έκθεσης του υπαλλήλου που την ενεργεί. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται με όλα τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν στον πειθαρχικώς προϊστάμενο, ο οποίος διέταξε τη διενέργεια της εξέτασης. Εφόσον με την έκθεση διαπιστώνεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο εκπαιδευτικό, ο πειθαρχικώς προϊστάμενος υποχρεούται να ασκήσει πειθαρχική δίωξη.

Παρατηρήσεις

1. Για να γίνει ΕΔΕ πρέπει η «υπηρεσία» να έχει σοβαρές υπόνοιες (δηλ. αξιόλογες πληροφορίες) και σαφείς ενδείξεις (δηλ. πειστικές) για το ότι έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα από εκπαιδευτικό.
2. Η ΕΔΕ ενεργείται μόνον κατόπιν έγγραφης εντολής, από μόνιμο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Α΄ και σε καμία περίπτωση από υπάλληλο με βαθμό κατώτερο.
3. Από την ειδικότερη, άρα και κατισχύουσα των γενικότερων διατάξεων του ΥΚ, διάταξη του άρθρου 16, περ. ΣΤ΄, παρ. 2 του Ν. 1566/85, **προβλέπεται ότι ΕΔΕ ενεργείται σε βάρος:**
 - α) **Υποδιευθυντή σχολικής μονάδας** από δ/ντή εκπ/σης ή από προϊστάμενο γραφείου εκπ/σης ή από δ/ντή σχολ. μονάδας ή από άλλον υποδ/ντή σχολ. μονάδας.
 - β) **Δ/ντή σχολικής μονάδας** από δ/ντή εκπ/σης ή από προϊστάμενο γραφείου εκπ/σης ή από δ/ντή σχολ. μονάδας.
 - γ) **Προϊσταμένου γραφείου εκπ/σης** από δ/ντή εκπ/σης ή από άλλον προϊστάμενο γραφείου εκπ/σης.
 - δ) **Διευθυντή εκπ/σης** από άλλον δ/ντή εκπ/σης.
 - ε) **Σχολικού συμβούλου** από σύμβουλο ή πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ή από άλλο σχολικό σύμβουλο.
 - στ) Σύμφωνα με την αρ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΕΔΕ σε βάρος των προαναφερομένων στελεχών εκπ/σης μπορεί να ενεργήσει και ο περιφερειακός δ/ντής εκπ/σης, και ΕΔΕ σε βάρος **περιφερειακού δ/ντή εκπ/σης** μπορεί να ενεργήσει άλλος περιφερειακός δ/ντής εκπ/σης.

4. Η ΕΔΕ μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων παραπτώματων τα οποία τυχόν αναφέρονται κατά την πρόοδο της εξέτασης, καθώς και άλλων εμπλεκόμενων προσώπων.

4.4.3. Ενέργειες του ενεργούντος την ΕΔΕ.

Ο ανακριτής, μετά την εντολή για ενέργεια ΕΔΕ προβαίνει στις εξής ενέργειες:

- i. Ορίζει με απόφασή του το γραμματέα της ΕΔΕ
- ii. Προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ανακριτικές πράξεις για την εξακρίβωση τυχόν πειθαρχικού παραπτώματος.
- iii. Για να διαμορφώσει αντικειμενική και ασφαλή κρίση, εξετάζει ενόρκως τον καταγγέλοντα ή τους καταγγέλοντες.
- iv. Εξετάζει ως μάρτυρες τα πρόσωπα στην αντίληψη ή στη γνώση των οποίων υπέπεσε κάποιο περιστατικό σχετικό με την εξεταζόμενη υπόθεση.
- v. Εξετάζει και άλλα πρόσωπα που κατονομάζονται ότι εμπλέκονται ή σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με την εξεταζόμενη υπόθεση.
- vi. Εξετάζει τουλάχιστον πέντε (5) μάρτυρες, που προτείνει ο διωκόμενος εκπαιδευτικός.
- vii. Αξιολογεί το συγκεντρωθέν από την όλη διαδικασία της ΕΔΕ, αποδεικτικό υλικό και βάσει αυτού συντάσσει πορισματική έκθεση, την οποία και υποβάλλει στον προϊστάμενο που διέταξε την ΕΔΕ⁹¹.

Η πορισματική έκθεση για να είναι πλήρης, πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α) το ιστορικό της υπόθεσης,
- β) τις ανακριτικές ενέργειες που διενεργήθηκαν, καθώς και τα έγγραφα που εξετάσθηκαν και ελήφθησαν υπόψη,
- γ) τις διαπιστώσεις,
- δ) το συμπέρασμα,
- ε) το χαρακτηρισμό των πράξεων,
- στ) τις προτάσεις.

viii. Η διενέργεια της ΕΔΕ είναι μυστική.

Με την ΕΔΕ προστατεύεται, αφενός μεν το κύρος της υπηρεσίας από την πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων από τους εκπαιδευτικούς, καθώς και από ακραίες και απαράδεκτες συμπεριφορές τους, και αφετέρου ο ίδιος ο εκπαιδευτικός από τυχόν αβάσιμες και ψεύτικες κατηγορίες.⁹²

4.4.4 Πειθαρχική ανάκριση

Η πειθαρχική ανάκριση είναι επίσης, μια ανακριτική μέθοδος (άρθρο 127, Ν. 3528/07). Η διαφορά μεταξύ αυτής και της ΕΔΕ είναι ότι η μεν ΕΔΕ διατάσσεται από κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενο, δηλ από μονοπρόσωπο πειθαρχικό όργανο, ενώ η πειθαρχική ανάκριση διατάσσεται μόνο από πειθαρχικό συμβούλιο, ήτοι από πολυπρόσωπο πειθαρχικό όργανο.

Η εντολή του πειθαρχικού συμβουλίου για τη διενέργεια ανάκρισης πρέπει να αναφέρεται ειδικά σε ορισμένη πράξη ή πράξεις και να μνημονεύει όλα τα περιστατικά, που συνιστούν την πειθαρχικά αξιόποινη πράξη, καθώς και την προβλεπόμενη σχετική πειθαρχική διάταξη.

Πότε η πειθαρχική ανάκριση είναι υποχρεωτική και πότε όχι.

1. Η πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται υποχρεωτικά, ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου. **Κατ' εξαίρεση η πειθαρχική ανάκριση δεν είναι υποχρεωτική, στις εξής περιπτώσεις:**

⁹¹ Βλέπε άρθρο 126, παρ.4 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁹² Βλέπε Β. Κούτα: Ένορκη Διοικητική Εξέταση – σελ. 14 – έκδοση 2003.

α) όταν τα πραγματικά περιστατικά, που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο,

β) όταν ο εκπαιδευτικός ομολογεί με την απολογία του, κατά τρόπο που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση, ότι διέπραξε το πειθαρχικό παράπτωμα (η ομολογία πρέπει να είναι αυθόρμητη και όχι αποτέλεσμα πιέσεων),

γ) όταν ο εκπαιδευτικός συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αποτελεί συγχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα,

δ) όταν έχει προηγηθεί ανάκριση ή προανάκριση σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ποινικής δικονομίας για ποινικό αδίκημα, που αποτελεί και πειθαρχικό παράπτωμα,

ε) όταν έχει διενεργηθεί, πριν από την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου ή της ένστασης, ΕΔΕ ή άλλη ένορκη εξέταση, κατά την οποία διαπιστώθηκε διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο εκπαιδευτικό.⁹³

2. Η πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται από υπάλληλο, που μπορεί να είναι και μέλος του συμβουλίου, τουλάχιστον ομοιόβαθμο του διωκόμενου.

3. Όποιος διεξάγει ανάκριση δικαιούται να ενεργήσει ανακριτικές πράξεις και εκτός της έδρας του.

4. Η πειθαρχική ανάκριση είναι μυστική.

5. Η πειθαρχική ανάκριση μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων παραπτωμάτων του ίδιου εκπαιδευτικού, εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία.

4.4.5 Αρχή της αμεροληψίας – εξαίρεση ανακριτή

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του ΥΚ αναφέρονται όλες οι περιπτώσεις εξαίρεσης, οι οποίες αποτελούν νόμιμα κωλύματα, που αν συντρέχουν στο πρόσωπο του ανακριτή, συνιστούν λόγους αποκλεισμού του από την άσκηση του ανακριτικού του έργου.

Έτσι, **δεν ενεργούν πειθαρχική ανάκριση:**

α) τα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται το πειθαρχικό παράπτωμα,

β) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι, που έχουν εκδώσει την πειθαρχική απόφαση, η οποία κρίνεται κατ' ένσταση,

γ) τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει ένορκη διοικητική εξέταση,

δ) τα πρόσωπα που έχουν ασκήσει την πειθαρχική δίωξη.

Οι εχθρικές σχέσεις μεταξύ του ανακριτή και του διωκόμενου, μπορούν να αποτελέσουν επίσης λόγο εξαίρεσης του ανακριτή, ιδιαίτερα δε, αν μεταξύ των ανωτέρω έχει αναπτυχθεί οξύτατη προσωπική αντίθεση και αν υπάρχει ποινική αντιδικία με εκατέρωθεν μηνύσεις. **Ο εγκαλούμενος δικαιούται ακόμη μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την κλήση του για εξέταση, να ζητήσει με έγγραφη αίτηση την εξαίρεση εκείνου που διεξάγει την ανάκριση.** Στην αίτηση πρέπει να εκτίθενται, κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο, οι λόγοι της εξαίρεσης και να αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνονται οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί.

Για την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζει το πειθαρχικό συμβούλιο χωρίς τη συμμετοχή εκείνου, του οποίου ζητείται η εξαίρεση, που αναπληρώνεται νο-μίμως. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, οι ανακριτικές πράξεις που στο μεταξύ ενεργή-θηκαν, είναι άκυρες και επαναλαμβάνονται εξ αρχής.⁹⁴ Ο ανακριτής απαλλάσσεται των ανακριτικών του καθηκόντων και ορίζεται νέος ανακριτής, ο οποίος ενεργεί πλέον εξ αρχής τις ανακριτικές πράξεις.

4.4.6 Ανακριτικές πράξεις

⁹³ Βλέπε άρθρο 127, παρ.1 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁹⁴ Βλέπε άρθρο 127, παρ.3 γ, του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

Ο ανακριτής, προκειμένου να διευκολυνθεί στο έργο του και για να θεμελιώσει με στοιχεία τις διαπιστώσεις του, χρησιμοποιεί αποδεικτικά μέσα, όπως προβλέπεται από τον υπαλληλικό κώδικα (Ν.3528/2007).

Το άρθρο 128, παρ. 1 του Ν.3528/07 αναφέρει τις ανακριτικές εκείνες πράξεις, με τις οποίες ενεργείται η όλη αποδεικτική διαδικασία και οι οποίες είναι:

- α) η αυτοψία,
- β) η εξέταση μαρτύρων,
- γ) η πραγματογνωμοσύνη,
- δ) η εξέταση του διωκόμενου.

Στα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να προστεθούν ακόμη και η ομολογία του διωκόμενου (άρθρο 127, παρ. 1β του Ν. 3528/07) και η εκτίμηση των διαφόρων εγγράφων.

- **Η αυτοψία:** Διενεργείται αυτοπροσώπως από εκείνον που διεξάγει την πειθαρχική ανάκριση με την παρουσία γραμματέα. Ενεργείται σε όλα τα στάδια της πειθαρχικής διαδικασίας. Η αυτοψία δημοσίων εγγράφων ή εγγράφων ιδιωτικών που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή, ενεργείται στο γραφείο όπου φυλάσσονται. Έγγραφα που κατέχονται από ιδιώτη, παραδίδονται στον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικά μετά το τέλος της πειθαρχικής διαδικασίας.⁹⁵ Οι διαπιστώσεις από την αυτοψία καταγράφονται σε έκθεση.
- **Οι μάρτυρες** είναι τα φυσικά πρόσωπα που καλούνται να καταθέσουν ενώπιον του ανακριτή ό,τι σχετικό γνωρίζουν για την εξεταζόμενη υπόθεση. Όλα τα πρόσωπα θεωρούνται ικανά για μαρτυρία.

Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως. Η μη εμφάνιση ή η άρνηση κατάθεσης του μάρτυρα, χωρίς εύλογη αιτία, αποτελεί πλημμέλημα. Ο διωκόμενος δικαιούται, κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και μέχρι το τέλος της εξέτασής του, να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων, με σκοπό την υπεράσπισή του. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει τουλάχιστον πέντε (5) από τους προτεινόμενους μάρτυρες. Η μη εξέταση μάρτυρα που έχει προταθεί συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας (ΣτΕ 2366/92).

Οι μάρτυρες κλητεύονται εγγράφως σε ορισμένο τόπο και ορισμένη ημέρα(εργάσιμη ή μη) και ώρα.

Οι πραγματογνώμονες: Αν ο ανακριτής εκτιμήσει ότι για τη διάγνωση και την αξιολόγηση ενός γεγονότος, απαιτούνται ειδικές γνώσεις, μπορεί να ορίσει πραγματογνώμονα. Οι παρατηρήσεις και η γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα καταγράφονται σε έκθεση που συντάσσεται, όπως η έκθεση της αυτοψίας. Οι πραγματογνώμονες, πριν από τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ποινικής δικονομίας.⁹⁶

- **Η εξέταση του διωκόμενου:**

Κατά την πειθαρχική ανάκριση καλείται για εξέταση οπωσδήποτε ο διωκόμενος εκπαιδευτικός, ο οποίος εξετάζεται ανωμοτί και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Η μη προσέλευσή του ή η άρνησή του να εξετασθεί, δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης (άρθρο 132, Ν.3528/07).

Η εξέταση του διωκόμενου εκπαιδευτικού δε συνιστά απολογία. Αποσκοπεί όμως, στο να δώσει εξηγήσεις σχετικές με τις κατηγορίες που του αποδίδονται. Γι' αυτό το λόγο ο εξετάζων οφείλει να ερευνά κάθε περιστατικό ή πληροφορία, που επικαλείται ο διωκόμενος εκπαιδευτικός, και που μπορεί να βοηθήσει στην αποκάλυψη της αλήθειας. Στην περίπτωση δε, που υπάρχουν περισσότεροι του ενός διωκόμενοι εκπαιδευτικοί η εξέτασή τους γίνεται χωριστά.

⁹⁵ Βλέπε άρθρο 129, παρ.2 και 3, του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁹⁶ Βλέπε άρθρο 131 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

Η προβλεπόμενη από τον ΥΚ παρουσία δικηγόρου κατά την εξέταση, εξασφαλίζει εγγυήσεις, αφενός μεν για τον διωκόμενο, αφετέρου δε και για τον εξετάζοντα αυτόν. Γιατί με τις χρήσιμες και αναγκαίες νομικές συμβουλές του προσφέρει σημαντική υπερασπιστική βοήθεια. Οι απαντήσεις του κατηγορού-μενου πρέπει να δίνονται από τον ίδιο και όχι από το συνήγορό του. Μετά το πέρας της διαδικασίας της εξέτασης του διωκόμενου εκπαιδευτικού και μόνον τότε, μπορεί ο συνήγορός του να κάνει παρατηρήσεις.⁹⁷

Τέλος, ο πειθαρχικός φάκελος του διωκόμενου δεν τίθεται υπόψη του ή του συνήγορου του, πριν από την εξέτασή του. Αντίγραφα των στοιχείων αυτού μπορεί να ζητήσει ο διωκόμενος, όταν και εάν κληθεί σε απολογία.

4.4.7. Παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο

Διαδικασία και συνέπειες της παραπομπής.

Το έγγραφο, με το οποίο παραπέμπεται ο εκπαιδευτικός στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο, αποτελεί ουσιώδη τύπο της πειθαρχικής δίκης. Σε αυτό πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς κατά τόπο και χρόνο:

- α) τα πραγματικά περιστατικά, που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα,
- β) ο διωκόμενος εκπαιδευτικός.

Απαραίτητη προϋπόθεση της όλης πειθαρχικής διαδικασίας αποτελεί επίσης, και η κοινοποίηση του παραπεμπτηρίου εγγράφου στον διωκόμενο εκπαιδευτικό. **Η παράλειψη κοινοποίησης αυτού συνεπάγεται ακυρότητα της πειθαρχικής διαδικασίας**, εκτός εάν ο διωκόμενος εμφανιστεί ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου, χωρίς να προβάλει καμία αντίρρηση ως προς τη γνώση του περιεχομένου του παραπεμπτηρίου εγγράφου (άρθρο 124, παρ. 1 και 2 του Ν. 3528/07) και υποβάλλει απολογητικό υπόμνημα.

Τέλος, η έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου καταργεί την εκκρεμή πειθαρχική διαδικασία ενώπιον άλλου πειθαρχικού οργάνου.

Το παραπεμπτήριο έγγραφο δεν ανακαλείται.

4.4.8 Ενέργειες μετά την ανάκριση

Οι ενέργειες, που λαμβάνουν χώρα μετά την ανάκριση είναι οι εξής:

1. Ο πρόεδρος του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν λάβει το παραπεμπτήριο έγγραφο, **ορίζει ως εισηγητή της πειθαρχικής υπόθεσης ένα από τα μέλη του συμβουλίου**, στο οποίο και παραδίδεται ο φάκελος.
2. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν διαβιβαστεί σε αυτόν το πόρισμα της πειθαρχικής ανάκρισης και όταν κρίνει ότι η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση, την εισάγει στο υπηρεσιακό συμβούλιο, για να αποφασίσει την κλήση σε απολογία του διωκόμενου εκπαιδευτικού ή την απαλλαγή του, χωρίς αυτή (άρθρο 133 του Ν. 3528/07).

4.4.9 Κλήση σε απολογία

Σε περίπτωση παραπομπής του κατηγορούμενου- εκπαιδευτικού στο πειθαρχικό συμβούλιο, για να δικαστεί από αυτό, καλείται πρώτα, αν δεν έχει κληθεί από τον παραπέμπαντα, σε έγγραφη απολογία. Η μη κλήτευση του διωκόμενου υπαλλήλου σε απολογία επιφέρει ακυρότητα της διαδικασίας. Και τούτο διότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 134 του Ν. 3528/07, **«πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται, εάν ο υπάλληλος δεν κληθεί προηγουμένως σε απολογία»**. Η απολογία υποβάλλεται εγγράφως με υπόμνημα. Η κλήση σε απολογία και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση του

⁹⁷ Βλέπε Β. Κούτα: Ένορκη Διοικητική Εξέταση – σελ. 30 – έκδοση 2003.

διωκόμενου επιδίδονται με δημόσιο όργανο στον ίδιο προσωπικά ή στην κατοικία του σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί ή τοιχοκολλείται στο κατάστημα της υπηρεσίας του και συντάσσεται πρωτόκολλο, που υπογράφεται από έναν μάρτυρα.

Στην κλήση σε απολογία, πρέπει να καθορίζεται σαφώς το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα και να τάσσεται εύλογη προθεσμία για την απολογία, η οποία δε μπορεί να είναι βραχύτερη από δύο (2) ημέρες, όταν ο εκπαιδευτικός καλείται σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο και από τρεις (3) ημέρες, όταν καλείται από συμβούλιο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μία (1) μόνο φορά και ως το τριπλάσιο της αρχικής προθεσμίας, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του διωκόμενου-εκπαιδευτικού.

Αν η απολογία είναι εκπρόθεσμη, λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη, εφόσον υποβληθεί πριν από την έκδοση της απόφασης του συμβουλίου.⁹⁸

Η απολογία του εκπαιδευτικού είναι δικαίωμα και όχι απλώς υποχρέωσή του, επειδή με αυτή είναι σε θέση να αντικρούσει τις εναντίον του κατηγορίες και να διαλύσει ή να αμβλύνει τις τυχόν υπόνοιες που ανέκυψαν σε βάρος του. (Το δικαίωμα να υπερασπίζεται ο άνθρωπος τον εαυτό του είναι τόσο παλιό, όσο και η ύπαρξή του.⁹⁹)

Η απολογία υποβάλλεται εγγράφως από τον κατηγορούμενο. Σύμφωνα μάλιστα με την παρ. 1 του άρθρου 135 του Ν. 3528/07, επιτρέπεται στο διωκόμενο εκπαιδευτικό και η προφορική συμπληρωματική απολογία ενώπιον του συμβουλίου.

Η απολογία παραδίδεται με απόδειξη, μπορεί όμως να αποσταλεί και ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή ή να κατατεθεί σε δημόσια αρχή, προκειμένου να αποσταλεί.

Με την απολογία του ο εκπαιδευτικός έχει δικαίωμα να ζητήσει εύλογη προθεσμία για να υποβάλει εγγράφως σχετικά στοιχεία. Η χορήγηση της προθεσμίας αυτής εναπόκειται στην κρίση του συμβουλίου, το οποίο τον καλεί σε απολογία.

Γνώση του φακέλου από το διωκόμενο:

Ο διωκόμενος πριν από την απολογία του έχει δικαίωμα να λάβει γνώση του φακέλου της πειθαρχικής υπόθεσης, η οποία αποδεικνύεται με πράξη που υπογράφεται από τον υπάλληλο ο οποίος τηρεί το φάκελο, και τον διωκόμενο ή μόνο από τον υπάλληλο, αν ο διωκόμενος αρνηθεί να την υπογράψει (άρθρο 135, παρ. 3 του Ν. 3528/07).

Για το θέμα αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι με το άρθρο 16 του Ν.1599/86 και με το άρθρο 5 του Ν. 2690/99 δόθηκε για πρώτη φορά, το δικαίωμα πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα και το δικαίωμα χορήγησης αντιγράφων τους.

4.4.10. Προσδιορισμός δικάσιμου-Παράσταση διωκόμενου

Μετά την υποβολή της απολογίας ή την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της, ο πρόεδρος του υπηρεσιακού συμβουλίου με πράξη του προσδιορίζει την ημέρα συζήτησης της πειθαρχικής υπόθεσης. **Η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνεδρίασης ανακοινώνονται εγγράφως στο διωκόμενο εκπαιδευτικό τέσσερις (4) τουλάχιστον ημέρες πριν.**¹⁰⁰ Η ανακοίνωση αυτή αποσκοπεί στο να δοθεί η δυνατότητα παράστασης του διωκόμενου αυτοπροσώπως ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου προκειμένου να υποστηρίξει τον εαυτό του.

⁹⁸ Βλέπε άρθρο 134, παρ. 2 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

⁹⁹ Βλέπε Β. Κούτα: Ένορκη Διοικητική Εξέταση – σελ. 41 – έκδοση 2003.

¹⁰⁰ Βλέπε άρθρο 136, παρ. 1 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

Ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να παραστεί είτε αυτοπροσώπως, είτε με πληρεξούσιο δικηγόρο ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου. Μάρτυρες ενώπιον του συμβουλίου δεν εξετάζονται.

Αν το υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει ανεπαρκή τα αποδεικτικά στοιχεία, αναβάλλει την κρίση της υπόθεσης και διατάσσει συμπληρωματική ανάκριση.

Η νέα ανάκριση, που κρίνεται αναγκαία, διατάσσεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο με ιδιαίτερη απόφασή του, με την οποία αναβάλλεται και η εκδίκαση της υπόθεσης.

Τέλος, η υπηρεσία του διωκόμενου υποχρεούται να του χορηγεί άδεια για να προσέλθει ενώπιον του συλλογικού πειθαρχικού οργάνου, που κρίνει την υπόθεσή του.

4.4.11. Εξαίρεση μελών πειθαρχικού συμβουλίου

Η «κακή σύνθεση» ενός πειθαρχικού συμβουλίου αποτελεί πλημμέλεια, που καθιστά την απόφασή του ακυρωτέα, είτε από το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, στην περίπτωση της ένστασης, είτε από το Συμβούλιο της Επικρατείας, στην περίπτωση της προσφυγής, είτε από τα διοικητικά εφετεία.

Για το λόγο αυτό το πειθαρχικό συμβούλιο και ιδιαίτερα ο πρόεδρός του, θα πρέπει να εξετάζουν με μεγάλη προσοχή το ενδεχόμενο, αν σε μέλος αυτού συντρέχει κάποιο από τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 127 του Ν. 3528/07 κωλύματα (τα οποία αναφέρονται στην παρ. 4.4.5. του παρόντος κεφαλαίου) συμμετοχής του στη συνεδρίαση του συμβουλίου για την κρίση της υπόθεσης και αν συμβαίνει αυτό, να προβαίνουν στην αντικατάστασή του από το νόμιμο αναπληρωματικό μέλος.

Στο διωκόμενο πρέπει, επίσης, να παρέχονται εγγυήσεις για αμερόληπτη και δίκαιη κρίση. Σε διαφορετική περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 137, του Ν.3528/07, δύναται να ζητήσει με έγγραφη αίτησή του την εξαίρεση μελών του υπηρεσιακού συμβουλίου, με την προϋπόθεση ότι με τα μέλη που απομένουν εξασφαλίζεται απαρτία. Η αίτηση αυτή, που υποβάλλεται δύο (2) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, πρέπει να περιέχει με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο τους λόγους της εξαίρεσης και να συνοδεύεται από τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

Για την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζει το πειθαρχικό συμβούλιο αιτιολογημένα, με τη συμμετοχή των νόμιμων αναπληρωτών των μελών για τα οποία ζητείται η εξαίρεση. Τα μέλη που εξαιρούνται αντικαθίστανται από τα αναπληρωματικά τους. Αν εξαιρεθεί και το τακτικό και το αναπληρωματικό του μέλος, το συμβούλιο συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη, εφόσον υπάρχει απαρτία. Η εξαίρεση αναπληρωματικού μέλους μπορεί να ζητηθεί από τον διωκόμενο εκπαιδευτικό και την ημέρα της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή το συμβούλιο αποφασίζει αμέσως επί της αίτησης εξαίρεσης με τα υπόλοιπα μέλη του. Δεν μπορούν να εξαιρεθούν μέλη τακτικά ή αναπληρωματικά περισσότερα από τα απαιτούμενα για να έχει το υπηρεσιακό συμβούλιο απαρτία.

Τέλος, αν κάποιο μέλος του συμβουλίου κρίνει ότι στο πρόσωπό του συντρέχει λόγος που επιβάλλει τον αποκλεισμό του από τη σύνθεση του συμβουλίου, οφείλει να υποβάλει στον πρόεδρο δήλωση εξαίρεσής του από κάθε διαδικαστική πράξη, που σχετίζεται με τη συγκεκριμένη υπόθεση (διαδικασία αυτοεξαίρεσης παρ. 3, άρθρο 7 ΚΔΔ).

4.4.12 Απόφαση Πειθαρχικού Συμβουλίου

Τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου, μετά και την απολογία του κατηγορούμενου εκπαιδευτικού, καλούνται να εκτιμήσουν ελεύθερα, αβίαστα, ανεπηρέαστα και αντικειμενικά όλες τις αποδείξεις. Μπορούν ακόμη, για να μορ-ώσουν

την κρίση τους, να λάβουν υπόψη και στοιχεία που δεν προέκυψαν από την πειθαρχική διαδικασία, αλλά από άλλη νόμιμη διαδικασία, με την προϋπόθεση ότι και ο διωκόμενος έλαβε γνώση αυτών των στοιχείων.

Έτσι, στηριζόμενα στο πόρισμα της ΕΔΕ, την πληρότητα των στοιχείων του πειθαρχικού φακέλου και στην απολογία του κατηγορουμένου εκπαιδευτικού εκδίδουν απόφαση πλήρως, επαρκώς και ειδικώς αιτιολογημένη. Αν υπάρξουν αμφιβολίες, η απόφαση πρέπει να είναι αθωωτική με βάση την αρχή «in dubio pro reo». **Σε περίπτωση δε ενοχής του κατηγορούμενου εκπαιδευτικού, μπορούν να του επιβάλουν οποιαδήποτε ποινή, ήτοι από έγγραφη επίπληξη μέχρι και οριστική παύση.**

Η πειθαρχική απόφαση διατυπώνεται εγγράφως και υπογράφεται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα του συμβουλίου. Σε αυτήν πρέπει να μνημονεύονται:

- α) ο τόπος και ο χρόνος έκδοσής της,
- β) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου ή των μελών του συλλογικού πειθαρχικού οργάνου,
- γ) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του κρινόμενου,
- δ) τα πραγματικά περιστατικά και στοιχεία, που συνιστούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος, προσδιορισμένα κατά τόπο και χρόνο,
- ε) η υποβολή ή όχι απολογίας,
- στ) η αιτιολογία της απόφασης,
- ζ) η γνώμη των μελών του συλλογικού οργάνου που μειοψήφησαν,
- η) η απαλλαγή του κρινόμενου ή η ποινή που του επιβάλλεται.¹⁰¹

Η πειθαρχική απόφαση κοινοποιείται στον κατηγορούμενο εκπαιδευτικό και του γνωστοποιούνται τα ένδικα μέσα που δικαιούται να ασκήσει. Γνωστοποίηση επίσης της απόφασης αυτής, γίνεται και στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. **Η πειθαρχική απόφαση δεν ανακαλείται.** Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης μόνο σε περίπτωση πρόδλης παρανομίας (άρθρο 140, παρ. 5 Ν 3528/07).

Η αίτηση για ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή της στον κατηγορούμενο εκπαιδευτικό. Αν η ανάκληση δε γίνει εντός τριμήνου, θεωρείται ότι το αίτημα της ανάκλησης έχει απορριφθεί.

Τέλος πειθαρχική απόφαση που υπόκειται σε ένσταση δεν ανακαλείται.

¹⁰¹ Βλέπε άρθρο 140, παρ. 2 του Ν. 3528/2007 (Α' 26).

4.4.13. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓ. ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ.....

Αθήνα,...../...../2008
Α.Π.

.....ΓΡΑΦΕΙΟ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση:
Ταχ. Κώδ.:
Πληροφ.:
Τηλέφωνο:
Fax:

ΘΕΜΑ: «Ορισμός Γραμματέα Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης».

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Προϊστάμενος τουΓραφείου Π.Ε. της..... Δ/σης
..... με βαθμό και Μ.Κ. , που ενεργεί
Ένορκη Διοικητική εξέταση σε βάρος του/της
του.....δασκάλου του Δημ. Σχολείου του
.....Γραφείου τηςΔ/σης , έχοντας υπόψη τη διάταξη του Ν. 3528/07,
άρθρο 127, παράγραφο 7 του «Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων, Πολιτικών, Διοικητικών
Υπαλλήλων, Ν.ΠΔ Δ, και άλλες διατάξεις»

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Ορίζουμε Γραμματέα για τη διενέργεια της πιο πάνω Ένορκης Διοικητικής
Εξέτασης τ ν κ.....
με βαθμό και ΜΚ....., που υπηρετεί στο..... Γραφείο ΠΕ Δ/σης,
με αναπληρωτ τ ν κ.,με βαθμό και ΜΚ
που υπηρετεί στο..... Γραφείο ΠΕ

Ο Ενεργών την ΕΔΕ

Προϊστάμενος του Γραφείου ΠΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓ. ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ.....

Αθήνα,.../.../2008

.... ΓΡΑΦΕΙΟ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Ε.Π.

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ:

ΤΑΧ. Κ.:

FAX:

ΤΗΛ:

ΠΛΗΡ.:

ΠΡΟΣ: Το ΠΥΣΠΕ.....

ΚΟΙΝ.:

Δ/λ του.....Δημ.Σχ.

του Γραφείου Π.Ε.....

(με την παράκληση να του/της
επιδοθεί νομοτύπως)

ΘΕΜΑ: «Παραπομπή σε πειθαρχικό Συμβούλιο»

Ο προϊστάμενος του Γραφείου ΠΕ

έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 123, 124 και 125 του Ν. 3528/07.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 11 του ΠΔ 1/2003 «Σύνθεση, συγκρότηση, λειτουργία και αρμοδιότητες των ΠΥΣΠΕ και ΔΕ».
3. Τις διατάξεις του ΠΔ 47/2-3-2006/1987 «Όργανα και διαδικασία πειθαρχικής δίωξης εκπ/κού προσωπικού ΠΕ και ΔΕ».
4. Την αριθμ. Φ 353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 Υπ. Απόφαση «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των Προϊσταμένων των Περιφ. Υπηρεσιών ΠΕ και ΔΕ».
5. Το αριθμ.....έγγραφο του Δ/ντή του..... Δημ. Σχολείου, σύμφωνα με το οποίο ο δ/λ κατά το χρονικό διάστημα από 20/10/.... .. έως 16/12/..... απουσίαζε αδικαιολόγητα και δεν προσέφερε υπηρεσία σε αυτό,

κι επειδή αυτό αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ποινή ανώτερη από τη δική μας πειθαρχική δικαιοδοσία

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Παραπέμπουμε ενώπιον του Συμβουλίου σας, τ... .., δ/λ του Δημ. Σχολείου, γιατί υπέπεσε στο πειθαρχικό παράπτω-μα «της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντά του σύμφωνα με τα άρθρα 107 παρ. 1δ' και 109 παρ.2 στ' του Ν. 3528/07».

Ο Προϊστάμενος

Του Γραφείου Π.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓ. ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ.....

Αθήνα,..../..../2008
Ε.Π. :

.....ΓΡΑΦΕΙΟ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση:
Ταχ. Κώδ.:
Πληροφ.:
Τηλέφωνο:
Fax:

ΠΡΟΣ: Τ... κ.

ΘΕΜΑ: «Κλήση μάρτυρα για εξέταση»

ΣΧΕΤ.: Η με αριθ. Ε.Π. Απόφαση του ΠΥΣΠΕ

Διεξάγοντας ένορκη διοικητική εξέταση σας καλούμε, σύμφωνα με το άρθρο 130, του Ν. 3528/07, σε συνδυασμό με το άρθρο 213, παρ. 1, του Κ.ΠΔ να εμφανιστείτε ενώπιόν μας, στο Γραφείο του Προϊσταμένου του ... Γραφείου ΠΕ ... Δ/σης οδός..... όροφος, τηνημέρα και ώρα, προσκομίζοντας απαραίτητα και το δελτίο της Αστυνομικής Ταυτότητάς σας, προκειμένου να εξεταστείτε ως μάρτυρας σχετικά με την υπόθεση του κ., δ του Δημ. Σχολείου Αθηνών του Γραφείου ... ΠΕ Δ/σης

Αυτός που ενεργεί την ανάκριση

Προϊστάμενος του Γραφείου ΠΕ

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΛΗΣΗΣ ΜΑΡΤΥΡΑ

..... υπογραφόμεν
 δηλώνω ότι έλαβα την με αριθμ. Ε.Π./ κλήση του
 Προϊσταμένου του Γραφείου Π/θμιας Εκπαίδευσης κ.
 με την οποία καλούμαι να εξετασθώ ως μάρτυρας
 την ημέρα και ώρα

Αυτός που έκανε την επίδοση

Τόπος Ημερομηνία,

Αυτός που παρέλαβε

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΘΥΡΟΚΟΛΛΗΣΗΣ ΚΛΗΣΗΣ

Στ..... σήμερα την του
 μήνα του έτους 200.. ημέρα και ώρα ο υπογραφόμενος
 δάσκαλος του Δ.Σ.,
 Γραμματέας της ΕΔΕ, θυροκόλλησα την με αριθμ. Ε.Π. «Κλήση διωκομένου για
 εξέταση» για το διωκόμενο δάσκαλο του Δ.Σ.,

.....
 Η θυροκόλληση έγινε βάσει του Ν. 3528/07 άρθρο 138 και παρουσία των
 μαρτύρων α)
 και β).....

Αυτός που έκανε τη θυροκόλληση

Οι μάρτυρες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓ. ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ.....

Αθήνα,...../.../2008
Ε.Π.

ΓΡΑΦΕΙΟ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση:
Ταχ. Κώδ.:
Πληροφ.:
Τηλέφωνο:
Fax:

ΑΝΩΜΟΤΙ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΕΓΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ

.....
Σήμερα τη..... 200..ημέρα και ώρα.....,
παρουσιάστηκε σε μένα τον..... που ενεργώ ένορκη
διοικητική ανάκριση, έπειτα από

..... και με την παρου
σία τ.....
που θα εκτελεί χρέη γραμματέα, υπογραφόμεν....., οποί..... ρωτήθηκε για τα
στοιχεία της ταυτότητάς τ.. και αποκρίθηκε ότι ονομάζεται,
..... γεννήθηκε.....

..,κατοικεί.....,είναιετών, το
επάγγελμά τ... είναι και είναι υπήκοος

.....
Τα ανωτέρω στοιχεία της ταυτότητάς του, προκύπτουν από το αριθ.
..... δελτίο ταυτότητας, που μου επέδειξε και το οποίο έχει
εκδοθεί την..... από

.....
Δηλώνει ότι έλαβε γνώση της καταγγελίας και είναι έτοιμ... να εξετασθεί.

Στον εγκαλούμενο τέθηκαν οι ερωτήσεις.

Ερώτηση 1^η:.....

Απάντηση1^η:.....

.....
Τα παραπάνω κατατέθηκαν αυθόρμητα.

Για επιβεβαίωση συντάχθηκε η παρούσα έκθεση, διαβάστηκε παρουσία
του.....υπογράφηκε από όλους.

Ο Εξετάσας

Ο Εγκαλούμενος

Ο Γραμματέας

.....

.....

.....

ΕΚΘΕΣΗ ΕΝΟΡΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΑ.....

Στην Αθήνα και στο Γραφείο Π/θμιας Εκπ/σης σήμερα την του μήνα, του έτους, ημέρα της εβδομάδας και ώρα ενώπιον εμού του Προϊσταμένου του Γραφείου Π/θμιας Εκπ/σης, που ενεργεί ένορκη διοικητική εξέταση κατόπιν της αρ. ΕΠ...../..... Απόφασης του Προέδρου του ΠΥΣΠΕ, που στηρίζεται στην με αριθμό Πράξη του, παρουσία και του Γραμματέα αφού προσκαλέστηκε παρουσιάστηκε ο κάτωθι μάρτυρας ο οποίος ρωτήθηκε για την ταυτότητά του και απάντησε:

Ονομάζομαι, του και της, γεννήθηκα στ. και κατοικώ ετών, επάγγελμα Έλληνας υπήκοος και ότι το διωκόμενο γνωρίζω και δεν έχω συγγένεια, ούτε φιλία ή έχθρα με αυτόν.

Τα ανωτέρω στοιχεία της ταυτότητάς του/της προκύπτουν από το αρ. δελτίο ταυτότητας που μας έδειξε και εκδόθηκε από

Έπειτα έδωσε τον παρακάτω όρκο σύμφωνα με τα άρθρα 218-220 του ΚΠΔ.

«Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να είπω ευσυνειδήτως όλη την αλήθεια και μόνη την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να αποκρύψω κάτι».

Ύστερα κατέθεσε τα εξής:

Ερώτηση 1^η:.....

Απάντηση 1^η :.....

Τα παραπάνω κατατέθηκαν αυθόρμητα.

Για επιβεβαίωση συντάχθηκε η παρούσα έκθεση, διαβάστηκε και παρουσία του μάρτυρα και υπογράφηκε από όλους.

Ο Εξετάσας

Ο/Η Μάρτυρας

Ο/Η Γραμματέας

.....

.....

.....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓ. ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ.....
.....ΓΡΑΦΕΙΟ Π.Ε.....

Αθήνα,...../...../2008
Ε.Π...:

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση:
Ταχ. Κώδ.:
Πληροφ.:
Τηλέφωνο:

ΠΡΟΣ:
ΤΟ ΠΥΣΠΕ
Οδός.....

ΘΕΜΑ: «Υποβολή Πειθαρχικού φακέλου του,
δ/λου του.....Δημ. Σχολείου Αθηνών.

ΣΧΕΤ.: Η με αριθ. Ε.Π. Απόφαση του ΠΥΣΠΕ

Σε εκτέλεση της παραπάνω σχετικής σας υποβάλλουμε τον πειθαρχικό φάκελο της υπόθεσης του....., δασκάλου του..... Δημ. Σχολείου Αθηνών του.....Γραφείου ΠΕ Δ/σης, καθώς και το πόρισμα της Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης που διενήργησα και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Ο Ανακριτής της Πειθαρχικής υπόθεσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ

1. Έγγραφο του ΠΥΣΠΕ Αθηνών ΕΠ.....
2. Φάκελος με το Παραπεμπτήριο και σχετικά έγγραφα του Προϊσταμένου του Γραφείου Π.Ε.
3. Καταθέσεις μαρτύρων ()
4. Αποδεικτικά παραλαβής κλήσεων μαρτύρων ()
5. Αποδεικτικά παραλαβής κλήσεων του διωκόμενου ()
6. Αντίγραφα εγγράφων από τον Υπηρεσιακό φάκελο του διωκόμενου φύλλα.....
7. Πόρισμα Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης.

Υπόδειγμα Ε.Δ.Ε**ΕΚΘΕΣΗ – ΠΟΡΙΣΜΑ**

Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης κατά του/της.....με βάση την με αριθμ.....εντολή του /της.....

Ο/Η υπογραφόμενος/-η (στοιχεία του/της) διενεργείσα Ένορκη Διοικητική Εξέταση σε εκτέλεση της υπ'αριθμ.....σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 126-133 του Ν.3528/2007.

Κατά του/της.....ο/η οποίος/α κατηγορείται.....

Από την εξέταση προέκυψαν τα εξής:

ΑΪΣΤΟΡΙΚΟ

Μετά από γραπτή αναφορά που υπέβαλε ο/η, με την οποία καταγγέλλει.....

Β'ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Κατά την ένορκη εξέταση οκτώ (8) μαρτύρων.....προκύπτουν τα ακόλουθα:

Ο/Η εγκαλούμενος/-η εξετάστηκε ενόρκως αρχικά ως μάρτυρας και εφόσον προέκυψαν στοιχεία εις βάρος του/της και ανωμοτί ως εγκαλούμενος/-η εκ των υστέρων.

Οι μάρτυρες, σύμφωνα με τη σειρά εξέτασής τους, ήταν:

1....., ο οποίος κατέθεσε ότι γνωρίζει και επιβεβαιώνει ενόρκως τα όσα καταγγέλονται.....

2.Προϊστάμενος του Γραφείου.....κατέθεσε τα εξής:.....

Επιπρόσθετα, εξετάστηκαν και ελήφθησαν υπόψη τα εξής:

1. Φωτοαντίγραφα.....
2. Χειρόγραφα.....
3. Πρωτότυπα και επικυρωμένα αντίγραφα εγγράφων.....
4. Γραπτή επιστολή του/της.....
5. Υπεύθυνη Δήλωση.....
6. Αίτηση προς.....
7. Απόφαση του.....
8.

Γ'ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Από τα ανωτέρω διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:.....

Δ'ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μετά από ενδελεχή μελέτη των πραγματικών περιστατικών και υπαγωγή τους στις αντίστοιχες διατάξεις του Ν.3528/2007, συνάγεται το εξής συμπέρασμα:

Ο/Η εγκαλούμενος/-η επέδειξε απρεπή συμπεριφορά και

Αυτό συνιστά παράβαση των άρθρων.....του Ν.3528/2007 και απεδείχθη ότι υπέπεσε στο παράπτωμα/στα παραπτώματα.....

Ε' ΠΡΟΤΑΣΗ

Επειδή διαπιστώθηκε ότι υπέπεσε στα συγκεκριμένα παραπτώματα:

α. της μη προσήκουσας.....άρθρο 107 του Ν.3528/2007 (ΥΚ)

β. της ανάξιας για υπάλληλοάρθρο 109,παρ. 2δ του Ν.3528/2007 (ΥΚ)

γ. παραβάσεις που προβλέπονται και τιμωρούνται με βάση το άρθρο 109, παρ. 2ζ, του Ν.3528/2007 (ΥΚ).

Προτείνω

Την άσκηση πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του/της.....

(εάν δεν αποδειχθούν συγκεκριμένες παραβάσεις του ΥΚ- Πειθαρχικού, τότε η πρόταση διαμορφώνεται:

Να μην ασκηθεί πειθαρχική δίωξη σε βάρος του/της.....

Ή ακόμα και να προταθεί η επιβολή έντονης παρατήρησης και συστάσεων).

ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Οι μάρτυρες πριν καταθέσουν ενώπιον του ανακριτή πρέπει να ορκίζονται. Ο όρκος είναι υποχρεωτικός, αφού με αυτόν υπόσχονται ότι όσα θα καταθέσουν θα είναι αληθή.

α) Οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί, αφού θέσουν το δεξί τους χέρι επάνω στο Ιερό Ευαγγέλιο, δίνουν τον εξής όρκο:

«Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πώ με ευσυνειδησία όλη την αλήθεια και μόνη την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω, ούτε να αποκρύψω τίποτε»
(παρ.1, άρθρο 218, του ΚΠΔ)

β) Οι κληρικοί, των οποίων η θρησκεία απαγορεύει τον όρκο (χριστιανοί κληρικοί και ιερωμένοι), αφού θέσουν το δεξί τους χέρι στο στήθος, δίνουν την εξής διαβεβαίωση:

«Διαβεβαιώ στην ιερωσύνη μου ότι θα πώ όλη την αλήθεια χωρίς να προσθέσω, ούτε να αποκρύψω τίποτε» (παρ.2, άρθρο 220 του ΚΠΔ)

γ) Όταν ο μάρτυρας δηλώνει πως η θρησκεία του δεν επιτρέπει τον όρκο ή ότι ουδεμία θρησκεία πρεσβεύει, τότε ο όρκος δίνεται ως εξής:

«Δηλώνω επικαλούμενος την τιμή μου και τη συνείδησή μου, ότι θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια χωρίς να προσθέσω, ούτε να αποκρύψω τίποτε»
(παρ.2, άρθρο 220, του ΚΠΔ)

δ) Οι Ισραηλίτες ορκίζονται στην Ιερή Βίβλο ως εξής:

«Ορκίζομαι στον Ιεχωβά, το Θεό του Ισραήλ, να πω με ευσυνειδησία όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω, ούτε να αποκρύψω τίποτε»

ε) Οι Οθωμανοί- μάρτυρες ορκίζονται στο Κοράνιο ως εξής:

«Βαλλαχή – Μπιλλαχή – Ταλαχή –Μουγιούν Ντουνιά – Γιάρσουν Αχρέτ»

στ) Οι άλαλοι μάρτυρες, που γνωρίζουν όμως να γράφουν, ορκίζονται γράφοντας και υπογράφοντας τον όρκο.

Αν δεν γνωρίζουν γραφή δίνουν τον όρκο βοηθούμενοι από διερμηνέα και

ζ) Όσοι δεν έχουν συμπληρώσει το 17^ο έτος της ηλικίας εξετάζονται χωρίς όρκο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

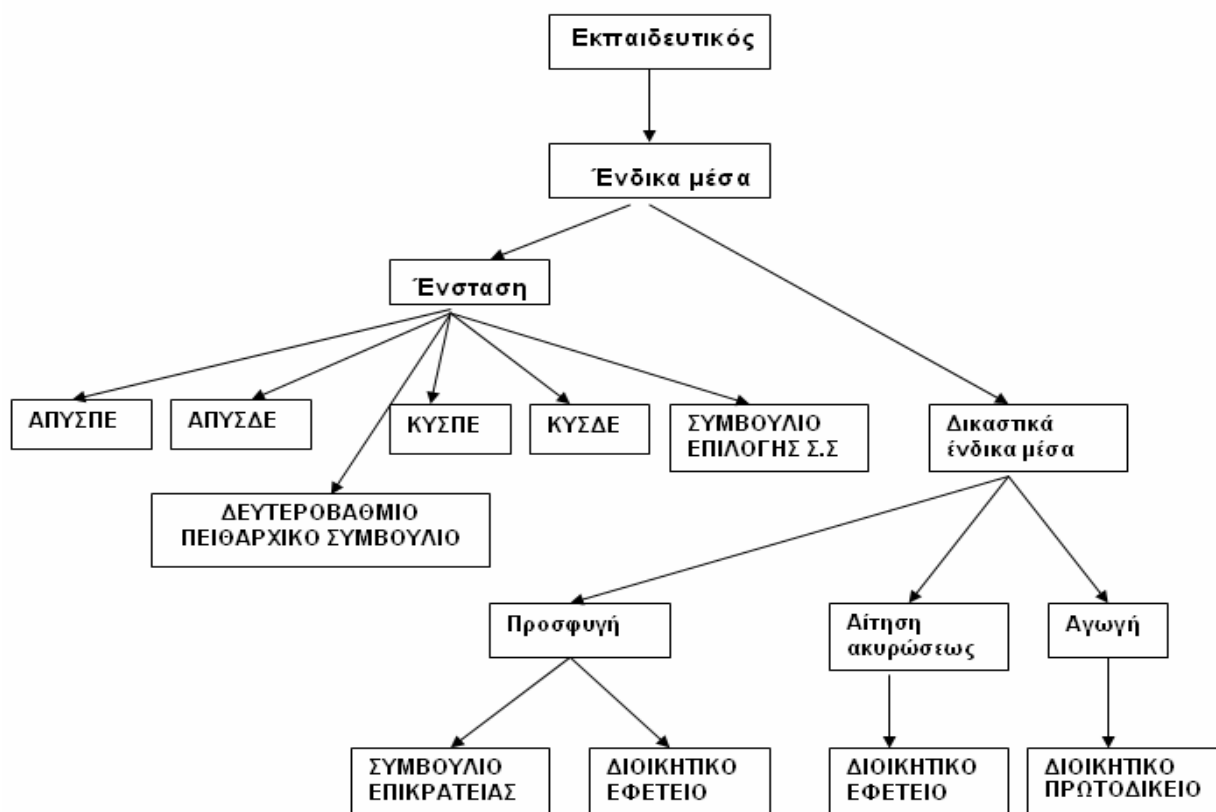
ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως κάθε πολίτης, έτσι και ο εκπαιδευτικός, μετά την έκδοση της απόφασης του πειθαρχικώς προϊσταμένου, δικαιούται από το νόμο να υπερασπιστεί τον εαυτό του χρησιμοποιώντας όλα τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα.

Έτσι δίνεται η δυνατότητα στοιχεία που δεν αξιολογήθηκαν, όσο έπρεπε, ή τυχόν παραλείψεις που διαπιστώθηκαν, να τεθούν σε νέα κρίση από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο, με σκοπό να αρθούν τυχόν αδικίες και να αποδοθεί ορθή δικαιοσύνη.

Τα ένδικα μέσα που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτικός είναι **η ένσταση, η προσφυγή, η αίτηση ακυρώσεως και η αγωγή.**

5.2 ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

5.2.1 Η Ένσταση

Η **ένσταση** προβλέπεται από το άρθρο 141 του Ν.3528/07 και αποτελεί τακτικό διοικητικό ένδικο μέσο.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού: **α)** όλες οι αποφάσεις των πειθαρχικώς προϊσταμένων υπόκεινται σε ένσταση **ενώπιον του αρμόδιου πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου**, εκτός των αποφάσεων του υπουργού, του

διοικητή του Αγίου Όρους, του προέδρου ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, του προέδρου συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίοι επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή, και των διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που επιβάλλουν τις ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου έως και τις αποδοχές ενός (1) μήνα¹⁰².

β) Οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων, τα οποία κρίνουν σε πρώτο βαθμό, υπόκεινται σε ένσταση **ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου** από τον εκπαιδευτικό που τιμωρήθηκε, στις περιπτώσεις επιβολής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου της παρακράτησης αποδοχών δύο (2) μηνών και άνω, της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή, του υποβιβασμού, της προσωρινής και οριστικής παύσης.

Όλες επίσης, οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων, τα οποία κρίνουν σε πρώτο βαθμό, υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, όπως επίσης υπόκεινται σε ένσταση **υπέρ της Διοίκησης**.

5.2.1.1 Ποιοι δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση:

Ένσταση ενώπιον του πειθαρχικού ή του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου **δικαιούνται να ασκήσουν:**

α) ο εκπαιδευτικός που τιμωρήθηκε και β) κάθε ανώτερος πειθαρχικά προϊστάμενος υπέρ της διοίκησης ή υπέρ του υπαλλήλου.

Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, από την κοινοποίηση της απόφασης στον εκπαιδευτικό ή από την γνωστοποίησή της στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση.

Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες, για τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στο εξωτερικό.

5.2.1.2 Που ασκείται η ένσταση:

α) Η ένσταση εκπαιδευτικού πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά της πειθαρχικής απόφασης διευθυντή εκπαίδευσης, ή προϊσταμένου γραφείου εκπαίδευσης ή προϊσταμένου ΚΔΑΥ, ή προϊσταμένου γραφείου ΤΕΕ, ασκείται ενώπιον του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου, ήτοι του ΑΠΥΣΠΕ ή ΑΠΥΣΔΕ αντίστοιχα.¹⁰³

β) Η ένσταση εκπαιδευτικού πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά πειθαρχικής απόφασης του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ασκείται ενώπιον του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, ήτοι του ΚΥΣΠΕ ή του ΚΥΣΔΕ αντίστοιχα.¹⁰⁴

γ) Η ένσταση σχολικού συμβούλου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά πειθαρχικής απόφασης του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ασκείται ενώπιον του οικείου συμβουλίου επιλογής σχολικών συμβούλων.¹⁰⁵

δ) Η ένσταση εκπαιδευτικού κατά απόφασης του υπηρεσιακού συμβουλίου που τον έκρινε σε πρώτο βαθμό κατατίθεται σε αυτό, το οποίο τη διαβιβάζει αμελλητί στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο με τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης.

Τα υπηρεσιακά συμβούλια καθώς και το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, όταν κρίνουν, μετά από ένσταση του εκπαιδευτικού ή υπέρ αυτού, δεν μπορούν να χειροτερεύουν τη θέση του.¹⁰⁶ Όταν επίσης, κρίνουν ένσταση υπέρ της διοίκησης, δεν μπορούν να επιβάλουν μικρότερη ποινή από αυτήν που του είχε επιβληθεί.

¹⁰² Βλέπε άρθρα 119 και 142, παρ.2, περί. α' του Ν. 3528/2007.

¹⁰³ Βλέπε άρθρα 15, παρ.12, και 16 παρ.13, του ΠΔ 1/2003.

¹⁰⁴ Βλέπε άρθρα 17 και 18, παρ.3 του ΠΔ 1/2003.

¹⁰⁵ Βλέπε άρθρο 2 του Ν.3467/2006.

¹⁰⁶ Βλέπε άρθρο 141,παρ. 8, του Ν.3528/2007.

Στην περίπτωση που ασκούνται ταυτόχρονα ενστάσεις, τόσο από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό, όσο και υπέρ της διοίκησης, τότε το πειθαρχικό συμβούλιο κρίνει και τις δύο ενστάσεις από κοινού και δε δεσμεύεται ως προς την ποινή που θα επιβάλει. Μπορεί δηλαδή, να λάβει απόφαση, είτε επιβολής μεγαλύτερης ποινής, είτε μείωσης της ποινής, είτε ακόμη και απαλλαγής του εκπαιδευτικού.

Η προθεσμία που προβλέπεται για την άσκηση της ένστασης και η άσκησή της, αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, με εξαίρεση τις πειθαρχικές ποινές στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή και της προσωρινής και οριστικής παύσης.

Τέλος, η έκδοση οριστικής απόφασης του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, για υπόθεση κριθείσα κατ' ένσταση, καθιστά κάθε άλλη ένσταση απορριπτή και απαράδεκτη.

5.3 ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Για την πληρέστερη κατανόηση των δικαστικών ένδικων μέσων, είναι χρήσιμο να παρατεθούν επιγραμματικά τα εξής.

Τα διοικητικά δικαστήρια είναι:

α) Τα διοικητικά πρωτοδικεία, τα οποία διακρίνονται σε ι) μονομελή και ii) τριμελή και

β) Τα διοικητικά εφετεία.

Στα διοικητικά δικαστήρια, ανήκουν επίσης:

1) Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ), το οποίο είναι ιδιαίτερο δικαιοδοτικό όργανο και ιδρύθηκε με το άρθρο 100 του Συντάγματος. Το ΑΕΔ, δεν έχει χαρακτήρα δικαστηρίου ανώτερου από τα ανώτατα δικαστήρια κάθε κλάδου. Δηλαδή, δεν είναι ανώτερο από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τον Άρειο Πάγο και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2) Το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), το οποίο είναι ανώτατο διοικητικό δικαστήριο. Την αρμοδιότητα του ΣτΕ καθορίζει κατά βάση απευθείας το Σύνταγμα με την παρ. 1 του άρθρου 95 και

3) Το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο έχει χαρακτήρα ανώτατου τακτικού, με την ευρεία έννοια, διοικητικού δικαστηρίου. Το ΕΣ έχει ειδική δικαιοδοσία, η οποία καθορίζεται απευθείας από το Σύνταγμα με το άρθρο 98.

Τα δικαστικά ένδικα μέσα είναι τα εξής:

5.3.1 Η προσφυγή

Αποτελεί το δικαστικό ένδικο μέσο, που προβλέπεται από το άρθρο 142 του Ν.3528/07 και είναι κατοχυρωμένο από την παρ 4β του άρθρου 103 του Συντάγματος.

Η προσφυγή, με την οποία εισάγονται προς εκδίκαση στο ΣτΕ θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των εκπαιδευτικών, χαρακτηρίζεται συνήθως με τον ειδικότερο όρο υπαλληλική προσφυγή.

5.3.1.1 Ποιοι δικαιούνται να ασκήσουν Προσφυγή

Προσφυγή μπορούν να ασκήσουν:

α) Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι μόνιμοι υπάλληλοι και κατά συνέπεια και οι εκπαιδευτικοί, κατά των αποφάσεων του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που επιβάλλει τις πειθαρχικές ποινές του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης και

β) Ενώπιον του διοικητικού εφετείου, οι μόνιμοι υπάλληλοι και κατά συνέπεια και οι εκπαιδευτικοί, κατά:

i) των πειθαρχικών αποφάσεων του υπουργού,

ii) των αποφάσεων του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή, ήτοι του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός και άνω, της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή και της προσωρινής παύσης και

iii) των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται από το άρθρο 119 του Ν.3528/2007, σύμφωνα με το οποίο τα διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δύνανται να επιβάλουν τις ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου της παρακράτησης των αποδοχών έως και ενός (1) μήνα.

Το διοικητικό εφετείο εκδικάζει τις υπαλληλικές προσφυγές, σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.2944/2001: «Τροποποίηση της νομοθεσίας του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων».

Ο εκπαιδευτικός δύναται να ασκήσει το δικαίωμα της προσφυγής μέσα σε διάστημα εξήντα (60) ημερών, από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσβαλλόμενης πειθαρχικής απόφασης.

Η παραπάνω προθεσμία παρατείνεται για τριάντα (30) ημέρες ακόμη, εφόσον ο εκπαιδευτικός υπηρετεί στην αλλοδαπή.¹⁰⁷

Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής καθώς και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλλουν την ποινή της προσωρινής ή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού.¹⁰⁸

Το Συμβούλιο της Επικρατείας ή το διοικητικό εφετείο μπορούν, με απόφασή τους να αναστείλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, εφόσον πιθανολογείται ανεπανόρθωτη βλάβη του προσφεύγοντα εκπαιδευτικού ή ευδοκίμηση της προσφυγής, εκτός εάν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αποκλείουν τη χορήγηση της αναστολής.

Στην περίπτωση χορήγησης της αναστολής, η εκδίκαση της προσφυγής γίνεται μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) μηνών από τη χορήγησή της, διαφορετικά η χορηγηθείσα αναστολή εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης παύει να ισχύει.¹⁰⁹

Αν τέλος, έχει ασκηθεί προσφυγή κατά απόφασης, η οποία επιβάλλει την ποινή της προσωρινής ή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού, τότε η εκδίκαση της προσφυγής γίνεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την άσκησή της, διαφορετικά η πειθαρχική απόφαση εκτελείται από την οικεία υπηρεσία του εκπαιδευτικού.

Σημειώνεται επίσης, ότι προσφυγή μπορεί να ασκήσει μόνον ο τιμωρηθείς εκπαιδευτικός και όχι η διοίκηση όπως συμβαίνει στην περίπτωση της ένστασης.

5.3.1.2 Που ασκείται η προσφυγή

Η προσφυγή ασκείται ενώπιον:

α) του Συμβουλίου της Επικρατείας, που είναι το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της χώρας με γενική ακυρωτική αρμοδιότητα και

β) του διοικητικού εφετείου.

5.3.1.3 Ενέργειες του Συμβουλίου της Επικρατείας και της διοίκησης

Μετά την κατάθεση της προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ο πρόεδρος του αρμόδιου τμήματος (ΣΤ' τμήμα για τις πειθαρχικές αποφάσεις) ορίζει με σχετική πράξη, δικάσιμο για να συζητηθεί η προσφυγή. Στη συνέχεια ορίζει εισηγητή της υπόθεσης, παραγγέλλει να ανακοινωθεί η δικογραφία σε αυτόν και να κοινοποιηθούν στην υπηρεσία που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση τα αντίγραφα της πράξης του (ορισμός δικασίμου) και της προσφυγής του εκπαιδευτικού.

¹⁰⁷ Βλέπε άρθρο 41, του ΠΔ 18/1989.

¹⁰⁸ Βλέπε άρθρο 142, παρ.4, εδάφ. α' του Ν.3528/2007.

¹⁰⁹ Βλέπε άρθρο 142, παρ.4, εδάφ. β' του Ν.3528/2007.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ΠΔ 18/1989, η υπηρεσία του εκπαιδευτικού οφείλει ν' αποστείλει απευθείας στο Συμβούλιο της Επικρατείας έκθεση με τις απόψεις της διοίκησης, με σχετικές διευκρινήσεις για καθένα από τους λόγους τους προβαλλόμενους στην προσφυγή, τριάντα (30) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη δικάσιμο. Οφείλει επίσης, να αποστείλει αντίγραφα όλων των εγγράφων που εμπεριέχονται στον πειθαρχικό φάκελο, καθώς και αντίγραφο του στοιχείου εκείνου, με το οποίο αποδεικνύεται ο ακριβής χρόνος κοινοποίησης της προσβαλλόμενης απόφασης στον εκπαιδευτικό, που άσκησε την προσφυγή. Τα έγγραφα αυτά αποστέλλονται με το συνήθη τρόπο διακίνησης και όχι με ηλεκτρονικό μέσον, λόγω της σοβαρότητας και του ατομικού χαρακτήρα της κρινόμενης υπόθεσης.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο το δημόσιο εκπροσωπείται, από νομικό σύμβουλο του ΥΠΕΠΘ, στον οποίο προηγουμένως έχει αποσταλεί ο πειθαρχικός φάκελος και η έκθεση της υπηρεσίας του εκπαιδευτικού, με σκοπό αυτός να υποστηρίξει τα συμφέροντα της υπηρεσίας.

Παράλειψη ή καθυστέρηση ή άρνηση της διοίκησης να αποστείλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας τον πειθαρχικό φάκελο και την ανωτέρω έκθεση της υπηρεσίας, αποτελεί ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα του προϊσταμένου της υπηρεσίας που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, ήτοι του δ/ντή εκπ/σης στην περίπτωση των εκπαιδευτικών, που αυτοδίκαια είναι και ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου.

Η πειθαρχική δίωξη στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτική και ασκείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.3528/07.¹¹⁰ Προκαλείται επίσης και με έγγραφο του προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας προς τον αρμόδιο υπουργό και εντός δύο (2) μηνών εκδίδεται πειθαρχική απόφαση, η οποία κοινοποιείται οπωσδήποτε και στον πρόεδρο του ΣΤΕ.

Στη συνέχεια το Συμβούλιο της Επικρατείας εξετάζει τις υποθέσεις από την αρχή, πρώτα σύμφωνα με το νόμο και ύστερα κατά την ουσία.

Ελέγχει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης, την τυχόν παράτυπη συγκρότηση ή σύνθεση του συλλογικού οργάνου, την περίπτωση παράλειψης κλήσης σε απολογία, τη μη κοινοποίηση του παραπεμπτηρίου εγγράφου, τη μη κλήτευση μαρτύρων, τη μη γνωστοποίηση της ημέρας εκδίκασης της υπόθεσης και γενικά την ύπαρξη ουσιώδους παράβασης της πειθαρχικής διαδικασίας.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης έστω και ενός από τα ανωτέρω αναφερόμενα στοιχεία, τότε η προσβαλλόμενη πράξη ακυρώνεται και η υπόθεση αναπέμπεται στη διοίκηση για να επαναλάβει την πειθαρχική διαδικασία.

Αν όμως, το Συμβούλιο της Επικρατείας διαπιστώσει ότι όλες οι ενέργειες της διοίκησης ήταν οι προσήκουσες, τότε εκδικάζει την υπόθεση κατά την ουσία, αξιολογώντας, τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και στη συνέχεια αποφαινεται για την ενοχή ή όχι του εκπαιδευτικού, που άσκησε την προσφυγή, καθώς και την επιβλητέα ποινή η οποία μπορεί να είναι μόνο μικρότερη από αυτήν που του είχε επιβληθεί.

Τέλος, το Συμβούλιο της Επικρατείας με την απόφασή του δεν μπορεί να καταστήσει χειρότερη τη θέση του εκπαιδευτικού.¹¹¹ Μπορεί όμως, να επιβάλει σε αυτόν ποινή μικρότερη της επιβληθείσας ή να εκδώσει αθωωτική απόφαση.

5.4 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Αν η πειθαρχική απόφαση καταστεί τελεσίδικη και αμετάκλητη, τότε εκτελείται υποχρεωτικά από την υπηρεσία του εκπαιδευτικού, η οποία και την καταχωρίζει στο προσωπικό του μητρώο.

Παράλειψη εκτέλεσης της ποινής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.¹¹²

¹¹⁰ Βλέπε άρθρα 122 και 123 του Ν. 3528/07.

¹¹¹ Βλέπε άρθρο 142, παρ.6, του Ν.3528/2007.

Αν απορριφθεί η προσφυγή εκπαιδευτικού κατά απόφασης που του επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης, η λύση της υπαλληλικής του σχέσης επέρχεται αυτοδίκαια, από την ημέρα της δημοσίευσης της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Από το άρθρο 144, του Ν.3528/2007 προβλέπονται επίσης και τα εξής:

- i) Κατά το χρόνο της προσωρινής παύσης ο εκπαιδευτικός απέχει από κάθε υπηρεσία. Ο χρόνος της προσωρινής παύσης δε θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.
- ii) Ο εκπαιδευτικός που τιμωρείται με υποβιβασμό δεν κρίνεται για προαγωγή, πριν να περάσει από την επιβολή της ποινής χρονικό διάστημα ίσο με το μισό του χρόνου που απαιτείται για προαγωγή.
- iii) Η πειθαρχική απόφαση, η οποία επιβάλλει ποινή προστίμου, εκτελείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εντέλλεται την πληρωμή των αποδοχών του εκπαιδευτικού.

Το πρόστιμο υπολογίζεται στις αποδοχές που λαμβάνει ο εκπαιδευτικός κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης. Όταν το πρόστιμο ορίζεται έως το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του, τότε παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα μετά την τελεσιδικία της απόφασης. Όταν όμως, είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται τμηματικά κατά μήνα.¹¹³

Η μηνιαία παρακράτηση καθορίζεται με την πειθαρχική απόφαση και δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερη από το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του εκπαιδευτικού.

Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση του εκπαιδευτικού, το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Για την καταβολή του προστίμου βαρύνεται αποκλειστικά ο εκπαιδευτικός που τιμωρήθηκε και όχι οι κληρονόμοι του.

Σε περίπτωση όμως, αθωωτικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, η προσβαλλόμενη πράξη καταργείται.

Η διοίκηση τότε οφείλει να θεωρήσει ως ανίσχυρη και ανύπαρκτη την πράξη που ακυρώθηκε και να προβεί σε όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες αποκατάστασης «των πραγμάτων» στη θέση στην οποία θα ήταν, αν δεν είχε εκδοθεί η προσβαλλόμενη πράξη.

Τέλος, οι οριστικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι αμετάκλητες, δηλ. δεν υπόκεινται σε κανένα έλεγχο με άλλο ένδικο μέσο.

5.5 Η ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ

Ο εκπαιδευτικός έχει το δικαίωμα να προσβάλλει με αίτηση ακυρώσεως στο διοικητικό εφετείο όλες τις διοικητικές πράξεις και παραλείψεις οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας. Δηλαδή, την τοποθέτηση, τη μετάθεση, την προαγωγή, τη μετάταξη, την ένταξη, τη χορήγηση αδειών, τις πειθαρχικές ποινές της επί-πληξης και του προστίμου παρακράτησης αποδοχών έως ενός μήνα, τη θέση σε διαθεσιμότητα, τη δυνητική θέση σε αργία, την απόλυση λόγω ορίου ηλικίας ή τριακονταπενταετίας.

Εάν ο εκπαιδευτικός ασκήσει την αίτηση ακυρώσεως στο διοικητικό εφετείο και το διοικητικό εφετείο κρίνει ότι η υπόθεση υπάγεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, τότε την παραπέμπει σε αυτό. Εάν ο εκπαιδευτικός ασκήσει την αίτηση ακυρώσεως στο ΣτΕ, και αυτό κρίνει ότι η υπόθεση υπάγεται στην αρμοδιότητα του διοικητικού εφετείου, μπορεί να την παραπέμψει σε αυτό ή να τη δικάσει το ίδιο το ΣτΕ.

Οι αποφάσεις του διοικητικού εφετείου είναι άμεσα εκτελεστές από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης.

¹¹² Βλέπε άρθρο 144, παρ.1 του Ν.3528/2007.

¹¹³ Βλέπε άρθρο 144, παρ.6, εδάφ. β' του Ν.3528/2007.

Κατά των αποφάσεων του διοικητικού εφετείου ο εκπαιδευτικός, μπορεί να ασκήσει **έφεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας**.

Παρατήρηση: Οι ενέργειες της διοίκησης που αναφέρονται στην 5.3.1.3 του παρόντος κεφαλαίου, είναι όμοιες με αυτές προς το διοικητικό εφετείο.

5.6 Η ΑΓΩΓΗ

Σε περίπτωση μη καταβολής των χρηματικών παροχών που δικαιούται ο εκπαιδευτικός, νομιμοποιείται να ασκήσει αγωγή, στα διοικητικά πρωτοδικεία, για να ζητήσει δικαστική προστασία. Κατά των αποφάσεων του διοικητικού πρωτοδικείου ο εκπαιδευτικός, του οποίου τα αιτήματα δεν έγιναν δεκτά συνολικά ή εν μέρει, μπορεί να ασκήσει **έφεση**. Η έφεση εκδικάζεται από τα διοικητικά εφετεία. Κατά την εκδίκαση της έφεσης, το διοικητικό εφετείο, εάν δεχθεί έναν από τους λόγους της έφεσης, εξαφανίζει ή μεταρρυθμίζει την εκκαλουμένη απόφαση και εξετάζει την υπόθεση εξ αρχής. Εκκαλουμένη είναι η απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου κατά της οποίας στρέφεται η έφεση.

5.7 ΔΙΑΔΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Για την πληρέστερη ενημέρωση των εκπαιδευτικών και για την κατανόηση των δικαστικών αποφάσεων, παρατίθεται και εξηγείται η ορολογία που σχετίζεται με την άσκηση των ένδικων μέσων. Έτσι:

Διάδικοι είναι τα υποκείμενα της κάθε δίκης, εν προκειμένω της διοικητικής δίκης, δηλαδή το πρόσωπο το οποίο ασκεί το ένδικο μέσο και το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται το ένδικο μέσο. Έτσι λοιπόν:

1. Στην **αγωγή**, οι διάδικοι είναι:

α) Ο ενάγων/η ενάγουσα = αυτός/η που ασκεί την αγωγή

β) Ο εναγόμενος/η εναγομένη = αυτός/η κατά του οποίου/ας στρέφεται η αγωγή.

2. Στην **έφεση**, οι διάδικοι είναι:

α) Ο εφεσίων ή ο εκκαλών/εκκαλούσα = αυτός/η που ασκεί την έφεση

β) Ο εφεσίβλητος ή ο καθού/καθής η έφεση = αυτός/η κατά του οποίου/ας

στρέφεται η έφεση

3. Στην **προσφυγή**, οι διάδικοι είναι:

α) Ο προσφεύγων/η προσφεύγουσα = αυτός/η που ασκεί την προσφυγή

β) Ο καθού/καθής η προσφυγή = αυτός/η κατά του οποίου/ας στρέφεται η

προσφυγή.

4. Στην **αίτηση ακυρώσεως**, οι διάδικοι είναι:

α) Ο αιτών/η αιτούσα = αυτός/η που ασκεί την αίτηση ακυρώσεως

β) Ο καθού/καθής η αίτηση ακυρώσεως = αυτός/η κατά του οποίου/ας στρέφεται η αίτηση ακυρώσεως.

5.8 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Στις προηγούμενες ενότητες αναλύθηκαν τα ένδικα μέσα που έχει στη διάθεσή του ο εκπαιδευτικός της π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης, για να μπορέσει να προσφύγει στη δικαιοσύνη, όταν θεωρεί ότι χρειάζεται τη δικαστική προστασία.

Ύστερα από ενδελεχή έρευνα, συγκεντρώθηκαν μια σειρά από δικαστικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και του διοικητικού εφετείου, οι οποίες και παρατίθενται στο κεφάλαιο αυτό. Σκοπός αυτής της καταγραφής είναι να κατανοήσει, στην πράξη ο εκπαιδευτικός τη δικαστική διαδικασία που μπορεί να ακολουθήσει όταν χρειαστεί, εκτιμώντας τα πραγματικά περιστατικά που έχουν συμβεί. Επιπροσθέτως, τα παραδείγματα αυτά των δικαστικών αποφάσεων έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον μελέτης και στο περιεχόμενό τους, διότι σκιαγραφούν μέσα από την ίδια την πραγματικότητα περιστατικά της επαγγελματικής ζωής εκπαιδευτικών.

5.8.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΑΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (Αριθ. Απόφασης Συμβουλίου της Επικρατείας: 210/2005)

Τα πραγματικά περιστατικά

Καθηγητής του κλάδου ΠΕ 16 ζήτησε να μετατεθεί, το έτος 1998, από γυμνάσιο της περιφέρειας του Πειραιά, όπου υπηρετούσε ως καθηγητής μουσικής, στην περιοχή των Αθηνών. Το ΚΥΣΔΕ, δεν μετέθεσε τον εν λόγω καθηγητή, αλλά μετέθεσε άλλους συναδέλφους του, μεταξύ των οποίων και μία καθηγήτρια, η οποία μετατέθηκε από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής για βελτίωση θέσης, δηλαδή από γυμνάσιο του Ελληνικού, σε γυμνάσιο της Αργυρούπολης.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Ο καθηγητής που δεν μετατέθηκε, άσκησε **αίτηση ακυρώσεως στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών** κατά της παραλείψεως της μεταθέσεώς του. Η αίτηση ακύρωσης έγινε δεκτή από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, κατά το μέρος κατά το οποίο η αίτηση ακύρωσης στρεφόταν κατά της καθηγήτριας η οποία είχε μετατεθεί από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής για βελτίωση θέσης. Το διοικητικό εφετείο αποφάνθηκε ότι η μετάθεση της καθηγήτριας δεν ήταν νόμιμη, διότι η μετάθεση εκπαιδευτικού **από σχολείο μιας περιοχής σε σχολείο άλλης περιοχής προηγείται** της μετάθεσης από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής και συνεπώς, έπρεπε να προηγηθεί η μετάθεση του καθηγητή ο οποίος άσκησε την αίτηση ακύρωσης.

Ο υπουργός άσκησε **έφεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας**, κατά αυτής της αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου και κατά του καθηγητή.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Το Συμβούλιο της Επικρατείας από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρ.16, του Ν.1566/85 και του ΠΔ 50/1996, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το ΠΔ 100/1997, αποφάνθηκε ότι:

Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών της δ/θμιας εκπαίδευσης από το σχολείο μιας περιοχής στο σχολείο άλλης περιοχής, προηγούνται των μεταθέσεων από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής.

Αυτό συνάγεται από το ότι οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών της δ/θμιας εκπαίδευσης από το σχολείο μιας περιοχής στο σχολείο άλλης περιοχής στις σχετικές διατάξεις **προτάσσονται** των μεταθέσεων από σχολείο σε σχολείο της ίδιας περιοχής (βελτιώσεις), από τις οποίες άλλωστε **προηγούνται χρονικά**.

Έτσι το Συμβούλιο της Επικρατείας συμφώνησε με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου και **απέρριψε την έφεση** του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5.8.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΑΠΟ ΝΟΜΟ ΣΕ ΝΟΜΟ – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΟΡΙΩΝ (Αριθ. απόφασης Συμβουλίου της Επικρατείας: 2642/1990)

Τα πραγματικά περιστατικά

Καθηγήτρια Α, της οικιακής οικονομίας υπηρετούσε σε γυμνάσιο του νομού Καρδίτσας. Υπέβαλε στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Νομαρχίας Καρδίτσας αίτηση μετάθεσης, με την οποία ζητούσε να μετατεθεί κατά πρώτη προτεραιότητα στην πόλη της Λαμίας και κατά δεύτερη προτεραιότητα σε γυμνάσιο του υπολοίπου του Νομού Φθιώτιδας. Το ΚΥΣΔΕ, γνωμάτευσε να μη μετατεθεί η καθηγήτρια Α σε γυμνάσιο της πόλης της Λαμίας (που ήταν η πρώτη της προτεραιότητα) αλλά σε γυμνάσιο του υπολοίπου του νομού Φθιώτιδας. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετέθεσε την εν λόγω καθηγήτρια σε γυμνάσιο της Στυλίδας και ταυτόχρονα μετέθεσε την συνάδελφό της Χ, στη μοναδική κενή θέση

του κλάδου καθηγητών οικιακής οικονομίας, που υπήρχε στο γυμνάσιο της πόλης της Λαμίας. Τούτο συνέβη διότι η καθηγήτρια Χ συγκέντρωνε περισσότερα μόρια από την καθηγήτρια Α.

Ο υπολογισμός των μορίων της καθηγήτριας Α, που μας αφορά, στηρίχτηκε στο γεγονός ότι ελήφθη υπόψη ως προϋπηρεσία, μόνο η προϋπηρεσία της ως καθηγήτριας της οικιακής οικονομίας στη δημόσια εκπαίδευση την εποπτευόμενη από το ΥΠΕΠΘ. Η καθηγήτρια Α, όμως στην αίτηση μετάθεσής της υποστήριξε ότι στην προϋπηρεσία της έπρεπε να συνυπολογιστεί και η προϋπηρεσία της ως υπαλλήλου του κλάδου αγροτικής οικιακής οικονομίας του Υπουργείου Γεωργίας, στο οποίο υπηρέτησε συνολικά για δέκα τέσσερα (14) έτη.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Η εν λόγω καθηγήτρια Α, άσκησε **αίτηση ακυρώσεως στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών**, με την οποία ζητούσε την ακύρωση της πράξης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατά το μέρος που με αυτήν μετετέθη αντί αυτής σε γυμνάσιο της πόλης της Λαμίας η συνάδελφός της Χ. Το διοικητικό εφετείο απέρριψε την αίτησή της. Στη συνέχεια η καθηγήτρια Α, άσκησε **έφεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας** κατά του υπουργού και κατά της απόφασης του διοικητικού εφετείου.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Στο άρθρο 16, περ.Β΄, του Ν.1566/85 ορίζεται ότι οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα, σε άλλο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Στην παρ. 8 του άρθρου αυτού, ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις των μεταθέσεων. Με βάση τα ανωτέρω, εκδόθηκε το ΠΔ 72/1986 σύμφωνα με το οποίο, στο συνολικό χρόνο πραγματικής υπηρεσίας στη δημόσια εκπαίδευση, συνυπολογίζεται και κάθε προϋπηρεσία που προσφέρθηκε με οποιαδήποτε σχέση στη δημόσια εκπαίδευση.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας, αποφάνθηκε ότι ως κριτήριο μετάθεσης λαμβάνεται υπόψη ο **συνολικός χρόνος** επαγγελματικής υπηρεσίας στη δημόσια εκπαίδευση, είτε αυτή ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είτε στην αρμοδιότητα άλλων υπουργείων, αρκεί να είναι οργανωμένη και συστηματική και να παρέχεται με βάση προκαθορισμένο πρόγραμμα και μαθήματα διδασκαλίας. Δηλαδή, να μην αποτελεί απλώς περίπτωση ευκαιριακής εκπαίδευσης παρεχόμενης υπό μορφή πολιτιστικών ή άλλων παρεμφερών εκδηλώσεων, συγκεντρώσεων, εκδρομών και διαλέξεων.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας, αποφάσισε ότι η καθηγήτρια Α, στα δεκατέσσερα αυτά χρόνια κατά τα οποία εργαζόταν στο Υπουργείο Γεωργίας, παρείχε οργανωμένο και συστηματικό εκπαιδευτικό έργο με βάση προκαθορισμένο πρόγραμμα και μαθήματα διδασκαλίας, και ως εκ τούτου τα μόρια των δεκατεσσάρων αυτών ετών έπρεπε να συνυπολογιστούν στα συνολικά μόρια μετάθεσής της.

Ως εκ τούτου το Συμβούλιο της Επικρατείας **δέχθηκε την έφεση** της καθηγήτριας Α, εξαφάνισε την απόφαση του διοικητικού εφετείου και ακύρωσε την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά το μέρος που με την απόφασή του αυτή, μετετέθηκε σε γυμνάσιο της πόλης της Λαμίας η καθηγήτρια Α και όχι η καθηγήτρια Χ, η οποία καθηγήτρια Α συγκέντρωνε τελικά περισσότερα μόρια λόγω του συνυπολογισμού της δεκατετραετίας της στο Υπουργείο Γεωργίας.

5.8.3 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ (Αριθ. Απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας: 2723/2000)

Τα πραγματικά περιστατικά

Ο εκπαιδευτικός Α υπηρετούσε στην πρωτοβάθμια δημόσια εκπαίδευση σε οργανική θέση της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Σάμου. Κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του 1994, εκλέχθηκε κοινοτικός σύμβουλος στην Κοινότητα Φαλάνης του Νομού Λάρισας. Με αίτησή του ζήτησε να μετατεθεί σε μία από τις διευθύνσεις π/θμιας εκπαίδευσης των νομών Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων ή Μαγνησίας. Το ΚΥΣΠΕ αποφάσισε να υπαγάγει την αίτηση του Α στη διαδικασία της επιλογής με το σύστημα των «μονάδων μετάθεσης», μαζί με τις αιτήσεις των υπολοίπων εκπαιδευτικών.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Ο εκπαιδευτικός Α άσκησε **αίτηση ακύρωσης στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών**, με την οποία ακυρώθηκε η πράξη του ΚΥΣΠΕ, σε ότι αφορούσε τη μετάθεσή του.

Ο υπουργός άσκησε **έφεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας** κατά του Α και κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Σύμφωνα με το άρθρο 57 του Ν.1943/1991, οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα, με οποιαδήποτε σχέση κι αν υπηρετούν, π.χ. εκλεγμένοι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί, κοινοτικοί ή νομαρχιακοί σύμβουλοι, διαρκούσης της θητείας τους, δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός του δήμου ή της κοινότητας στην οποία έχουν εκλεγεί. Οι υπάλληλοι αυτοί, εφόσον υπηρετούν σε άλλο δήμο ή κοινότητα, μετά από αίτησή τους μετατίθενται ή αποσπώνται στην περιοχή που έχουν εκλεγεί.

Ο σκοπός του νόμου είναι ο περιορισμός των δυσχερειών στην άσκηση των καθηκόντων αυτών που εκλέγονται σε τέτοια αξιώματα και διατηρούν παράλληλα την υπαλληλική τους ιδιότητα. Οι δε αιτήσεις μετάθεσης αυτών των υπαλλήλων, ικανοποιούνται οπωσδήποτε. Συνεπώς το ΚΥΣΠΕ όφειλε να ικανοποιήσει την αίτηση μετάθεσης του Β.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας **απέρριψε την έφεση** του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5.8.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4^ο: ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Αριθ. απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών: 1486/2005)

Τα πραγματικά περιστατικά

Η καθηγήτρια Α, μόνιμη εκπαιδευτικός δ/θμιας εκπαίδευσης του κλάδου ΠΕ 02, φιλολόγων, η οποία υπηρετούσε σε ενιαίο λύκειο στην Κρήτη, έχοντας τα έτη υπηρεσίας για μετάθεση, υπέβαλε αίτηση να μετατεθεί σε μουσικά σχολεία, μεταξύ άλλων, του Ιλίου ή της Παλλήνης του Ν. Αττικής. Ανάμεσα στα προσόντα που επικαλέστηκε, ήταν και δίπλωμα κλασικής κιθάρας καθώς και πτυχίο κλασικής κιθάρας από το Ωδείο Αθηνών. Η αίτησή της δεν έγινε δεκτή, ενώ στα μουσικά σχολεία Ιλίου και Παλλήνης μετατέθηκαν άλλοι εκπαιδευτικοί χωρίς να έχουν πτυχία μουσικής παιδείας.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Η καθηγήτρια Α άσκησε **αίτηση ακύρωσης στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών** κατά της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με την οποία μετατέθηκαν στα μουσικά σχολεία Ιλίου και Παλλήνης για τον κλάδο ΠΕ 02 των

φιλολόγων, συνάδελφοί της χωρίς να έχουν πτυχία μουσικής παιδείας, με βάση γνωμοδότηση του ΚΥΣΔΕ.

Τι αποφάσισε το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών

Σύμφωνα με το άρθρ. 16 του Ν. 1824/1988: «Ίδρυση και λειτουργία μουσικών σχολείων», το διδακτικό προσωπικό των μουσικών σχολείων διακρίνεται σε καθηγητές των γενικών μαθημάτων που έχουν σχέση με τις τέχνες γενικά και τη μουσική ειδικότερα (ειδικές σπουδές ή αναγνωρισμένο καλλιτεχνικό έργο και δράση) και σε καθηγητές μουσικής, απόλυτα εξειδικευμένους στη μουσική. Επιπροσθέτως στο ΠΔ 50/1996, ορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις μεταθέσεων στα μουσικά σχολεία.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι για τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών στα μουσικά σχολεία, το ΚΥΣΔΕ, οφείλει να δεχτεί καταρχήν τις αιτήσεις των εκπαιδευτικών που έχουν αποδεδειγμένα, με ειδικές σπουδές, σχέση με τη μουσική. Στην προκειμένη περίπτωση η καθηγήτρια Α διέθετε αυτά τα προσόντα, ενώ οι εκπαιδευτικοί που επιλέχθηκαν δεν είχαν αποδεδειγμένη σχέση με τη μουσική.

Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών **δέχτηκε την αίτηση** της καθηγήτριας Α, ακυρώσε την απόφαση του υπουργού αναφορικά με τις μεταθέσεις των άλλων εκπαιδευτικών που επιλέχθηκαν αντί της καθηγήτριας Α και ανέπεμψε την υπόθεση στο ΚΥΣΔΕ για να προβεί σε νέα αιτιολογημένη γνωμοδότηση.

5.8.5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 5^ο: ΜΕΤΑΤΑΞΗ (Αριθ.απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας: 3686/2001)

Τα πραγματικά περιστατικά

Εκπαιδευτικός της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ζήτησε να μεταταγεί στον κλάδο πληροφορικής, αλλά το ΚΥΣΔΕ απέρριψε την αίτησή του.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Ο εκπαιδευτικός άσκησε **αίτηση ακύρωσης στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών**, κατά της απόφασης του υπουργού, με την οποία μετετάγησαν άλλοι εκπαιδευτικοί δ/θμιας εκπαίδευσης στους κλάδους πληροφορικής, κατά των πράξεων του ΚΥΣΔΕ και κατά σχετικής αρνητικής απάντησης του τμηματάρχη της Διεύθυνσης Προσωπικού Δ/θμιας Εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ. Η αίτηση ακύρωσης δεν έγινε δεκτή από το Διοικητικό Εφετείο. Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός άσκησε **έφεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας** κατά της απόφασης του υπουργού και κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Το Συμβούλιο της Επικρατείας **απέρριψε την έφεση**, γιατί ο εκκαλών εκπαιδευτικός δεν παρέστη με πληρεξούσιο δικηγόρο, ούτε εμφανίστηκε αυτοπροσώπως για να δηλώσει ότι εγκρίνει την άσκηση του ενδίκου μέσου, ούτε προσκόμισε συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο προς τον υπογράφοντα δικηγόρο. Συνεπώς η έφεσή του απορρίφθηκε για λόγους δικονομικούς.

5.8.6 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 6^ο: ΠΡΟΑΓΩΓΗ (Αριθ.απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας : 113/2007)

Τα πραγματικά περιστατικά

Ο εκπαιδευτικός της δ/θμιας εκπαίδευσης του κλάδου ΠΕ 09, διορίστηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με βαθμό Γ΄ το έτος 1988 και προήχθη στο βαθμό Β΄ το 1990. Το 1995 απολύθηκε αυτοδικαίως από την ως άνω θέση, διότι αποδέχθηκε διορισμό στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση με βαθμό Γ΄, στο Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο

Ζακύνθου. Το 1997 προήχθη στο βαθμό Β΄. Εν όψει αυτής της τελευταίας προαγωγής υπέβαλε αίτηση προς το ΠΥΣΔΕ Ζακύνθου με αίτημα να εφαρμοστούν οι διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα και να συνυπολογιστεί η προϋπηρεσία των επτά (7) ετών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε να προαχθεί στο βαθμό Α΄. Το ΠΥΣΔΕ απέρριψε το αίτημά του, με την αιτιολογία ότι οι προαγωγές των εκπαιδευτικών πραγματοποιούνται με την ειδική ρύθμιση του άρθ. 16 του Ν.1566/1985.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Ο εκπαιδευτικός άσκησε **αίτηση ακύρωσης στο Διοικητικό Εφετείο Πατρών** κατά της απόφασης του ΠΥΣΔΕ. Η αίτηση ακύρωσης απορρίφθηκε από το Διοικητικό Εφετείο Πατρών. Στην συνέχεια ο εν λόγω εκπαιδευτικός, άσκησε **έφεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας**, κατά του υπουργού και κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Πατρών.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Το Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάσισε ότι ορθώς έκρινε το Διοικητικό Εφετείο Πατρών και ότι οι διατάξεις του άρθ. 16 του Ν.1566/1985 ρυθμίζουν **κατά ειδικό και αποκλειστικό τρόπο** τα ζητήματα προαγωγών των εκπαιδευτικών. Συνεπώς το Συμβούλιο της Επικρατείας **απέρριψε την έφεση**.

5.8.7 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 7^ο: ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΥΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΟΙΝΩΝ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας 2501/2001)

Τα πραγματικά περιστατικά

Καθηγήτρια του κλάδου ΠΕ 02, διορισμένη σε Γυμνάσιο της Καβάλας, υπηρετούσε αποσπασμένη σε ελληνικό σχολείο της Ελβετίας κατά το σχολικό έτος 1993-1994. Το ΠΥΣΔΕ Καβάλας της επέβαλε την πειθαρχική ποινή της στέρησης του δικαιώματος προαγωγής για ένα χρόνο και επιπλέον τη πειθαρχική ποινή της περικοπής του μισθού σαράντα ημερών, επειδή απεχώρησε αυθαίρετα από τη θέση στην οποία ήταν αποσπασμένη και επέστρεψε στην Ελλάδα χωρίς να αναμείνει την έγκριση της διακοπής της απόσπασής της. Και κατά την επιστροφή της στην Ελλάδα, δεν προσέφερε εκπαιδευτικό έργο ούτε φρόντισε να επικοινωνήσει με το Γραφείο Δ/θμιας Εκπαίδευσης του Νομού Καβάλας. Κατόπιν της επιβολής των δύο πειθαρχικών ποινών, με έγγραφο του υπουργού, το ΠΥΣΔΕ τροποποίησε την προηγούμενη απόφασή του ως προς την ποινή και επέβαλε στην καθηγήτρια, μόνο την ποινή της περικοπής μισθού για 40 ημέρες.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Η καθηγήτρια άσκησε **προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας** κατά του Υπουργού και κατά της πράξης του ΠΥΣΔΕ κατά το μέρος που επιβλήθηκαν σε αυτή δύο πειθαρχικές ποινές.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Σύμφωνα με τον υπαλληλικό κώδικα (που ίσχυε τότε, δηλαδή το ΠΔ 611/1977) με την ίδια πειθαρχική απόφαση μία ποινή επιβάλλεται. Κατά την έννοια αυτή, με την ίδια πειθαρχική απόφαση επιβάλλεται μόνο μία ποινή είτε αυτή αφορά ένα πειθαρχικό παράπτωμα είτε περισσότερα, οπότε επιβάλλεται μία ποινή κατά συγχώνευση (ΣτΕ 927/2000, 1475/1988).

Με το σκεπτικό αυτό, το Συμβούλιο της Επικρατείας **δέχτηκε την προσφυγή** της καθηγήτριας και ανεπέμψε την υπόθεση στη διοίκηση για τη διενέργεια των νομίμων.

5.8.8 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 8^ο: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΥ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας : 2625/1999)

Τα πραγματικά περιστατικά

Ο καθηγητής Α., θεολόγος του 4^{ου} Γυμνασίου Χαλανδρίου, ένα μεσημέρι πήγε να παραλάβει το γιό του Γιώργο, μαθητή του ίδιου γυμνασίου, από το σχολείο, το οποίο συστεγάζεται με το 2^ο Λύκειο Χαλανδρίου. Ο άλλος γιος του καθηγητή, ο Πέτρος, ο οποίος ήταν μαθητής σε λύκειο της Αγ. Παρασκευής, μπήκε στο προαύλιο του 2^{ου} Λυκείου Χαλανδρίου και διαπληκτίστηκε με έναν από τους μαθητές, που συμμετείχαν στο μάθημα της φυσικής αγωγής, το οποίο διεξαγόταν τη στιγμή εκείνη στον προαύλειο χώρο. Ο καθηγητής της φυσικής αγωγής υπέδειξε στον Πέτρο να απομακρυνθεί και τον απώθησε με χειρονομίες. Τότε παρενέβη ο πατέρας του (καθηγητής θεολόγος), και οι δύο καθηγητές άρχισαν να ανταλλάσσουν ύβρεις και να χτυπούν ο ένας τον άλλο. Ο διευθυντής του σχολείου κάλεσε την αστυνομία. Ο καθηγητής της φυσικής αγωγής ζήτησε συγγνώμη από τους μαθητές του και ο θεολόγος έστειλε επιστολή προς αυτούς με αντίστοιχο περιεχόμενο. Το ΠΥΣΔΕ επέβαλε στο θεολόγο την πειθαρχική ποινή του υποβιβασμού για το πειθαρχικό παράπτωμα της εκτός υπηρεσίας ανάξιας υπαλλήλου διαγωγής.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Ο καθηγητής άσκησε **προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας** κατά του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ζητώντας την εξαφάνιση της απόφασης του ΠΥΣΔΕ.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι ο καθηγητής με τη συμπεριφορά του υπέπεσε στο πειθαρχικό παράπτωμα της εκτός υπηρεσίας ανάξιας υπαλλήλου διαγωγής, γιατί η συμπλοκή δύο εκπαιδευτικών στο χώρο του σχολείου και ενώπιον μαθητών δεν συνάδει προς την ιδιότητα του εκπαιδευτικού. Περαιτέρω το δικαστήριο έλαβε υπόψη ως ελαφρυντικό, το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός ενεπλάκη στο περιστατικό για να προστατεύσει το γιό του. Το δικαστήριο έκρινε ότι η προσήκουσα ποινή είναι η ποινή προστίμου ίσου με τις αποδοχές ενός μήνα αντί της ποινής του υποβιβασμού, που είχε επιβληθεί από το ΠΥΣΔΕ.

Ως εκ τούτου το Συμβούλιο της Επικρατείας **δέχτηκε την προσφυγή**, μεταρρύθμισε την απόφαση του ΠΥΣΔΕ και επέβαλε την ποινή του προστίμου ίσου με τις αποδοχές ενός μήνα.

5.8.9 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 9^ο: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΥΣΗΣ (Αριθ. απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας : 2364/2006)

Τα πραγματικά περιστατικά

Σε μόνιμη εκπαιδευτικό της δ/θμιας εκπαίδευσης, επιβλήθηκε από το ΠΥΣΔΕ η ποινή της οριστικής παύσης, λόγω αδικαιολόγητης αποχής για διάστημα μεγαλύτερο από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς από την εκτέλεση των υπηρεσιακών της καθηκόντων.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Στην εν λόγω εκπαιδευτικό δε γνωστοποιήθηκε ότι είχε δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά της πειθαρχικής απόφασης του ΠΥΣΔΕ ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου. Συνεπώς, παραδεκτώς η εκπαιδευτικός άσκησε **προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας**, κατά του υπουργού και κατά της απόφασης του ΠΥΣΔΕ.

Τι αποφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας

Το Συμβούλιο της Επικρατείας διαπίστωσε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, η εκπαιδευτικός παραπέμφθηκε στο ΠΥΣΔΕ με έγγραφο του Προϊσταμένου της Α' Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών, ο οποίος ακολούθως μετείχε ως πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου στη συνεδρίαση, κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση περί επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης στην εκπαιδευτικό-προσφεύγουσα.

Σύμφωνα με την αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων, η οποία αποτελεί έκφανση της συνταγματικής αρχής του κράτους δικαίου, **δεν είναι επιτρεπτό** το ίδιο πρόσωπο, το οποίο άσκησε την πειθαρχική δίωξη κατά πειθαρχικώς διωκόμενου, να συμμετέχει ως μέλος στο πειθαρχικό συμβούλιο, το οποίο θα αποφασίσει για την ενοχή ή όχι του διωκόμενου (πρβλ ΣτΕ 1117/2000 και 2522/2001).

Συνεπώς το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε **μη νόμιμη τη σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου και δέχτηκε την προσφυγή** της εκπαιδευτικού. Ακύρωσε την απόφαση του ΠΥΣΔΕ και ανέπεμψε την υπόθεση στη διοίκηση.

Σημείωση: Το Συμβούλιο της Επικρατείας, με το ίδιο σκεπτικό, **της μη νόμιμης σύνθεσης** του πειθαρχικού συμβουλίου έχει κάνει δεκτές και άλλες προσφυγές εκπαιδευτικών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω:

α. ΣτΕ αριθ. Απόφασης : 963/2001 (Προσφυγή εκπαιδευτικού κατά του υπουργού και κατά πράξης του ΠΥΣΠΕ, με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή του υποβιβασμού).

β. ΣτΕ αριθ. Απόφασης: 4180/2001 (Προσφυγή εκπαιδευτικού κατά του υπουργού και κατά πράξης του ΠΥΣΔΕ, με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης έξι (6) μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών).

γ. ΣτΕ αριθ. Απόφασης: 296/2005 (Προσφυγή εκπαιδευτικού κατά του υπουργού και κατά πράξης του ΠΥΣΔΕ με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης.)

δ. ΣτΕ αριθ. Απόφασης :1720/2005 (Προσφυγή εκπαιδευτικού κατά του υπουργού και κατά πράξης του ΠΥΣΔΕ με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης).

5.8.10 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 10^ο: ΑΠΟΣΠΑΣΗ – ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΜΙΣΘΙΟ (Αριθ. απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου: 3051/2005)

Τα πραγματικά περιστατικά

Εκπαιδευτικός της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπηρέτησε αποσπασμένη σε ελληνικό δημοτικό σχολείο του Βελγίου κατά το χρονικό διάστημα από τις 2.9.1991 έως τις 30.6.1993. Στο χρονικό αυτό διάστημα, δεν της καταβλήθηκε το ειδικό επιμίσθιο εξωτερικού.

Τα ένδικα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν

Η εκπαιδευτικός άσκησε **αγωγή στο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών**, με την οποία ζητούσε να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του δημοσίου να της καταβάλλει το ειδικό επιμίσθιο εξωτερικού. Η αγωγή **απορρίφθηκε**. Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός, άσκησε **έφεση** για να δικαιωθεί.

Τι αποφάσισε το Διοικητικό Εφετείο

Στους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς στο εξωτερικό, προβλέπεται η καταβολή του ειδικού επιμισθίου σε τοπικό νόμισμα (τότε), το οποίο ορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Το επιμίσθιο αυτό το δικαιούνται όλοι οι αποσπασμένοι και δεν επιτρέπεται στη διοίκηση να αποκλείει συγκεκριμένο καθηγητή από τη χορήγηση του επιμισθίου.

Το διοικητικό πρωτοδικείο είχε απορρίψει την αγωγή της εν λόγω εκπαιδευτικού, με το σκεπτικό ότι ο υπουργός έχει τη διακριτική εξουσία να χορηγήσει ή να αρνηθεί να χορηγήσει το επιμίσθιο.

Το διοικητικό εφετείο έκρινε εσφαλμένο το σκεπτικό του διοικητικού πρωτοδικείου. Αποφάσισε ότι η χορήγηση του επιμισθίου είναι υποχρεωτική για όσο χρόνο διαρκεί η απόσπασή του εκπαιδευτικού. Για αυτούς τους λόγους **δέχτηκε την έφεση** της εκπαιδευτικού.

Σημείωση: Πρβλ και **απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθ. 1341/2005 για το ίδιο θέμα.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα στηρίζεται πάνω σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, κανονιστικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους.

Πριν γίνει αναφορά στις ειδικές εκείνες διατάξεις που ισχύουν για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παρουσιάζονται περιληπτικά οι νομοθετικές ρυθμίσεις που έγιναν στο χώρο της εκπαίδευσης όλα τα προηγούμενα χρόνια, οι οποίες έθεσαν τα θεμέλια και τις βάσεις του ισχύοντος σήμερα νομοθετικού εκπαιδευτικού οικοδομήματος.

Το πρώτο εκπαιδευτικό νομοθέτημα που θεσπίστηκε στην Ελλάδα είναι ο Ν. 6/18-2-1834 «περί δημοτικών σχολείων» που θεσμοθετήθηκε από τους Βαυαρούς την περίοδο της αντιβασιλείας. Με το νόμο αυτό, που ίσχυσε για έναν περίπου αιώνα, δηλ. μέχρι την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1929 και αποτέλεσε προϊόν δανεισμού ξένων προτύπων και κυρίως του νόμου Guizot (28-6-1833) της Γαλλίας¹¹⁴ η ελληνική εκπαίδευση παρουσιάζει την εξής διάρθρωση:

- α) Τετράχρονο Δημοτικό Σχολείο.
- β) Τρίχρονο Ελληνικό Σχολείο (Σχολαρχείο).
- γ) Τετράχρονο Γυμνάσιο.

Σημείο αναφοράς του νόμου αυτού αποτέλεσαν τα θέματα της διοίκησης και της εποπτείας των ελληνικών δημοτικών σχολείων, που αναφέρονται διεξοδικά στα κεφάλαια Γ και Δ του βιβλίου αυτού και συγκεκριμένα:

Στα άρθρα 34 έως 55 περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικές με την επιθεώρηση των σχολικών μονάδων, τις αναθεωρητικές επιτροπές των σχολείων, τις γενικές αρχές λειτουργίας των επιτροπών επιθεώρησης των σχολείων και τέλος διατάξεις με τις οποίες περιγράφεται η «υπερτάτη εποπτεία» επί των δημοτικών σχολείων.

Το δεύτερο νομοθέτημα, που ίσχυσε και με το οποίο πραγματοποιήθηκαν μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα είναι ο νόμος ΒΤΜΘ' «περί της στοιχειώδους ή δημοτικής εκπαίδευσεως» της 27-9-1895.

¹¹⁴ Βλέπε: Ε. Φυριππή: Η Διοίκηση και Εποπτεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στη Γαλλία και στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα.

Με το νόμο αυτόν, που τέθηκαν οι βάσεις της αποκεντρωμένης διοίκησης της εκπαίδευσης:

α) Εισάγεται ο θεσμός του επιθεωρητή.

β) Θεσμοθετούνται τρεις παράλληλοι τύποι δημοτικών σχολείων (πλήρη, κοινά, γραμματοδιδασκαλεία) .

γ) Γίνονται παρεμβάσεις για την εκπαίδευση των θηλέων.

δ) Προβλέπεται η ίδρυση νηπιαγωγείων.

ε) Καθιερώνεται η μονιμότητα των δασκάλων.

Συμπερασματικά, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα διοίκησης και εποπτείας της εκπαίδευσης στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, κάνει τα πρώτα βήματα για την αυτονόμηση και τη χειραφέτησή του από ξενικές επιδράσεις και επιρροές.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και συγκεκριμένα την περίοδο (1913 - 1917) γίνονται νέες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στην Ελλάδα, οι οποίες βελτίω-σαν μεν, αλλά δεν άλλαξαν τη μορφή της εκπαίδευσης.

Σημαντικό, όμως, θεωρήθηκε το γεγονός ότι το έτος 1920 το κράτος ανέλαβε τη μισθοδοσία των δασκάλων και τα λειτουργικά έξοδα των σχολείων.

Αξιόλογο σταθμό επίσης, στα ελληνικά εκπαιδευτικά πράγματα αποτέλεσε και η μεταρρύθμιση του έτους 1929.

Τότε ψηφίζονται δύο σημαντικοί νόμοι:

α) Ο Ν. 4397/29 για τη “στοιχειώδη εκπαίδευση”.

β) Ο Ν. 4373/29 για τη “μέση εκπαίδευση”.

Το έτος 1930 ψηφίζονται νόμοι για τη διοίκηση της εκπαίδευσης και τα σχολικά κτίρια και το έτος 1933 ιδρύονται οι παιδαγωγικές ακαδημίες, οι οποίες για πολλά χρόνια γίνονται τα φυτώρια των μελλοντικών δασκάλων της χώρας.

Λίγα χρόνια αργότερα, το έτος 1964, πραγματοποιείται η πιο σημαντική ως τότε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με το **N.4379/1964**, με τον οποίο **καθιερώνεται η δωρεάν παιδεία**, στην αρχή για το δημοτικό σχολείο και το γυμνάσιο και αργότερα για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Τότε καθιερώνεται η εξής διάρθρωση της εκπαίδευσης:

α) Εξάχρονο δημοτικό σχολείο,

β) Τρίχρονο γυμνάσιο,

γ) Τρίχρονο λύκειο.

Το έτος 1976, πραγματοποιείται η πρώτη μεταπολιτευτική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με το Ν.309/76, (ΦΕΚ 100 Α'), με τον οποίο καθιερώνεται η δημοτική γλώσσα.

Με το Ν. 1157/1981 καθιερώνεται η πενθήμερη εργασία στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με το ΠΔ 297/1982 καθιερώνεται το μονοτονικό σύστημα στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση και στη δημόσια διοίκηση.

Τέλος το έτος 1982, με το Ν.1268/82, γίνονται ανώτατες οι σχολές εκπαί-δευσης των δασκάλων και των νηπιαγωγών. Λίγο αργότερα δημιουργούνται τα παιδαγωγικά τμήματα στα παν/μια της χώρας και έτσι ένα αίτημα της διδασκα-λικής κοινότητας πολλών χρόνων γίνεται πραγματικότητα.

6.2 ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι εκπαιδευτικοί της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης, όπως έχει αναφερθεί και στο πρώτο κεφάλαιο του παρόντος βιβλίου, ανήκουν στο σώμα των δημοσίων υπαλλήλων και εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διατάξεις του ισχύοντος υπαλληλικού κώδικα (Ν. 3528/07). Ειδικές δε διατάξεις που ισχύουν γι' αυτούς παρατίθενται κατωτέρω :

6.3. ΝΟΜΟΙ

1. Το έτος 1983, με το **N.1304/83** (ΦΕΚ. Α', 144/7-12-1982) «για την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση» εισάγεται ο θεσμός του προϊστάμενου εκπαίδευσης και του σχολικού συμβούλου, με την ταυτόχρονη κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή.
2. Από έτος 1985 ισχύει ο **N.1566/85** (ΦΕΚ. Α', 167/30-9-1985) «**Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις**», που αποτελεί και σήμερα το βασικό νόμο-πλαίσιο του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Οι διατάξεις του νόμου αυτού έθεσαν σε νέες βάσεις την οργάνωση, τη διοίκηση και τη λειτουργία των δύο πρώτων βαθμίδων της εκπαίδευσης.

Αναφέρονται στη διοίκηση των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών, δημόσιας και ιδιωτικής, σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης αυτών, όπως προαγωγές, μεταθέσεις, αποσπάσεις, μετατάξεις, άδειες χωρίς αποδοχές, κ.ά., και παρέχουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο διοικούντες και διοικούμενοι μπορούν να επιλύουν τα αναφερόμενα προβλήματα της λειτουργίας των σχολείων.

Σημαντικές είναι επίσης, και οι διατάξεις του νόμου αυτού, που αναφέρονται στη σύσταση και τη συγκρότηση των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων, τα οποία είναι αρμόδια για τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Με το άρθρο 23, του Ν.1566/85 επανιδρύεται το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) του ΝΔ 4379/1964 ΦΕΚ 182 και καταργείται το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης (ΚΕΜΕ) που ιδρύθηκε με το Ν.186/1975 (ΦΕΚ 214).

3. Το έτος 1992 ψηφίζεται ο Ν.2009/14-2-92 (ΦΕΚ. Α', 18/14-2-1992) «**Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις**» του οποίου οι διατάξεις του άρθρου 17 ορίζουν ότι η εισαγωγική επιμόρφωση των υποψηφίων για διορισμό ή νεοδιοριστών εκπαιδευτικών και η περιοδική επιμόρφωση των υπηρετούντων εκπαιδευτικών είναι υποχρεωτικές για τους εκπαιδευτικούς και πραγματοποιούνται στα περιφερειακά επιμορφωτικά κέντρα (ΠΕΚ) και στους φορείς επιμόρφωσης. Περιλαμβάνονται επίσης διατάξεις για τη μεταβίβαση κινητής και ακίνητης περιουσίας των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

4. Με το **N.2327/1995** «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, ρύθμιση θεμάτων έρευνας παιδείας και μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ Α', 156/31-7-1995) θεσπίζεται το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, καθορίζεται το πλαίσιο των θεμάτων έρευνας παιδείας και ιδρύονται τα διδασκαλεία δασκάλων και νηπιαγωγών. Με το άρθρο 10, παρ.13 του νόμου αυτού, προβλέπεται και η αναπλήρωση των σχολικών συμβούλων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, από άλλους σχολικούς συμβούλους, όταν λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται.

5. Από το έτος 1996 ισχύει ο **N.2413/96** «**Η ελληνική παιδεία στο εξωτερικό, η διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις**», (ΦΕΚ Α', 124/17-6-1996) με τον οποίο η ελληνική παιδεία στο εξωτερικό και η διαπολιτισμική εκπαίδευση αποκτούν οργανωμένο και πλήρες νομοθετικό πλαίσιο, και ρυθμίζονται όλα τα θέματά τους.

Με το νόμο αυτό ιδρύεται το Ινστιτούτο Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΙΠΟΔΕ), θεσμοθετείται η διοίκηση και εποπτεία της ελληνικής παιδείας στο εξωτερικό και καθιερώνεται το πλαίσιο στελέχωσης των εκπαιδευτικών μονάδων

του εξωτερικού. Ιδρύεται το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελληνικών Σπουδών και δημιουργούνται σχολεία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

6. Το έτος 1997 ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων ο **N.2525/1997**, «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α', 188/23-9-1997).

Με το νόμο αυτό ρυθμίζονται θέματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθιερώνονται η λειτουργία του ολοήμερου δημοτικού σχολείου και ολοήμερου νηπιαγωγείου, ιδρύονται τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, καταργείται η επετηρίδα διορισμού των εκπαιδευτικών και καθιερώνεται ο διαγωνισμός, μέσω ΑΣΕΠ, για την κατάρτιση πίνακα διοριστέων εκπαιδευτικών στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά κλάδους και ειδικότητες και τέλος, περιλαμβάνονται διατάξεις για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

7. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του **N.2517/11-8-97** «Εκλογή Διδακτικού Προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 160/11-8-1997) περιλαμβάνονται διατάξεις που καθορίζουν το εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο διδ/λίας των εκπ/κών, και των δ/ντών¹¹⁵, που υπηρετούν σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
8. Με το **N.2817/2000** «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 78/14-3-2000) ρυθμίζονται οργανωτικά θέματα προσωπικού ειδικής αγωγής και θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού των ΚΔΑΥ και των ΣΜΕΑ Με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του νόμου αυτού, προβλέπεται επίσης, ότι στα διδασκαλεία δημοτικής εκπαίδευσης και νηπιαγωγών του Ν.2327/95, εφαρμόζονται προγράμματα διετούς μετεκπαίδευσης για εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που προορίζονται να διδάξουν στα σχολεία ειδικής αγωγής και τα ειδικά τμήματα ένταξης ή να τοποθετηθούν με απόσπαση στα ΚΔΑΥ.

Με τη διάταξη επίσης, της παραγρ. 22γ του άρθρου 9 του ανωτέρω νόμου, καθορίζεται η **διαδικασία αναγνώρισης της προϋπηρεσίας των εκπαιδευτικών** πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

9. Το έτος 2002 ψηφίζεται ο **N.2986/2002**, (ΦΕΚ 24/13-2-2002, τ.Α') «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 24/13-2-2000) με τις διατάξεις του οποίου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, την αξιολόγηση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, καθώς και θέματα σχετικά με τις υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών που παίρνουν εκπαιδευτική άδεια.¹¹⁶

10. Με το άρθρο 13, του **N.2986/2002** ρυθμίζονται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

11. Από το έτος 2002 ισχύει ο **N.3027/02** «Ρύθμιση θεμάτων Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων, ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 152/28-6-2002) με τον οποίο ρυθμίζονται θέματα του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων καθώς και θέματα που αφορούν τη διαδικασία διορισμού των εκπαιδευτικών.

¹¹⁵ Με το άρθρο 7, του Ν.2517/97, το ωράριο των Δ/ντών Δημοτικών Σχολείων είναι: 4/θεσίων και 5/θεσίων 20 ώρες, των 6/θεσίων μέχρι 9/θεσίων 12 ώρες, των 10/θεσίων και 11/θεσίων 10 ώρες και των 12/θεσίων δημοτικών σχολείων 8 ώρες.

¹¹⁶ Με το άρθρο 9, παρ. δ', του Ν. 2986/02 ο εκπαιδευτικός μετά τη λήξη της εκπ/κής αδείας του υποχρεούται να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην εκπ/ση της βαθμίδας που ανήκει ή άλλης βαθμίδας για χρονικό διάστημα τριπλάσιο του χρόνου της εκπ/κής αδείας του και πάντως όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) ετών.

- 12. Με το Ν.3194/20-11-2003** «Ρύθμιση εκπαιδευτικών θεμάτων και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 267/20-11-2003) ρυθμίζονται εκπαιδευτικά θέματα, σχετικά με τους **προσωρινούς αναπληρωτές και τους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς, θέματα ειδικής αγωγής και θέματα ιδιωτικής εκπαίδευσης.**

Η παράγραφος 1α', του άρθρου 5, του ανωτέρου Ν.3194/03, περιλαμβάνει διατάξεις που καθορίζουν τη **διαδικασία διορισμού των ιδιωτικών εκπαι-δευτικών στο δημόσιο**, οι οποίοι απολύονται αποκλειστικά και μόνο λόγω κα-τάργησης των ιδιωτικών σχολικών μονάδων, τάξεων ή τμημάτων ή λόγω κα-ταγγελίας της σύμβασης εργασίας.¹¹⁷

- 13. Για την ιδιωτική εκπαίδευση και τους εκπαιδευτικούς της ισχύει και ο Ν.682/77** «Περί Ιδιωτικών Σχολείων Γενικής Εκπαιδύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων», (ΦΕΚ. Α', 244/1-9-1997) ο οποίος περιλαμβάνει διατάξεις που αναφέρονται στις προϋποθέσεις ίδρυσης των ιδιωτικών σχολείων, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των ιδιοκτητών αυτών, τον ορισμό των διευθυντών, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των της ιδιωτικής εκπαίδευσης.
- 14. Ο Ν.1600/16-6-1986** «Μονιμοποίηση εκπαιδευτικών που υπηρετούν στη δημόσια εκπαίδευση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου», (ΦΕΚ. Α', 76/13-6-1986) περιλαμβάνει σημαντικές διατάξεις για τους εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης, οι οποίες αφορούν στη μονιμοποίησή τους σε οργανικές θέσεις της δημόσιας εκπαίδευσης, ύστερα από αίτησή τους που υποβάλλεται μέσα σε διάστημα δύο μηνών από την πρόσληψή τους.
- 15. Ο Ν.1800/17-8-88** «Συνταξιοδοτικά θέματα των Ιδιωτικών εκπαιδευτικών που μονιμοποιούνται στο δημόσιο με τις διατάξεις του Ν. 1600/86», (ΦΕΚ. Α', 170/17-8-1988) περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αναφέρονται στην αναγνώριση της υπηρεσίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, καθώς και ρυθμίσεις σχετικές με την απόκτηση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο δημόσιο.
- 16. Με το άρθρο 5, παράγραφοι 3 και 4 του Ν.3075/5-12-02** « Τροποποίηση και συμπλήρωση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 297/5-12-2002) ρυθμίζονται συνταξιοδοτικά θέματα ειδικά για τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας, που έχουν διορισθεί με βάση την επετηρίδα και απολύονται από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας χωρίς να έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.
- 17. Ο Ν.3205/23-12-03** «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλ-λήλων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, μονίμων στελεχών των Ενό-πλων Δυνάμεων και άλλες συναφείς διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 297/23-12-2003), περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικές με το **επίδομα των μεταπτυ-χιακών σπουδών** των εκπαιδευτικών, δημόσιας και ιδιωτικής εκπαί-δευσης. Περιλαμβάνονται επίσης, ρυθμίσεις σχετικές με τη χορήγηση του **επιδόματος ειδικής απασχόλησης** στα στελέχη της πρωτοβάθ-μιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ήτοι σχολικούς συμβούλους, δ/ντές εκπ/σης, προϊσταμένους εκπ/σης, δ/ντές λυκείων, δ/ντές γυμνα-σίων, δ/ντές τετραθεσίων και άνω δημοτικών σχολείων, υποδιευθυ-ντές σχολικών μονάδων, υπευθύνους ΣΕΚ και προϊσταμένους εκπαι-δευτικών θεμάτων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθ-μιας εκπαίδευσης.¹¹⁸ Περιλαμβάνονται, ομοίως, διατάξεις που προβλέ-πουν τη

¹¹⁷ Οι ανωτέρω προσλαμβάνονται στη δημόσια εκπ/ση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ), σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις, εφόσον, μέχρι την απόλυσή τους, έχουν υπηρετήσει επί έξι (6) σχολικά έτη με δεκαοκτάωρη εβδομαδιαία διδασκαλία για κάθε σχολικό έτος στο ιδιωτικό σχολείο.

¹¹⁸ Βλέπε παράγρ. 10, άρθρο 8, του Ν. 3205/2003

χορήγηση **επιδόματος ειδικής αγωγής** στο προσωπικό που υπηρετεί σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής, καθώς και στους σχολικούς συμβούλους που επισκέπτονται τις μονάδες αυτές.¹¹⁹

Με το άρθρο 13 του Ν 3205/03, προβλέπεται επίσης, η χορήγηση **επιδόματος θέσης ευθύνης** στους προϊσταμένους εκπαίδευσης, σχολικούς συμβούλους, δντές και υποδ/ντές σχολείων και προϊσταμένους ολιγοθεσίων δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους.

17. Η παράγραφος 20 α' του άρθρου 13 του **Ν.3149/10-6-2003** «Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, Δημόσιες Βιβλιοθήκες και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α', 141/10-6-2003) περιλαμβάνει ειδική διάταξη που αφορά τις **παραιτήσεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**. Σύμφωνα με αυτή τη διάταξη παραιτήσεις **εκπαιδευτικών**, όταν υποβάλλονται στη διάρκεια του διδακτικού έτους, εφόσον γίνονται αποδεκτές, παράγουν έννομα αποτελέσματα από την επομένη της λήξης του διδακτικού έτους.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να γίνει αποδεκτή παραίτηση εκπαιδευτικού και να λυθεί η υπαλληλική σχέση του στη διάρκεια του εκπαιδευτικού έτους, εφόσον συντρέχουν σοβαρές ανάγκες, όπως βαριές και δυσάστες ασθένειες και εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι.

18. Η παρ. 5 του άρθρου 12 του **Ν.3260/04** «Ρυθμίσεις του συστήματος προσλήψεων και θεμάτων δημόσιας διοίκησης», (ΦΕΚ. Α', 151/6-8-2004) περιλαμβάνει διάταξη που αφορά στις **μετατάξεις των εκπαιδευτικών** της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε κενές οργανικές θέσεις άλλου κλάδου, του οποίου έχουν αποκτήσει τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού. Με την παράγραφο 1α του άρθρου 12 του ανωτέρω νόμου καθορίζεται επίσης, η διαδικασία επιλογής και διορισμού των περιφερειακών δ/ντών εκπαίδευσης.

19. Το άρθρο 6 παρ.2 του **Ν.3255/22-7-2004** «Ρυθμίσεις θεμάτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων», (ΦΕΚ. Α', 138/22-7-2004) περιλαμβάνει διατάξεις που αναφέρονται στο **διορισμό των εκπαιδευτικών** σε ποσοστό 60% από όσους επιτυγχάνουν στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και σε ποσοστό 40% από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών.

20. Ειδική διάταξη αποτελεί επίσης, και η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ανωτέρω νόμου, σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η **διαδικασία πρόσληψης των πολύτεκνων εκπαιδευτικών** στην εκπαίδευση, καθώς και η διάταξη της παρ. 5 α του ιδίου άρθρου του ανωτέρω νόμου, που καθορίζει τον τρόπο και τη **διαδικασία πρόσληψης των προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών** στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο **Ν.3467/21-6-2006** «Επιλογή στελεχών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ρύθμιση θεμάτων διοίκησης και εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ. Α, 128/21-6-2006) περιλαμβάνει διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις, τα προσόντα και τη διαδικασία επιλογής των στελεχών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (σχολικοί σύμβουλοι, δ/ντές εκπ/σης, προϊστάμενοι εκπ/σης, δ/ντές σχολείων), **όπως:**

Οι πίνακες επιλογής, τα συμβούλια επιλογής, τα κριτήρια και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων, η κατάρτιση και η διάρκεια ισχύος των πινάκων, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων, η γραπτή δοκιμασία και τέλος, η κρίση, η επιλογή και η τοποθέτηση αυτών, καθώς και θέματα της διοίκησης της εκπαίδευσης.

¹¹⁹ Βλέπε παράγρ. 12β, άρθρο 8, του Ν. 3205/2003

21. Στο το **N.3432/2006** «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης», (ΦΕΚ. Α', 14/3-2-2006) περιλαμβάνονται διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα δευτεροβάθμιας εκκλησιαστικής εκπαίδευσης και θέματα συγκρότησης και λειτουργίας του υπηρεσιακού συμβουλίου δευτεροβάθμιας εκκλησιαστικής εκπ/σης, (άρθρο 25). Σημειώνεται επίσης πως οι διατάξεις του Ν. 1566/85, που ισχύουν για το διδακτικό προσωπικό της δευτεροβάθμιας εκπ/σης και αναφέρονται στην υπηρεσιακή κατάσταση, την εξέλιξη και τις αποδοχές αυτού, εφαρμόζονται και στο διδακτικό προσωπικό της μέσης εκκλησιαστικής εκπαίδευσης.
22. Με το νόμο 2545/10-9-1940 (ΦΕΚ 287/10-9-1940, τ. Α') «Περί ιδιωτικών σχολείων, φροντιστηρίων και οικοτροφείων» ρυθμίζονται σχετικά θέματα.

6.4. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Το προεδρικό διάταγμα **429/87** (ΦΕΚ. Α'. 192/2-11-1987), «όργανα και διαδικασία πειθαρχικής δίωξης εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτο-βάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 47/2006, (ΦΕΚ 48/2-3-2006, τ.Α').
2. Το προεδρικό διάταγμα **50/8-3-96** (ΦΕΚ. Α' 45/8-3-1996), «**Μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**»
3. Το προεδρικό διάταγμα. **100/22-5-97** (ΦΕΚ. Α', 94/22-5-1997), «Τροποποίηση του Π.Δ 50/96 «Μεταθέσεις και τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» περιλαμβάνει διατάξεις που τροποποιούν άρθρα του ΠΔ 50/8-3-96, σχετικά με τις κατηγορίες των μεταθέσεων των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα αρμόδια όργανα, τις μεταθέσεις στα πειραματικά σχολεία, στα μουσικά σχολεία, στα σχολεία αποδήμων ελληνοπαίδων και σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (ΣΜΕΑ) πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
4. Με το προεδρικό διάταγμα **200/98** (ΦΕΚ Α', 161/13-7-998), «Οργάνωση και λειτουργία Νηπιαγωγείων», ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις συνε-δριάσεις του συλλόγου διδασκόντων, την επιτήρηση των νηπίων, τις δι-δακτικές επισκέψεις, τη σχολική ζωή, τον προγραμματισμό και απολο-γισμό του εκπαιδευτικού έργου και τις συσκέψεις με τον αρμόδιο σχολι-κό σύμβουλο.
5. Με το προεδρικό διάταγμα **201/98** (ΦΕΚ Α', 161/13-7-1998), «Οργάνω-ση και λειτουργία των Δημοτικών Σχολείων», ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα, τις παιδαγωγι-κές συναντήσεις των εκπαιδευτικών για θέματα αγωγής και αξιολόγησης των μαθητών, τις συνεδριάσεις του συλλόγου διδασκόντων και τις υπο-χρεώσεις των εκπαιδευτικών σ' αυτές.
6. Το προεδρικό διάταγμα **1/3-1-2003** (ΦΕΚ Α', 1/3-1-2003), «Σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία των υπηρεσιακών συμβουλίων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής, αρμοδιότητες αυτών, όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία εκλογής των αιρετών τακτικών και αναπληρωματικών μελών των συμβουλίων αυτών».
7. Το προεδρικό διάταγμα **127/12-5-2003** (ΦΕΚ Α', 114/12-5-2003), «Συγκρότηση, Οργάνωση, Λειτουργία, Διοικητική Υποστήριξη και έδρα του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας» περιέχει διατάξεις που καθορίζουν τη συγκρότηση, την οργάνωση, τη λειτουργία, τη διοικητική υποστήριξη και την έδρα του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας.
8. Το προεδρικό διάταγμα **47/2-3-2006** (ΦΕΚ Α', 48/2-3-2006) «Όργανα και διαδικασία δίωξης εκπαιδευτικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης **Στο άρθρο 5** του ανωτέρω προεδρικού

διατάγματος περιλαμβάνονται επίσης, διατάξεις που αναφέρονται στις αρμοδιότητες των πειθαρχικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις οποίες αυτά κρίνουν σε πρώτο βαθμό μετά από παραπομπή της υπόθεσης και σε δεύτερο βαθμό, ύστερα από άσκηση ένστασης κατά των αποφάσεων των πειθαρχικώς προϊσταμένων και τα οποία μπορούν να επιβάλουν οποιαδήποτε ποινή.

9. Με το προεδρικό διάταγμα **αρ. 60/30-3-2006 «Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου»** (ΦΕΚ. Α', 65/30-3-2006) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου, τη σύσταση οργάνων εξετάσεων, τον ορισμό και τις υποχρεώσεις των επιτηρητών και τη συγκρότηση των βαθμολογικών κέντρων.

10. Με την **υπουργική απόφαση αρ. 35557/17-4-2003** (ΦΕΚ. Β', 465/17-4-2003) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις προσλήψεις των προσωρινών αναπληρωτών και των ωρομισθίων εκπαιδευτικών, για τις ανάγκες λειτουργίας των δημοσίων σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με την **υπουργική απόφαση αρ. Φ. 353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002** (ΦΕΚ Β', 1340/16-10-2006) «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων διδασκόντων», ρυθμίζονται πλείστα όσα θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τόσο των στελεχών εκπαίδευσης, όσο και των εκπαιδευτικών γενικότερα.

Συγκεκριμένα περιέχονται διατάξεις σχετικές με:

α) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του περιφερειακού δ/ντή εκπ/σης σε σχέση με τους σχολικούς συμβούλους, τους δ/ντές εκπαίδευσης, τους προϊσταμένους γραφείων, και τις λοιπές αποκεντρωμένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

β) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των προϊσταμένων των τμημάτων επιστημονικής-παιδαγωγικής καθοδήγησης της περιφερειακών δ/νσεων εκπαίδευσης.

γ) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των σχολικών συμβούλων σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολικών μονάδων και τους συλλόγους των διδασκόντων, τους διευθυντές εκπαίδευσης, τους προϊσταμένους των γραφείων εκπ/σης, καθώς και με άλλους φορείς.

δ) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των δ/ντών εκπαίδευσης σε σχέση με τους προϊσταμένους γραφείων, τους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολικών μονάδων και τους σχολικούς συμβούλους.

ε) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των προϊσταμένων γραφείων εκπ/σης σε σχέση με τους εκπ/κούς και τους διευθυντές των σχολικών μονάδων.

στ) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των προϊσταμένων γραφείων φυσικής αγωγής και των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων των δ/νσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ζ) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των διευθυντών των σχολείων σε σχέση με το σύλλογο διδασκόντων, τους σχολικούς συμβούλους, το δ/ντή εκπ/σης, τον προϊστάμενο του γραφείου εκπ/σης, τους μαθητές του σχολείου και τα όργανα λαϊκής συμμετοχής και τους άλλους συντελεστές της εκπαίδευσης.

η) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων, των υποδιευθυντών ΣΕΚ και των υπευθύνων σχολικών εργαστηρίων (ΣΕ)

θ) Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και του συλλόγου διδασκόντων των σχολικών μονάδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΠΗΓΕΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο πηγές νομοθεσίας, εννοούνται οι «πηγές δικαίου», από πού πηγάζει δηλαδή το δίκαιο που ισχύει. Με τον όρο «πηγές δικαίου» αποδίδονται οι εξής έννοιες:¹²⁰

α) Η μορφή με την οποία εμφανίζονται οι κανόνες δικαίου, ώστε να ισχύσουν (π.χ. νόμος, προεδρικό διάταγμα, υπουργική απόφαση κ.ά.).

β) Τα όργανα που θέτουν τους κανόνες δικαίου (π.χ. ο νομοθέτης, η διοίκηση κ.ά.).

γ) Τα γραπτά κείμενα, στα οποία είναι αποτυπωμένοι οι κανόνες δικαίου.

Για την πληρέστερη κατανόηση των πηγών του δικαίου, παρατίθενται οι πιο σημαντικές και χρήσιμες πηγές, για να διευκολυνθεί ο εκπαιδευτικός να έχει μια πιο σφαιρική αντίληψη των πραγμάτων.

7.2 ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Βασική πηγή δικαίου είναι το ελληνικό Σύνταγμα του 1975 με τις μετέπειτα αναθεωρήσεις του, το 1986 και το 2001. Το Σύνταγμα αποτελεί το πλαίσιο, στο οποίο πρέπει να κινηθεί όλη η υπόλοιπη νομοθεσία, όπως οι νόμοι, τα προεδρικά διατάγματα κ.ά.. Το Σύνταγμα έχει αυξημένη τυπική ισχύ και είναι ο υπέρτατος νόμος του κράτους. Συνεπώς, όλοι οι κανόνες δικαίου δεν πρέπει να έρχονται σε αντίθεση με το Σύνταγμα.

Ειδικότερα, το ελληνικό Σύνταγμα περιέχει διατάξεις που αφορούν και θέματα παιδείας.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Το **άρθρο 16** του Συντάγματος, το οποίο αναφέρεται στην παιδεία. Στο άρθρο αυτό, ορίζεται ότι η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του κράτους και όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ορίζεται επίσης ότι η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες, η δε ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελούν υποχρέωση του κράτους.
- Το **άρθρο 5** του Συντάγματος, το οποίο προστατεύει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου και τη συμμετοχή του στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη. Στο **άρθρο 29** του Συντάγματος απαγορεύεται απολύτως οι οποιασδήποτε μορφής εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος, στους υπαλλήλους του δημόσιου, άρα και στους εκπαιδευτικούς, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως έχει αναφερθεί και στο κεφ.1 του παρόντος.
- Στο **άρθρο 14** του Συντάγματος κατοχυρώνεται η ελευθερία της έκφρασης, σύμφωνα με την οποία, καθένας μπορεί να εκφράζει προφορικά, γραπτά και διά του Τύπου, τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του κράτους, όπως έχει αναφερθεί και στο κεφ.1 του παρόντος.
- Στο **άρθρο 23** του Συντάγματος, κατοχυρώνεται η συνδικαλιστική ελευθερία και η απεργία. Συνεπώς οι εκπ/κοί μπορούν να συμμετέχουν

¹²⁰ Βλέπε: Ι.Σ. Σπυριδάκη «Γενικές Αρχές – Τεύχος Α'», σελ.13 επ. Εκδ. Σάκκουλα Αθήνα-Κομοτηνή 1985

στις συνδικαλιστικές οργανώσεις του κλάδου τους (π.χ. στην ΟΛΜΕ) και να συμμετέχουν σε απεργιακές κινητοποιήσεις, όπως έχει αναφερθεί και στο κεφ.1 του παρόντος.

- Το **άρθρο 103** του Συντάγματος, ορίζει ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του κράτους και υπηρετούν το λαό. Οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στη Πατρίδα,, όπως έχει αναφερθεί και στο κεφ.1 του παρόντος βιβλίου.
- Επίσης το **άρθρο 104** του Συντάγματος, το οποίο αναφέρεται σε θέματα διορισμών και άλλες ρυθμίσεις (Βλέπε Παράρτημα).

7.3 Ο ΝΟΜΟΣ

Νόμος είναι η πράξη που θεσπίζει η πολιτεία με γραπτό κείμενο. Ο τρόπος που η πολιτεία νομοθετεί, καθορίζεται από το Σύνταγμα. Το Σύνταγμα δηλαδή, προβλέπει πώς ψηφίζεται ένας νόμος (άρθρο 73 του Συντάγματος). Η Βουλή είναι το κύριο νομοθετικό όργανο. Κάθε νόμος ψηφίζεται από τη Βουλή, όπως ορίζει το Σύνταγμα, εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), για να γίνει γνωστός στους πολίτες. Ο νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά.

7.3.1. Χρήσιμες διευθύνσεις

Όπως έχει αναφερθεί κάθε νόμος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ). Τα ΦΕΚ τυπώνονται στο Εθνικό Τυπογραφείο και εκεί μπορεί να τα βρεί ο εκπαιδευτικός (Εθνικό Τυπογραφείο, Καποδιστρίου 34, τηλ. 2105279000 www.et.gr).

Βέβαια ο εκπ/κός προκειμένου να εξοικονομήσει χρόνο και να διευκολυνθεί, μπορεί να χρησιμοποιεί εύκολα τους παρακάτω διαδικτυακούς τόπους (site) και να εκτυπώνει αυτόματα ό,τι τον ενδιαφέρει.

- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
www.yprepth.gr
- Ελληνικό Κοινοβούλιο
www.parliament.gr
- Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης
www.gspa.gr
- Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (ΕΣΥΠ)
[www. esyp@otenet.gr](mailto:esyp@otenet.gr)
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ)
www.pi-schools.gr

7.4 ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το **άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος** «οι γενικά παραδεδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ, σύμφωνα με τους όρους της καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου.»

Οι κανόνες του διεθνούς δικαίου και οι διεθνείς συμβάσεις, αποτελούν βασική πηγή δικαίου, και είναι δεσμευτικοί για την Ελλάδα.

7.4.1 Η Παιδεία ως αντικείμενο διεθνούς ενδιαφέροντος

Ειδικά για τον τομέα της εκπαίδευσης, παρατίθενται οι παρακάτω διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες είναι δεσμευτικές για τη χώρα μας.

1. Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το παιδί (1989)¹²¹

¹²¹ Βλέπε: Εμ.Ρούκουνα: «Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» Βιβλιοπωλείο Εστίας, Αθήνα 1995, σελ.280 επ.

Η σύμβαση αυτή, αφορά όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Η σύμβαση αυτή, σε γενικές γραμμές, διακηρύσσει τα αυτονόητα δικαιώματα των παιδιών στη ζωή, το όνομα, την ιθαγένεια, την απαγόρευση των βασανιστηρίων κ.ά.. Εξασφαλίζει, το δικαίωμα της συνείδησης και θρησκείας των παιδιών, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι κ.ά.. Ειδικότερα, η σύμβαση αυτή προνοεί για κρατική φροντίδα όλων των παιδιών, περιλαμβανομένων και εκείνων που έχουν ειδικές ανάγκες, στην υγεία, **τη δωρεάν πρωτοβάθμια εκπαίδευση, την** εξασφάλιση χρόνου αναπαύσεως και παιχνιδιού, τις ίσες ευκαιρίες πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

2. Το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (1966)

Το σύμφωνο αυτό, μεταξύ άλλων κατοχυρώνει δικαιώματα όπως το δικαίωμα στην προσωπικότητα, την ελευθερία της σκέψης και της συνείδησης, της ισότητας απέναντι στο νόμο, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι κ.ά..

3. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950)

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), γνωστή και ως Σύμβαση της Ρώμης, προασπίζει τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες του και αποτελεί μέρος του ελληνικού εσωτερικού δικαίου.

Ειδικά για την εκπαίδευση, η ΕΣΔΑ στο άρθρο 2 του 1^{ου} Πρωτοκόλλου της, κατοχυρώνει το δικαίωμα στη μόρφωση και την εκπαίδευση.¹²² Η ΕΣΔΑ, αναγνωρίζει ταυτόχρονα στους γονείς το δικαίωμα να αποφασίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα εξυπηρετηθεί καλύτερα το συμφέρον του παιδιού τους, όσον αφορά την εκπαίδευση. Έτσι η ΕΣΔΑ, αναγνωρίζει το δικαίωμα των γονέων να μεταδώσουν στα παιδιά τους τις προσωπικές τους φιλοσοφικές και θρησκευτικές πεποιθήσεις. Η ΕΣΔΑ συνδέει βασικές πτυχές της πνευματικής δραστηριότητας του ατόμου, τη θρησκευτική ελευθερία και την ελευθερία πρόσβασης στη γνώση μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας και αποβλέπει πρωτίστως, στην κατοχύρωση του δικαιώματος του ενήλικου ή ανήλικου ατόμου στην εκπαίδευση. Ειδικά αναφέρεται το εξής **παράδειγμα**:¹²³

Γίνεται δεκτό σε εθνικό και διεθνές επίπεδο πως η άσκηση εποπτείας στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια είναι μέσα στις αρμοδιότητες αλλά και στις υποχρεώσεις του κράτους, δεδομένου ότι η ΕΣΔΑ, (άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου 1), αναφέρεται στην άσκηση των καθηκόντων του κράτους στο πεδίο της μόρφωσης και της εκπαίδευσης. Έτσι με βάση τις παραπάνω αρχές, το ελληνικό Συμβούλιο της Επικρατείας, με την υπ' αριθ.2376/1988 (Ολομέλεια)¹²⁴ απόφασή του, δέχθηκε την υποχρέωση του κράτους να ασκεί εποπτεία στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και έκρινε ότι το σύστημα εποπτείας είναι σύμφωνο με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ.

ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ:

Για την πληρέστερη κάλυψη του τομέα του διεθνούς δικαίου και για την σφαιρική (κατά το δυνατόν) ενημέρωση του εκπαιδευτικού, ο οποίος δικαιούται και οφείλει να γνωρίζει τα ευρωπαϊκά και διεθνή θέματα, ως ευρωπαίος πολίτης αλλά και ως πολίτης του κόσμου, σημειώνεται το εξής:

Το 2000 αποφασίστηκε και ψηφίστηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, **η Διακήρυξη του 2000**, η οποία θέτει τους οκτώ (8) βασικούς στόχους της χιλιετίας. Τους στόχους αυτούς έχουν συμφωνήσει να προωθήσουν όλες οι χώρες της παγκόσμιας κοινότητας και τα Ηνωμένα Έθνη μέσω όλων των θεσμών που διαθέτουν (π.χ. την Παγκόσμια Τράπεζα και το Παγκόσμιο Νομισματικό Ταμείο).

Οι οκτώ (8) αυτοί στόχοι είναι οι εξής:

¹²² Βλέπε: Ελένη Μίχα: «Η εφαρμογή της ευρωπαϊκής σύμβασης για τα δικαιώματα του ανθρώπου από τα ελληνικά δικαστήρια» Διδακτορική διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Νομικής, Τομέας Διεθνών Σπουδών, Αθήνα 2005

¹²³ Βλέπε: Ελένη Μίχα: παραπομπή 126

¹²⁴ Βλέπε: Νομικό Βήμα (37) 1989 σελ.1288

1. Η δωρεάν βασική πρωτοβάθμια εκπαίδευση για όλους (παιδιά, ενήλικες, γυναίκες, κορίτσια κ.ά.).
2. Η εξάλειψη της απόλυτης πείνας και φτώχειας.
3. Η προώθηση της ισότητας των φύλων.
4. Η μείωση της παιδικής θνησιμότητας.
5. Η βελτίωση της υγείας των μητέρων κατά την εγκυμοσύνη, τον τοκετό και την λοχεία, ειδικά στις χώρες της Αφρικής.
6. Η μάχη κατά του AIDS και κατά των λοιμωδών νοσημάτων.
7. Η εξασφάλιση της διατήρησης και ανάπτυξης του οικολογικού περιβάλλοντος.
8. Η συνεργασία των κρατών για την ανάπτυξη.

Εστιάζουμε στο στόχο που αφορά την δωρεάν βασική εκπαίδευση και τονίζουμε ότι ο στόχος των Ηνωμένων Εθνών (Η.Ε) είναι να μάθουν τα παιδιά, οι ασθενείς ομάδες, τα κορίτσια, ειδικά στην Αφρική, όπου τα προβλήματα είναι τεράστια, να γράφουν, να διαβάζουν και να μετράνε. Να ξεπεραστεί δηλαδή η φτώχεια και ο αναλφαριθμητισμός.

Η Γενική Συνέλευση Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη το Σεπτέμβριο του 2005, αποφάσισε να εντάξει τους οκτώ (8) στόχους σε ένα κείμενο, το οποίο δεν είναι δεσμευτικό, αλλά προσδιορίζει ένα πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής που δύναται να ακολουθήσουν τα κράτη σύμφωνα με τις οικονομικές τους δυνατότητες. Ήδη έχει ξεκινήσει να εφαρμόζεται πρόγραμμα για την Αφρική, με την αποστολή παλαιών υπολογιστών (που δεν χρησιμοποιούνται πλέον στο δυτικό κόσμο, αλλά είναι χρηστικοί), για την επαφή των παιδιών με την εκπαίδευση, την πληροφορία.

Αντιλαμβάνεται κανείς, τη σημασία που δίνουν τα Ηνωμένα Έθνη στην βασική εκπαίδευση για τα παιδιά όλου του κόσμου.

7.4.2 Χρήσιμες Διευθύνσεις

Για τα διεθνή θέματα που αφορούν την εκπαίδευση παραπέμπουμε τους εκπαιδευτικούς στις εξής ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

www.un.org/millennium

www.un.org.

7.5 Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, ως πηγή δικαίου, εστιάζουμε την προσοχή μας, στη νομοθεσία που εκδίδει το Συμβούλιο Υπουργών από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η οποία είναι δεσμευτική για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η νομοθεσία αυτή μπορεί να έχει τις πιο κάτω μορφές:

1. Κανονισμός

Οι κανονισμοί επιβάλλονται σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης **αμέσως** και δεν απαιτείται άλλη εσωτερική διαδικασία από το κράτος-μέλος. Οι κανονισμοί δηλαδή, έχουν άμεση ισχύ.

2. Οδηγία

Οι οδηγίες καθορίζουν τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη-μέλη πρέπει να φροντίσουν για την εφαρμογή της οδηγίας στο εσωτερικό της χώρας τους, π.χ. με την έκδοση νόμου με τον οποίο η εσωτερική νομοθεσία εναρμονίζεται με την εκάστοτε οδηγία. Τα κράτη-μέλη δεσμεύονται ως προς το αποτέλεσμα που επιδιώκει η οδηγία.

7.5.1 Η Παιδεία ως αντικείμενο ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Ο τομέας της παιδείας ως αντικείμενο ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μετά την τροποποίηση του Μάαστριχτ (1992). Η δράση της Κοινότητας, περιλαμβάνει και τη συμβολή σε μια

παιδεία και κατάρτιση υψηλού επιπέδου. Αυτή η δράση εξειδικεύεται στα άρθρα 149 (παιδεία) και 150 (επαγγελματική εκπαίδευση) της συνθήκης αυτής, και εντάσσονται στο τρίτο κεφάλαιο (παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία) του τίτλου XI (κοινωνική πολιτική, παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία) του τρίτου μέρους της Συνθήκης.¹²⁵ Τα άρθρα αυτά υποδεικνύουν τα εξής:

α) Η εκπαίδευση (περιεχόμενο και οργάνωση) καθώς και η πολιτική για την παιδεία, αποτελούν αντικείμενο εθνικής αρμοδιότητας, δηλ. εν προκειμένω αρμοδιότητα του ελληνικού κράτους (άρθρο 149 ΣυνθΕΚ).

β) Η επαγγελματική εκπαίδευση αποτελεί κοινοτική πολιτική.

Η Κοινότητα είχε ενδιαφερθεί γενικότερα για τον τομέα της εκπαίδευσης και γενικά της παιδείας σε συνδυασμό με την αποτελεσματική εφαρμογή της ελευθερίας διακίνησης των προσώπων στον κοινοτικό χώρο.

Ενδεικτικά αναφέρεται παράδειγμα κανονισμού, ο οποίος έχει αυτόματη εφαρμογή.

Παράδειγμα κανονισμού: Ο κανονισμός 1612/68 προέβλεπε την πρόσβαση των παιδιών των εργαζομένων, υπηκόων άλλων κρατών- μελών στις σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης (άρθρο 7 εδ.3), όπως και στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα (άρθρο 12), με τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις με τα παιδιά των υπηκόων της χώρας υποδοχής.

Ενδεικτικά αναφέρεται παράδειγμα οδηγίας (89/48), για την εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα 165/01.

Παράδειγμα οδηγίας: Παρατίθεται αυτούσιο το άρθρο 1 του ΠΔ 165/01

«Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών» (Ε.Ε.Λ. 19/24-1-1989, σελ. 16, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

7.5.2 Χρήσιμες Διευθύνσεις

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να ανατρέξει στις παρακάτω ηλεκτρονικές διευθύνσεις:
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
www.europarl.europa.eu

Επίσης ο εκπαιδευτικός, μπορεί να απευθυνθεί στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Ελλάδα (Αμαλίας 8 τηλ.2103278900-950).

7.6 Η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Νομολογία είναι το σύνολο των δικαστικών αποφάσεων. Αναλυτικά μπορούμε να πούμε ότι με τις δικαστικές αποφάσεις τα δικαστήρια δίνουν συγκεκριμένες λύσεις στις υποθέσεις που αντιμετωπίζουν κατά την απονομή της δικαιοσύνης. Η νομολογία δεν είναι πηγή δικαίου, αλλά συμβάλλει σημαντικά στην προαγωγή του δικαίου. Δηλαδή:

- ερμηνεύει τις διατάξεις των νόμων,
- δίνει ορισμένο περιεχόμενο σε αόριστες νομικές έννοιες κατά περίπτωση (π.χ. στην έννοια «εύλογο χρονικό διάστημα»),
- συμπληρώνει τα κενά του νόμου εφαρμόζοντας κατά περίπτωση αναλογικά κάποιο άλλο νόμο, δίνοντας έτσι λύση στο υπό κρίση πρόβλημα.

¹²⁵ Βλέπε: Σκανδάμη/Χριστιανού/Κουσκουνά: «Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου»Αναγνώριση τίτλων σπουδών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, εκδ. Σάκκουλα Αθήνα – Κομοτηνή 2003 σελ.93 επ.(Βιβλιοθήκη τομέα Διεθνούς Δικαίου, Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών)

Για την πληρέστερη κατανόηση της νομολογίας, σας παραπέμπουμε στο κεφάλαιο 5 του παρόντος τεύχους, όπου παρατίθεται ένας σημαντικός αριθμός δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες αφορούν αποκλειστικά θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των εκπαιδευτικών.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

- **Αγωγή:** διαδικαστική πράξη με την οποία ζητείται από τον ενάγοντα η παροχή έννομης προστασίας από το δικαστήριο.
- **Ακροατήριο:** η ακροαματική διαδικασία στη δίκη.
- **Ακυρωτέα απόφαση:** η απόφαση που πρέπει να ακυρωθεί.
- **Ανάκριση:** στάδιο, πριν από το πειθαρχικό συμβούλιο. Διακρίνεται στην προανάκριση και στην κύρια ανάκριση.
- **Αμέλεια:** η έλλειψη προσοχής εκ μέρους του δράστη, ο οποίος είτε δεν προβλέπει το εγκληματικό αποτέλεσμα, είτε το προβλέπει μεν ως πιθανό, πιστεύει όμως ότι δεν θα επέλθει.
- **Αμετάκλητη απόφαση:** η απόφαση του δικαστηρίου, η οποία δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.
- **Ανωμοτί:** χωρίς όρκο
- **Αργία:** υποχρεωτική παύση εργασίας, που επιβάλλεται σε δημόσιο υπάλληλο.
- **Αυτεπάγγελτα:** εξ επαγγέλματος. Π.χ. Ο εισαγγελέας ασκεί την ποινική δίωξη αυτεπάγγελα, στο όνομα της πολιτείας, μόλις δηλαδή περιέλθει στην αντίληψή του το γεγονός ότι διαπράχθηκε ένα έγκλημα.
- **Βούλευμα, βουλεύματα:** οι αποφάσεις των δικαστικών συμβουλίων.
- **Βουλεύματα παραπεμπτικά:** τα βουλεύματα που εκδίδονται, όταν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για τη στήριξη της ενοχής του κατηγορούμενου.
- **Βουλεύματα αθωωτικά ή απαλλακτικά:** τα βουλεύματα που αποφαίνονται ότι ο κατηγορούμενος δεν πρέπει να παραπεμφθεί σε δίκη.
- **Βουλεύματα αμετάκλητα:** τα βουλεύματα εναντίον των οποίων δεν μπορεί να ασκηθεί κανένα ένδικο μέσο. Τα αθωωτικά βουλεύματα, όταν γίνουν αμετάκλητα, εξομοιώνονται με τις αθωωτικές αποφάσεις.
- **Δημόσια έγγραφα:** τα έγγραφα που συντάσσονται κατά τους νόμιμους τύπους από τον εκάστοτε αρμόδιο δημόσιο υπάλληλο ή δημόσιο λειτουργό. Είναι τα έγγραφα που συντάσσονται από συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές, δικαστήρια κ.ά.
- **Διαδικαστική πράξη:** π.χ. τα ένδικα μέσα είναι διαδικαστικές πράξεις
- **Διάδικοι:** τα πρόσωπα εκείνα, στο όνομα των οποίων ή εναντίον των οποίων ζητείται δικαστική προστασία.
- **Διατάξεις νομοθετικές:** διατάξεις νόμων
- **Διατάξεις συνταγματικές:** διατάξεις του Συντάγματος
- **Διευθύνων σύμβουλος:** μέλος του διοικητικού συμβουλίου μιας Α.Ε. εξουσιοδοτημένο με ειδικές αρμοδιότητες.
- **Δικαστικά συμβούλια:** είναι τα όργανα που θα κρίνουν, αν κατά την ανάκριση προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις για την ενοχή του κατηγορούμενου, ώστε να τον παραπέμψουν σε δίκη.
- **Δικάσιμος:** η οριζόμενη από το δικαστήριο ημερομηνία διεξαγωγής της δίκης.
- **Δικογραφία:** ο φάκελος που περιέχει τα στοιχεία μιας υπόθεσης που δικάζεται ή πρόκειται να δικαστεί στο δικαστήριο.
- **Δικονομία ή Δικονομικό Δίκαιο:** το σύνολο των ειδικών κανόνων που ρυθμίζουν την οργάνωση των δικαστηρίων και τις διαδικασίες απονομής της δικαιοσύνης.
- **Δικονομικοί λόγοι:** λόγοι που αφορούν σε θέματα δικονομίας, π.χ. διαδικασία της δίκης
- **Δόλος:** η ψυχική κατάσταση του δράστη, που γνωρίζει το εγκληματικό αποτέλεσμα της συμπεριφοράς του και είτε το επιδιώκει, είτε τουλάχιστον το αποδέχεται.
- **Εγκαλούμενος:** αυτός κατά του οποίου στρέφεται η έγκληση.
- **Έγκληση:** καταγγελία στις αρχές ενός εγκλήματος από το πρόσωπο που αδικήθηκε. Υπάρχουν εγκλήματα τα οποία διώκονται κατ'έγκληση. Δηλ. ο εισαγγελέας για να

κινήσει την ποινική δίωξη, θα πρέπει ο παθών να ασκήσει έγκληση. Τέτοια εγκλήματα είναι π.χ. ο βιασμός, η εξύβριση, η ακάλυπτη επιταγή κ.ά.

- **Εκκαλών:** αυτός που ασκεί την έφεση

- **Εκκρεμής δίκη:** δίκη για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί απόφαση

- **Εκκρεμής ποινική δίκη:** ποινική δίκη για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί απόφαση.

- **Εκκρεμής πειθαρχική διαδικασία:** πειθαρχική διαδικασία, για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί απόφαση.

- **Εμπορία:** κάθε είδους εμπορική συναλλαγή, το εμπόριο.

- **Εξέταση της υπόθεσης σύμφωνα με το νόμο:** εξέταση της υπόθεσης για νομικό ελάττωμα

- **Εξέταση της υπόθεσης κατά την ουσία:** εξέταση της υπόθεσης ως προς τα πραγματικά περιστατικά.

- **Ευθύνη αστική:** ευθύνη από παράβαση του αστικού κώδικα

- **Ευθύνη ποινική:** ευθύνη από παράβαση του ποινικού κώδικα

- **Εύλογη αιτία:** ορίζεται κατά περίπτωση.

- **Εύλογο χρονικό διάστημα:** ορίζεται κατά περίπτωση και προκύπτει από τις συναλλαγές και την κοινή λογική του μέσου χρηστού και δίκαιου ανθρώπου.

- **Ιδιωτικά έγγραφα:** συντάσσονται από ιδιώτες και γενικά είναι έγγραφα τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηριστούν δημόσια. Π.χ. Τα εμπορικά βιβλία.

- **Κανονιστική διοικητική πράξη:** διοικητική πράξη με την οποία θεσπίζονται απρόσωποι γενικοί κανόνες δικαίου.

- **Κύρια ανάκριση:** τελείται από τακτικό ανακριτή, ο οποίος είναι τακτικός δικαστής, ύστερα από έγγραφη παραγγελία του εισαγγελέα. Περαιτώνεται είτε α) με παραπομπή της υπόθεσης στο δικαστικό συμβούλιο, είτε β) με απευθείας κλήση του κατηγορούμενου σε δίκη.

- **Κώδικας Ποινικής Δικονομίας:** Κώδικας που περιλαμβάνει το σύνολο των άρθρων που ρυθμίζουν την οργάνωση των ποινικών δικαστηρίων και την απονομή της δικαιοσύνης στην ποινική δίκη.

- **Μήνυση :** καταγγελία γραπτή ή προφορική, προς τις αρχές από τρίτο πρόσωπο, ότι τελέστηκε κάποιο έγκλημα που διώκεται αυτεπάγγελτα.

- **Νομικά πρόσωπα:** ένωση προσώπων ή σύνολο περιουσίας, που επιδιώκει ή εξυπηρετεί ορισμένο σκοπό, Π.χ. μία εταιρεία.

- **Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ):** τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν δημόσιο σκοπό και ασκούν δημόσια εξουσία. Ιδρύονται κατά κύριο λόγο από την πολιτεία. Π.χ. οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), οι δικηγορικοί σύλλογοι, τα πανεπιστήμια, τα ασφαλιστικά ταμεία κ.ά..

- **Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ):** τα νομικά πρόσωπα που εξυπηρετούν ιδιωτικούς σκοπούς που προσδιορίζονται από τους ιδρυτές τους. Π.χ. σωματεία, εμπορικές εταιρείες.

- **Νομική πλάνη:** είναι η άγνοια ή η εσφαλμένη αντίληψη του αδίκου. Π.χ. ο αλλοδαπός αγνοεί ότι μία συμπεριφορά της παραβίασης του κώδικα φορολογικών στοιχείων θεωρείται ποινικό αδίκημα, γιατί στη χώρα του η παραβίαση αυτή θεωρείται απλή διοικητική παράβαση.

- **Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:** πράξη του Συμβουλίου Υπουργών ή της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την οποία ζητείται από το κράτος-μέλος, προς το οποίο απευθύνεται, να θεσπίσει ή να τροποποιήσει εθνική νομοθεσία εντός τακτής προθεσμίας.

- **Οριστικές ή τελειωτικές αποφάσεις:** οι αποφάσεις που περατώνουν τη δίκη. Π.χ. η απόφαση που δέχεται ή απορρίπτει την αγωγή.

- **Παραγραφή:** εξάλειψη της δυνατότητας άσκησης πειθαρχικής δίωξης.

- **Παράσταση:** η σύμφωνα με το νόμο απαιτούμενη παρουσία δικηγόρου σε δίκη.

- **Παρίσταται διά:** έκφραση, την οποία χρησιμοποιεί ο δικηγόρος στο ακροατήριο, κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από το δικαστή. Σημαίνει ότι ο πελάτης του και διάδικος στη δίκη δεν παρίσταται αυτοπροσώπως, αλλά διά του δικηγόρου του.
 - **Παρίσταται μετά:** έκφραση την οποία χρησιμοποιεί ο δικηγόρος στο ακροατήριο, κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από το δικαστή. Σημαίνει ότι ο πελάτης του και διάδικος παρίσταται μαζί με το δικηγόρο του στη δίκη.
 - **Πειθαρχικό δίκαιο:** το δίκαιο που ρυθμίζει την πειθαρχική διαδικασία και την επιβολή πειθαρχικών ποινών.
 - **Πειθαρχική ποινή:** ποινή που επιβάλλεται από το πειθαρχικό συμβούλιο για πειθαρχικό παράπτωμα.
 - **Πλημμέλημα:** κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με περιορισμό σε ειδικό κατάστημα νέων.
 - **Ποινικό αδίκημα:** μία ποινικά αξιόποινη πράξη
 - **Ποινική δίωξη:** η πράξη με την οποία η εισαγγελική αρχή απευθύνεται προς τη δικαστική αρχή, στην οποία ανήκει εφεξής η ευθύνη για την αθώωση ή καταδίκη ενός κατηγορούμενου.
 - **Ποινική καταδίκη:** καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου με την οποία ο κατηγορούμενος κηρύσσεται ένοχος.
 - **Ποινικό δίκαιο:** το σύνολο των κανόνων που θεσπίζονται από την πολιτεία και που προσδιορίζουν ποιες πράξεις είναι εγκλήματα και ποια τιμωρία πρέπει να επιβληθεί στο δράστη τους.
 - **Πραγματική πλάνη:** είναι η άγνοια ή η εσφαλμένη αντίληψη κάποιου περιστατικού που αποτελεί στοιχείο του εγκλήματος. Π.χ. ο κυνηγός στο σκοτάδι περνά έναν άνθρωπο για θήραμα, τον πυροβολεί και τον τραυματίζει θανάσιμα.
 - **Προανάκριση:** στάδιο της πειθαρχικής δίωξης.
 - **Προδικαστική ενέργεια:** ενέργεια που γίνεται στο στάδιο της προδικασίας, η οποία προδικασία περιλαμβάνει την προανάκριση και την κύρια ανάκριση.
 - **Προεδρικό διάταγμα:** εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ύστερα από πρόταση και με προσυπογραφή του αρμόδιου υπουργού (άρθρο 43 παρ.1 του Συντάγματος).
 - **Προσφυγή:** το ένδικο βοήθημα με το οποίο ζητείται η παροχή δικαστικής προστασίας από τα Διοικητικά δικαστήρια.
 - **Προσβαλλόμενη απόφαση:** η απόφαση που προσβάλλεται με ένα ένδικο μέσο.
 - **Συζήτηση της υπόθεσης:** εκδίκαση της υπόθεσης.
 - **Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης:** το όργανο που εκπροσωπεί τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών και αποφασίζει τελικά για τους νόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους περισσότερους τομείς. Καλείται αλλιώς και Συμβούλιο.-
- Συρροή** η κατάσταση κατά την οποία ο εκπαιδευτικός διαπράττει περισσότερα από ένα πειθαρχικά αδικήματα..
- **Τεκμήριο αθωότητας:** Κάθε κατηγορούμενος θεωρείται αθώος μέχρι να αποδειχτεί ότι είναι ένοχος και να καταδικαστεί από το δικαστήριο.
 - **Τελεσίδικες αποφάσεις:** οι αποφάσεις που δεν μπορούν να προσβληθούν με τα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας και της έφεσης, ή γιατί αυτά τα ένδικα μέσα ασκήθηκαν και απορρίφθηκαν, είτε γιατί έγινε αποδεκτή από τους διαδίκους η οριστική απόφαση ή γιατί πέρασε άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση των ενδίκων μέσων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διατάξεις που ορίζουν ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα είναι και εκείνες του άρθρου 13, παράγραφος 9, του Ν.1566/85 όπου:

1. Η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων από δασκάλους και καθηγητές απαγορεύεται. Η παράβαση της διάταξης αυτής :

α) επισύρει φυλάκιση μέχρι τρία (3) έτη και

β) **συνιστά πειθαρχικό αδίκημα**, για το οποίο μπορεί να επιβληθεί και η ποινή της οριστικής παύσης.

2. Αν διενεργείται ένορκη ανάκριση για τη διαπίστωση πειθαρχικού αδικήματος και εγείρονται σοβαρές υπόνοιες εναντίον εκπαιδευτικού, επιτρέπεται η απόσπασή του σε άλλο σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του περιφερειακού δ/ντή εκπ/σης, ύστερα από εισήγηση του ανακριτή και γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου για τη διευκόλυνση του ανακριτικού έργου. Η απόσπαση γίνεται ύστερα από ακρόαση του εκπαιδευτικού και δε μπορεί να διαρκέσει πέρα από τρεις μήνες (άρθρο 16, Κεφ. Γ', παράγρ. 9, του Ν.1566/85).

3. Το εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας των εκπαιδευ-τικών, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 2517/97, που υπηρετούν στα δημοτικά σχολεία, ορίζεται από 1.9.1997 ως εξής:

I) Διευθυντές 4θεσιων και 5θεσιων δημοτικών σχολείων: ώρες 20.

II) Διευθυντές 6θεσιων μέχρι και 9θεσιων δημοτικών σχολείων: ώρες 12.

III) Διευθυντές 10θεσιων και 11θεσιων δημοτικών σχολείων: ώρες 10.

IV) Διευθυντές 12θεσιων και πάνω δημοτικών σχολείων: ώρες 8.

V) Εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε 1θέσια, 2θέσια και 3θέσια δημοτικά σχολεία, ανεξάρτητα από το βαθμό και το χρόνο υπηρεσίας τους: ώρες 25.

VI) Εκπαιδευτικοί 4θέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων, αν έχουν μέχρι 10 έτη υπηρεσίας: ώρες 24, αν έχουν από 10 μέχρι 15 έτη υπηρεσίας: ώρες 23, αν έχουν από 15 μέχρι 20 έτη υπηρεσίας: ώρες 22, και αν έχουν πάνω από 20 έτη υπηρεσίας: 21 ώρες.

β) Στους εκπαιδευτικούς που συμπληρώνουν τον οριζόμενο στην προηγούμενη περίπτωση χρόνο υπηρεσίας μέχρι 31 Δεκεμβρίου, ανατίθεται μειωμένο ωράριο διδασκαλίας από την 1η Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους και στους λοιπούς από την 1η Σεπτεμβρίου του επόμενου διδακτικού έτους.

4. Αιρετά μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων εκπαιδευτικού προσωπικού (άρθρο 19 του Π.Δ 1/2003).

Οι αιρετοί εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που μετέχουν στα: α) περιφερειακά υπηρεσιακά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΥΣΠΕ), β) περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΥΣΔΕ), γ) ανώτερα περιφερειακά συμβούλια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΠΥΣΠΕ), δ) ανώτερα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΠΥΣΔΕ), ε) κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΥΣΠΕ) και στ) κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΥΣΔΕ), εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία που διεξάγεται την πρώτη εργάσιμη Τετάρτη του μήνα Νοεμβρίου κάθε δεύτερου έτους. Η εκλογή διεξάγεται στην έδρα κάθε διεύθυν-σης και γραφείου εκπαίδευσης.

5. ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ¹²⁶

A. Κοινοτικό δίκαιο:

1. Άρθρα ΣυνθΕΚ 10, 39-42, 43-48, 49-55, 149, 150
2. Οδηγίες 89/48, 92/51

B. Εθνικό δίκαιο:

1. Άρθρο 16 Σ.
2. ΠΔ 165/01

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1338/1983 «εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (Α' 34), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις», και του άρθρου 4 του Ν. 1338/1983 «εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (Α' 34), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 6, παράγραφος 4 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού ΕΥΡΑ-ΤΟΜ» (Α' 70), 65 του Ν. 1892/1990 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101), και 22 του Ν. 2789/2000 «Προσαρμογή του Ελληνο-νικού Δικαίου προς την ΟΔΗΓΙΑ 98/261/Ε.Κ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19.5.1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού χρηματο-πιστωτικών μέσων κ.α. διατάξεις» (Α 21).

2. Τη διάταξη του άρθρου 29 Α του νόμου 1558/1985: « Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα», όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081 /1992 (Α' 154): «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργα-νώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματικών και άλλες διατά-ξεις» και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγραφος 2α του Ν. 2469 /1997 (Α' 38): «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 25.000.000 δρχ. περίπου για το τρέχον οικονομικό έτος και 50.000.000 δρχ. περίπου για καθένα από τα επόμε-να οικονομικά έτη. Η εν λόγω δαπάνη για μεν το τρέχον οικονομικό έτος θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ειδ. Φ. 19-110 ΚΑΕ της Ομάδας 0200, Ειδ. Φ. 19-160 ΚΑΕ 0515), για δε τα επόμενα οικονομικά έτη από τις πιστώσεις που θα εγγράφονται προς τούτο στον ανωτέρω προϋπολο-γισμό.

4. Την αριθμ. 194/2000 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας διοίκησης και Από-κέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγεί-ας και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Δημόσιας Τάξης, Μακεδονίας-Θράκης, Αιγαίου, Μεταφορών και Επικοινωνιών, και Τύ-που και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, και την αριθμ. 341/2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικράτειας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εθνικής Παιδείας και θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

¹²⁶ Βλέπε : Σκανδάμη, Χριστιανού, Κουσκούντα : Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου «Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών Παν/κής Εκπ/σης» Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2003.

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών» (Ε.Ε.Λ. 19/24-1-1989, σελ.16 Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

Άρθρο 2

Ορισμοί (άρθρο 1 της Οδηγίας 89/48)

Κατά την έννοια του παρόντος Διατάγματος ως:

1. Δίπλωμα νοείται οποιοδήποτε δίπλωμα ή άλλος τίτλος ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων που χορηγήθηκαν από αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του εν λόγω κράτους μέλους, από το οποίο προκύπτει σωρευτικά ότι:

α) ο κάτοχος του παρακολούθησε με επιτυχία κύκλο σπουδών μετά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών ή ισοδύναμης διάρκειας με ελαστική παρακολούθηση, σε πανεπιστήμιο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή άλλο ίδρυμα του αυτού εκπαιδευτικού επιπέδου και ότι ολοκλήρωσε την επαγγελματική εκπαίδευση που κατά περίπτωση απαιτείται επιπλέον του κύκλου σπουδών μετά τη δευτεροβάθμια

β) ότι ο κάτοχος του διαθέτει τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα για να αναλάβει ή να ασκήσει επάγγελμα που είναι νομοθετικά ρυθμιζόμενο στο εν λόγω κράτος μέλος.

Η εκπαίδευση που πιστοποιείται από το δίπλωμα αυτό, θα πρέπει κατά το μεγαλύτερο μέρος της να έχει πραγματοποιηθεί στην Κοινότητα ή ο κάτοχος αυτού θα πρέπει να έχει τριετή επαγγελματική πείρα που βεβαιώνεται από το κράτος - μέλος το οποίο έχει αναγνωρίσει το δίπλωμα της χώρας μη-μέλους της Κοινότητας.

Εξομοιώνεται προς το ανωτέρω δίπλωμα, οποιοδήποτε δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλος τίτλος ή σύνολο τέτοιων διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων που έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, εφόσον πιστοποιεί εκπαίδευση που έχει πραγματοποιηθεί εντός της Κοινότητας, αναγνωρίζεται από αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους ως ισότιμου επιπέδου και παρέχει τα ίδια δικαιώματα πρόσβασης ή άσκησης ενός νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος.

2. Κράτος μέλος υποδοχής νοείται το κράτος μέλος στο οποίο ο υπήκοος κράτους μέλους ζητεί να ασκήσει ένα επάγγελμα το οποίο είναι νομοθετικά ρυθμιζόμενο, ενώ δεν έχει αποκτήσει στο εν λόγω κράτος μέλος το δίπλωμα το οποίο διαθέτει ή δεν έχει ασκήσει στο εν λόγω κράτος μέλος για πρώτη φορά το περί ου ο λόγος επάγγελμα.

3. Νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα νοείται η δραστηριότητα ή το σύνολο νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αποτελούν το επάγγελμα αυτό σε ένα κράτος μέλος

4. Νομοθετικά ρυθμιζόμενη επαγγελματική δραστηριότητα νοείται η επαγγελματική δραστηριότητα για την πρόσβαση στην οποία ή για την άσκηση της ή έναν από τους τρόπους ασκήσεως της σε ένα κράτος μέλος απαιτείται αμέσως ή εμμέσως, βάσει διατάξεων, η κατοχή διπλώματος. Τρόπους ασκήσεως μιας νομοθετικά ρυθμιζόμενης επαγγελματικής δραστηριότητας συνιστούν ιδίως:

α) η άσκηση δραστηριότητας υπό επαγγελματικό τίτλο, εφόσον η χρήση αυτού του τίτλου επιτρέπεται μόνον στους κατόχους διπλώματος που καθορίζεται από τις διατάξεις του κράτους μέλους.

β) η άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας στον τομέα της υγείας, εφόσον

για την επ' αμοιβή άσκηση αυτής της δραστηριότητας, ή / και την επιστροφή των ιατρικών δαπανών, απαιτείται σύμφωνα με το εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης η κατοχή διπλώματος.

Εξομοιώνεται προς νομοθετικά ρυθμιζόμενη επαγγελματική δραστηριότητα, η επαγγελματική δραστηριότητα των μελών επαγγελματικής ένωσης ή οργάνωσης κύριος στόχος των οποίων είναι η προαγωγή και η διατήρηση της στάθμης του επαγγέλματος σε υψηλά επίπεδα και οι οποίες για την επίτευξη αυτού του στόχου τυγχάνουν αναγνωρίσεως υπό ειδική μορφή σε κράτος μέλος και:

α) χορηγούν στα μέλη τους δίπλωμα,

β) υποβάλλουν τα μέλη τους σε επαγγελματικούς κανόνες τους οποίους θεσπίζουν οι ίδιες,

γ) παρέχουν σ' αυτά το δικαίωμα να κάνουν χρήση τίτλου ή συντομογραφίας ή ιδιότητας που αντιστοιχεί προς το δίπλωμα αυτό.

Στο παράρτημα του άρθρου 9 του παρόντος διατάγματος περιλαμβάνεται ενδεικτικός κατάλογος των ενώσεων ή οργανώσεων που πληρούν τους όρους της παρούσας παραγράφου. Όταν Κράτος μέλος αναγνωρίζει μια ένωση ή οργάνωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή η οποία δημοσιεύει την πληροφορία αυτή στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

5. Επαγγελματική πείρα νοείται η νόμιμη και πραγματική άσκηση του σχετικού επαγγέλματος σε ένα κράτος μέλος.

6. Πρακτική άσκηση προσαρμογής νοείται η άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος που πραγματοποιείται στην Ελλάδα υπό την ευθύνη αναγνωρισμένου επαγγελματία και συνοδεύεται, ενδεχομένως, από συμπληρωματική εκπαίδευση. Η πρακτική άσκηση προσαρμογής υπόκειται σε αξιολόγηση.

7. Δοκιμασία επάρκειας νοείται ο έλεγχος που αφορά αποκλειστικά τις επαγγελματικές γνώσεις του αιτούντος, με σκοπό να εκτιμηθεί η ικανότητα του να ασκήσει νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα στην Ελλάδα, συνεκτιμωμένου και του γεγονότος ότι ο αιτών είναι αναγνωρισμένος επαγγελματίας στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσής του.

Για τη διενέργεια της δοκιμασίας επάρκειας, το Συμβούλιο του άρθρου 10 του παρόντος Διατάγματος, με βάση τη σύγκριση της εκπαίδευσης του αιτούντος με την εκπαίδευση που απαιτείται στην Ελλάδα, καταρτίζει κατάλογο των τομέων γνώσεων, οι οποίοι δεν καλύπτονται από το δίπλωμα ή τους τίτλους που επικαλείται ο αιτών. Από τους ανωτέρω τομείς επιλέγονται για τη δοκιμασία εκείνοι, των οποίων η γνώση αποτελεί βασική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος στην Ελλάδα. Η δοκιμασία αυτή μπορεί να καλύπτει και τη γνώση των κανόνων δεοντολογίας που ισχύουν στην Ελλάδα για το επάγγελμα.

Άρθρο 104 του Συντάγματος 1975/1986/2001

1. Κανένας από τους υπαλλήλους που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο δεν μπορεί να διοριστεί σε άλλη θέση δημόσιας υπηρεσίας ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή δημόσιας επιχείρησης ή οργανισμού κοινής ωφέλειας. Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί με ειδικό νόμο ο διορισμός και σε δεύτερη θέση, εφόσον τηρούνται οι διατάξεις της επόμενης παραγράφου.
2. Οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων του προηγούμενου άρθρου δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης.
3. Δεν απαιτείται προηγούμενη άδεια για να εισαχθούν σε δίκη δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και υπάλληλοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΔ	= Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
ΔΥ	= Δημόσιοι Υπάλληλοι
ΕΕ	= Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΔΕ	= Ένορκη Διοικητική Εξέταση
ΕΣΔΑ	= Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕΣΥΠ	= Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας
Ε.Μ	= Ένδικα Μέσα
ΕΣ	= Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΑΠ	= Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ΙΔΑΧ	= Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου
ΚΥ	= Κεντρική Υπηρεσία
ΚΥΑ	= Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΚΔΑΥ	= Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης
ΚΠΕ	= Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
ΜΟΚΕΣΕ	= Μορφωτικά Κέντρα Στήριξης της Εκπαίδευσης
ΜΣΔ	= Μονάδες Συνθηκών Διαβίωσης
ΝΣΚ	= Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
ΝΠΔΔ	= Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΟΤΑ	= Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΕΕΚ	= Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
	= Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
ΠΙ	= Συμβούλιο της Επικρατείας
Σ.τ.Ε	= Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής
ΣΜΕ.Α.	= Σχολικά Εργαστήρια
ΣΕ	= Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα
ΣΕΚ	= Υπαλληλικός Κώδικας
ΥΚ	= Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΥΠΕΠΘ	= Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΦΕΚ	

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ανδρέου Α. (1999). Θέματα Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης και της σχολικής Μονάδας. Αθήνα: Νέα Σύνορα -Α. Λιβάνη.
2. Ανδρονοπούλου, Β. & Μαθιουδάκη, Μ.(1993). Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα. Αθήνα.
3. Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ. (1994). Εξουσία και Οργάνωση - Διοίκηση του Εκπ/κού Συστήματος. Αθήνα : Νέα Σύνορα - Α. Λιβάνη.
4. Αντωνίου, Δ. (1992). Οι απαρχές του εκπαιδευτικού σχεδιασμού στο νεοελληνικό κράτος: Το σχέδιο της επιτροπής του 1833. Αθήνα: Πατάκη
5. Βαλσαμποπούλου, Ν. (1986). Τα Όργανα λαϊκής συμμετοχής στη διοίκηση των σχολείων. Αθήνα.
6. Βαρελά, Δ. (1990). Ποινική Δικονομία. Αθήνα.
7. Γεωργόπουλου, Κ. (1990). Επίτομο Συνταγματικό Δίκαιο. 2^η έκδοση. Αθήνα : Σάκκουλα.
8. Γιαννάκου, Ι. (2002). Οργάνωση, Διοίκηση και εποπτεία των σχολείων Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης. Αθήνα : Δ. Κλειδάς & Σία Ε.Ε.
9. Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών. (2003). Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας. Αθήνα.
10. Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών.(2004). Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Αθήνα.
11. Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών.(2004). Ποινικός Κώδικας. Αθήνα
12. Ευαγγελόπουλου, Σ. (1989), Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης. Αθήνα: Δανιά.
13. Θεοφιλίδη, Χρ. (1994). Ορθολογική Οργάνωση και Διοίκηση των Σχολείων. Λευκωσία.
14. Καραγιαννόπουλου, Άλ. (1985). Ποινικό δίκαιο – Γενικό Μέρος. Αθήνα.
15. Καράκωστα, Β.(2006). Δίκαιο της Εκπαίδευσης. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
16. Κούρτη, Κ.(1980 & 1982). Η Θεωρία και Πρακτική της Συγχρόνου Διοικήσεως, τόμος Ι και ΙΙ. Αθήνα.
17. Κούτα, Β. (2003). Ένορκη Διοικητική Εξέταση. Αθήνα.
18. Μάρκου, Γ.(1997). Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπ/ση. Αθήνα: Ηλεκτρονικές Τέχνες-Αφοι Παππά.
19. Μίχα, Ελ.(2005). Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα δικαιώματα του Ανθρώπου από τα Ελληνικά Δικαστήρια, Διδακτορική διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Νομικής, Τομέας Διεθνών Σπουδών. Αθήνα.
20. Μπέη, Κ.(1984). Μαθήματα πολιτικής δικονομίας. Αθήνα : Σάκκουλα.
21. Ναυπλιώτη, Γ. (2003). Πειθαρχικό Δίκαιο. Αθήνα: Σάκκουλα.
22. Ξωχέλλη, Π.(1981). Θέματα Εκπ/κής Μεταρρύθμισης. Αθήνα.
23. Παπά, Αθ. (1980). Πενθήμερη σχολική εβδομάδα. Αθήνα.
24. Παπανούτσου, Ε.(1976). Η Παιδεία, το μεγάλο μας πρόβλημα. Αθήνα : Δωδώνη.
25. Πουλή, Π.(2006). Εκπαιδευτικό Δίκαιο και θεσμοί. Αθήνα: Σάκκουλα.
26. Ράμμου, Γ.(1989).Επιτομή Αστικού Δικονομικού Δικαίου, Α΄ Ημίτομος, Αθήνα-Κομοτηνή: Σάκκουλα.
27. Ρόκα, Ν. (1990). Εμπορικές εταιρείες.Αθήνα.
28. Ρούκουνα, Εμμ.(1995). Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
29. Σκανδάμης, Χριστιανός, Κουσκούνα. (2003). Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου, Αθήνα-Κομοτηνή : Σάκκουλα.
30. Σπηλιωτοπούλου, Ε & Χρυσανθάκη, Χ. (1999). Βασικοί θεσμοί δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου. 5^η έκδοση. Αθήνα-Κομοτηνή.
31. Σπυριδάκη, Ι.Σ. (1985, 1987). Γενικές Αρχές, Τεύχος Α΄, Β΄. Αθήνα-Κομοτηνή : Σάκκουλα.
32. Σκουρή, Β.(1995). Δίκαιο της Παιδείας. Θεσσαλονίκη.
33. Σκουρή, Β.(1996). Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο Ι. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

34. Σπηλιωτόπουλου, Ε.(2002). Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου ΙΙ. . Αθήνα – Κομοτηνή : Σάκκουλα.
35. Τάχου, Α. (2003). Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/99). 2^η έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.
36. Τάχου, Α.Ι. & Συμεωνίδη, Ι.Λ. (2004) Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα. Αθήνα - Θεσσαλονίκη : Σάκκουλα.
37. Τσουντα, Κ. & Χρονοπούλου, Μ.(1996). Οργάνωση και Διοίκηση της Π/θμιας Εκπ/σης. Αθήνα : Μεταίχμιο.
38. Τσουντα, Κ. & Χρονοπούλου, Μ.(1995). Η Δευτεροβάθμια Εκπ/ση και το εκπαιδευτικό προσωπικό της. Αθήνα : Μεταίχμιο.
39. Χρυσανθάκη, Χ. (2001). Τα συστήματα προσλήψεως των δημοσίων υπαλλήλων. Η συγκρότηση του δημοσιοϋπαλληλικού σώματος. 2^η έκδοση. Αθήνα - Κομοτηνή.
40. Χρονοπούλου, Μ. (1998). Η εκπαιδευτική νομοθεσία, Τα εκπαιδευτικά Άνοιξη-Καλοκαίρι. Αθήνα
41. **Νόμοι :**
 - 41.1. **N. 682/1-9-1977** «Περί Ιδιωτικών Σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων».
 - 41.2. **N. 1304/7-12-1982** «Για την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση».
 - 41.3. **N. 1566/30-9-1985** «Δομή και λειτουργία της Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης».
 - 41.4. **N. 1600/16-6-1986** «Μονιμοποίηση εκπαιδευτικών που υπηρετούν στη δημόσια εκπαίδευση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου».
 - 41.5. **N.1800/18-8-1988** «Συνταξιοδοτικά θέματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών που μονιμοποιούνται στο δημόσιο με τις διατάξεις του Ν. 1600/1986».
 - 41.6. **N. 2009/ 14-2-1992** «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις».
 - 41.7. **N. 2327/31-7-1995** «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, ρύθμιση θεμάτων έρευνας παιδείας και μετεκπαίδευσης εκπ/κών και άλλες διατάξεις».
 - 41.8. **N. 2413/17-6-1996** «Η Ελληνική Παιδεία στο Εξωτερικό, η διαπολιτισμική εκπ/ση και άλλες διατάξεις».
 - 41.9. **N. 2517/11-8-1997** «Εκλογή Διδακτικού Προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις».
 - 41.10. **N. 2525/23-9-1997** «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
 - 41.11. **N. 2690/09-3-1999** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις».
 - 41.12. **N. 2721/3-6-1999** «Τροποποίηση και αντικατάσταση των Ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α΄) και 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α΄), του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλες διατάξεις».
 - 41.13. **N. 2817/14-3-2000** «Εκπ/ση των ατόμων με ειδικές Εκπ/κές ανάγκες και άλλες διατάξεις».
 - 41.14. **N. 2839/12-9-2000** «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπ. Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και άλλες διατάξεις».
 - 41.15. **N. 2986/13-2-2002** «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης, αξιολόγηση του εκπ/κού έργου και των Εκπ/κών, επιμόρφωση των Εκπ/κών και άλλες διατάξεις».
 - 41.16. **N. 3027/28-6-2002** «Ρύθμιση θεμάτων Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων, ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
 - 41.17. **N. 3075/5-12-2002** «Τροποποίηση και συμπλήρωση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και άλλες διατάξεις».

- 41.18. **N. 3149/10.06.2003** « Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, Δημόσιες Βιβλιοθήκες και άλλες διατάξεις».
- 41.19. **N. 3194/28-11-2003** «Ρύθμιση εκπαιδευτικών θεμάτων και άλλες διατάξεις».
- 41.20. **N. 3205/23-12-2003** «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ... και άλλες διατάξεις».
- 41.21. **N. 3260/6-8-2004** «Ρυθμίσεις του συστήματος προσλήψεων και θεμάτων δημόσιας διοίκησης».
- 41.22. **N. 3255/22-7-2004** «Ρυθμίσεις θεμάτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων».
- 41.23. **N. 3432/3-2-2006** «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης».
- 41.24. **N. 3467/21-6-2006** «Επιλογή στελεχών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης, ρύθμιση θεμάτων διοίκησης και εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
- 41.25. **N. 3528/9-2-2007** «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ».
- 41.26. **N. 2545/10-9-1940** «Περί Ιδιωτικών Σχολείων, Φροντιστηρίων και Οικοτροφείων»

42. Προεδρικά Διατάγματα

- 42.1. **ΠΔ 429/2-11-87** «Όργανα και διαδικασία πειθαρχικής δίωξης εκπαιδευτικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».(όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 47/2-3-2006 ΦΕΚ 48/2-3-06 τ.Α')
- 42.2. **ΠΔ 50/8-3-96** «Μεταθέσεις και τοποθετήσεις Εκπ/κών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης».
- 42.3. **ΠΔ 100/22-5-97** «Τροποποίηση του ΠΔ 50/96 (ΦΕΚ 45 Α') – μεταθέσεις και τοποθετήσεις των Εκπ/κών της Δημόσιας Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης».
- 42.4. **ΠΔ 200/13-7-1998** «Οργάνωση και λειτουργία των Νηπιαγωγείων».
- 42.5. **ΠΔ 201/13-7-1998** «Οργάνωση και λειτουργία των Δημοτικών Σχολείων».
- 42.6. **ΠΔ 25/7-2-2002** «Προσδιορισμός των προσόντων και κριτηρίων επιλογής των στελεχών της Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης και τροποποίηση της διαδικασίας επιλογής αυτών».
- 42.7. **ΠΔ 1/3-1-2003** «Σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία των Υπηρεσιακών Συμβουλίων Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης και Ειδικής Αγωγής, αρμοδιότητες αυτών, όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία εκλογής των αιρετών τακτικών και αναπληρωματικών μελών των συμβουλίων αυτών».
- 42.8. **ΠΔ 127/12-5-2003** «Συγκρότηση, οργάνωση, λειτουργία, διοικητική υποστήριξη και έδρα του Εθνικού συμβουλίου Παιδείας».
- 42.9. **ΠΔ 182/26-8-2004** «Αναπροσδιορισμός των αρμοδιοτήτων του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Διοικητικού Προσωπικού (ΚΥΣΔΙΠ), των Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Προσωπικού (ΠΥΣΔΙΠ) και του τρόπου λειτουργίας αυτών...».
- 42.10. **ΠΔ 47/2-3-2006** «Όργανα και διαδικασία πειθαρχικής δίωξης εκπ/κού προσωπικού Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης».

43. Υπουργικές Αποφάσεις

- 43.1. **Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002** «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων διδασκόντων».
- 43.2. **Υ.Α. Αρ.35357/Δ2/17-4-2003** «Ρύθμιση θεμάτων πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών για τις ανάγκες λειτουργίας των δημοσίων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».

3ο Κ.Π.Σ. \ 2^ο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. \ Α.Π. Α2 ΜΕΤΡΟ 2.1 \ ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2.1.1 \ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2.1.1.στ «Επιμόρφωση Στελεχών Διοίκησης της Εκπαίδευσης»
Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και από το Ελληνικό Δημόσιο (25%)

